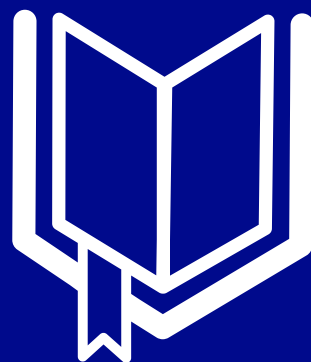

TILIN
PÄÄ
TÖS

2024

V A A S A .
V A S A .

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	4
1.1. Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit	4
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	8
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	14
1.1.5. Kaupungin henkilöstö	16
1.1.6. Ympäristöasiat	17
1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat	18
1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	19
1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	20
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	21
1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	33
1.3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	33
1.3.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	34
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	35
1.5. Kokonaistulot- ja menot	38
1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous	39
1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	39
1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus	39
1.6.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen	40
1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	52
1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	55
1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	55
1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	57
1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	64
1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely	64
2. Talousarvion toteutuminen	65
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	65
2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	65
2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	65
2.1.3. Strategian toteutuminen	66
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	68
2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen	68

2.2.2.	Tuloslaskelman toteutuminen	197
2.2.3.	Investointien toteutuminen	204
2.2.4.	Rahoitusosan toteutuminen	207
2.2.5.	Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	209
2.2.6.	Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma	216
2.2.7.	Taseyksikön taloudellinen toteuma	222
2.2.8.	Yhteenvedo määrärahojen ylityksistä	224
3.	Tilinpäätöslaskelmat	225
3.1.	Tuloslaskelma	225
3.2.	Rahoituslaskelma	228
3.3.	Tase	231
3.4.	Konsernilaskelmat	237
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	243
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	243
4.2.	Tuloslaskelman liitetiedot	244
4.3.	Taseen liitetiedot	247
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	253
4.5.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	260
4.6.	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	262
4.7.	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	271
5.	Liikelaitosten tilinpäätökset	272
5.1.	Liikelaitosten vaikutus tulokseen	272
5.2.	Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen	273
5.3.	Liikelaitosten vaikutus taseeseen	274
5.4.	Pohjanmaan pelastuslaitos	276
5.5.	Vaasan Talotoimi	282
5.6.	Vaasan Vesi	310
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	344

1. Toimintakertomus

1.1. Kehityskatsaus, olennaiset tapahtumat ja tuleva kehitys sekä merkittävimmät riskit

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Talouden tasapainotuksessa onnistuttiin huolimatta sote-siirtoerien ja kiinteistöriskien realisoitumisesta

Vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien taloustilanne heikkeni selvästi vuoden 2023 poikkeuksellisen hyvästä tilanteesta. Kuten oli ennalta tiedossa, taloustilanteen heikkenemisen taustalla oli pääosin sote-uudistukseen liittyvien kertaluonteisten erien poistuminen. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta jäi negatiiviseksi ja kuntien lainakanta kääntyi kasvuun, vaikka vuoden tulos toteutui talousarviota parempana. Toimintakulujen kehitys oli maltillista ja kuntien sopeuttamisohjelmat hillitsivät toimintakulujen kasvua, myös esimerkiksi työttömyysvakuutusmaksun keveneminen hillitsi menokasvua.

Vaasan kaupungin taloutta vahvistettiin valtuuston hyväksymällä tasapainottamisohjelmalla yli 5 miljoonalla eurolla, ja 6,2 miljoonan euron alijäämä käännettiin 3 miljoonan euron ylijäämäksi. Valtakunnallisesti tarkasteltuna, kaupunki onnistui hienosti menojen hallinnassa. Myös tuloja onnistuttiin ylittämään budjetin, esimerkiksi Vaasan Sähkön joulukuun yhtiökokouksessa tekemän päätöksen seurauksena, jossa päätettiin 3 miljoonan euron lisäosingosta. Vuodelle 2024 tehtiin ainoastaan lakimuutoksiin perustuvia veromuutoksia.

Kaupungin tulos ilman tilinpäätössiirtoja heikkeni kuitenkin edellisvuoden 13,9 miljoonasta eurosta 8,5 miljoonaan euroon sote-häntien poistamisen ja kiinteistöjen arvonalentumisen vuoksi. Kaupungin tulos heikkeni siten yli 5 miljoonalla eurolla, vaikka kaupunginvaltuusto päätti yli viiden miljoonan sopeuttamispaketista vuodelle 2024 ja vaikka osinkotuotot kasvoivat noin 10 miljoonalla eurolla ja olivat yhteensä noin 16 miljoonaa euroa.

Vaikka Vaasan kaupungin tulos oli ennakoitua parempi, alustavat tiedot viittaavat siihen, että kaupungin tulos on keskitasoa verrattuna samankokoisiin kaupunkeihin. Pitkän aikavälin tuloksentekokyky on ollut vertailukuntia heikompaa, ja kertynyt ylijäämä on jäänyt alle keskiarvon. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoite ja neuvottelut vuokraussopimusten jatkosta sekä valtionosuusjärjestelmän negatiiviset sote-erät vaikuttavat kuntiin eri tavoin. Vuonna 2024 kyseiset erät vähensivät kaupungin valtionosuuksia 355 eurolla asukasta kohden. Sote-eristä näyttävät kärsivän erityisesti ne kunnat, jotka panostivat sotepalveluihin tarkastelujaksolla merkittävän osuuden tulorahoituksestaan.

Merkittäviä kiinteistöriskejä on vielä toteutumatta, ja kaupungin talouden tasapaino vuosittaisten tulojen ja menojen sekä investointien tulorahoituksen tasapainon näkökulmasta on edelleen vahvasti riippuvainen talouden tasapainottamisohjelmasta ja osinkotuotoista. Vaasan kaupungin talouden odotetaan olevan alijäämäinen tulevina vuosina, erityisesti toiminnan ja investointien rahavirran osalta, ja talouden pitkäaikaiseen ja kokonaisvaltaiseen tasapainoon pääseminen edellyttää monen muunkin suuren asian lokahtamista paikalleen, kuten esimerkiksi sote-erien poistaminen valtionosuusjärjestelmästä uudistuksen myötä.

Kaupungin mahdollisuudet vaikuttaa ulkopuolisiin päätöksiin ja taloudellisiin riskeihin ovat kuitenkin rajoitetut, ja kaupungin omat tasapainottamistoimenpiteet ovat siten tärkeä työkalu kestävän kaupunkikehityksen ja itsemääräämisoikeuden turvaamiseen.

Strategian toteutus vuosina 2022–2025

Strategian neljän päätavoitteen osalta suunta on edelleen oikea. Vaasalaisten onnellisuus on korkeimmalla tasolla koko viisivuotisen tutkimushistorian aikana. Kaupungin väkiluku on kasvanut poikkeuksellisen voimakkaasti vuosina 2022–2024, ja syksyllä 2024 Vaasassa ylitettiin jopa 70 000 asukkaan raja. Kasvu ja myönteinen kehitys painottuu lähinnä kansainväliseen muuttoliikkeeseen, ja Vaasan korkeakoulut tuplasivatkin kansainvälisten opiskelijoiden sisäänoton vuonna 2024. Lisäksi CO₂-päästöt laskivat ja kaupungin hiilineutraaliustyö palkittiin Green Leaf 2026-tunnuksen voitolla. Työpaikkojen määrä on kasvanut noin 2 000:lla vuosina 2020–2023.

Vuonna 2024 suurimpia investointeja olivat sataman kehittäminen; Lassen laiturin 1. vaihe ja satamakentän laajentaminen (11,7 milj. e), Pilvilammen otsonointi- ja aktiivihiilisuodatuslaitoksen rakentaminen (4,1 milj. e), kestävän liikkumisen edistäminen (1,6 milj. e), pesäpallokentän kunnostus (0,8 milj. e), Hagan koulun peruskorjaus (2,8 milj. e) sekä muiden rakennusten peruskorjaukset (6,6 milj. e). Lisäksi vuoden aikana otettiin käyttöön uusi, vuokramallilla toteutettu Teeriniemen päiväkotito. Myös Onkilahden liikennepuiston pumptrack-rata toteutettiin vuoden 2024 aikana.

Työllisyyspalvelujen siirtyminen kunnan vastuulle 1.1.2025 alkaen on edellyttänyt laajaa kehittämistyötä ja vaikuttanut kaupungin nykyisiin työllistämispalveluihin vuoden aikana. Vastaanottokeskuksen toiminta lakkasi 1.6.2024 ja varmistettiin asiakkaiden turvallinen siirtyminen uuteen organisaatioon toiminnan päättyessä Vaasan kaupungilla.

Maailmantilanteen takia myös vuotta 2024 leimasi vahvasti varautumiseen, valmiuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät asiat, joihin panostettiin entistä enemmän ja omaa valmiustasoa nostettiin mm. Vaasan vedellä.

Kaupungin asuntopula on tiedostettu ja tietoon sekä analyysihin perustuvaa asumisen kehittämistä on edistetty, kaupungin väestötieto ja -ennustejärjestelmää on parannettu sekä asuntopoliittisen ohjelman päivityksen laadinta on aloitettu.

Vaasan yleiskaavan 2040 sekä viheraluejärjestelmän selvityksiä edistettiin. Keskustan yhtenäiskoulun ja Ahventien opiskelijakylän sekä pesäpallokentän asemakaavat saivat lainvoiman. Vuoden aikana tehty työ mahdollisti myös uuden maankäyttösopimuksen solmimisen Wärtsilän kanssa ja Vöyrinkaupungin konepaja-alueen uuden asemakaavan esittämisen valtuustolle maaliskuussa 2025.

Erinomaisen työntekijäkokemuksen luomiseen on tehty systemaattista työtä ja osaamisen kehittämistä on jatkettu esimerkiksi digitalisaatioon ja tekoälyyn liittyvillä koulutuksilla. Sairauspoissaoloissa on nähtävissä pieni myönteinen kehitys ja henkilöstön vaihtuvuus ja irtisanoutuneiden määrä on vähentynyt. Esihenkilökoulutuksessa on kiinnitetty entistä enemmän huomiota turvallisuuteen ja varautumiseen.

Vuonna 2025 valmistellaan uusi kaupunkistrategia tulevalle valtuustokaudelle 2025–2029. Ensimmäisten työpajojen perusteella voidaan todeta, että kaupungilla on hyvät edellytykset menestyä myös tulevaisuudessa. Ydinpalveluiden tuotannon parantamiseen ja tehostamiseen tullaan panostamaan

merkittävästi, muun muassa Keskustan yhtenäiskoulun, Kasarmialueen päiväkodin ja Palosaaren päiväkodin rakennushankkeilla.

Lyhyesti konsernista

Vaasan kaupunki perusti vuoden aikana uuden satamakonsernin, Vaasan Satama Oy:n, joka aloitti toimintansa 1.1.2025. Samalla valmisteltiin Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMK) ja Vaasan yliopiston yhteisen korkeakoulukonsernin perustamista, ja kaupunginvaltuusto päätti uudesta aiesopimuksesta alkuvuodesta 2025. Vaasan Sähkö käynnisti keväällä 2024 kehitysprojektin sähkönmyynnin läpinäkyvyyden ja tehokkuuden parantamiseksi. Osana tätä perustettiin lokakuussa tytäryhtiö Vaasan Sähkö Myynti Oy, jonka on määrä aloittaa liiketoiminta 1.4.2025. Konserniyhtiöt tekivät suurimpia investointejaan kiinteistöihin, energiaratkaisuihin ja asiakaspalveluiden kehittämiseen.

Kaupunkikonsernin ylijäämä kasvoi 27,3 miljoonasta eurosta 33,3 miljoonaan euroon. Konsernin velkataakka, vuokravastuut mukaan lukien, laski 9 970 eurosta 9 660 euroon per asukas.

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Vaasan kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupungin toiminnasta ja taloudesta vastaava kaupunginvaltuusto, jossa on 55 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi 14.8.2024 asti Joakim Strand (RKP), jolloin valtuuston puheenjohtajaksi valittiin Sari Somppi (RKP). Valtuuston 1. varapuheenjohtajana toimi 2.9.2024 asti Tommi Mäki (KOK), jolloin valtuuston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin Kai Luoma (KOK). Valtuuston 2. varapuheenjohtaja on Päivi Karppi (PS).

Kaupunginhallituksen tehtävä on huolehtia Vaasan kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä ja sillä on kaksi jaostoa: Konsernijaosto ja Hyvinvointijaosto. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2024 Maria Tolppanen (SDP) ja 1. varapuheenjohtajana Marko Heinonen (KOK) ja toisena varapuheenjohtaja Mauri Ollia (PS).

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen poliittisissa voimasuhteissa ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2024

- Suomen ruotsalainen kansanpuolue 16
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 11
- Kansallinen Kokoomus 10
- Perussuomalaiset 9
- Vaasan vihreät 3
- Vasemmistoliitto 2
- Suomen Keskusta 2
- Suomen Kristillisdemokraatit 2

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet

- Suomen ruotsalainen kansanpuolue 4
- Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue 2
- Kansallinen Kokoomus 2
- Perussuomalaiset 2
- Vaasan vihreät 1

Lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi. Vuonna 2024 toimi 11 lautakuntaa, 9 jaostoa ja 1 johtokunta. Uutena toimintansa aloitti Pohjanmaan työllisyyslautakunta.

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Suomen taloudellinen kehitys

Bruttokansantuote laski 0,1 prosenttia vuonna 2024 tilastokeskuksen tarkentuneiden ennakkotietojen mukaan. Erityisesti rakentamisen merkittävä väheneminen oli heikentänyt tuotantoa. Yksityinen kulutus kasvoi maltilla vuonna 2024 ja kotitalouksien säästö kasvoi. Myös kotitalouksien säästämisaste kasvoi. Investoinnit supistuivat, erityisesti asuinrakennus- sekä kone- ja laiteinvestoinnit.

Valtionhallinnon alijäämä oli 10,4 miljardia euroa, kun se edellisenä vuonna oli 9,1 miljardia euroa. Tähän vaikuttivat ennen kaikkea kasvaneet investoinnit, tulonsiirrot sosiaaliturvahastoille ja hyvinvointialueille sekä velanhallinnan menot.

Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku tukivat kotitalouksien ostovoimaa, mutta työllisyyden heikkeneminen hidasti tätä vaikutusta. Kasvua rajoittavat myös julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja veronkorotukset. Hallitus nosti yleisen arvonlisäverokannan 24 prosentista 25,5 prosenttiin syyskuussa 2024 osana laajempaa taloussuunnitelmaa, jonka tavoitteena oli vahvistaa valtion taloutta. Suomen verot bruttokansantuotteeseen suhteutettuna ennustetaan olevan 42,1 prosenttia vuonna 2024 (2023: 42,7 prosenttia), ja niiden ennustetaan kasvavan 42,5 prosenttiin vuonna 2025.

Viennin volyymi pysyi edellisen vuoden tasolla. Geopoliittiset jännitteet ja kauppasodan uhka ovat kasvaneet.

Rahoitusolot ovat parantuneet selvästi vuoden 2024 aikana. 12 kuukauden euribor-korko on laskenut reilusti alle 3 prosenttiin syksyn 2023 huipustaan (4,2 prosenttia). Samalla uusien asunto- ja yrityslainojen keskiporkko on merkittävästi alentunut. Rahoitusmarkkinoilla odotetaan, että euribor-korko laskee edelleen vuosina 2025–2026 ja päättyy 2,2 prosenttiin vuonna 2027 (Suomen Pankin ennuste, 17.12.2024). Rahoitusolojen keveneminen tukee talouskasvun elpymistä sekä Suomessa että euroalueella.

Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella oli joulukuun 2024 lopussa yhteensä 9 012 työtöntä työnhakijaa. Tämä on 391 enemmän kuin joulukuussa 2023. Joulukuussa työttömiä oli 996 enemmän kuin edeltävänä kuukautena. Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Manner-Suomen pienin (7,9 prosenttia). Koko maassa vastaava luku oli 12,0 prosenttia.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku kasvoi 33 363 henkilöllä ja oli joulukuun lopussa 5 637 214 henkilöä.

Valtiontalouden tarkastusvirasto julkisti vuonna 2024 tarkastussuunnitelmaansa sisältäneen Akkuarvoketjun edistäminen -tuloksellisuustarkastuksen. Julkaisussa kerrotaan muun muassa, että akkualan klusteri voi jo lähitulevaisuudessa tuoda Suomeen työtä ja vientituloja ja että Suomalainen vähähiiliseen mineraalien ja energian tuotantoon perustuva akkuteollisuus voi myös vähentää eurooppalaisen akku- ja autoteollisuuden riippuvuutta globaaleista markkinoista ja kirittää kansainvälisen akkuteollisuuden ympäristövaatimuksia. Työ- ja elinkeinoministeriön johdolla laadittu Kansallinen akkustrategia 2025 on määrittänyt tahtotilan akkualan kehittämiselle Suomessa. Akkustrategian strategiset tavoitteet ovat:

1. Suomen akku- ja sähköistymissektori kasvaa ja uudistuu.
2. Akku- ja sähköistymissektorin investoinnit kasvavat.
3. Akku- ja sähköistymissektorin toimijat edistävät kilpailukykyä yhteistyössä.
4. Suomen akku- ja sähköistymissektori tunnetaan maailmalla valovoimaisena brändinä.
5. Vastuullisuus on olennainen osa Suomen akku- ja sähköistymissektorin kasvua, uudistumista ja brändiä.
6. Suomen toimijat ovat keskeisissä rooleissa uusissa arvoketjuissa.
7. Digitaaliset ratkaisut laajentavat osaamis- ja yrityspohjaa ja nopeuttavat akku- ja sähköistymissektorin kehitystä.

Sähköisen liikenteen tilannekatsauksen Q4/2024 mukaan vuoden 2024 loppupuolella täyssähköisen autokannan kasvu palasi ennätysvuoden 2023 tasolle nostaen sähköautojen osuuden Suomen autokannasta 10,3 prosenttiin. Vuodenvaihteessa Suomen teillä liikkui 285 146 sähköautoa, joista täyssähköisiä 118 297 kpl edustaen 41 prosenttia kaikista sähköautoista. Vaikka Euroopan sähköistymiskehitys hieman tasaantui vuonna 2024, täyssähköautojen globaali myynti kasvoi Kiinan johdolla uuteen ennätykseen.

Akkuteollisuuden haasteet nousivat esiin vuonna 2024 ja korostuivat erityisesti akkuvalmistaja Northvoltin vaikeuksien myötä. Ruotsalainen Northvolt ilmoitti maaliskuussa 2025 hakeutuvansa konkurssiin Ruotsissa. Northvolt kertoo konkurssihakemusta koskevassa tiedotteessa kokeneensa viime kuukausina useita haasteita, jotka heikensivät sen taloudellista asemaa: pääomakustannukset ovat nousseet, geopolitiittinen epävakaus on lisääntynyt, toimitusketjuissa on ollut häiriöitä ja markkinoiden kysynnässä on tapahtunut muutoksia.

Kuntien taloudellinen kehitys

Vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien taloustilanne heikkeni selvästi vuoden 2023 poikkeuksellisen hyvästä tilanteesta. Kuten oli ennalta tiedossa, taloustilanteen heikkenemisen taustalla oli pääosin sote-uudistukseen liittyvien kertaluonteisten erien poistuminen, mikä näkyi erityisesti verotulojen ja osin valtionosuuksien vähenemisenä.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pieneneminen 250 miljoonalla eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset.

Yhteenlaskettu vuosikate heikkeni edellisvuodesta noin miljardilla eurolla 3,2 miljardiin euroon. Tilikauden tulos säilyi kuitenkin hieman yli miljardi euroa positiivisena. Energiayhtiöiden osuuksien myynti sekä yhtiöittäminen paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla. Ilman Helsingin, Espoon, Tampereen ja Mikkelin tulosta kuntien tulos jäisi 310 miljoonaan euroon. Verotulojen väheneminen ja toimintakulujen kasvu jäivät kuitenkin viime syksyllä ennakoitua pienemmiksi, mikä edesauttoi tilanteen pysymistä kohtalaisen hyvänä.

Toimintamenojen kehitykseen vaikutti viime vuonna useita erisuuntaan vetäviä syitä. Vaikka monet tekijät, kuten palkkaratkaisu ja Petteri Orpon hallituksen uudistukset, nostivat kustannuksia reippaasti, niin siitä huolimatta kuntien palkkasumman nousu näyttää jäävän vain vajaaseen 3 prosenttiin. Työttömyysvakuutusmaksun lasku käänsi henkilöstösivukulujen kehityksen jopa miinukselle.

Toimintamenojen jarrutusta voidaankin tulkita tässä vaiheessa siten, että kunnat ovat vieneet sopeutustyötä eteenpäin vuonna 2024. Tilanteet vaihtelevat kunnittain. Joissain kunnissa säästöpäätöksiä vasta pohditaan ja joissakin kunnissa sopeutusta on tehty etupainotteisesti jo useamman vuoden ajan. Toimintakate kasvoi edellisvuodesta vain 1,8 prosenttia.

Kuntien korkokulut kasvoivat 23 prosenttia ja korkotuotot kasvoivat 10 prosenttia edellisvuodesta. Kuntien korkokulujen kasvua suojasivat kiinteäkorkoiset lainat sekä rahoitusmarkkinainstrumentit. Korontarkistukset todennäköisesti nostavat korkokuluja lähivuosina.

Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi: toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun (+3,6 prosenttia).

Vuoteen 2024 liittyi pari merkittävää poikkeusta verotuloissa, josta toinen liittyi valmistuneeseen verotukseen 2023. Lokakuun lopussa valmistuneessa kunnallis- ja yhteisöverotuksessa otettiin ensimmäistä kertaa huomioon soten vaikutukset kunnille maksettaville verotuloille. Viime vuonna verotulojen kuukausikohtainen jaksotus normalisoitui, kun verohäntien vaikutukset poistuivat.

Toinen merkittävä poikkeus vuonna 2024 tulee siitä, että ansiotulojen ennakonpidätyksen taso suhteessa verovuoden 2024 arvioituun maksettavaan veroon oli poikkeuksellisen suuri. Kun verovuoden 2023 kaikista kunnallisveroista noin 92 prosenttia kertyi ennakonpidätyksinä kalenterivuonna 2023 olisi niiden vastaava osuus vuonna 2024 viimeisimpien ennusteiden mukaan jopa yli 95 prosenttia.

Kolmen prosenttiyksikön muutos ei ehkä kuulosta suurelta, mutta kun muuttaa euroiksi niin hahmottaa suuruusluokan paremmin: yhden prosenttiyksikön vaikutus kunnallisveron kertymään on noin 100 miljoonaa euroa. Tämä on pääsyy siihen, että kuluvan vuoden kunnallisverokertymä yhteensä tulee olemaan reilu 300 miljoonaa euroa parempi verrattuna syksyllä 2023 tehtyyn arvioon kuluvan kalenterivuoden kertymästä.

VM:n päivitetyssä ennusteessa kunnallisveron osuus ansio- ja pääomatuloverojen arvioidusta kokonaiskertymästä nousi reilulla 0,4 prosenttiyksiköllä aiemmin tilityksissä sovelletusta ja oli joulukuussa 25,68 prosenttia. Oikaisu on odotettua positiivisempi, arviolta vajaa 140 miljoonaa euroa. Kyseinen ryhmäoikaisu ei huomioitu syyskuun 2024 veroennustekehikoissa ja on pääsyy siihen, että kunnallisveron viime vuoden kertymäennuste parani.

Verohallinnon valmistuneiden tilastojen mukaan kiinteistöveroja kerättiin vuonna 2024 kunnille yhteensä noin 2,4 miljardia euroa. Kiinteistöveron tuotto nousi noin 160 miljoonaa (+7,2 prosenttia) suuremmaksi kuin viime vuonna. Kiinteistöverosta noin 1,74 miljardia euroa kertyi rakennuksista (+2,9 prosenttia) ja noin 662 miljoonaa euroa maapohjista (+20,4 prosenttia).

Kasvu johtui pääosin vuoden 2024 alussa voimaan astuneesta kiinteistöverolain muutoksesta. Eduskunta säätää kiinteistöveroprosenteille ala- ja ylärajat, joiden puitteissa kunta määrää veroprosentit. Vuoden 2024 alussa maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alarajaa korotettiin 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin.

Tuuli- ja aurinkovoimaloista kiinteistövero määrättiin vuonna 2024 yhteensä 46,7 miljoonaa euroa, mikä on 1,9 prosenttia koko maan kiinteistöverotuotosta. Tuuli- ja aurinkovoimaloiden kiinteistöveron määrä on 10,7 miljoonaa (+29,9 prosenttia) suurempi kuin vuonna 2023 ja 31 miljoonaa euroa (+197,6 prosenttia) suurempi kuin vuonna 2020.

Valtionosuudet laskivat 6,6 prosenttia vuonna 2024. Kunnat saivat vuonna 2024 valtionosuuksia yhteensä noin 3,4 miljardia euroa. Sote-siirtolaskelmien tarkentuminen johti 500 miljoonan euron pysyvään vähennykseen, jota vuonna 2024 kompensoitiin 192 miljoonan euron määräaikaisella valtionosuuden lisäyksellä. Tämä erä peritään kunnilta takaisin vuosina 2025–2027. Valtionosuuksiin tehdään vuosittain myös muita vähennyksiä, kuten kuntien rahoitusosuus perustoimeentulotuesta: -331 miljoonaa euroa. Peruspalvelujen valtionosuuden indeksitarkistus nosti valtionosuuksia 53 miljoonalla eurolla (+2,2 prosenttia), mutta tätä pienensi indeksijarru, joka vähensi määrää yhdellä prosenttiyksiköllä, eli -24 miljoonaa euroa. Kunnille korvattiin laajenevat tehtävät 9 miljoonalla eurolla (mm. sitouttava kouluyhteistyö, B1-kielen opetuksen lisääminen yhdellä viikkotunnilla).

Vaasan kaupungin taloudellinen kehitys

Ulkoiset toimintatuotot laskivat 83,6 miljoonasta eurosta yhteensä 80,5 miljoonaan euroon (-3,7 prosenttia). Laskuun vaikuttivat m.m. vastaanottokeskuksen toiminnan päättymisen kesken vuoden (tarkoitti n. 3,9 miljoonaa euroa vähemmän tuottoja) sekä se, että vuoden 2023 tuotoissa olivat vielä mukana Teatteriparkin ja Tammipihan pysäköintilaitosten operatiivisen toiminnan tuotot ja Ruukinkartanon myyntivoitto. TE-uudistuksen muutuskustannuksista saatiin noin 0,4 miljoonaa euroa valtionavustusta. Tasapainottamisohjelman toimenpiteet hillitsivät tuottojen vähenemistä.

Toimintakuluja laskivat 275,6 miljoonasta eurosta yhteensä 266,3 miljoonaan (-3,4 prosenttia). Suurimmat syyt toimintakulujen laskuun ovat tasapainottamisohjelman toimenpiteet, vastaanottokeskuksen toiminnan päättymisen (tarkoitti n. 3,6 miljoonaa euroa vähemmän kuluja), työttömyysvakuutusmaksujen alentaminen, ja vuoden 2023 kertaerien vaikutuksen poisto. Työmarkkinatuen kuntaosuus kasvoi noin 4 prosentilla 4,5 miljoonaan euroon.

Toimintakate pieneni -190,1 miljoonasta eurosta -184 miljoonaan euroon (-3,2 prosenttia). Tasapainottamisohjelma onnistui vahvistamaan kaupungin taloutta yli 5 miljoonalla eurolla vuonna 2024.

Verotulot vähenivät 188,1 miljoonasta eurosta 178,5 miljoonaan euroon (-5,1 prosenttia). Kunnallisvero pieneni 3,3 prosenttia, yhteisövero 20,8 prosenttia ja kiinteistövero 0,3 prosenttia. Vuodelle 2024 tehtiin ainoastaan lakimuutoksiin perustuvia veromuutoksia. Kunnallisveroprosentti pyöristettiin 8,4 prosenttiin (2023: 8,36). Lisäksi maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin rakennuksen yleisestä kiinteistöveroprosentista, ja alarajan korotuksen myötä Vaasan maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti nousi 1,30 prosenttiin (2023: 1,25).

Valtionosuudet vähenivät 49,1 miljoonasta eurosta 42,5 miljoonaan euroon (-13,4 prosenttia). Peruspalvelujen valtionosuus ilman tasausta pieneni 7,6 miljoonasta eurosta -2,9 miljoonaan euroon. Sosiaali- ja terveydenhuollon negatiiviset sote-erät kasvoivat -14,2 miljoonasta -25 miljoonaan euroon.

Rahoituksen nettotuottoja parani huomattavasti ja kasvoivat 0,5 miljoonasta eurosta 10,4 miljoonaan euroon, mikä johtuu lähinnä kasvavista osinkotuotoista. Vaasan Sähkön osinkotuotot kasvoivat 9 miljoonalla

eurolla ja olivat yhteensä 15 miljoonaa euroa. Korkojohdannaiset mukaan lukien korkokulut olivat 7,4 miljoonaa euroa verrattuna edellisvuoden 7,2 miljoonaan euroon (+2,8 prosenttia).

Vuosikate oli 47,3 miljoonaa euroa ja pysyi edelleen viime vuoden hyvällä tasolla. Vuosikate riitti kattamaan 38,9 miljoonan euron poistot ja arvonalentumiset. Arvonalentumisia oli merkittävästi lisää vuonna 2024, pääosin johtuen sote-kiinteistöistä. Tulos heikkeni 13,9 miljoonasta eurosta 8,5 miljoonaan euroon. Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 3 miljoonaa euroa. Taseen kertynyt ylijäämä oli 25,5 miljoonaa euroa eli 363 euroa asukasta kohden.

Toiminnan ja investointien kassavirta oli 0,8 miljoonaa euroa negatiivinen. Lainakanta vähennettiin 5 miljoonalla eurolla (-1,4 prosenttia) ja lainat asukasta kohti aleni 4 937 euroon (2023: 5 110 euroa).

Vaasassa oli joulukuun lopussa yhteensä 9,0 prosenttia työvoimasta työttömiä työnhakijoita (koko maassa vastaava osuus oli 12,0 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä oli noussut 667:stä joulukuussa 2023 yhteensä 901:een joulukuussa 2024.

Yksi Giga-Vaasan toimijoista ilmoitti vuoden lopussa, ettei jatka akkukennotehtaansa tonttivarausta. Vuoden lopussa alueella on ison akkukennotehdastontin lisäksi vapaana vain yksi pieni tontti. Euroopan Unionin innovaatorahasto myönsi 259 miljoonan euron rahoituksen neljälle suomalaishankkeelle. Yksi hankkeista oli Vaasaan sijoittuva Freyr Battery Finland Oy:n katodimateriaalitehdas.

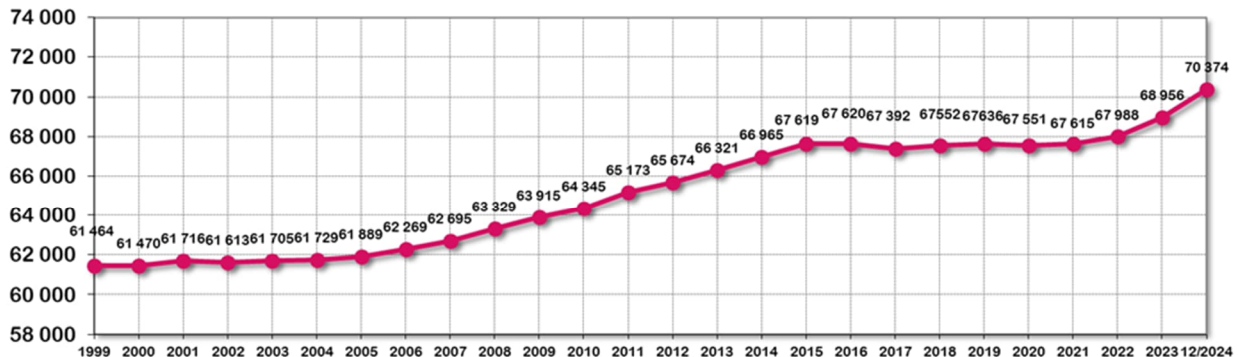
Väestönkehitys

Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutietojen mukaan Vaasan kaupungin väkiluku on kasvanut 1 418 asukkaalla tammi-joulukuun 2024 aikana ja Vaasassa ylittyi 70 000 asukkaan raja syksyllä 2024. Kyse on neljänneksi voimakkaimmasta väestönkasvun vuodesta sitten 1950-luvun alun.

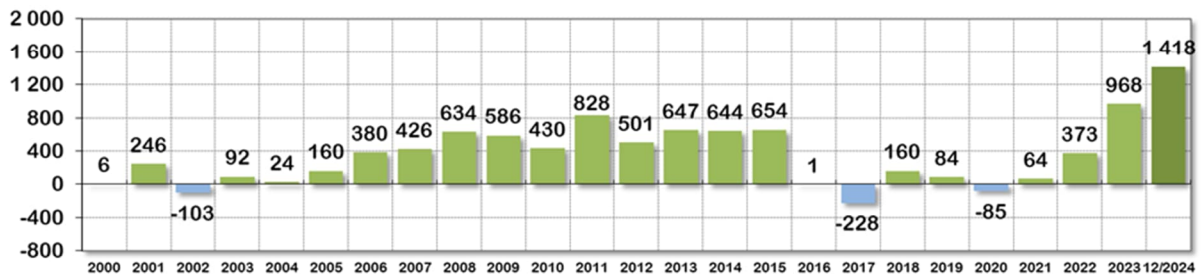
Vaasan väkiluku on kasvanut poikkeuksellisen voimakkaasti vuosina 2022–2024. 2 759 asukkaan lisäyksestä 62,5 % on 20–39-vuotiaita. Heistä moni on opiskelija tai työuransa alussa, moni asuu vuokralla ja moni on maahanmuuttaja. Vaasan nettomaahanmuutto (maahanmuutto - maastamuutto) olikin ennätykselliset 3 751 asukasta kolmen viime vuoden aikana. Nettomaahanmuutto on suurempi kuin väestönlisäys, koska Vaasa menetti asukkaita maan sisäisessä muuttoliikkeessä (-577 asukasta) ja lisäksi luonnollinen väestönmuutos (syntyneet - kuolleet) oli 400 asukasta miinuksella. Erotukseen sisältyy myös ns. väkiluvun korjaus (-15 asukasta).

Vaasan väestö kasvoi aikaisemmin myös positiivisen luonnollisen väestönmuutoksen (syntyneet - kuolleet) myötä. Se oli keskimäärin +197 asukasta vuodessa vuosina 2000–2015, eli yhteensä +3 151 asukasta. Kun kuolleiden enemmisyys syntyneisiin nähden on ollut keskimäärin 133 henkilöä vuodessa 2022–2024 ja mikäli trendi jatkuu samana vastaisuudessa, mikä on myös oletettavissa (suomalaistaustaisen) väestön ikääntymisen ja syntyneiden määrän laskun myötä, kaupunki tulee menettämään asukkaita pitkällä aikavälillä (~2 100 asukasta vuoteen 2040 mennessä).

VAASAN KAUPUNGIN VÄESTÖNKEHITYS 1999–12/2024 (VÄESTÖN ENNAKKOTIETO)
BEFOLKNINGSUTVECKLINGEN I VASA STAD 1999–12/2024 (PRELIMINÄR FOLKMÄNGD)

VUOSITTAINEN VÄESTÖMUUTOS - ÅRLIG BEFOLKNINGSFÖRÄNDRING

LÄHDE: TILASTOKESKUS / KÄLLA: STATISTIKCENTRALEN

Syntyvyyden merkittävä lasku ja väestön ikääntyminen on Suomen, ja myös Vaasan, merkittävimpiä haasteita. Kun näköpiirissä ei ole, että suomalaistaustaisen väestön tilanne muuttuisi oleellisesti tältä osin (trendi jatkuu liki samana ainakin lähivuosina), tarkoittaa tämä käytännössä sitä, että tarvitsemme entistä enemmän nuoria maahanmuuttajia paikataksemme ”poistuvia” suomalaistaustaisia asukkaita. Vaasa on tässä suhteessa onnistunut kesikokoisista kaupungeista ja seutukunnista parhaiten, sillä sekä väestönkasvumme että maahanmuuttajaväestömme kasvu on ollut keskikokoisista kaupungeista suurin niin lyhyellä kuin pitkällä aikavälillä. Vaasan seutukunnan väestönkasvu on maamme 7. suurin ja sijoittuu maan suurimpien kaupunkiseutujen jälkeen seuraavalle sijalle.

Vaasan viime vuosien väestönkasvu perustuu etenkin kolmeen taustatekijään. Edellä kuvatun suuren nettomaahanmuuton lisäksi työpaikkamäärä on kasvanut voimakkaasti, +2 069:lla vuosina 2020–2023. Kaupungin ja seutukunnan työllisyystilanne on maan parhaimmistoa. Työllisten määrä on vuosina 2020–2023 kasvanut 1 477:lla, joten osa uusien työpaikkojen tekijöistä (n. 600) pendelöi Vaasaan. Työpaikkamäärä on kasvanut sekä julkisella että yksityisellä sektorilla (esim. teollisuus +514 sekä sosiaali- ja terveyspalvelut +809). Vaasan 1 477 uudesta työllisestä vuosien 2020–2023 aikana 1 088 on ulkomaalaistaustaisia (73,7 %) ja 389 suomalaistaustaisia (26,3 %).

Vaasan viimeaikaisen väestönkasvun kolmas taustatekijä on korkeakoulujemme opiskelijamäärän kasvu; noin +3 000 opiskelijaa vuosina 2020–2024. Kun kaupungin opiskelijoiden, nuorten aikuisten ja maahanmuuttajien määrän voimakas kasvu on ikävästi sattunut yhteen vapaarahoitteen kerrostalorakentamisen suurimman suhdannekuopan kanssa sitten 1990-luvun alun laman, on tämä realisoitunut merkittävänä vuokra-asuntopulana. Opiskelijoille suunnattavia vuokra-asuntoja arvioidaan

tarvittavan ainakin 500 kpl lisää pelkästään tämänhetkisen kysynnän tyydyttämiseksi. Kun korkeakoulumme tavoittelevat opiskelijamäärän merkittävää kasvua myös tulevina vuosina, elinkeinoelämän käynnissä olevat ja tulevat investoinnit edellyttävät uusia osajia ja Vaasa on muutenkin vahvasti kasvuorientoitunut, uusia vuokra-asuntoja tullaan tarvitsemaan merkittäviä määriä lisää. Voasin opiskelija-asuntorakennus Wolffintien ja Pikitehtaankadun risteykseen valmistui joulukuussa 2024 ja Voasin toinen rakennushanke etenee vauhdilla. Kaupungin kaavavaranto on hyvä.

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Edellisessä kappaleessa mainittujen muutosten lisäksi kaupungin taloudessa mainittakoon myös seuraavat muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa.

Tasapainottamisohjelman tavoite vuodelle 2024 oli vahvistaa taloutta noin 5,5 miljoonalla eurolla. Talousvastaavat kehoitettiin ryhtymään toimiin talouden vahvistamiseksi ja kustannusten nousun hillitsemiseksi, erityisesti kaupungin kohtaamien suurten kiinteistöriskien huomioon ottaen. Tulos oli lähes 13 miljoonaa euroa parempi kuin budjetoitu, vaikka tilinpäätös sisälsi noin 5 miljoonaa euroa enemmän poistoja ja arvonalentumisia. Vahvemmat osinkotulot selittivät 4,4 miljoonaa euroa, verorahoitus 2,3 miljoonaa euroa ja alhaisemmat korkokulut 1,2 miljoonaa euroa, loput selittyvät pitkälti vastuuhenkilöiden varovaisella määrärahojen käytöllä ja tehokkaalla kustannushallinnalla. Vuoden tulos oli kuitenkin selvästi heikompi kuin edellisen vuoden tulos (-39 prosenttia), ja merkittäviä kiinteistöriskejä on vielä toteutumatta.

Kuntatyönantajan sosiaalivakuutusmaksut kevenivät vuodelle 2024. Suhteessa vuoteen 2023 eläkemaksut kevenivät noin 0,25 prosenttiyksikköä. Maksukevennys aiheutui tasausmaksusta, jolla kerättävä euromäärä pieneni vuodesta 2023. Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärää alennettiin vuonna 2024 merkittävästi ennakoitun talous- ja työttömyyskehityksen perusteella. Työnantajien työttömyysvakuutusmaksu laski keskimäärin 0,72 prosenttiyksikköä, mutta kuntatyönantajalla maksu laski peräti 0,9 prosenttiyksikköä. Työnantajan sairausvakuutusmaksu laski noin 0,37 prosenttiyksiköllä. Arvioiden mukaan sosiaalivakuutusmaksujen muutokset vähensivät kaupungin kustannuksia noin 1,5 miljoonalla eurolla.

Vastaanottokeskuksen lakkauttaminen vuoden aikana tarkoitti noin 3,9 miljoonaa euroa vähemmän ulkoisia tuottoja ja noin 3,6 miljoonaa euroa vähemmän ulkoisia kuluja, ja vaikutus toimintakatteeseen oli siten hieman negatiivinen verrattuna vuoteen 2023.

Toimintakatteen parannus verrattuna edellisvuoteen ilman näitä edellä mainittuja muutoksia on noin 5 miljoonaa euroa (2,6 prosenttia).

Investointibudjetti alittui 10,9 miljoonalla eurolla, pääasiassa Palosaaren päiväkodin ja Kasarmialueen päiväkodin vuoksi. Vuosikatteen vahvistumisen, investointimenojen ennakoitua alhaisemman tason ja vahvan alkukassan ansiosta lainakantaa voitiin hieman alentaa, eikä pitkäaikaisten lainojen budjetoitu nettokasvu toteutunut.

Lisätietoja budjetin poikkeamista löytyy talousarvion toteutumista käsittelevästä luvusta.

Kaupunginvaltuusto päätti lakkauttaa liikelaitoksen Pohjanmaan pelastuslaitoksen ja että loppuselvitys sopimuskuntien kesken tehdään myöhemmin. Tämä on siis viimeinen vuosi, jolloin liikelaitokselle tehdään

erillinen tilinpäätös. Kaupunginvaltuusto päätti myös perustaa taseyksikön työllisyyspalveluille vuoden 2025 alusta alkaen.

Työllisyyspalveluiden siirto kaupungille vuodesta 2025 alkaen tarkoittaa, että siirtyvän henkilöstön lomapalkkavelka siirtyy samalla kaupungin vastuulle. Lomapalkkavelan arvioidaan kasvavan noin 0,6 miljoonalla eurolla, ja vastaava summa kompensoidaan kaupungille vuoden aikana. Lomapalkkavelan osuus henkilöstökustannuksista on pysynyt melko vakaana, noin 10 prosentissa vuosina 2022–2024, eikä sen suhteellisen osuuden arvioida kasvavan TE-uudistuksen myötä.

Sivistystoimen toimialalla on päivitetty varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitystä vuoden 2024 aikana. Palveluverkkoselvitys hyväksyttiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa 29.5.2024 §24.

Tilahankkeiden osalta Haga skolanin peruskorjaus, pesäpallokentän kunnostus ja Onkilahden liikennepuiston pumptrack-rata toteutettiin vuoden 2024 aikana.

Valmistavan perusopetuksen valtionosuusrahoitus kasvoi merkittävästi johtuen vuoden 2022 suoritteiden kasvusta.

Asuntorakentamisen pysähtyminen näkyi myös Vaasan veden uusien vesi- ja viemäri liittymien määrän rajuna laskuna. Kaupunkiympäristön palveluverkkoselvitys valmistui 2024 ja se hyväksyttiin kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvissa lauta- ja johtokunnissa kevään 2024 aikana.

Maailmantilanteen takia myös vuotta 2024 leimasi vahvasti varautumiseen, valmiuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät asiat, joihin panostettiin entistä enemmän ja omaa valmiustasoa nostettiin mm. Vaasan vedellä. Valmissuunnittelusta on tullut osa toimialan vakiintunutta toimintaa.

Kaupungin asuntopula on tiedostettu ja tietoon sekä analyysihin perustuvaa asumisen kehittämistä on edistetty, kaupungin väestötieto ja -ennustejärjestelmää parannettiin sekä asuntopoliittisen ohjelman päivityksen laadinta aloitettiin. Koordinoitiin kaupungin ARA-asuntojen myyntityötä yhteistyössä omistajaohjauksen kanssa.

Joukkoliikenteessä matkustajamäärät ovat kasvaneet 12 % edellisvuodesta ja asiakastyytyväisyys on parantunut. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet merkittävästi vuoteen 2023 nähden.

Kunnallistekniikan investointeihin käytettiin nettona n. 22,3 miljoonaa euroa, josta suurimmat investoinnit kohdentuivat edelleen satamaan; Lassen laiturin 1. vaiheen rakentamiseen sekä satamakentän laajentamiseen (11,7 milj.€). Kestävään liikkumiseen (1,6 milj.€), Laajametsän teollisuusalueelle (1,6 milj.€) sekä koneisiin ja kuljetusvälineisiin (1,0 milj.€) investointiin yhteensä n. 4,2 miljoonaa euroa. Kaupungin taseessa on edelleen noin 4 miljoonan euron avustus laivaliikenteen kehittämiseen ja ylläpitoon käyttämättömänä, ja ainakin osan avustuksesta on alustavasti suunniteltu käytettäväksi terminaalirakennuksen peruskorjaukseen kaupungin taloussuunnitelman mukaisesti.

Vaasan Vesi liikelaitoksessa investointeja toteutettiin nettona noin 10,4 miljoonalla eurolla. Suurimpana investointina Pilvilammen uuden otsonointi- ja aktiivihiihtuodatuslaitoksen rakentaminen (n. 5 milj.€). Laitos otetaan käyttöön vuonna 2025 ja investoinnilla turvataan Pilvilammen laitoksen toimintavarmuus vuosiksi eteenpäin.

Talotoimen investointirahoitus alitettiin noin 7,6 miljoonaa euroa, johtuen mm. kahden päiväkotihankkeen viivästymisestä, kun urakkatarjouksien hankintamenettely jouduttiin keskeyttämään ja käynnistämään uudelleen. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi, vuokramallilla toteutettu, Teeriniemen päiväkoti.

TKI-toiminnasta mainittakoon, että vuonna 2024 Vaasan kaupungilla oli hankesalkun mukaan käynnissä 94 ulkoista rahoitusta saavaa hankeprojektia. Osa hankkeista jatkui koko vuoden tai pidempään, osa käynnistettiin tai päätettiin vuoden aikana. Kaupungin hankeprojektien budjetti oli 12,4 miljoonaa euroa. Tällä tarkoitetaan kaupungin koko hankeprojekti budjettia kaikkien vuonna 2024 käynnissä olleiden 94 hankeprojektien koko hankeajan. Koska monet hankeprojekteista olivat yhteistyö-, osallisuus- tai rahoitushankkeita, hankeprojektien budjetti oli kokonaisuudessaan kuitenkin merkittävästi suurempi, jopa 37 miljoonaa euroa. Kaupungin oma rahoitusosuus kaupungin hankeprojekteissa oli 3,2 miljoonaa euroa. Summaan on laskettu mukaan myös kaupungin osuus niin kutsutuissa rahoitushankkeissa. Hankkeet voivat olla kaupungin omia hankkeita, yhteistyö-, osallisuus- tai rahoitushankkeita sisältäen useita hankeprojekteja ja osaprojekteja. Ekosysteemisopimukset ovat osa hallituksen toimia, joilla Suomesta halutaan luoda maailman toimivin kokeilu- ja innovaatioympäristö. Vaasassa strategisina kumppaneina kehitysyhtiöiden lisäksi toimivat Pohjanmaan liitto, Team Finland-verkosto sekä seudun korkeakoulut ja elinkeinoelämä. Vuoden 2024 aikana järjestettiin yhteensä 2 hakua. Rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden kokonaisvolyyymi on 5,2 miljoonaa euroa. Hankekokonaisuuksia on käynnistynyt yhteensä 16.

1.1.5. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2024 viimeisenä päivänä 3 114 (3 224) vuonna 2023), näistä 2 198 (2 230) vakituisia ja 918 (995) määräaikaista. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa 45 (48). Vuoden 2023 luvuissa voi esiintyä pientä poikkeamaa vuoden 2023 tilinpäätökseen nähden, johtuen tilinpäätöshetken lukujen ottamisen jälkeen tapahtuneista muutoksista. Lisäksi pyöritykset voivat aiheuttaa luvuissa pientä poikkeamaa.

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2024 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Luku sisältää työllistetyt. Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2024 oli 110 vähempi kuin vuoden 2023 lopussa. Vakinaisten määrä on laskenut 32:lla ja määräaikaisten 77:llä. Paremmin kaupungin palveluksessa olevaa henkilöstöresurssia kuvaa henkilötyövuosi, jossa ei ole mukana esim. palkattomilla työ- tai virkavapailla olevia palvelussuhdeajoja. Tarkasteltaessa kaupungin kokonaishenkilömäärää henkilötyövuosina, määräaikaiset palvelussuhteet mukaan lukien, voidaan todeta, että vuonna 2024 kaupungin henkilötyövuodet olivat 2691 htv (2023 / 2755 HTV). Henkilötyövuodet vähentyivät vuonna 2024 verrattuna vuoteen 2023 yhteensä 64 henkilötyövuotta Vakituisten HTV:t vähenivät noin 20 HTV:tä ja määräaikaisten noin 44 HTV:tä. Suurin osa HTV vähennyksistä johtuu kaupungilla käydyistä useammista yhteistoimintaneuvotteluista.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2024 oli 145,2 miljoonaa euroa, mistä käyttötalousosan henkilöstökulut 144 miljoonaa euroa (palkat ja palkkiot 117,5 miljoonaa euroa) ja investointiosan henkilöstökulut 1,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut 2023–2024 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 75,02 % (75,4 % v. 2023) ja miehiä 24,98 % (24,6 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 70,92 % (73,5 %) ja miehiä 29,08 % (26,5 %). Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2024 oli 46,6 vuotta (46,3 v. 2023). Vakituisten henkilöstön keski-ikä oli 48,3 vuotta (48,4 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 43,6 vuotta (42,7 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

Koko henkilöstön sairauspoissaolot vuonna 2024 olivat 14,7 (2023: 14,1) ja sairauspoissaoloprosentti 3,8 % (2023: 3,6 %). Vakituisten henkilöstön sairauspoissaolot nousivat 1,1 poissaolopäivää/HTV (0,3 %). Määräaikaisten henkilöstön sairauspoissaolot laskivat 0,3 poissaolopäivää/HTV (0,0 %). Mukaan lasketaan sairauspoissaolot, työ- ja vapaa-ajan tapaturmat ja ammattitaudit

Työhyvinvointia arvioidessa (työhyvinvointikysely 2023) parhaat tulokset olivat asiaryhmissä Oma työ ja tavoitteet (ka. 4,2/2021: 4,2), Osaaminen ja kehittyminen (ka. 4,0/2021: 4,0), Minä työyhteisön jäsenenä (ka. 4,1/2021: 4,1) sekä Esihenkilötoiminta (ka. 4,0/2021: 4,0). Matalimmat arvosanat ovat asiaryhmissä Työolosuhteet ja välineet (ka. 3,6/2021: 3,5) sekä Edellisen työyhteisökyselyn käsittely (ka. 3,9/2021: 3,7). Työhyvinvointikyselyn perusteella työyhteisön yhteishenki, omat voimavarat, ja esihenkilötoiminta säilyivät hyvällä tasolla, ja osin tulokset ovat myös parantuneet.

Henkilöstö -palvelualueen tehtävänä on:

- 1) vastata kaupungin henkilöstöhallinnon suunnittelusta sekä kehittämisestä
- 2) vastata koko kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista ja henkilöstövoimavarojen kehittämisestä
- 3) vastata virka- ja työehtosopimuksiin perustuvasta paikallisesta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta sekä tulkinnoista
- 4) kehittää palkkausjärjestelmiä ja palkitsemisprosesseja
- 5) koordinoita ja kehittää osaamisen, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtamista
- 6) huolehtia työnantajan ja työntekijöiden välisen työsuojelun yhteistoiminnan järjestämisestä, ylläpitämisestä ja kehittämisestä
- 7) huolehtia työterveyshuollon järjestämisestä kaupungin henkilöstölle
- 8) huolehtia yhtiömuotoisesti tuotettavien palkkahallinnon palveluiden järjestämisestä.

1.1.6. Ympäristöasiat

Kaupungin omistaman Pukinjärven pilaantuneen pohjasedimentin saneeraukseen Kemira Oyj sai vuonna 2022 ympäristölupapäätöksen, josta sekä Kemira että kaupunki valittivat. Hallinto-oikeus palautti päätöksen joulukuussa 2024 aluehallintoviraston ratkaistavaksi uutena lupa-asiana. Päätös on kaupungin kannalta tyydyttävä, mutta toisaalta se siirsi järven kunnostusta kauemmas tulevaisuuteen. Kaupungilla ei ole riskiä joutua osallistumaan suoranaisiin saneerauskustannuksiin, mutta tulevasta lupapäätöksestä riippuen, kaupungille voi aiheutua lisäkustannuksia järven valuma-alueelle asemakaavoitettavien alueiden hulevesien hallintaan liittyen sekä maaomaisuuden arvonalenemaa Pukinjärven lähialueilla.

Kasvavan ja tiivistyvän kaupungin yhtenä haasteena on luontoympäristöjen väheneminen ja yksipuolistuminen sekä lajikato. Vuonna 2024 aloitettiin kaupungin luonnon monimuotoisuusohjelman laatiminen. Ohjelman tarkoituksena on kehittää kaupungin ekologisesti kestäviä toimintatapoja sekä turvata ja lisätä luonnon monimuotoisuutta kaupungin omistamilla alueilla. Ohjelma valmistuu vuoden 2025 aikana.

Vuonna 2024 Vaasa voitti European Green Leaf 2026 -palkinnon kaupungin ansiokkaasta työstä erilaisiin ympäristöhaasteisiin vastaamisessa. Palkintovuonna järjestetään erilaisia teemaan liittyviä tapahtumia, minkä lisäksi palkinnon tuoma tunnettavuus edistää ympäristötyöhön liittyviä rahoitusmahdollisuuksia.

1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Muilla ei-taloudellisilla asioilla tarkoitetaan korruption, lahjonnan ja ihmisoikeusasioiden käsittelyä. Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Vaasan kaupunginvaltuusto on 7.5.2012 hyväksynyt Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikan periaatteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Vaasan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 hyväksynyt Vaasan kaupungin konserniohjeen, jossa on määritelty eri toimijoiden tehtävät ja vastuut toiminnan lainmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja harmaan talouden torjunnasta annettujen sääntöjen ja ohjeiden noudattamiseksi. Omistajaohjauksessa on käynnistynyt työ hyvä hallinto ja johtamistapa -ohjeen laatimiseen sekä konserniohjeen päivittämiseen.

Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksiä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen. Kaupunginjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittämisestä (21.12.2022 §70) ja päivitystyö on jatkunut vuoden 2024 aikana.

Kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri vahvistaa korruption vastaista toimintaa. Kunnallishallinnon sidonnaisuusilmoituksen tekemisvelvoite koskee kuitenkin ainoastaan johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä luottamushenkilöistä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vaasan kaupungin hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2023–2027 vuoden 2024 alussa. Vuoden aikana toteutettiin kuntalaiskysely kaupunkilaisten kokemasta tasa-arvoisesta ja yhdenvertaisesta kohtelusta kaupungin palveluissa. Kyselyn teemoja olivat yhdenvertainen kohtelu, turvallisuus, esteettömyys, saavutettavuus ja arvostuksen kokeminen.

Ilmoittajansuojeludirektiivin mukainen eettinen ilmoituskanava otettiin käyttöön jo vuonna 2023. Kaupunki ohjaa toimintaa valittujen globaalien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja arvioi indikaattoreita säännöllisesti strategiatyön yhteydessä.

1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntatalouden näkymät ovat viime vuoden ylijäämäisestä tilinpäätöksestä huolimatta melko pessimistiset. Pessimistiset ennusteet johtuvat muun muassa sote-uudistuksen jälkeisestä rikkoutuneesta valtionosuusjärjestelmästä, kuntien vastuusta sote-kiinteistöjen veloista ja yhtiöittämisestä sekä työttömyyden kehityksestä. Valtio siirsi TE-palveluiden järjestämisvastuun kunnille, mutta säästi samalla palveluiden rahoittamisessa. Työllisyysmäärärahojen leikkaukset ja kuntien palkkatuen käytön rajoittaminen osuvat vaikeaan suhdannetilanteeseen, sillä työttömyys on lisääntynyt useilla kymmenillä tuhansilla henkilöillä uudistuksen myötä. Vuoden 2025 valtionrahoitus perustuu vuoden 2023 työttömyystilanteeseen.

Vaasan kaupungin talouden odotetaan myös olevan alijäämäinen, varsinkin toiminnan ja investointien rahavirran osalta, seuraavina vuosina, mikäli menot kehittyvät taloussuunnitelman mukaisesti ja kuluvaan vuoden määrärahat käytetään täysimääräisesti. Talouden tasapainoon pääseminen vaatii monen suuren asian lokahtamista paikalleen, kuten tasapainottamisohjelman 2024–2027 toteutuksen, tehokkaan kustannushallinnan ja osinkotuottojen säilymisen nykyisellä tasolla. Lisäksi neuvottelutulokset vuokrasopimuksista hyvinvointialueen kanssa, työttömyyden kehitys ja sen vaikutus työmarkkinatukeen, sekä eri lainmuutosten vaikutukset – kuten esimerkiksi valtionosuusuudistuksen tulokset – voivat vaikuttaa merkittävästi kaupungin taloudelliseen kehitykseen.

Nettomenojen odotetaan kasvavan vuonna 2025 noin 20 miljoonalla eurolla (+10,8 prosenttia) vuoden 2024 toteutuneeseen toimintakatteeseen verrattuna. Ilman työllisyyspalvelujen menolisäyksiä toimintakate odotetaan kasvavan noin 9 miljoonalla eurolla (+4,7 prosenttia). Tämä tarkoittaa, että vuodelle 2025 on tulossa merkittävää menokasvua, ellei sitä hillitä aktiivisesti.

Tasapainottamisohjelman toteuttaminen on kriittinen menestystekijä sekä tuloslaskelman vuosittaisten tulojen ja menojen tasapainon turvaamiseen, että lainakannan kasvun hillitsemiseen. Rahoituksellisen tasapainon saavuttamiseen, eli rahojen riittäminen myös investointeihin ja lainanhoitoihin vaatii myös sote-erien poistaminen valtionosuusjärjestelmästä. Kaupungin investointien tulorahoitusprosentin ennakoidaan olevan noin 50–60 %, mikä tarkoittaa, että merkittävä osa investoinneista on rahoitettava vieraalla pääomalla tai myymällä omaisuutta.

Viime vuoden alussa tehty vaikuttavuusanalyysi GigaVaasa-investoinneista on edelleen ajankohtainen. Työn toteutti aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI Publicin Valtteri Laasonen ja Rasmus Aro yhteistyössä Kaupunkitutkimus TA:n Seppo Laakson kanssa. Vaikuttavuusarviot perustuvat laskelmiin, joihin toki liittyy paljon epävarmuutta, eivätkä laskelmien tulokset ole ennusteita, vaan skenaarioita. Mallinnuksen mukaan tuotantovaiheen vaikutukset toisivat kuitenkin merkittävää lisäarvoa Vaasan seudulle käytetystä skenaariosta riippuen:

- 1,3 tai 2,7 miljardin euron arvonlisäyksen, josta 0,8 tai 1,7 miljardia euroa kohdistuisi Vaasan seudulle.
- 5 200 tai 10 400 uutta työpaikkaa, joista 2 400 tai 4 900 Vaasan seudulle.
- Tuotoksena 3,7 tai 7,8 miljardia euroa, josta 2,6 tai 5,4 miljardia Vaasan seudulla.
- 111 tai 224 miljoonaa euroa palkoista menisi kulutukseen.

Verotulovaikutukset ovat myös huomattavia. Vaasan seudun näkökulmasta merkittävimmät verotulovaikutukset syntyvät kunnallisveroista sekä yhteisöverotuloista. Myös vuosittain maksettavat

tonttivuokrat ja kiinteistöverot tuovat merkittäviä tuloja kunnille. Ensimmäisessä skenaariossa arvioidaan, että alueen tonttivuokratuotot voisivat olla 0,6 miljoonaa euroa, kiinteistöveroja 2,7 miljoonaa euroa ja kunnallisveroja 10,2 miljoonaa euroa vuodessa. Valtion näkökulmasta arvonlisävero- sekä yhteisöverotulot ovat erittäin merkittäviä valitusta toteutusmalleista riippuen. Niiden mittakaavaa on haastava arvioida tässä vaiheessa.

1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Strategiset riskit liittyvät kunnan pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Strategisiin riskeihin kuuluu esimerkiksi se, että kaupungin panostukset työpaikkojen lisäämiseen ja siten paikkakunnalle muuttoon houkuttelemiseen eivät kannu hedelmää. Tämä voisi johtua esimerkiksi siitä, että tulevaisuuden työntekijät eivät muuta työn perässä tai että teollisuusalueen investoinnit eivät tuo uusia vakiintuneita yrityksiä tai yksityisiä investointeja alueelle. Asuntopula ja asunnottomuuden kasvu on nostettu yhdeksi uudeksi strategiseksi riskiksi syksyllä 2024. Turvallisuuteen on kiinnitetty entistä enemmän huomiota.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit koskevat mm. päivittäistä toimintaa, prosesseja ja tietojärjestelmiä, henkilöstön osaamista ja saatavuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia. Henkilöstöriskien arvioidaan olevan yksi suurimmista operatiivisista riskeistä. Myös tietojärjestelmiin liittyviä riskejä pidetään merkittävänä, ja on olemassa riski toiminnan keskeytymiseen paitsi vanhentuneiden järjestelmien myös kyberhyökkäyksien takia. Sopimusten hallinnassa ja hankintaosaamisen tasossa on tunnistettu riskejä. Johtavia viranhaltijoita on informoitu toimivaltuuden merkitsemisestä viranhaltijapäätöksiin sekä suorahankintojen perusteiden dokumentoinnista.

Taloudelliset riskit

Taloudelliset riskit liittyvät muun muassa talouden tasapainoon, tulorahoituksen riittävyyteen, investointeihin ja rahoitukseen. Taloudelliset riskit tuodaan selkeästi esiin kaikilla toimialoilla, ja erityisesti korjausvelan hallinnan riskit arvioidaan korkeiksi. Kriittinen menestystekijä talouden tasapainon saavuttamiseksi ja tulorahoituksen riittävyydeksi sote-uudistuksen jälkeen on ollut talouden tasapainottamisohjelman toteutuminen sekä vahva menokasvun hallinta.

Merkittävä lainakanta lisää korkoriskejä, ja korkoriskin hallitsemiseksi vuoden aikana on nostettu lainasalkun suojausastetta. Ennenaikainen lainalyhennys on myös suoritettu, ja lainakanta on pystytty pienentämään hieman. Lisäksi takaus- ja pääomittamisprosesseja on tarkastettu ja tiukennettu vuoden aikana. Kielletyn valtiontuen tarkastelua on laajennettu päätöksenteon valmistelussa.

Noin 74 prosenttia kaupungin lainasalkusta on suojattu niin kutsutuilla koronvaihtosopimuksilla ja kiinteillä koroilla. Uusien lainojen ottamisen ja korkosuojaussopimusten tekemisen myötä lainasalkun keskikorko saattaa nousta, koska iso osa kiinteäkorkoisista sopimuksista ja johdannaissopimuksista on solmittu nollakorkoaikoina. Korkotaso on kuitenkin laskenut merkittävästi vuoden 2024 aikana. Kuluvan vuoden

helmikuussa kolmen kuukauden euriborkorko on pysynyt lähellä 2,5 prosenttia, kun se nousi lähes 4 prosenttiin syksyllä 2023. Lainasalkun keskikorko oli noin 2,2 prosenttia vuonna 2024. Kaupungin lainasalkku pieneni noin 5 miljoonalla eurolla ja oli noin 347 miljoonaa euroa tilinpäätöshetkellä. Korkokulut pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla, ollen noin 7,4 miljoonaa euroa.

Tilinpäätöshetkeen laskettuna koronavaihtosopimusten käypä arvo arvioitiin yhteensä 21,4 miljoonaksi euroksi ja korkotason nousu 0,5 %-yksiköllä vastasi johdannaissopimusten käyvän arvon muutosta +8,9 miljoonalla eurolla, ja lasku 0,5 %-yksiköllä -9,7 miljoonalla eurolla.

Vahinkoriskit

Kaupungilla on vapaaehtoisia ja lakisääteisiä vakuutuksia vahinkoriskien turvaksi, kuten työtapaturmavakuutus, vastuuvakuutus ja omaisuusvakuutus. Kaupungin omalla vastuulla olevien vahinkojen turvaksi on olemassa vahinkorahasto. Vahinkorahaston arvo on 6,9 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksut olivat yhteensä noin 550 000 euroa (mukana ei ole työnantajan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja).

Enemmän tietoa sisäisestä valvonnasta, riskienhallinnasta ja toteutuneista riskeistä on luvussa 1.2.

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Vaasan kaupungissa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön mukaan hyväksymällä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat, valvomalla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antamalla toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohtajan ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Tavoite on, että sisäinen valvonta on riittävää ja kohdennettu oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on selkeästi vastuutettu eri toimijoiden kesken:

- 1) Toimielimet vastaavat tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 2) Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 3) palvelualueen päälliköt, palveluyksiköiden esihenkilöt ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

- 4) Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.
- 5) Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena toimii kokonaisvaltaisen riskienhallinnan KORI-työryhmä. Se arvioi ja kehittää tilivelvollisten toimielinten ja esihenkilöiden riskienhallintaa. Keskeisenä tehtävänä on myös kouluttaminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen sekä toimialojen tuki.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan vastuut on määritelty kaupungin riskienhallintapolitiikassa (kv 7.5.2012 § 60), Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (kv 16.12.2013 § 153), sisäisen valvonnan ohjeessa (kh 29.9.2003 § 432), konserniohjeessa (kv 23.4.2018 § 22) ja hallintosäännössä (kv 9.12.2024 § 73). Kaupunginjohtaja on tehnyt viranhaltijapäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen päivittämisestä (21.12.2022 §70) ja päivitystyö on toteutettu vuosien 2023–2024 aikana. Päivitettyä ohjeistusta käsitellään toimielimissä vuoden 2025 aikana.

Hallinto- ja johtamistapa

Vaasan kaupungin hallinto- ja johtamistapa perustuu kunta- ja hallintolakiin sekä muihin säännöksiin. Hallintosääntö on keskeinen ohje; se sisältää ohjeet hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, taloudesta ja valvonnasta, valtuustosta ja päätöksenteosta sekä hallintomenettelystä. Hallintosääntö on nähtävillä luottamushenkilöiden portaalissa ja kaupungin verkkosivuilla kohdassa esityslistat ja pöytäkirjat - sääntökoelma.

Hallintosäännön lisäksi kaupungilla on toimintasääntöjä, menettelyohjeita, periaatteita ja muuta ohjeistusta. Vaasan kaupungin Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 2019. Arvolupauksissa painottuu tavoitteellisuus ja seuranta sekä henkilöstön osallistaminen. Johtajan/esihenkilön tulee pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista, mutta myös työntekijöiden vastuuta korostetaan tiedonhankintaan liittyen. Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksiä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen.

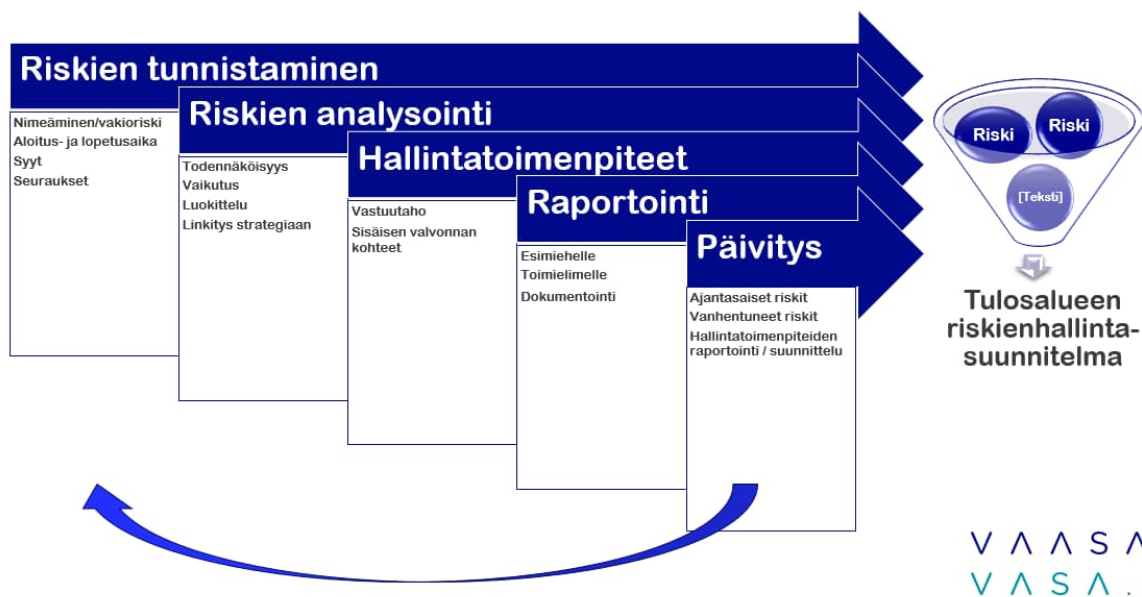
Riskienhallinta

Kokonaisvaltaisen riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia. Tulosalueiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien toteutumisesta raportoitiin lauta- ja johtokunnissa kesäkuun lopun tilanteesta, toiminnan ja talouden raportoinnissa. Kaupunkitasoinen raportointi yhdistettiin ensimmäistä kertaa osavuosikatsaukseen (vertaa kv 12.9.2022 § 59). Elokuussa tulosalueet laativat seuraavan vuoden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat. Ne hyväksyttiin talousarvioesitysten yhteydessä lauta-/johtokunnissa. Toimialajohtajat raportoivat tilinpäätöstilanteessa johtoryhmälle oleelliset asiat toimialojensa riskienhallinnasta.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelu ja seuranta toteutetaan Opiferus -järjestelmällä. Samassa tietojärjestelmästä on strategian seuranta, toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista uhkaavat riskit sekä

seuranta ja sisäisen valvonnan kohteet. Riskejä käsitellään rullaavasti ja ajantasaisesti. Seuraavassa kuviossa on kuvattuna riskienhallinnan prosessi tulosalueilla.

Riskienhallinta tulosalueilla, rullaavasti

Talousarvion 2024 laadinnassa tunnistetut olennaiset riskit on sidottu kaupungin strategian mukaisiin teemoihin: Hyvinvoiva ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa, Hiilineutraali Vaasa 202x ja Mahdollistajat: Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen.

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Yleisesti luokitellaan lisäksi vahinkoriskit ja taloudelliset riskit. Keskeisimmät riskit ilmenevät alla olevasta kaupungin riskikartasta. Se pohjautuu toimiala- ja tulosaluetasolla talousarviovalmistelussa syksyllä 2024 tehtyihin riskienkartoituksiin sekä KORI-työryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä tehtyyn arviointiin.

RISKIKARTTA TA2025

Turvallisuusjohtamisen projekti toteutettiin kaupungilla vuonna 2022. Siinä kehitettiin toiminnan johtamista jatkumona häiriöttömästä tilanteesta poikkeusoloihin. Turvallisuusjohtamisen projektin toimenpiteinä mm. otettiin käyttöön henkilöstölle suunnatut turvavartit ja täydennettiin sisäisen intranetin Lykyn Turvallisuusosiota. Projektista on tehty väliraportointi konserniohjauksen johtoryhmässä 19.9.2024.

Valvontatoimenpiteet

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johdon ja esihenkilöiden vastuulle kuuluvia ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatoratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Esihenkilöiden tukena ovat asiantuntijat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnossa, juridiikassa ja riskienhallinnassa. Tilivelvollisten tulosaluejohtajien mukaan sisäinen valvonta toteutetaan osana päivittäistä johtamista mm. valvomalla sovittujen toimintatapojen ja -ohjeiden noudattamista sekä pistokokein. Kaupungilla on myös oma sisäinen tarkastus. Luottamushenkilöt valvovat toimintaa päätöksenteon kautta. Kaavoituksessa toimitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti turvaten jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja suunnitteluun. Oikeudellisia riskejä hallitaan ennaltaehkäisevästi varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen valmistelu. Asianosaisille ja kuntalaisille on valitusmenettelyt. Myös jälkikäteisarviointia realisoituneista oikeudellisista riskeistä tehdään esim. kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupungin toimintaa valvovat myös eri viranomaistahot, kuten aluehallintovirasto.

Hallintosäännön 69 § mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä. Se on hyväksynyt sopimusohjeen, ja siitä saatiin yleiskirjeohjeistus 2021. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännössä 4 § todetaan, että omistajaohjauksen tehtävänä on mm. huolehtia sopimusten hallinnasta ja sopimusvalvonnan ohjauksesta kaupungin organisaatiossa. Kaupungin keskitettynä sopimushallintajärjestelmänä toimii asianhallintajärjestelmä Tweb. Kaupunkiympäristön toimiala käyttää Cloudia Sopimusta. Sopimusten valvontaan liittyen kaupungilla on Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontasuunnitelma. Valmisteilla on myös tarkastuslautakunnan huomion perusteella, Kuntatekniikan vastaavantyyppinen ostopalvelusopimukseen liittyvä ohjeistus.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidaan tilikauden päätyttyä tilivelvollisille tulosaluejohtajille tehtävällä kyselyllä. Kyselyyn vastasi 27 tulosaluetta sekä toimialajohtajat. Kyselyn laadinnassa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje. Tilinpäätöskyselyssä kaikki vastanneet tulosalueet ilmoittivat tehneensä riskienkartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman sekä sisäisen valvonnan suunnitelman. Vastausten mukaan miltei kaikki suunnitelmat on käsitelty tulosalueen sisällä johtoryhmässä tai vastaavassa sekä asianomaisessa toimielimessä.

Riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan suunnitelmat ovat johtaneet toimenpiteisiin lähes kaikilla tulosalueilla (87 %). Tulosalueilla valmistellaan ja päätöksiä tehdään hyvää hallintotapaa noudattaen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämisessä, tasapuolisuudessa, päätösten perusteluiden kirjaamisessa ja tiedoksi antamisessa, kaikkien vastanneiden tilivelvollisten mukaan.

Kaupungin esihenkilöpassikoulutuksessa pidettiin riskienhallinnan luento, laajentaen sitä myös turvallisuuteen ja varautumiseen. Vuonna 2024 KORl-työryhmän auditointivuorossa oli tulosalueiden talousarviokirjan tavoiteasetanta. Tarkastelun päätteeksi todettiin, että tavoitteiden mittareina oli jonkin verran ei mitattavia asioita. Tavoitteet olivat myös usein samat vuodesta toiseen. Auditoinnin tulokset käytiin läpi tulosalueiden kanssa kevään kehyskeskustelujen yhteydessä. Toiminnasta ja taloudesta raportoitiiin toimielimille talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti tilikauden aikana.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta edellyttävät, että päätöksentekijöillä on käytössä hyvät tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Kaupunginhallitus johtaa viestintää Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin viestintäohjelman (kh 30.5.2022 § 175) pohjalta. Kaupunki tarjoaa oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille valmisteilla olevista asioista, vaikuttamismahdollisuuksista ja päätöksistä. Keskeistä viestintäohjelmassa on yhteisen tarinan ja yhteisten ydinviestien lisäksi jokaisen työntekijän vastuu ja valta kaupungin maineen rakentajana sekä avoimen ja positiivisen viestintäilmapiirin luomisessa työyhteisössä. Viestintäohjelman pääviestit ja teot on nivottu kaupungin strategian teemaohjelmien kokonaisuuksiin. Tavoitemielikuva on kiteytetty muotoon "Vaasan on kansainvälisesti tunnettu Pohjolan energiapääkaupunki, jossa on helppo olla onnellinen".

Kaupungin viestinnän painopistealueet ovat kaupungin strategian mukaisesti vetovoiman ja pitovoiman parantaminen sekä vuorovaikutuksen ja osallistumisen kehittäminen asukkaiden kanssa. Vetovoiman osalta tehtiin vahvaa valtakunnallista rekrytointimarkkinointia yhdessä Vaasanseudun Kehitys Oy Vasekin ja alueen energiateknologian yritysten kanssa. Osana Vuosi hyviä tekoja -tempausta asukkaat, vierailijat ja opiskelijat lähettivät yli kolmetuhatta Vaasan onnellisuudesta kertovaa postikorttia perheille, ystäville ja tutuille. Kortteja lähetettiin paitsi ympäri Suomea, myös laajasti ulkomaille, eli saavutettiin myös kansainvälistä näkyvyyttä. Viidennen kerran toteutettuun onnellisuuskyselyyn tuli ennätysmäärä vastauksia, mikä kertoo siitä, että kaupungin tekemä onnellisuustyö tunnetaan ja kyselyyn halutaan vastata. Vuosi hyviä tekoja -tempaus, jonka tavoitteena oli lisätä asukkaiden yhteistä onnellisuutta tekemällä hyviä tekoja läheiselle, tuntemattomalle ja

luonnolle, keräsi noin 4300 asukkaiden ilmoittamaa tarinaa verkkosivujen lomakkeen kautta -todellisuudessa hyviä tekoja tehtiin varmasti vielä moninkertaisesti. Vuorovaikutusta edistettiin erityisesti somekanavilla, joiden seuraajamäärät kasvavat koko ajan, sekä erilaisten vaikutusmahdollisuuksien aktiivisella markkinoinnilla asukkaille. Pitovoimatyötä opiskelijoiden jäämiseksi seudulle valmistumisen jälkeen tehtiin suunnitelmallisesti yhdessä Vasekin kanssa ja yhteistyötä opiskelijoiden kanssa tehdään laajasti.

Digipalveluiden toimivuuden korkean tason varmistaminen on merkittävä tavoite 24/7 palvelutoiminnassa. Digipalveluiden toiminnan sujuvuus oli hyvällä tasolla ilman pitkiä laajamittaisia katkoksia. IT-infrastruktuuria ja tietoturvapalveluita on kehitetty monin tavoin. Keskeinen tavoite digipalveluiden kehittämisessä on tarjota laadukkaita, turvallisia ja saavutettavia palveluita. Tiedolla johtaminen perustuu laadukkaaseen, turvalliseen ja saavutettavaan tietoon sekä tiedonkulkuun. Kaupungin Digivisio hyväksyttiin 2019 ja digitalisaatio ja innovaatio-palvelualueen strategia päivitettiin 2022. Kaupungin päivitetty tietoturvapoliittikka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 4.12.2023 §352.

Kaupunki järjesti kuusi Henkilöstö- ja esihenkilöinfoa vuonna 2024. Henkilöstöllä oli hyvä mahdollisuus saada tietoa toiminnasta suoraan kaupunginjohtajalta - infot alkavat pääsääntöisesti kaupunginjohtajan puheenvuorolla.

Seuranta - realisoituneet keskeiset riskit 2024 toimialoilla

Konserniohjaus

Sote-kiinteistöjen myynti ei toteutunut toivotulla tavalla, minkä vuoksi tehtiin 4,7 miljoonan euron alaskirjaukset 2024 tilinpäätöksessä. Pohjanmaan hyvinvointialue ei käyttänyt optio-oikeutta vuokrasopimusten jatkoon 31.12.2024 mennessä eikä sillä ole jatkossa käyttöä kaikille vuokratiloille. Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa käytävillä vuokrasopimusneuvotteluilla on vaikutusta vuokraustoiminnan yhtiöittämisvelvoitteeseen.

Verotulojen kehitys oli heikko sote-uudistuksen ja verohäntien poistumisen seurauksena.

Toimialalla on vielä keskeneräisiä oikeusprosesseja, joista raportoitu erikseen.

Sivistystoimi

Oppilaiden tuen tarve on kasvanut edelleen. Opettajien työn kuormitusta helpottaa riittävä opetuksen resurssi, jonka valtuusto päätti säilyttää tasolla 2,0 vvh/oppilas.

Keskustan yhtenäiskouluhankkeeseen liittyvä asemakaavamuutos on tullut lainvoimaiseksi elokuussa 2024, mutta hankkeeseen liittyen on tehty kaksi uutta kunnallisvalitusta tammikuussa 2025. Merenkurkun koulun toimintaa on jouduttu jakamaan kolmeen eri kiinteistöön siihen asti, kun uusi yhtenäiskoulu valmistuu. Tämän lisäksi on ollut haasteita sisäilman tai kosteusvaurioiden kanssa muutamassa muussa koulussa.

Varhaiskasvatuksessa sijaisten sekä pätevien varhaiskasvatusopettajien saatavuus on edelleen haastavaa. Varhaiskasvatustilain (540/2018) 37 § vaatimus päiväkodin henkilöstörakenteesta haastaa kuntia entisestään. Lain mukaan vuoteen 2030 mennessä päiväkodin henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Toimialan lipputulot eivät ole vieläkaan palautuneet täysin koronaa edeltävälle tasolle.

Museokokoelmien säilytystilat ovat vielä puutteelliset, mutta kokoelmavarastohanke on etenemässä kohti hankesuunnitelmavaihetta.

Kaupunkiympäristö

Kaupunkiympäristön toimialalla realisoitui myös joitain riskejä vuoden 2024 aikana. Talouden osalta mm. Liikennealueiden kunnossapidon määrärahat ylittyivät, vaikka talvihoitoon saatiin lisämääräraha (KH 18.11.2024 § 289). Henkilöstöressurssien osalta yllättävät, pidemmät poissaolot, ovat aiheuttaneet työkuormitusta ja töiden jonoutumista. Resurssihaasteiden takia pysäköinninvalvonnan tulot jäivät budjetoidusta ja rakentamisen vähyyss näkyi rakennusvalvonnan lupamaksujen tuloissa vajeena, vaikkakin lupamaksuja saatiin enemmän kuin vuonna 2023. Sataman investoinnit ovat olleet edelleen haasteellisia ja toteutusten aikataulu on osin muuttunut. Mm. sataman merkkiväylän ja satama-altaan ruoppaus siirrettiin vuodelle 2025 markkinatilanteesta johtuvien, liian korkeiden urakkatarjousten vuoksi. Kaupunkiympäristössä työtapaturmia sattui tavanomainen määrä, huolimatta siitä, että niiden ennalta ehkäisyyn on kiinnitetty enemmän huomiota. Myös tehdyt valitukset ja oikeustapaukset ovat johtaneet viiveisiin sekä riskien realisoitumiseen vuonna 2024. Vaikka valitukset on oikeudessa hylätty, ovat ne johtaneet mm. sekä keskustan yhtenäiskoulun että Ahventien opiskelijakylän rakennushankkeiden viivästymiseen.

Vaasan joukkoliikenteessä suurimman palveluntuottajan maksuliikenteessä oli viiveitä vuoden 2024 toisella vuosipuolikkaalla. Luottotappioiden riskiä on hallittu suuremmilla vastasaatavilla ja lopulta saatavien sopimuksen mukaisella kuittauksella vastasaatavista. Edelleen selvitettävänä on palveluntuottajan esiin nostama kaasun tankkaukseen liittyvä epäselvyys, jossa palveluntuottaja on tankannut kustannuksellaan kaupungin maksettavaksi kuuluvaa liikennettä. Laskutuskäytännöt on saatu oikaistua vuoden 2025 alkupuolella. Palveluntuottajan kanssa on lisätty yhteistoimintaa joukkoliikenteen laadun ja yhteistyön edistämiseksi.

Yleisiä huomioita

Tulosalueiden tilinpäätöskyselyn itsearvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat viime vuonna pääosin suunnitellusti ja kokonaisuudessaan hyvin. Tilivelvollisten kokonaisarvio asteikolla 1-4 sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä tulosalueilla oli pääsääntöisesti hyvä = 3. Kuusi tulosaluetta arvioi sisäisen valvonnan tason erittäin hyväksi = 4. Edelliseen vuoteen verrattuna vastauksissa oli pientä vaihtelua yksittäisten tulosalueiden osalta. Vastausten keskiarvo koheni hieman edelliseen vuoteen verrattuna ollen 3,36 (v.2023: 3,24).

Työn vaarojen arviointia varten vaihdettiin tietojärjestelmää vuoden 2024 aikana EHS -tietojärjestelmään. Työn vaarojen arvioinnin katsotaan tilinpäätöskyselyn vastauksissa olevan ajan tasalla kaikilla tulosalueilla. Vuoden 2024 aikana tehtiin 35 riskienarviointia/työn vaarojen arviointia työyksiköissä.

Tuloksellisuuden arvioinnin vaikuttavuudesta ja luotettavuudesta saadaan vuosittain arvio tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kautta. Kaupungin tilintarkastaja antaa myös lausuntonsa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä tilintarkastuskertomuksessaan.

Hankinnoissa ei ole todettu merkittäviä menetyksiä, eikä kaupungin ole tarvinnut vastata merkittävistä korvauksista tai muusta oikeudellisesta vastuusta. On kuitenkin todettu, että omaisuuden käyttöarvot ovat heikentyneet ja erityisesti sote-kiinteistöjen tuotto-odotukset ovat laskeneet entisestään tilikauden aikana. Pohjanmaan hyvinvointialue on tällä hetkellä sitoutunut vuokraamaan sen käytössä olevia kaupungin tiloja vain vuoden 2025 loppuun asti, eikä vuokralainen ole käyttänyt optio-oikeuttaan. Koska sote-kiinteistöt eivät siirtyneet valtiolle sote-uudistuksen yhteydessä, kaupungille jää tyhjiä sote-kiinteistöjä, kun hyvinvointialue keskittää toimintaansa omiin tiloihinsa sopeuttaakseen talouttaan valtion ohjaamalla tavalla. Hyvinvointialueen

jo tehdyt päätökset tarkoittavat sitä, että kaupungin vuosittaiset vuokratuotot sote-kiinteistöistä vähenevät yli puolella.

Neuvottelut vuokrasopimusten jatkosta ja pituudesta ovat edelleen kesken. Hyvinvointialue on tehnyt periaatepäätöksen, että neuvottelut käydään suoraan yhtiön kanssa kaupungin edustajien sijaan, mikä on vaikeuttanut myös kaupungin yhtiöittämisprosessia. Kaupungin näkökulmasta kiinteistöomaisuuden yhtiöittämisestä ei voida päättää ilman riittävää tietoa hyvinvointialueen pitkäaikaisista tarpeista. Neuvottelujen periaatteista on keskusteltu konsernijaostossa ja kaupunginhallituksessa alkuvuonna 2025, ja hyvinvointialueen edustajat oli kutsuttu kaupunginhallituksen kokoukseen 3.3.2025. Elinkelpoiselle kiinteistöyhtiölle lähtökohtana ovat markkinaehtoiset ja pitkät vuokrasopimukset.

Sote-kiinteistöjen kirjanpitoarvo oli ennen vuoden 2024 poistoja ja arvonalentumisia yhteensä noin 14,3 miljoonaa euroa. Vuoden tilinpäätöksessä tehtiin arvonalentumisia 7,5 miljoonan euron edestä, josta sote-kiinteistöjen osuus oli 4,7 miljoonaa euroa. Tammikaivontieellä on vielä tasearvoa jäljellä noin 1,9 miljoonaa euroa, jonka osalta voi todennäköisesti olla odotettavissa lisää arvonalentumisia lähivuosina riippuen vuokraneuvottelujen ja kiinteistökehityksen tuloksista. Kirjanpitoarvot on tarkistettu myös muun muassa Vuorikadun ja Teeriniemenkadun kohteiden osalta.

Kunnilla tulee olemaan oikeus hakea valtiolta korvausta sote-uudistuksen voimaannpanolain mukaisista kunnan omaisuuteen kohdistuvista järjestelyistä aiheutuvista välittömistä kustannuksista. Tämän kompensaation hyödyntämisen kynnys on kuitenkin korkea, sillä kunta on oikeutettu korvaukseen vain siltä osin, kuin omaisuusjärjestelyistä johtuva kunnallisveroprosentin laskennallinen korotustarve ylittää 0,5 prosenttiyksikköä. Lisäksi kustannusten tulee olla sellaisia, joihin kunta ei olisi voinut omilla toimillaan vaikuttaa tai joita se ei olisi voinut vähentää, vaan jotka ovat suoraan lainsäädännöstä ja sen seurauksena esimerkiksi hyvinvointialueen päätöksenteosta aiheutuneita. Asiaa koskeva asetus on tällä hetkellä valmistelussa VM:ssä, eikä asetusvalmistelun tilannetta ole avattu kunnille.

Vaasassa tämä voisi tarkoittaa sitä, että esimerkiksi toimitilojen purkamisen, käyttämättömien tilojen ylläpitokustannusten ja arvonalentumiskirjausten osalta valtio korvaisi vain ne kustannukset, jotka ylittävät noin 8 miljoonaa euroa. Riskinä on myös se, ettei valtio pysty kattamaan kaikkia ylittäviä kustannuksia, vaan jonkinlainen korvauskatto tulee vastaan julkisen talouden alijäämän vuoksi. Kyse on vain kertakorvauksesta.

Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab perustettiin alun perin Wasa Station-hanketta varten, mutta hanke ei toteudu alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Arvostuksen perustana olevaan asemakaavan rakennusoikeuteen ei ole tullut muutoksia eikä kyseiseen tasearvoon ole tässä vaiheessa tarpeen tehdä muutoksia.

Irtain omaisuus. Käytöstä poistetun omaisuuden jatkokäsittelyyn liittyvät ohjeet päivitettiin 16.1.2023 § 3 kaupunginhallituksessa ja irtaimen omaisuuden luettelointiohjeet talous- ja strategiaohtajan viranhaltijapäätöksellä 16.1.2024 §17. Päivitetyt luettelointiohjeet on toimeenpantu vuoden 2024 aikana. Mahdollisen järjestelmän hankintatarvetta arvioidaan kriittisesti.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestettiin hyvästä hallinnosta, hallintomenettelystä, valmistelu- ja päätöksentekoprosessista kaksiosainen nauhoitettu koulutus viimeksi vuonna 2023. Sama koulutus järjestetään seuraavan kerran vuonna 2025. Koulutukseen kuuluu myös osio kokonaisvaltaisesta riskienhallinnasta. Perehdytystä järjestettiin uusille esimiehille ja työntekijöille kaupunkitasoisesti ja tulosalueilla tarveperusteisesti. Tilivelvollisten vastausten

perusteella tulosalueilla kunnallisvalitusten syytteeseen asettamisten tai muiden oikeusseuraamusten määrä pysyi ennallaan tai väheni.

Kunnallisvalituksista, syytteeseen asettamisesta ja keskeisistä oikeusseuraamuksista raportointi

Kaupunkia koskevista keskeneräisistä riita- ja insolvenssiasioista mainittakoon merkittävimpinä seuraavat.

Pohjanmaan käräjäoikeudessa on 25.5.2022 nostettu kanne palkkasaatavia koskevassa asiassa, jossa vastaajana on Vaasan kaupunki/Pohjanmaan pelastuslaitos (L 764/2022/716). Kantaja on Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoiminen päällystössä toimiva henkilö, joka on vuodesta 2007 suorittanut sivutoimisesti vain varallaoloa. Kantaja esittää haastehakemuksessaan, että hän on tosiasiallisesti ollut samalla tavalla työhön sidottu kuin varsinaisia työtehtäviä suorittaessaan ja näin ollen varallaolo tulisi katsoa kaikilta osin työajaksi. Kantajan mukaan, hänellä ei ole ollut mahdollisuutta vapaasti määritellä olinpaikkaansa tai tekemisiään. Työhön sidonnaisuus olisi kantajan mukaan rinnastunut työaikaan. Kaupunginhallitus päätti 8.8.2022 § 227 hankkia asianajopalvelua Asianajotoimisto Roihu Oy:ltä (AA Salla Pyymäki) varallaoloa koskevan kanteen hoitamiseen Pohjanmaan käräjäoikeudessa. Tilanne 2/25: Asiassa on määrätty valmisteluistunto 11.3.2025 ja pääkäsittely 1.4.2025.

- Taloudelliset vaikutukset: palkkasaatavia yhteensä 300.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kullekin kuukausittaiselle maksamattomalle erälle kuukauden viimeisestä päivästä lukien.

Yksityishenkilön kanne Helsingin käräjäoikeudessa, vastaajina Vaasan kaupunki ja Valtiokonttori/Suomen valtio. Kanne saapunut käräjäoikeuteen 28.6.2021, mutta haaste saapunut Vaasan kaupungille 2.11.2023. Kaupunginlakimies on vastannut kanteeseen 31.1.2024 kiistäen kanteen kokonaisuudessaan perusteiltaan ja määrältään. Asia salassa pidettävä, VAASA/963/03.06.02/2024. Tilanne 2/25 Asiassa on käyty valmisteluistunto 29.1.2025. Käsittely jatkuu kirjallisella valmistelulla.

- Taloudelliset vaikutukset: Kantaja vaatii mm, että 1. vastaajat veloitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan henkisistä kärsimyksistä edunvalvojan määräämisestä kanteen nostajalle 100.000 euroa laillisine korkoineen, 2. Vaasan kaupunki veloitetaan maksamaan toimeentulotukea varten otetusta lainasta 18.184,51 euroa laillisine korkoineen, 3.vastaajat veloitetaan korvaamaan yhteisvastuullisesti henkisistä kärsimyksistä 250 euroa/pv 2008-2014 kerran kuukaudessa tapahtuvaksi määrätyistä tapaamisista XX kaupungissa, 4. vastaajat veloitetaan yhteisvastuullisesti korvaamaan toimeentulotukipäätösten laiminlyönnistä ja siten oikeussuojan toteutumattomuudesta 1.2.2008-1.1.2017 yht. 957 000 euroa laillisine viivästyskorkoineen ja 5. oikeudenkäyntikulut myöhemmin esitettävän laskun mukaan. Kantajan asiamies on tarkentanut vaatimuksia kirjelmässä 29.9.2023. Kantaja vaatii, että vastaajat veloitetaan suorittamaan kantajalle yhteisvastuullisesti 1. korvausta hakemusten käsittelyn viivästymisestä 957.000 euroa viivästyskorkoineen kanteen tiedoksiannosta lukien, 2. korvausta kärsimyksestä koskien edunvalvojan määräämistä 100.000 euroa kanteen tiedoksiannosta lukien ja 3. kantajan oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Palosaaren asukasyhdistys - Brändö stadsdelsförening ry:n ja Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf:n tekemä kunnallisvalitus Ahventien opiskelijakylän asemakaavamuutosta koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 13.6.2022 § 51, vaatimuksena päätöksen kumoaminen kaikilta osin. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 3.10.2022 § 297 antanut lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 18.12.2023 osin jättänyt valituksen tutkimatta ja kaikilta muilta osin hylännyt sen. Päätöksestä haettiin valituslupaa/valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vaasan

hallinto-oikeuden päätös on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 21.8.2024 myötä, jolla korkein hallinto-oikeus on hylännyt valituslupahakemuksen.

Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf:n kunnallisvalitus ja Asunto Oy Vaasan Kasarminkatu 12:n ym. kunnallisvalitukset Keskustan yhtenäiskoulun asemakaavamuutosta koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 20.2.2023 § 17, vaatimuksina päätöksen kumoaminen. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 4.9.2023 § 254 antanut lausuntonsa tehtyjen valitusten johdosta. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 25.3.2024 hylännyt tehdyt valitukset. Hallinto-oikeuden päätös on tullut lainvoimaiseksi korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen 12.8.2024 myötä, jolla korkein hallinto-oikeus on hylännyt yhdistyksen valituslupahakemuksen. Tämän jälkeen Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf on tehnyt kunnallisvalitukset Raastuvankatu 33 purkuluvasta (Rakennus- ja ympäristölautakunta 11.12.2024 § 72: Oikaisuvaatimukset rakennustarkastajan päätökseen 1.11.2024 § 500) ja keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelman päivityksestä (Kaupunginvaltuusto 9.12.2024 § 80) vaatimuksena päätösten kumoaminen.

RAPInsto Oy:n ja Pirkan Rakentajapalvelu Oy:n kunnallisvalitus sataman Autorampin tukirakenteet ja rantaviivan rakentaminen-hankkeen urakoitsijavalintaa koskevista kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä 19.10.2022 § 138 ja 30.11.2022 § 162, vaatimuksena päätösten kumoaminen tai muuttaminen siten, että valittajien työyhteisö liittymä valitaan hankkeen urakoitsijaksi. Vaasan hallinto-oikeus on välipäätöksellä 11.1.2023 kieltänyt päätösten täytäntöönpanon siten, että päätöksen 30.11.2022 § 162 nojalla jo aloitettu toiminta/aloitettut työt on heti keskeytettävä. Vedoten hankkeen merkittävyyteen yleisen edun kannalta, merenkululle ja kaupalle aiheutuviin vaikutuksiin sekä sataman ja työmaan turvallisuuteen liittyviin syihin kaupunki on vaatinut täytäntöönpanokieltä koskevan määräyksen peruuttamista ja päätösten täytäntöönpanon sallimista. Hallinto-oikeus on uudella välipäätöksellään 8.2.2023 kuitenkin hylännyt vaatimuksen ja pitänyt voimassa täytäntöönpanokiellon. Kaupunki on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.3.2023 § 22 antanut pääasiassa lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Hallinto-oikeus on päätöksellään 28.6.2023 mm. kumonnut kaupunkiympäristölautakunnan päätökset 19.10.2022 § 138 ja 30.11.2022 § 162 sekä velvoittanut kaupungin korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut 3 500 eurolla laillisine viivästyskorkoineen. Kaupunki on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 9.8.2023 § 84 tyytynyt hallinto-oikeuden päätökseen, joka siten on tullut lainvoimaiseksi.

- Taloudelliset vaikutukset: Sataman ja laivaliikenteen kannalta tärkeän hankkeen arvo on noin 1,7 M€. Aikataulun kiireellisyyden vuoksi on tehty väliaikainen hankintasopimus, joka sittemmin on purkautunut hallinto-oikeuden täytäntöönpanokieltomääräyksen myötä. Väliaikaisen hankintasopimuksen perusteella oli kuitenkin ehditty edetä urakassa. RAPInsto Oy ja Pirkan Rakentajapalvelu Oy ovat 22.2.2024 esittäneet kaupungille vaatimuksen, että kaupungin tulee vahingonkorvauksena maksaa heille hankinnan osalta saamatta jäänyt 12 % kate heidän tarjoamastaan urakkahinnasta. Asia on ratkaistu lopullisesti 24.6.2024 allekirjoitetulla sovintosopimuksella (KYLA 29.5.2024 § 57), jonka mukaan kaupunki on maksanut TYL Rapipiralle (RAPInsto Oy:lle) kertakaikkisesti 65 000 euroa.

Vaasan hallinto-oikeuden päätöksistä 24.5.2023 Vaasan seudun jätelautakunnan toiminta-alueen poltettavan jätteen ja lietteen jätteenkuljetusjärjestelmien valintaa koskevissa asioissa on haettu valituslupaa/valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Näiden aikaisempien päätösten oikeuskäsittelyn ollessa vielä kesken jätelautakunta on 27.9.2023 tehnyt asioissa uudet päätökset (hallinto-oikeuden päätösten vastaisesti), joista taas on valitettu hallinto-oikeuteen. Edelleen jätelautakunta on 24.1.2024 päättänyt kumota päätöksensä 27.9.2023 ja korvata ne jälleen kerran uusilla, hallinto-oikeuden päätösten vastaisilla päätöksillä. Oletettavissa on, että myös jätelautakunnan päätöksistä 24.1.2024 valitetaan hallinto-oikeuteen. Asioissa on rinnakkain vireillä ELY-keskuksen hallintopakkoasia, jossa ELY-keskus on jo

ensimmäisen kiinteän uhkasakon (40 000 euroa) ehtinyt tuomita jätelautakunnan maksettavaksi. Myöhemmin ELY-keskus on vielä asettanut jätelautakunnalle uuden kiinteän + juoksevan uhkasakon (50 000 euroa + 15 000 euroa/3 kuukautta).

Jätteenkuljetusjärjestelmän valintaa koskeissa asioissa Vaasan seudun jätelautakunta on 23.4.2024 § 15 ja 23.4.2024 § 16 tehnyt ELY-keskuksen hallintopakkoasiassa edellyttämät päätökset, joista on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Jätelautakunta on antanut lausuntonsa valitusten johdosta. ELY-keskuksen hallintopakkoasiassa uhkasakko on asetettu ja tuomittu lainvoimaisin päätösin 40 000 euroa, mikä on laitettu maksuun. Kaupunki tulee laskuttamaan muiden kuntien suhteellisia osuuksia (asukaslukujen mukaan) yhteistyösopimuksen ja KH 17.2.2025 § 43 nojalla.

Poliisi on aloittanut esitutkinnan Vaasan seudun jätelautakunnan eräiden jäsenten toiminnasta lautakunnan päätöksenteossa. Asiaa on selostettu kaupunginhallituksen päätöksessä 20.5.2024 § 138. Asia on syyteharkinnassa.

Yksityishenkilön valitus hallinto-oikeuteen virkasuhteen irtisanomista koskevassa asiassa. Asianumero VAASA/527/01.01.04/2024. -Valituksen menestyminen tarkoittaisi virkasuhteen palautumista ja saamatta jääneen palkan suorittamista. Tilanne 2/2025 Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16.12.2024 nro 1740/2024; valitus hylättiin.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunnan vastauspyyntö 14.1.2025 yksityishenkilön hakemukseen. VAASA/284/03.06.00/2025, salassa pidettävä, laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 24 § 1 mom 25 kohta.

Kokonaisarvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen kokonaisarvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusjärjestelmä on kunnossa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista tarkastamalla ja arvioimalla organisaatioiden ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Suoritettujen tarkastusten perusteella todetaan, että sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi.

Suurimmat uhat liittyvät kaupunkikonsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä niukkenevilla resursseilla esim. sote-uudistuksen jälkeen verorahoitus on vähentynyt ja kaupungilla kohdistuu merkittävää korjausvelkaa toimitiloihin ja kuntatekniikkaan. Talouden tasapainottamisohjelma laadittiin keväällä 2024 ja kaupunginvaltuusto vahvisti sen 29.4.2024 § 18. Tasapainottamisohjelmaa toimeenpannaan vuoteen 2027 loppuun asti. Tasapainottamisohjelmaa seurataan talousseurannan yhteydessä.

Kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa on synkronoitu sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta osaksi strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. On muodostettu yhtenäinen raportointiketju strategisista tavoitteista tulosalueiden tavoitteisiin ja niiden toteutumista uhkaavien riskien hallintaan. Tässä on edetty kehittämistoimenpiteillä ja tietojärjestelmän käytön laajentamisella. Riskienhallinnassa suoraa yhteyttä strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumista uhkaavien riskien välillä ei vielä ole.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), tuli voimaan 1.1.2023. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi eettisen ilmoituskanavan käyttöönoton 13.2.2023 § 58. Ilmoituskanava otettiin käyttöön 15.2.2023 ja siihen tuli neljä ilmoitusta vuoden 2024 aikana. Käyttöönotosta tiedotettiin sekä sisäisesti, että ulkoisesti.

Gloaalien tapahtumien, kuten hybridivaikuttamisen, takia kuntien riskiympäristössä on tapahtunut merkittävä muutos. Riskienhallinnan ohjeiden päivitystyö käynnistyi 2023, siinä huomioidaan mm. muutokset toimintaympäristössä. Päivitetty ohje hyväksyttäneen vuoden 2025 aikana, jonka jälkeen aloitetaan henkilöstön koulutus. Riskienhallinnan prosessien toteutuessa suunnitelmallisesti, painopistettä siirretään hallintatoimenpiteisiin ja jatkuvuuden hallintaan. Toimintaympäristön jatkuva analyysi on riskienhallintaa, jolla voidaan tunnistaa myös mahdollisuudet.

1.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	80 518	83 574
Valmistus omaan käyttöön	1 726	1 920
Toimintakulut	-266 266	-275 638
Toimintakate	-184 022	-190 144
Verotulot	178 507	188 141
Valtionosuudet	42 481	49 140
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 131	1 011
Muut rahoitustuotot	16 643	6 697
Korkokulut	-7 364	-7 165
Muut rahoituskulut	-36	-92
Vuosikate	47 340	47 588
Poistot ja arvonalentumiset	-38 858	-33 670
Satunnaiset tuotot	0	0
Satunnaiset kulut	0	0
Tilikauden tulos	8 482	13 918
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	526	379
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 000	100
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	0	31
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 008	14 428

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	30,4	30,5
Vuosikate / Poistot, %	121,8	141,3
Vuosikate, euroa/asukas	673	690
Asukasmäärä	70 374	68 969

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

1.3.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	47 340	47 588
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 536	-2 102
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-50 410	-51 320
Rahoitusosuudet investointeihin	823	435
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 019	3 945
Toiminnan ja investointien rahavirta	-763	-1 454
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 250	-2 407
Antolainasaamisten vähennykset	303	2 942
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 000	60 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 016	-37 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 997	1 879
Oman pääoman muutokset	-102	457
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 177	-14 216
Rahoituksen rahavirta	-2 884	11 655
Rahavarojen muutos	-3 646	10 201
Rahavarat 31.12	12 475	16 122
Rahavarat 1.1	16 122	5 921
	-3 646	10 201

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-18 819	-47 766
Investointien tulorahoitus, %	95,5	93,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,1
Kassan riittävyys, pv	13	16
Asukasmäärä	70 374	68 969

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset (Taseen lainat/8))

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 036	1 986
Muut pitkävaikutteiset menot	24 456	25 282
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	64	-14
	<u>25 557</u>	<u>27 255</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	64 271	62 998
Maa- ja vesial. arvonkorotukset	167 185	166 735
Rakennukset	186 158	196 710
Kiinteät rakenteet ja laitteet	138 007	119 721
Koneet ja kalusto	9 702	9 035
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	44 621	42 226
	<u>609 943</u>	<u>597 424</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	90 837	92 821
Osakkeiden ja os. arvonkorotukset	0	0
Muut lainasaamiset	21 008	20 233
Muut saamiset	2 567	2 358
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	0	0
	<u>114 411</u>	<u>115 412</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen varat	29 299	29 659
Muut toimeksiantojen varat	52	52
	<u>29 351</u>	<u>29 710</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	264	312
Keskeneräiset tuotteet	841	545
Valmiit tuotteet	0	0
Muu vaihto-omaisuus	13	21
Ennakkomaksut	185	176
	<u>1 303</u>	<u>1 054</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	8 190	8 190
Muut saamiset	73	0
Siirtosaamiset	510	583
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 279	12 045
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	6 979	8 967
Siirtosaamiset	4 167	4 353
	<u>30 199</u>	<u>34 138</u>
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Rahat ja pankkisaamiset	12 475	16 122
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>823 240</u>	<u>821 115</u>

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	156 859	156 859
Arvonkorotusrahasto	170 719	170 268
Muut omat rahastot	8 413	8 523
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	22 518	8 160
Tilikauden yli- / alijäämä	3 008	14 428
	361 517	358 238
POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	6 747	7 273
Vapaaehtoiset varaukset	22 100	16 100
	28 847	23 373
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	8	24
Muut pakolliset varaukset	2 524	2 754
	2 532	2 778
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 291	30 030
Muut toimeksiantojen pääomat	93	104
	30 384	30 134
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	323 915	313 931
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	3 817	3 817
Liittymismaksut ja muut velat	4 097	4 055
	331 829	321 803
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	21 016	36 016
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	2 499	2 495
Saadut ennakot	6 333	6 407
Ostovelat	15 059	16 158
Liittymismaksut ja muut velat	4 379	3 546
Siirtovelat	18 847	20 166
	68 132	84 788
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	823 240	821 115

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %	48,0	47,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	129,3	123,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	25 526	22 588
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	363	328
Lainakanta 31.12., 1 000 €	347 429	352 442
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 937	5 110
Lainasaamiset, 1 000 €	21 008	20 233
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	387 400	402 554
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	5 505	5 837
Asukasmäärä	70 374	68 969

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Erinomainen yli 70 % Hyvä 50–69 % Tyydyttävä 30–49 % Heikko alle 30 %

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Lainakanta 31.12., 1000 €

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Lainakanta 31.12., €/asukas

Lainasaamiset 31.12, 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vastuut, €/asukas

Asukasmäärä

1.5. Kokonaistulot- ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj€	%	MENOT	milj€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	80,5	16,2	Toimintakulut	266,3	52,8
Verotulot	178,5	35,9	- Valmistus omaan käyttöön	-1,7	-0,3
Valtionosuudet	42,5	8,5	Korkokulut	7,4	1,5
Korkotuotot	1,1	0,2	Muut rahoituskulut	0,0	0,0
Muut rahoitustuotot	16,6	3,3	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	0,0	0,0	- Pakollisten varausten muutos	0,2	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- Pysyvien vastaavien		
luovutusvoitot	-1,2	-0,2	hyödykkeiden		
Investoinnit			luovutustappiot	0,0	0,0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,7	0,1	Investoinnit		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Investointimenot	50,2	10,0
luovutustulo	3,0	0,6	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäys	1,3	0,2
Antolainasaamisten vähennykset	0,3	0,1	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	40,0	7,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50,0	10,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	140,5	27,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	125,5	25,2	Oman pääoman vähennys	-0,1	0,0
Oman pääoman lisäykset	0,0	0,0	Kokonaismenot yhteensä	504,1	100,0
Kokonaistulot yhteensä	497,6	100,0			
Tarkistus					
kokonaistulot-kokonaismenot	-6,5				
muu maksuvalmius - rahavarat	-6,8				
- ero johtuu pyöristyksistä					

1.6. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
<u>Yhtiöt</u>		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	11	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	10	
Muut yhtiöt	1	
Osuuskunnat		2
Yhdistykset		
Säätiöt		9
Kuntayhtymät	3	
Osakkuusyhteisöt	9	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt		9
Yhteensä	34	20

1.6.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vaasan kaupunki toimii aktiivisena ja vastuullisena omistajana, jonka konserniohjauksen tavoitteena on varmistaa, että tytäryhteisöt noudattavat kaupungin strategiaa ja edistävät koko kaupunkikonsernin kokonaisuutta. Konserniohjauksen avulla yhtenäistetään hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen.

Konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus, konsernijaosto, kaupunginjohtaja sekä keskeiset toimialajohtajat, omistajaohjauksen johtaja sekä talous- ja strategiajohtaja, vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnasta. Kaupunginjohtajaa tukee omistajaohjausyksikkö, joka valmistelee ja koordinoi konserniohjaukseen liittyviä toimenpiteitä. Kaupunginvaltuusto määrittelee omistajapolitiikan ja hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen tavoitteet, joiden toteutumista seurataan kaupungin tilinpäätöksessä ja raportointijärjestelmässä.

Konserniohjeilla yhdenmukaistetaan tytäryhteisöjen hallintoa, tehostetaan toimintaa ja parannetaan tiedonkulkua. Kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa konserniohjauksen toteutuksesta ja päätösvalmistelusta. Tarkastuslautakunta puolestaan huolehtii tilintarkastuksen yhteensovittamisesta, mikä tukee taloudellista ja toiminnallista läpinäkyvyyttä.

Vaasan kaupungin konserniohjaus varmistaa, että tytäryhteisöt toimivat tehokkaasti ja strategisten tavoitteiden mukaisesti. Näin koko kaupunkikonsernia voidaan johtaa yhtenäisesti ja sen kokonaisuutta edistäen.

1.6.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteet konserniyhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa. Konserniyhteisöille vuoden 2024 talousarviossa asetetuista 96 tavoitteesta 68 toteutui kokonaan, 17 jäi toteutumatta ja 11 tavoitetta saavutti osittaisen toteutuksen.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Ab Stormossen Oy	54,4 %	- Vähintään nollatulos	- Tilikauden tulos 592 030 €	- Poltettavan jätteen määrän optimointi - Uuden hyötykäyttöaseman ratkaisun toteuttaminen Vaasan kaupungin alueella - Yhtiö on kiertotalouden edelläkävijä ja edistää Vaasan kaupunkikonsernin ilmastotavoitteita (esim. vetyhankkeen edistäminen)	- Westenergyn kiintiö täytettiin jokaisella kvartaalilla - Kesken - Vetyprojekti edelleen ajankohtainen
Asunto Oy Teeriniemen-katu 8	100,0 %	- Tuottojen tulee kattaa kulut	- Yhtiön rahavarat ovat hyvät	-Fuusioselvitys Kiinteistö Oy Sekahaun kanssa -Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Ei toteutunut - Huomioitu usean vuoden ajan yhtiön toiminnassa
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	66,7 %	- Maltillinen positiivinen tulos (puskurin kerryttäminen tulevia investointitarpeita varten)	- Tulos -135 912,57 €, johtuu poistoista	- TechnoBotnian peruskorjaushankkeen suunnittelun jatkaminen - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	-Peruskorjaushanke aloitettu - Aurinkopaneelit tuottivat noin 200 MWh sähköä

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	100,0 %	- Taloudellinen käyttöaste 90 %	-Taloudellinen käyttöaste noussut tilikauden aikana, mutta muutos tapahtuu hitaasti. Taloudellinen käyttöaste v. 2024 oli 85,17 %	- Käyttöasteen nostamisen (toiminnallinen käyttöaste 98 %) toimenpiteet ja asuntokannan sopeuttaminen - Hiilineutraalisuuden huomioiminen investointiohjelmassa - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Toiminnallinen käyttöaste v. 2024 92,67 %. Asuntokannan sopeuttamistoim enpiteet aloitettu konsernijaoston päättöksen 4.12.2024 jälkeen - Suunnitteilla olevaa saneerauksen Olympiakatu 10 A talossa on suunnitteluissa huomioitu hiilijalanjäljen vähentämistoime npiteet - Asiat huomioitu jatkuvassa toiminnassa jo vuosia
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	100,0 %	- Taloudellinen käyttöaste 95 % - Kulunhallinnan optimointi kilpailutuksilla	- Toteutui - Sähkön kilpailutus	- Energiansäästötoi- menpiteet - Fuusioselvitys Teeriniemenkatu 8:n kanssa - Varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Ok - Siirretty myöhemmäksi - Menossa - Huomioidaan mahdollisuuksien mukaan toiminnassa

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	100,0 %	- Tuottojen tulee kattaa kulut	- Tilikauden tulos 1 135 €	- Alueen kehittäminen ja muuttaminen maksulliseksi pysäköintialueeksi - Varautuminen kaupungin strategian mukaisiin toimenpiteisiin - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Sopimus kuntatekniikan kanssa alueen vuokraamisesta - Toteutunut - Toteutunut
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	100,0 %	- Ns. pöytälaatikkoyh- tiö eli yhtiöllä ei ole toimintaa		- Yhtiön omistaman tontin hyödyntämisen selvittäminen	- Tontti ollut myynnissä syksystä 2023 lähtien. Selvitetty tontin siirtämistä kaupungin suoraan omistukseen
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	70,0 %	- Tuottojen tulee kattaa kulut	- Yhtiön kassavarat ovat olleet riittävät koko vuoden	- Toiminnallinen käyttöaste 99 % - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Toiminnallinen käyttöaste 99,80 % - Huomioitu jo usean vuoden ajan yhtiön toiminnassa
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	100,0 %	- Liikevaihdon maksimointi - Hinnoittelu- periaatteiden tarkistaminen	- Liikevaihto 344 927 € (2023: 267 456 €) - Hinnat korotettu	- Ravilaakson pysäköintiyhtiön perustamisen valmistelu ja verosuunnittelu - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Odottaa, että Ravilaakso menisi eteenpäin - Sähköautojen latausasemat

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Oy EduVamia Ab	100,0 %	- Positiivinen tulos kolmen vuoden tarkastelujaksolla (2022–2024)	- ELY:n myöntämien rahojen pienentäminen ELY:n puolelta vaikutti voimakkaasti liikevaihdon ja tuloksen toteutumiseen	- TE-uudistukseen osallistuminen - Kestävän kehityksen toimenpiteiden dokumentointi	- TE-uudistukseen osallistuminen aktiivinen omalta osalta - Kestävää kehitystä toteutettu arjessa
Oy Klemetinkaari – Ab Klemetsösvängen	61,9 %	- Toiminnan kehittäminen taloudellisesti kannattavalle pohjalle	- Toteutunut	- Opistotalon tilojen vuokraus- ja kehittämistoimenpiteet yhteistyössä Vaasa Facilitan kanssa	- Toteutunut osittain
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab	84,0 %	- Vähintään nollatulos (vuonna 2025 tulos 200 000 euroa) - Sijoitussalkun riskien hallinta	- Alustavan tilinpäätöksen mukainen tilikauden kokonaistulos 666 707,82 € - Sijoitussalkun allokaatio ei kaikilta osin vastaa yhtiön sijoituspolitiikkaa, erityisesti vaihtoehtoisten sijoituksien määrän osalta. Osassa sijoituksia yhtiön lunastusmahdollisuudet ovat ulkoisista syistä johtuen viivästyneet, mistä syystä sijoituksien likviditeetti ei kaikilta osin vastaa tavoitetta.	- Jatkuva oppiminen (Avoin AMK) 13 000 op - TKI- salkku 2,2 milj. euroa - 570 AMK-tutkinnon suorittanutta - 82 YAMK- tutkinnon suorittanutta - Palveluliiketoiminnan myynti 550 000 euroa - Aktiivinen osallisuus alueen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi (kestävän kehityksen ohjelma)	- Tulos 6 356 op. - Kasvua edellisestä vuodesta n. 500 000 € ja kokonaistulos 1,86 M €. - 542 amk-tutkintoa. - Yhteensä 149 tutkintoa suoritettu - Tulos ~€ 314 000. - Huomioitu strategian mukaisesti yhtiön päivittäisessä toiminnassa.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Oy Vaasan Asumisoikeus – Vasa Bostadsrätt Ab	100,0 %	- Taloudellinen käyttöaste 95 % - Hyödynnetään kertyneet tappiot tilinpäätöksessä - Suunnitelmallinen lainan takaisinmaksu kaupungille	- Taloudellinen käyttöaste 99,06 % - Käyttökelpoista tappiota ei ollut - Hoidetaan tilikaudella 2025	- Toiminnallinen käyttöaste 95 % - Kuntoarviot ja PTS (pitkän tähtäimen suunnitelma) - Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti; mittareiden ja laskentamallin rakentaminen seurannan tueksi.	- Toiminnallinen käyttöaste 99,81 % - Budjetoitu vuodelle 2025 - Työ aloitettu uusimalla tilikauden 2024 aikana lainmukaiset energiatodistukset laskentamallin pohjaksi, työ jatkuu seuraavalla tilikaudella
Oy Vaasan Ekolämpö Oy – Vasa Ekovärme Ab	100,0 %	- Nollatulot	- Hiukkasen miinuspuolella	- Suvilahden lämpöverkoston selvitystyön jatkaminen	- Ehdotettu asiakkaille, että verkosto luovutetaan eurolla, ei kiinnostusta

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
TeeSe Botnia Oy Ab	65,7 %	- Maltillinen positiivinen tulos (min. 60 000 euroa)	- Tilikauden tulos jäänee positiiviseksi. Merkittävimpänä tekijänä avoimien ja täyttämättä jääneiden tehtävien tuomat kustannussäästöt	- Yhtiö ottaa aktiivisemman ja vahvemman roolin alueellisena yhteishankintayksik- könä -Palvelu- ja kustannustason säilyttäminen vähintään vuoden 2023 tasolla - Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti -Palveluprosessien kehittäminen ja tehostaminen yhteistyössä asiakkaan kanssa	- Hankintapalve- luiden toiminnasta kerrottu sidosyksiköille ja uusia asiak- kuuksia aloitettu, hankintapalveluid en verkkosivustot uusittu asiakaslähtöi- semmiksi - Ruokapalve- luiden hinnantarkastuksi a lukuun ottamatta yksikköhintoja ei korotettu myöskään v. 2024 aikana - Vastuullisuus- ohjelma laadittu v. 2024 aikana, ohjelmaan määritelty strategiaa tukevat tavoitteet ja mittarit, joita seurataan ahkerasti - Uuden asiakkuushoitom allin mukaisen yhteistyön jatkaminen ruokapalveluiden palvelualueella, puhdistuspalvelui ssa prosessien toteuttamista jatketaan

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasa Facilita Oy Ab	100,0 %	- Vähintään nollatulos	- Sekä emoyhtiön että konsernin tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on lievästi positiivinen	- Yhtiön ydintoiminnan, strategian ja kehityshankkeiden täsmentäminen - Käyttäjähankinnan optimointi Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Kolmas toimintavuosi on osoittanut yhtiön tarpeellisuuden ja perusstrategian toimivuuden. Rahoitusvaihtoehtojen selvitystyö menossa. - Asiakashankin- nassa edelleen tehostettavaa - Osassa konserniyhtiöitä tilanne jo hyvä, osassa yhtiöitä vielä kehitettävää
Vaasan seudun Matkailu Oy	54,1 %	- Vähintään nollatulos	- 13 700 €	- Kannustetaan alueen matkailuyrityksiä ja yhteistyökumppaneita kehittämään toimintaansa vastuullisuustavoitteiden osalta (linjassa Vaasan kaupungin strategiaan) - Sosiaalisen median vuorovaikutuksen määrän kasvu	- Yhteistyökumppaneiden todistettava tai näytettävä, jos on leima, tai mitä tekee asian suhteen. Vaatimustaso on noussut reilusti. Auttaa yhdessä VASEKin kanssa yhtiöitä työstämään omaa sertifiointia. - Käytettyjen eri työkalujen vuoksi vertailu vaikeaa. Kokonaiskuvassa näyttää, että nettisivuilla ollut enemmän näyttökertoja. Facebook ja Instagram kasvataneet

				- Yöpymisten määrän kasvattaminen - Tapahtumien järjestäminen, tapahtumien kasvattaminen - Kotimaisten ja pohjoismaisten ja saksankielisten matkailijoiden yöpymisten kasvattaminen	tavoittavuuttaan. - Ruotsalaisten yöpymisten määrä laskenut, muun maailman osuus kasvanut. Tilanne +-0 verrattaessa edelliseen vuoteen. - Toteutunut, mm. Yleisurheilun nuorten SM-kisat, Vaasa International AIRSHOW, Kalevan kisat, Herättäjäjuhlat, Zinc beer & food festival, Asumisen ja sisustamisen messut, kuparisaaren kansanjuhlat ym. - Muu maailma kasvoi, +-0 verrattuna vuoteen 2023.
Vaasan Sähkö Oy	99,9 %	- Osinkotavoite vähintään 12 milj. euroa, lopullinen osinkotavoite tarkentuu taloudellisen tilanteen pohjalta	- Tilikaudella 2024 maksettiin osinkoja tilikaudelta 2023 yhteensä 15 009 750 euroa.	- Vastuullisuusohjelma käytössä ja raportointivalmius olemassa alkaen 2025	- Vastuullisuusohjelma on laadittu ja implementointi on käynnissä. Raportointivalmiutta rakennetaan. Ensimmäinen raportoitava vuosi on 2025

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vaasanseudun Kehitys Oy – Vasaregionens Utveckling Ab	58,1 %	- Nollatulos - Tarkistetaan yhtiön taloudellinen liikkumavara tuloksen muodostamisen suhteen	- Tulos 952,43 €, kokonaisliikevaihto 2 531 687,17 €- Tavoitteen saavut- taminen pohjautui merkittävässä mää- rin onnistumiseen ulkoisen hankera- hoituksen saami- sessa toiminnan eri osa-alueilla - Liittyy hankerahoi- tukseen ja yksityisen sektorin erilaisten kumppanuuksien rahoituksen merkitykseen yhtiön kokonais- taloudessa. Tilanteet muuttuvat ja epävarmuus aiheuttaa taloushallinnollista työtä, ennakointia ja ohjaamistarvetta. Yleinen nousut kustannustaso lisää haastetta saavuttaa nollatulos.	- Vastuullisuuden ja kestävän kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti - Erytispanostus seudun työvoima- tarpeiden turvaami- seen sekä pitovoima- että vetovoimatoi- menpiteillä - Vaasan Ekosysteemi- sopimuksen 2021- 2027 toteutus ja rahoitus - EnergyVaasa, GigaVaasa ja Invest In panostukset yhdessä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa - Yhtiön laajan yrityspalvelukokonai- suuden jatkuva onnistunut toteutus	- Kestävä kehitys ollut vahvasti osana yhtiön toimintaa - Toteutettu suurella panoksella. - Osallistunut vahvasti. Ekosysteemisopi- muksen väliarvioinnin tulokset olivat erinomaiset Vaasan seudun osalta. - Yhtiö osallistuu tiiviisti yhteistyöhön. - VASEKin yrityspalveluissa vuosi 2024 oli erittäin vilkas.

Tytäryhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	100,0 %	- Nollatulos - Taloudellinen käyttöaste 90 %	- Tulos 17,17 € - Käyttöaste 84,48 %.	- Kerrostalojen kehityshankkeiden selvitystyön jatkaminen ARA:n kanssa - Kiinteistökannan perusparannusten ja -korjausten osalta laaditaan pidemmän aikavälin korjausohjelma - Uudisrakentamisen mahdollisuuksien selvittäminen Merikaarron alueella - Vastuullisuuden ja kestävä kehityksen huomioiminen toiminnassa kaupungin strategian mukaisesti	- Valmisteltiin yhden kiinteistön perustuen kuntoarvion kilpailutus - Suunnitelma laadittu ja toteutettu/toteutetaan vuosien 2024 ja 2025 toiminnassa - Asian selvittely jatkuu myös vuoden 2025 aikana - Hakalanmäentie 81 siirtynyt pois öljyn käytöstä maalämpöön. Hakalanmäentie 81 kiinteistön 4 talon yläpohjat lisäeristettiin energiatehokkuuden parantamiseksi. Pläkkiyri kiinteistön päätetyllä taloautomaatioin vestoinnilla optimoidaan energian käyttöä.

Osakkuusyhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteutuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
Kvarken Link Oy	50 %	- Osingonjaon mahdollisuuksien selvittäminen	- Toteutunut osittain	- Vihreän siirtymän huomioiminen investointiohjelmassa	- Toteutunut
Kvarken Ports Ltd.	50 %			- Vaasan satamaorganisaation muutosprojektiin osallistuminen	- Toteutunut, osakkeet myyty 31.12.2024
Mico Botnia Oy Ab	38,2 %	- Vähintään nollatulos - Sama kustannus- ja palvelutaso kuin vuonna 2023, pois lukien S365 järjestelmäkust annukset	- Tilikauden tulos 172 152 €. - Toteutunut osittain	- Kuntataloustilastojen toimittaminen ajallaan ja virheettömästi - Palkka- ja talousprosessien vakiinnuttaminen. - Kriittisten prosessien turvaaminen. - Resurssien oikeanlainen kohdentaminen ja strategiatyön jatkaminen (mm. tunnusluvut) huomioiden muuttunut toimintaympäristö	- Toteutettu yhteistyössä Mico Botnian ja Vaasan kaupungin suunnitelmien mukaisesti - Vaasan kaupungin ja konserniyhtiöiden prosessin kuvaaminen kesken. S365 järjestelmä uudistus vakioinut talouden prosesseja. Palkka ja Hr järjestelmä uudistus tulossa. - Prosessien kuvaaminen, ohjeet, varahenkilöjärjestelyt, poikkeustilanteiden prosessit - strategia päivitetty

Osakkuusyhtiöt	Omistus- osuus	Taloudelliset tavoitteet	Toteutuma	Toiminnalliset tavoitteet	Toteuma
TT Botnia Oy	37,2 %	- Osingonjaon mahdollisuuksien selvittäminen - Pääomalainan takaisinmaksu	- Osingonjako on mahdollista pääomalainojen ja SVOP-rahaston takaisinmaksujen ja palautusten jälkeen yhtiön tilinpäätöksen ja jakokelpoisen vapaan oman pääoman puitteissa, hallituksen esityksellä ja yhtiökokouksen päätöksellä - Yhtiö on maksanut takaisin omistajilleen 50 % Pääomalainoistaan ja sillä on edellytykset maksaa pois myös loput joko osaksi tai kokonaan yhtiön hallituksen päätöksellä	- Työterveysprosessien ja rajapintojen kehittäminen yhdessä kaupungin kanssa	- Yhtiö kerää jatkuvaa lähes reaaliaikaista asiakaspalautetta omasta palvelutoiminnastaan (SMS-kyselyt ja asiakas-tyytyväisyyskyselyt) ja kehittää palveluitaan jatkuvan parantamisen periaatteiden sekä sisäisten että ulkoisten auditointien perusteella sekä saadun palautteen perusteella

1.6.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vaasan Satama-konserni

Vaasan kaupunki perusti uuden satamakonsernin, Vaasan Satama Oy:n, joka aloitti toimintansa 1.1.2025. Kaupunki omistaa konsernin kokonaisuudessaan, ja siihen kuuluu emoyhtiön lisäksi kaksi tytäryhtiötä: Vaasan Satamapalvelut Oy, joka vastaa satamaliiketoiminnasta, ja Vaasan Satamainfra Oy, jonka tehtävänä on ylläpitää ja kehittää satamainfrastruktuuria.

Organisaatiouudistuksen yhteydessä Vaasan Satamapalvelut Oy osti nykyisen satamayhtiön Vaasan satamaliiketoiminnan, joka oli aiemmin Uumajan kanssa yhteisomistuksessa. Samassa yhteydessä kaupunki myi yhteisomistetun yhtiön osakkeet Uumajan kaupungille. Osakekaupan arvo oli noin 1,6 miljoonaa euroa. Kauppa mahdollisti Vaasan kaupungin pääomittavan uutta satamakonsernia sijoittamalla siihen sijoitetun vapaan oman pääoman ehtoisia sijoituksia (SVOP) sekä pääomalainaa.

Vaasan Satamainfra Oy:n toiminnan käynnistäminen tapahtuu vaiheittain vuoden 2025 aikana. Tavoitteena on varmistaa infrastruktuurin ylläpito ja kehittäminen tehokkaasti uuden organisaatorakenteen kautta, tukien sataman liiketoimintaa ja kasvua pitkällä aikavälillä.

Korkeakoulukonsernin muodostamisen valmistelutyö

Vuoden 2024 aikana valmisteltiin Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMK) ja Vaasan yliopiston yhteistä korkeakoulukonsernia. Tämän valmistelutyön tueksi perustettiin neuvottelutoimikunta, jonka tehtävänä oli valmistelemine ammattikorkeakoulun osakkeiden myyntiä tai yhtiöjärjestelyä varten. Neuvotteluiden pohjalta laadittiin aiesopimus, jonka tavoitteena on, että Vaasan yliopisto saa määräysvallan VAMK:issa. Aiesopimuksen mukaisesti Vaasan yliopiston omistusosuudeksi pyritään 70 prosenttia, Vaasan kaupungille jää 30 prosenttia ja Pohjanmaan kauppakamarin omistus päättyy. Tavoitteena on muodostaa konsernirakenne, jossa Vaasan yliopisto on emoyhtiö ja VAMK sen tytäryhtiö, samalla kun Vaasan kaupunki omistaa osan tytäryhtiöstä. Omistusjärjestelyn toteuttamista jatketaan vuonna 2025, ja siihen liittyy myös uuden osakassopimuksen laatiminen.

Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuus ja valmistelutyö

Vuoden 2024 aikana on tehty valmistelutoimenpiteitä sote-kiinteistöjen yhtiöittämisvelvollisuuden täyttämiseksi. Yhtiöittämisprosessin valmistelussa on käynnistetty taloudellinen mallinnus, jossa arvioidaan vuokrasopimusten ehdot, vuokratuotot ja yhtiön elinkelpoisuus.

Vaasan Talotoimi, omistajaohjaus sekä talousjohto valmistelevat yhtiöittämisprosessia sekä käyvät neuvotteluja Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa tilojen vuokrauksesta. Neuvotteluissa tulee varmistaa yhtiön elinkelpoisuus ja vuokrasopimusten ehdot.

Sähkön myynnin yhtiöittäminen

Vaasan Sähkö käynnisti keväällä 2024 kehitysprojektin sähkönmyynnin läpinäkyvyyden ja tehokkuuden parantamiseksi. Osana tätä perustettiin lokakuussa tytäryhtiö Vaasan Sähkö Myynti Oy, jonka on määrä aloittaa liiketoiminta 1.4.2025.

Merkittävimmät tytäryhteisöjen investoinnit

Suurimpia investointeja tehtiin kiinteistöihin, energiaratkaisuihin ja asiakaspalveluiden kehittämiseen.

Vaasan Sähkö-konserni teki vuoden aikana 37,2 milj. euroa investointeja, mm. uusiin tuotantoratkaisuihin ja sähköverkkoon.

Pikipruukki-konsernin kiinteistöinvestoinnit olivat yhteensä 2,4 milj. euroa, ja Vaasa Facilita-konsernin kiinteistöinvestoinnit yhteensä 747 000 euroa.

Konserniyhteisöjen toiminnan, tuloksen ja rahoitusaseman kehittyminen

Useimmat yhtiöt raportoivat joko vakaata tai kasvavaa liikevaihtoa, mutta joidenkin yhtiöiden tulokset heikkenivät toimintaympäristön muutosten vuoksi. Erityisesti Vaasan Sähkö-konserni on yksi suurimmista toimijoista, ja sen taloudellinen kehitys oli vahvaa vuonna 2024. Konsernin liikevaihto kasvoi 9,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, ollen 218,2 miljoonaa euroa (198,7 milj. euroa vuonna 2023). Liiketulos nousi merkittävästi 44,5 miljoonaan euroon (13,6 milj. euroa vuonna 2023), mikä johtui osittain kertaluonteisesta vakuutuskorvauksesta (11 milj. euroa) ja sähkön myyntiliiketoiminnan tappioiden pienenemisestä. Lainakanta kasvoi hieman 94,8 miljoonaan euroon (92,2 milj. euroa vuonna 2023), mutta konsernin rahoitustilanne on edelleen vakaa, sillä omavaraisuusaste pysyi hyvänä (51,9 %).

Pikipruukki-konserni, joka toimii yleishyödyllisen asuntotuotannon sektorilla, saavutti liikevaihdon 23,5 miljoonaa euroa, mikä merkitsi kasvua 1,8 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen. Liiketulos parani myös 3 784 202 euroon vuonna 2024, kun se oli 3 316 802 euroa vuonna 2023. Vaikka liiketulos parani, konsernin asuntojen taloudellinen käyttöaste laski. Lainakanta puolestaan väheni hieman 105 472 785 eurosta 99 798 603 euroon, mikä tarkoittaa 5,4 prosentin laskua ja osoittaa konsernin pyrkimyksiä vähentää velkaantuneisuutta.

Palosaaren Kampuksen liikevaihto kasvoi hieman 2,5 miljoonaan euroon (2,3 milj. euroa vuonna 2023), mikä merkitsee noin 8,3 prosentin kasvua. Liiketulos oli negatiivinen ja parani kuitenkin edellisvuodesta, jääden -135 913 euroon (vuonna 2023: -421 833 euroa). Yhtiön lainakanta on laskenut hieman 30,1 miljoonasta eurosta 29,3 miljoonaan euroon, mutta velkaantuneisuus on edelleen korkea.

TeeSe Botnia Oy Ab:n liikevaihto laski hieman 48,4 miljoonaan euroon vuonna 2024 (50,5 milj. euroa vuonna 2023), mikä vastasi noin 4,1 prosentin vähenemistä. Liikevaihdon lasku johtui operatiivisten muutosten ja omistajien säästövaatimusten täyttämisestä. Vaikka liikevaihto laski, yhtiö onnistui parantamaan kannattavuuttaan, ja liikevoitto oli 550 000 euroa (vuonna 2023: 120 106 euroa).

Vaasa Facilita-konsernin liikevaihto nousi 5,2 miljoonaan euroon (2023: 4,8 milj. euroa), mutta liiketulos laski hieman. Liiketulos laski 1 001 000 euroon (1 174 000 euroa vuonna 2023), mikä tarkoittaa 14,7 prosentin laskua.

Osakkuusyhtiöistä NLC Ferry Oy Ab:n liikevaihto laski hieman 28,0 miljoonaan euroon (29,1 miljoonaa euroa vuonna 2023). Liiketulos laski 2 752 264 euroon (2 901 797 euroa vuonna 2023), eli laskua oli noin 5,2 prosenttia. Kuitenkin kestävä kehityksen toimet, kuten LNG:n ja biokaasun käytön lisääminen, ovat parantaneet ympäristösuorituskykyä ja tukeneet yhtiön pitkän aikavälin kestävyyttä.

TE-palveluiden siirrettyä kaupungin järjestämisvastuulle, EduVamian tarjoama koulutuspalveluiden valikoima on supistunut merkittävästi.

Muut osakekaupat, liiketoimintasiirrot ja yhtiöiden purkamiset

Pikipruukki hankki Kiinteistö Oy Settlementi Messin (Fastighets Ab Settlement Mässen) osakkeet 24.9.2024.

Pohjanmaan Expon tapahtumien järjestämisvastuu ja henkilöstö siirtyi 1.1.2025 Suomen Messut Oyj:n tytäryhtiölle Expomark Oy:lle, mutta messubrändit ja niiden oikeudet säilyvät Pohjanmaan Expon omistuksessa.

Vastaanottokeskustoiminnan kilpailutusta varten perustettu, mutta ilman liiketoimintaa jäänyt pöytälaatikkoyhtiö Vaasan Vastaanottokeskus Oy purettiin loppuvuoden 2024 aikana selvitysmenettelyn kautta.

Osinkotuotot

Vaasan kaupunki sai konserniyhtiöiltä ja omistuksistaan osinkotuottoja yhteensä 16,4 miljoonaa euroa.

Konserniyhteisöjen yhteiset riskitekijät

Konserniyhteisöjen yhteiset riskitekijät liittyvät erityisesti taloudellisiin haasteisiin, markkinamuutoksiin, poliittisiin ja lainsäädännöllisiin tekijöihin sekä teknisiin ja infrastruktuurisiin riskeihin. Yhtiöiden strategiat keskittyvät riskien ennakointiin, toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen ja joustavuuteen muuttuvassa ympäristössä.

Talousriskit ovat keskeisiä useimmissa yhtiöissä, ja merkittäviä uhkia ovat kustannusten nousu, korkotason nousu ja rahoitus epävarmuudet. Erityisesti käyttövastikkeiden korotuspaineet, kiinteistöjen korjausvelka ja asiakasyritysten maksukyky vaikuttavat monen toimijan talouteen. Yhtiöt hillitsevät näitä riskejä aktiivisella kustannusseurannalla, budjetoinnilla ja rahoitustyökaluilla, kuten korkosuojausella.

Toiminnalliset riskit liittyvät kysynnän vähenemiseen, avainhenkilöiden vaihtuvuuteen ja henkilöstön saatavuuteen. Ilman uusien tuotteiden tai palveluiden kehitystä, toimintakyky voi heikentyä merkittävästi. Yhtiöt panostavat kehittämistyöhön, ennakoivaan henkilöstöpolitiikkaan ja markkinointiin.

Markkinariskit, kuten sodan vaikutukset, lakot ja valuuttakurssien heilahtelut, ovat lisänneet epävarmuutta ja edellyttävät joustavia liiketoimintaratkaisuja. Yhtiöt ovat mukauttaneet markkinointiaan ja toimintasuunnitelmiaan näiden ulkoisten tekijöiden mukaisesti.

Poliittiset ja lainsäädännölliset riskit, kuten muutokset rahoituksessa, hankintalainsäädännössä ja verotuksessa, voivat merkittävästi vaikuttaa yhtiöiden toimintaedellytyksiin. Yhtiöt seuraavat aktiivisesti lainsäädännön kehitystä ja pyrkivät vaikuttamaan päätöksentekoon.

Tekniset ja infrastruktuuririskit, kuten IT-järjestelmien toimintahäiriöt ja kyberhyökkäykset, vaativat erityistä huomiota. Yhtiöt investoivat tietoturvaan, järjestelmien päivittämiseen ja varautumissuunnitelmien tekemiseen.

1.6.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Konsernin tulevaisuudennäköymät ovat positiiviset, mutta toimintaympäristöön liittyvät tekijät, kuten sääntelymuutokset, vihreä siirtymä ja geopoliittiset riskit, luovat epävarmuutta.

Asunto- ja kiinteistömarkkinoilla kysyntä on vahvaa, erityisesti edullisten vuokra-asuntojen osalta. Energiasektorilla sähkömarkkinoiden volatiliiteetti sekä fossiilittoman tuotannon tukimallit vaikuttavat taloudelliseen vakauteen. Julkisella sektorilla hyvinvointialueuudistus ja hankintalain muutokset haastavat palveluntuottajia. Lisäksi kansainvälisen politiikan kehitys voi merkittävästi vaikuttaa markkinoihin.

Digitalisaatio ja automaatio nousevat keskeisiksi keinoiksi tehostaa toimintaa. Liiketoiminnan joustavuus sekä tiivis yhteistyö eri toimijoiden kanssa nähdään tärkeinä keinoina varmistaa konsernin kilpailukyky ja vakaus tulevaisuudessa.

1.6.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja sekä talous- ja strategiajohtaja. Hallintosäännössä on myös määräykset konsernijaoston tehtävistä, ja konsernijaosto vastaa kaupungin omistajaohjauksesta sekä omistajaohjauksen toimivallan käyttämisestä.

Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaan omistajaohjauksen palvelualueen tehtävänä on:

- Huolehtia kaupunkikonsernin konserniohjauksesta hyväksyttyjen tavoitteiden mukaisesti.
- Huolehtia yhtiöittämisistä ja rakennemuutoksista johtuvien asioiden suunnittelusta ja toimeenpanosta.
- Huolehtia konsernin rahoitussuunnittelusta ja sijoitustoiminnasta.
- Ohjata ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa.
- Ohjata hankintatoimintaa.

Palvelualueetta johtaa omistajaohjauksen johtaja.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen ja nimittäminen

Vaasan kaupungin konserniohjauksessa keskeinen osa on yhteisöjen edustajien nimittäminen ja ohjeistaminen, jotta tytäryhtiöiden hallinto ja päätöksenteko tukevat kaupungin strategisia tavoitteita. Kaupunginhallituksen konsernijaosto vastaa kaupungin edustajien nimeämisestä yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa heille tarvittavat toimiohjeet.

Vuonna 2025 kaupungin edustajien valintaprosessia ja konsernijaoston antamaa ohjeistusta uudistettiin tavoitteena selkeyttää ja tehostaa kaupungin omistajaohjausta (päättöspykälä). Tällä ohjeistuksella varmistetaan, että yhtiöiden hallituksiin nimitään osaavia ja kaupungin tavoitteiden mukaisesti toimivia edustajia, jotka edistävät kaupunkikonsernin kokonaisuutta.

Konserniohjeiden päivitys ja omistajapoliittiset linjaukset

Omistajaohjaus on lisäksi valmistellut yhdessä konsernijohton sekä konserniyhtiöiden kanssa konserniohjeiden päivitystä. Päivityksen yhteydessä uudistetaan konserniohje sekä laaditaan uusi hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskeva ohjeistus, joka tukee konsernin yhtenäistä ja vastuullista toimintatapaa. Tämä työ pohjautuu kuntalain 47 §:ään, joka säätelee kunnan tytäryhteisöjen ohjausta ja valvontaa.

Lisäksi tarkistetaan ja täsmennetään omistajapoliittisia linjauksia, joiden tavoitteena on varmistaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutuminen konserniyhtiöissä.

Raportointi ja seuranta

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi suurin osa konserniyhteisöistä on säännöllisen osavuosisraportoinnin piirissä. Kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja omistajaohjauksen johtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista. Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta, tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisesta tilanteesta. Vuoden 2024 aikana konserniraportointiin on lisätty myös taloudellisten tunnuslukujen ennusteet.

Omistajaohjauksen palvelualue vastaa raporteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoinnista. Mikäli yhteisöjen talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, niiden on tarvittaessa toimitettava lisäselvityksiä omistajaohjaukselle.

Osavuosisraportit laaditaan neljä kertaa vuodessa, ja ne tarjoavat ajankohtaista tietoa konserniyhtiöiden taloudellisesta tilanteesta ja toiminnasta. Vuosisraportoinnin yhteydessä konserniyhteisöiltä kerätään lisäksi tiedot konsernitavoitteiden asettamisesta ja niiden toteutumisen arvioinnista, mikä tukee kaupungin strategista johtamista ja päätöksentekoa.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Konserniohjeen mukaisesti tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien johto vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen on raportoitava konsernijohtolle merkittävien riskien hallinnasta sekä noudatettava kaupungin riskienhallintapolitiikkaa ja sisäisen valvonnan ohjeistusta.

Riskienhallintaa ja valvontaa toteutetaan myös kaupungin edustajien kautta yhteisöjen hallinnossa. Osavuosisraportoinnissa tytäryhteisöiltä edellytetään selvitys merkittävimmistä riskeistä ja niiden hallinnasta. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan samalla periaatteella. Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat kuvanneet riskienhallintaansa tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan sekä kaupungin osavuosisraporteissa.

Konsernijohto seuraa riskitilannetta osavuosisraporttien ja muun talouden seurannan yhteydessä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu toiminnan laajuuden edellyttämällä tavalla, eikä merkittäviä puutteita ole havaittu.

1.6.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	380 279	350 117
Toimintakulut	-508 528	-519 216
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	3 815	4 949
Toimintakate	-124 434	-164 150
Verotulot	176 382	186 122
Valtionosuudet	62 064	67 629
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 236	1 487
Muut rahoitustuotot	7 816	9 453
Korkokulut	-16 296	-14 135
Muut rahoituskulut	-66	-257
Vuosikate	107 702	86 149
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 998	-54 857
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-10 296	-1 652
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Tilikauden tulos	42 408	29 639
Tilinpäätössiirrot	0	-294
Tilikauden verot	-8 392	-1 762
Laskennalliset verot	-217	-262
Vähemmistöosuudet	-516	-61
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	33 282	27 260

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	74,8	67,4
Vuosikate/Poistot, %	165,0	152,5
Vuosikate, euroa/asukas	1 530,4	1 249,1
Kunnan asukasmäärä	70 374,0	68 969,0

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / (Suunnitelman mukaiset poistot + Arvonalentumiset)

Vuosikate euroa / asukas

= Vuosikate / asukas

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	107 702	86 149
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden verot	-8 392	-1 762
Tulorahoituksen korjauserät	-4 140	-4 916
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-193	655
Myyntivoitot	-1 592	-3 202
Myyntitappiot	0	505
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-97 859	-91 092
Rahoitusosuudet investointimenoihin	832	1 341
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	7 245	6 903
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 602	-5 420
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4 154	-3 369
Antolainasaamisten vähennys	303	3 037
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 460	79 707
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 189	-63 060
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 059	-1 869
Oman pääoman muutos	-147	457
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Maksetut osingot	0	0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	610	152
Vaihto-omaisuuden muutos	-106	960
Saamisten muutos	25 509	-657
Korottomien velkojen muutos	-15 404	-35 953
Rahoituksen rahavirta	-1 177	-20 594
Rahavarojen muutos	2 425	-26 015
Rahavarat 31.12.	44 038	41 614
Rahavarat 1.1.	41 614	67 629
	2 425	-26 015

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-112 350,0	-153 315,6
Investointien tulorahoitus, %	111,0	55,2
Lainanhoitokate	1,3	0,8
Kassan riittävyys, pv	22,9	17,7

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

KONSERNITASE

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 425	5 601
Muut pitkävaikutteiset menot	25 449	26 246
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	64	-14
	<u>28 938</u>	<u>31 834</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	90 002	88 919
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	169 883	168 490
Rakennukset	411 432	422 266
Rakennusten arvonorotukset	524	1 268
Kiinteät rakenteet ja laitteet	295 007	255 618
Koneet ja kalusto	13 913	13 851
Muut aineelliset hyödykkeet	5 641	5 236
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	51 813	62 437
	<u>1 038 216</u>	<u>1 018 085</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	217 373	205 249
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	41 962	43 311
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0	970
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut lainasaamiset	3 635	4 863
Muut saamiset	117	0
	<u>263 087</u>	<u>254 393</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	31 018	31 035
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	3 757	3 651
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	19 521	21 031
Lyhytaikaiset saamiset	65 198	84 235
	<u>84 719</u>	<u>105 266</u>
Rahoitusarvopaperit	6 549	7 508
Rahat ja pankkisaamiset	44 038	41 614
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>1 500 323</u>	<u>1 493 387</u>

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	156 859	156 859
Arvonkorotusrahasto	173 196	173 830
Muut omat rahastot	18 619	21 493
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	256 469	229 648
Tilikauden yli- / alijäämä	33 282	27 260
	<u>638 426</u>	<u>609 090</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 933	8 424
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	8	24
Muut pakolliset varaukset	4 136	4 312
	<u>4 144</u>	<u>4 336</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	32 079	31 486
KONSERNIRESERVI	811	927
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	564 115	561 844
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	102 017	97 955
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 807	56 866
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	102 991	122 458
	<u>815 930</u>	<u>839 123</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 500 323	1 493 387

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	43,6	41,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	129,63	136,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	289 752	256 908
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 117	3 725
Konsernin lainat, €/asukas	8 681	8 971
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	610 922	618 710
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	3 635	4 863
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	679 814	687 601
Konsernin lainat ja vuokravastuut €/asukas	9 660	9 970
Kunnan asukasmäärä	70 374	68 969

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Erinomainen yli 70 % Hyvä 50–69 % Tyydyttävä 30–49 % Heikko alle 30 %

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainat € / asukas

= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})] / \text{Asukasmäärä}$

Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Laskennalliset verovelat})$

Konsernin lainasaamiset 31.12.

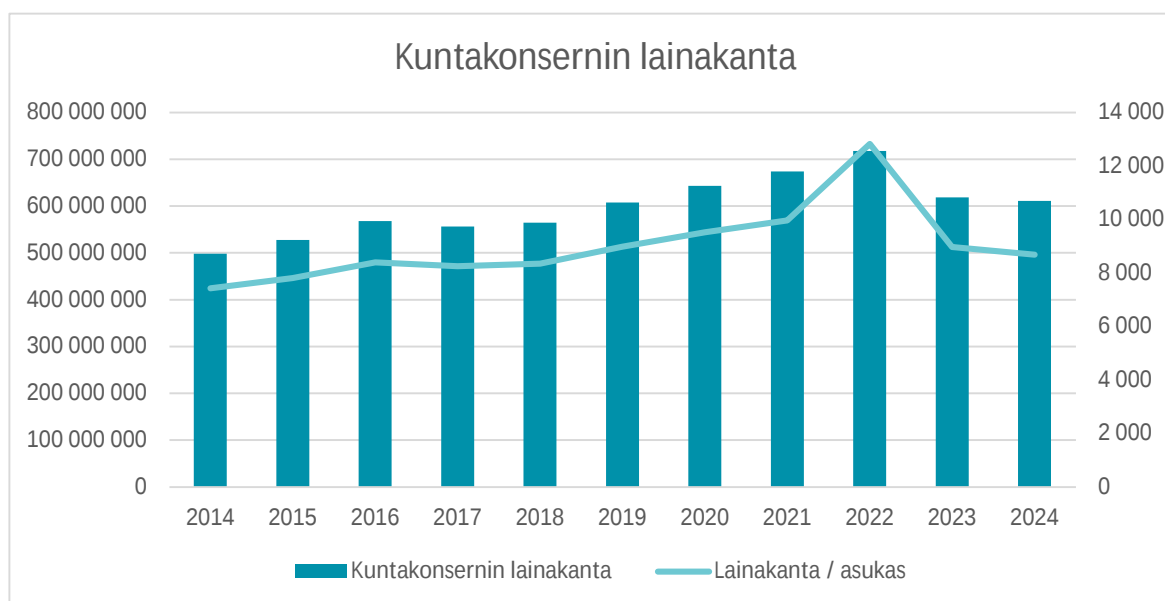
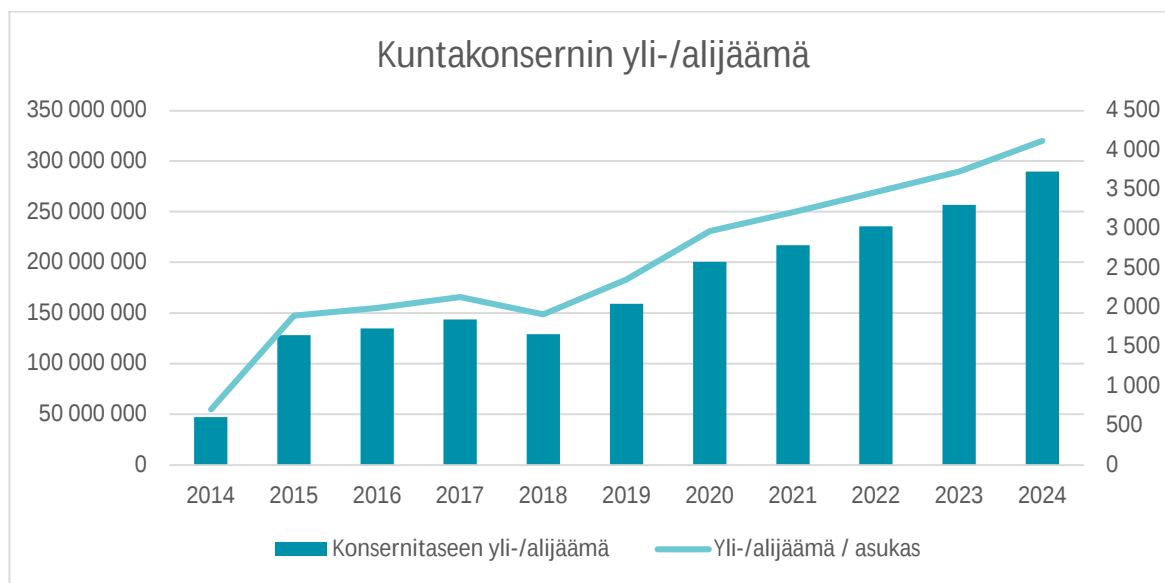
= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vuokravastuut €/asukas

= $(\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}) / \text{Asukasmäärä}$

1.7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos, 8 482 118,13 euroa, käsitellään seuraavasti:

- Tehdyt poistoerot tuloutetaan suunnitelman mukaisesti 526 001,15 euroa.
- Muodostetaan 6 000 000 euron investointivaraus Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaushankkeeseen.

Tämän jälkeen Vaasan kaupungin ylijäämä on 3 008 119,28 euroa, joka siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestystekijöistä johdetut valtuustoon nähden sitovat tavoitteet, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2024. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2024 on esitetty sivuilla 66-67.

2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelyljäämä ilman poistoja	6 915 500	6 915 500	8 441 569
Investoinnit netto	10 216 000	10 676 000	10 385 053

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024
Korvaus peruspääomasta	16 410 000	16 410 000	16 410 000
Liikelyljäämä ilman poistoja	26 586 400	27 148 400	28 727 203
Investoinnit netto	17 565 000	17 565 000	9 954 205

2.1.3. Strategian toteutuminen

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA		VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2024	
	1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Laajalla rintamalla paljon tekoja onnellisuuden eteen, etenkin matalan kynnyksen ja maksuttomia mahdollisuuksia kehitetty muun muassa niin, kulttuurin, liikunnan, kotoutumisen, nuorisopalveluiden kuin joukkoliikenteen saralla	- Kaikkokorttitoiminta laajeni. Kulttuurilaitosten valtionosuusleikkauksia 2025 ei viety tulosalueiden kehyksiin. - Kulttuuri- ja liikuntaohjelma etenee tavoitteiden mukaisesti. - Runsaasti suurtapahtumia kansallisesta veteraanipäivästä Kalevan kisoihin ja Herättäjäjuhliin - Joukkoliikennekokeilussa perusopetuksen oppilaille myönnettiin ilmainen matkakoitus arki- ja viikonloppupäivisin - Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma hyväksyttiin UNICEFin puolelta ja toimenpiteet etenevät - Puhu tuntemattomalle –kampanja - Opistotalon toiminta vakiintui kulttuuritaloksi, ja Almassa kehitetty kurssimaksuallennuksia - Kaupunginorkesterin 50-v juhlat vuosi kunnallisena orkesterina - Hietasaarenselän laatu- ja ympäristö- ja satsattu pyöräteiden talvikunnossapitoon. - Onkilahden alueen liikuntamahdollisuudet parani: liikennepuisto ja pumptrack-rata avattiin - Ankkuritoiminnan, työpaja Fölyn toiminnan vakiintuminen ja Ohjaamo-mallin kehittäminen eteni hyvin	
	2. Kotimaisten ja kansainvälisten osaajien keskittymä	Korkeakoulujen kansainvälisten opiskelijoiden sisäänoton kasvun myötä nähtiin suuri kv-opiskelijoiden määrän kasvu. Tavoitteen systemaattinen edistäminen koko ekosysteemissä jatkuu.	- Vamian ATM-Halli otettiin käyttöön 01/24. Vamia on myös saanut puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon englanninkielisen järjestämisluvan 1.8.24 alkaen - Vaasan kaupunki, yliopisto ja Pohjanmaan kauppakamari kehittävät Vaasan korkeakouluverkostoa tiivistämällä omistusrakennetta Oy Vaasan ammattikorkeakoulun ympärillä. - Vaasa-Uumaja yhteistyö etenee ja vakiintuu, mm. virkamiesvaihtoja ja yhteisiä tapahtumia. - Perusopetuksen vuosiviikkokurssit pysyi tasolla 2.0 (jätettiin tasapainottamistoimenpiteiden ulkopuolelle). - Englanninkielistä palvelua ja viestintää on lisätty, englanninkielisiä oppilaita 1-6 vuosiluokilla + English Playschool - Energia- ja ympäristöstrategian päivitys	
	3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli	Työllisyysalue perustettiin vuonna 2024. Rajapuntatyö hyvinvointialueen kanssa etenee	- Laaja hyvinvointikertomus ja –suunnitelma laadittu. - HYVÄN strateginen yhteistyösopimus hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.3.24 - Hyvinvointialueen monialaisissa työpaikoissa kehitetään uutta hyvinvoinnin edistämisen toimintamallia. - Keväällä 2024 suoritettiin kumppanuuskeskustelut ja allekirjoitettiin 10 strategista sopimusta. - Lapsiystävällinen kunta-suunnitelman toimeenpano jatkuu.	

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA		VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2024	
	1. Väestönkasvu	Väestönkasvu oli varsin reipasta, n. kahden prosentin luokkaa, ja nojasi kansainvälisiin tulijoihin, korkeakoulut lisäsivät kv-opiskelijoiden sisäänottoa, ja myös Ukrainan tilanne näkyi luvussa. Päästiin yli 70 000 asukkaan tasolle.	- Asukasmäärän kasvuun varautuminen huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja OAS:ssa. Uusia asemakaavoja tullut voimaan, ja palveluverkostoja tarkastettu. - Käynnistetty kaksi opinnäytetyötä Leader-alueiden kehittämiseen - Rekrytointikampanja ekosysteemin yhteistyönä. Äänibrändin eli tunnusmusiikin hankinta. - Skapa-hanke ruotsinkielisen taiteen perusopetuksen kehittämiseksi, OPH:n rahoittama taidekasvatuksen kehittämishanke Almann/Taikonin kanssa. Ruotsinkielinen musiikkileikkikoulutoiminta on käynnistynyt uudelleen - Opiskelijoiden pitovoimatyötä vahvistettu VASEKin ym kanssa, ja uusi TikTok-kanava tavoittaa nuoria hyvin - Laajat, monipuoliset ja hyvin hoidetut matalan kynnyksen liikuntapalvelut tukemassa pitovoimatyössä - Talous- ja rahoitusalan lamaanuttaneet rakentamista kaupungissa, ja Vaasan asuntopulaan ratkottu yhteistyössä eri toimijoiden kanssa	
	2. Työpaikkojen määrän kasvu	Sekä työllisten että työttömien määrä on kasvanut viime vuoden vastaavaan arviointiajankohtaan nähden. Yleinen taloudellinen tilanne on noston työttömyysastetta koko maassa ja siihen nähden Vaasan työttömyyden kasvu on maltillista. Työpaikkojen määrä on kuitenkin myös kasvanut koko valtuustokauden ajan.	- Kolme merkittävää akkuarvoketjuvarusta, jotka ovat kaikki edenneet vuoden 2024 aikana. - Freyr Battery Finlandin katodimateriaalitehdas on saanut menneen vuoden aikana ympäristöluvan sekä merkittävän European Innovation Fund tuen, 122M€. - Giga Vaasan katuverkko ja vesihuolto on pääosin toteutettu valmiiksi - VR Junavuorot lisääntyneet aktiivisen vaikuttamisen tuloksena. Nordic Connector -hankkeeseen liittyen kansallinen sekä Ruotsin kanssa käytävä keskustelu edennyt - Vamian hankevolymia kasvatettu lii puolet suuremmaksi edelliseen vuoteen verrattuna. - Käynnistetty säännölliset tapaamiset ekosysteemisopimushankkeiden kesken - Kotoutuspalveluiden ja Welcome Officen työnjakoa selkeytetty - Pilotoitu yritysvaikutusten arviointia Suomen Yrittäjät ry:n mallilla ja opastuksella	

STRATEGIAN TEEMA-OHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIOINTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2024
	1. CO ₂ -päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus	Sekä CO ₂ -päästöjä suoraan että välillisesti vähentäviä toimenpiteitä tehty ja edelleen työn alla.	- Vaasan kaupungin kestävän energian ja ilmastoinnintasuunnitelma (SECAP) on lähetetty hyväksyttäväksi kaupunginjohtajien yleiskokoukselle. Raportointia tehdään kahden vuoden välein. - Investointien korkeat rahoituskustannukset (korkotaso) ja pankkien varovaisuus rahoitusjärjestelyissä viivästyttivät peruskaupungin ulkopuolisia uusiutuvan energian investointeja. Loppuvuoden aikana korkotason lasku ja rakennuskustannusten maltillinen kehitys antavat viitteitä siitä, että investointimäärät kääntyvät kasvuun. - Ennakoarvion mukaan päästöt ovat edelleen pienentyneet.. Kaupunki on selvittänyt alustavasti mahdollisia kompensatioita ja niiden kustannuksia puuttuvan hiilihielun korvaamiseksi. - Sataman kehittäminen vauhdissa, Vaasa Climate Commitment- hankkeen valmistelu, IoT-hanke etenee - LUMO-työryhmän toiminta etenee
	2. Vihreä siirtymä Globaali kädenjälki	Koko ekosysteemin edelläkävijyys palkittiin EU:n komission Green Leaf-tunnuksen voiton myötä	- Vierahallajärjestelmätö ja nykytila-analysit ovat edennyt kokonaisyleiskaavatyön rinnalla. - Kaupunkialueiden latvuspeittävyyden rooli ilmastomuutokseen sopeutumisessa on tärkeä. - Vierahallajärjestelmätö hyödyntää tietoja myös meneillä olevista laajemmista selvityksistä (Lumo-ohjelma, Green Deal, metsäsuunnitelma) sekä vierahallajärjestelmän päivittämistä varten tehdyistä jo valmistuneista selvityksistä - Ekosysteemisopimuksessa käynnissä 14 hanketta, kokonaisbudjetti yhteensä 4,8 miljoonaa euroa - Henkilöstön ja kuntalaisten suuntaan vaikutetaan viestinnän keinoin.
	3. Suomen energiavisiain ja energiatehokkain kaupunki	Konserniyhtiöiden kansaa syvennetty yhteistä näkemystä, asukasysteistyö syvenee.	- Elintarvikehankinnossa on käytetty laatukriteerejä: kausiluonteisuus, kuljetus, tuotantoprosessi - Mini-liftien, työsuhteidenpyöryäden jne. toiminnan jatkaminen ja kehittäminen - Energiakoulutuspolku on päivitetty ja työryhmä jatkaa työtään. Perusopetuksessa tehtävää energiapolkutyötä voidaan kehittää valtion rahoittamassa hankkeessa, resurssihaaste jatkuu - Konserniyhtiöiden tavoitekeskusteluissa asetettu konserniyhtiölle kestäväan kehitykseen liittyvät tavoitteet. - Green Deal -valmistelu edennyt

MAHDOLLISTAJAT

TALOUS, HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN			
TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIOINTI	Tärkeimmät nostot toimenpiteiden raportoinnista 2024	
1. Kestävä kuntatalous	Tasapainottamisohjelman läpiviennin onnistui haastavan valtakunnallisen kuntatalouden tilanteen välttämättömänä toimenä.	- Kaupunginhallitus käynnisti talouden tasapainottamistyön vuoden alussa ja valtuusto päätti tasapainottamisohjelmasta 04/25 - Toimenpiteitä on pitkälti suoritettu suunnitelman mukaisesti vuoden aikana. Kaupungin taloustilanne on selkeästi vahvistettu tasapainottamisohjelmalla - Investointisuunnittelun kehittämiseksi on järjestetty työpajoja, ja uuden taloussuunnittelujärjestelmän kartoituksessa painotetaan investointisuunnittelun tarpeita - Kuntatalouden tilanne on koko maassa haastava ja Vaasa ei ole tässä suhteessa poikkeus. Kustannustason nousu ja verorahoituksen väheneminen ovat keskeisimmät syyt tähän. - Velkaantuminen jatkuu voimakkaana korkeasta investointitasosta johtuen. - Kaupungin kiinteistökehitystä ja kiinteistöjen rahoitussuunnittelua on käsitelty kattavasti ja korkealla prioriteetilla.	
2. Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijä-kokemus	Systemaattista työtä ja osaamisen kehittämistä on jatkettu. Henkilöstötyytyväisyys nousi yhä paremmalle tasolle.	- Digitalisaatioon ja tekoälyyn liittyviä koulutuksia on ollut noin 960 kpl ja lisäksi on pilotoitu Microsoft Copilot-tekoälyä. - Henkilöstöraportin mittarit ja työtyytyväisyyskysely hyvällä tasolla ja parantuneet edellisestä. Lähtövalittuvuus alentunut - Sisäisten kehittäjien verkosto laajennettiin kaupunkitasoiseksi - Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia -hankkeen kautta hyvinvointivalmennusta ja työnohjausta henkilöstölle - Työterveys järjestänyt henkilöstölle kognitiivisen ergonomian (aivotyö) luentoja. - Joulukuussa 2024 otettiin käyttöön HeiaHeia -hyvinvointisovellus - Mentorointiohjelman laajentaminen	
3. Hyvä johtaminen	Esihenkilöiden kouluttamista ja sparraamista kehitetty. Teemaryhmät lisänneet poikkahallinnollisuutta ja strategista johtamista.	- Työterveyslaitoksen tutkimus mielenterveyden työkalupakin käyttöönottoon liittyen; 3 pilottia (varhaiskasvatus, perusopetus ja sihteeripalvelut). - Yhteenveto voimassa olevista ohjelmista/suunnitelmista tehty ja niiden priorisointityötä - Kaikki kolme strategisten teemaohjelmien ohjausryhmät ovat kokoontuneet n 4 kertaa vuoden aikana ja toiminta vakiintunut - Vuoden aikana on seurattu ja analysoitu valittujen SDG mittareiden tuloksia . - Valmentavan johtamisen koulutukset ja esihenkilöpassi-koulutukset systemaattisesti tarjolla - Esihenkilöiden aamukahvittelaisuuksia, aiheina mm. haastavat työyhteisötilanteet, erilaisuuden johtaminen	

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut toimintakatteet tulosaluetasolla. Tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate edellisen vuoden tilinpäätöksen, alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan sekä toteutuma tulosalueittain on esitetty tulosalueiden toimintakertomuksissa. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perusteluja suurimmille poikkeamille.

Poikkeama –sarakeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon

+merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion

-merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion.

KÄYTTÖTALOUS

Lautakunta

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallitus

Vähänkyrön aluelautakunta

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Koulutuslautakunta

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Vaasan seudun jätelautakunta

Kaupunkiympäristölautakunta

Tulosalue

Vaalit

Tarkastuslautakunta

Kaupunginvaltuusto

Kaupunginhallitus
Konsernihallinto
Hyvinvointipalvelut
Avustukset
Jäsenmaksut
Osuudet
Varausmäärärahat
Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset
Työllistäminen
Osuudet eril. kp:n liikelaitoksissa

Vähänkyrön aluepalvelut
Nuorten työpaja Följy

Varhaiskasvatus
Kotikuntakorvaukset, esi- ja perusopetus
Suomenkielinen perusopetus
Ruotsinkielinen perusopetus

Vaasan Lyseon lukio
Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk
Vamia
Nuorisopalvelut
Vaasan kaupungin opistot
Aikuisten perusopetus

Hietalahden Stadion
Liikuntapalvelut
Museotoiminta
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut
Vaasan kaupunginorkesteri

Rakennusvalvonta
Ympäristönsuojelu
Ympäristölaboratorio
Terveysvalvonta yhteistoiminta-alue
Eläinlääkintähuolto yhteistoiminta-alue

Vaasan seudun jätelautakunta

Yhteispalvelut
Kaavoitus
Kiinteistötoimi
Kuntatekniikka

VAALIT

Toimielin: Keskusvaalilautakunta

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii kuntavaaleissa, aluevaaleissa ja valtiollisissa vaaleissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta toimitti vuoden 2024 tammikuussa presidentinvaalit ja kesäkuussa europarlamenttivaalit. Lisäksi valmistauduttiin vuoden 2025 alue- ja kuntavaaleihin. Valtio korvasi kunnille presidentinvaaleista ja europarlamenttivaaleista aiheutuneita kustannuksia 2,4 euroa/lainvoimaiseen äänioikeusrekisteriin otettu kunnan asukas.

Äänestysprosentti presidentinvaalien ensimmäisellä kierroksella Vaasassa oli yhteensä 75,5 % ja koko maassa 71,5 %. Vaasassa äänestysprosentti ennakköäänestyksessä oli 41 % ja vaalipäivänä 34,5 %. Presidentinvaalien toisella kierroksella kokonaisäänestysprosentti Vaasassa oli 71,1 % ja koko maassa 67,6 %. Vaasassa äänestysprosentti toisen kierroksen ennakköäänestyksessä oli 43,3 % ja vaalipäivänä 27,8 %.

Äänestysprosentti europarlamenttivaaleissa Vaasassa oli 41,3 % ja koko maan alueella 40,4 %. Äänestysprosentti ennakköäänestyksessä oli 23,4 % ja vaalipäivänä 18 %.

Keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi kampanjoimalla eri kanavissa, järjestämällä ennakköäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi. Europarlamenttivaaleissa oli myös mahdollista äänestää drive-in-pisteellä.

Talouden toteutuminen

Keskusvaalilautakuntaan kohdistuivat tasapainottamistoimenpiteet. Nämä toteutettiin minimoimalla hankinnat ja vähentämällä vaalimateriaalin säilytykseen tarvittavia vuokratiloja.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	125	382	0	382	376	-6
Toimintakulut	-221	-566	-2	-568	-430	+138
Toimintakate	-96	-184	-2	-186	-54	+132
Nettokulut €/asukas	-1,39	-2,61	-0,03	-2,64	-0,76	-1,88

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakkoäänestykseen ja äänestyspäivän äänestykseen palkataan tarvittava tilapäinen henkilökunta.

TARKASTUSTOIMI

Toimielin: Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tarkastustoimi arvioi vuosittain sitovien tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamisen seurauksena syntyvät tulokset. Kaupungin palvelutoimintaa arvioidaan suhteessa sitoviin tavoitteisiin. Vuoden 2024 keskeinen muutos verrattuna vuoteen 2023 on henkilöstövajauksen poistuminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat; talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointikertomus vuodelta 2023	Laaditaan arviointikertomus tarkastuslautakunnan valtuustokauden mukaisen arviointikehikon perusteella.	Toteutunut
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arviointisuunnitelman mukainen toiminta	Toimintavuoteen kohdistuvan arviointisuunnitelman toteuttaminen.	Toteutunut

Tarkastustoimelle asetetut toiminnalliset tavoitteet ovat kokonaisuudessaan toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ulkoinen tilintarkastus / pv	80,7	85	80	87,9
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu / 1000 €	32,9	34,7	35,4	36,8

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	4	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-228	-290	-1	-291	-209	+81
Toimintakate	-224	-290	-1	-291	-209	+81
Nettokulut €/asukas	-3,25	-4,12	-0,01	-4,13	-2,98	-1,15

Tarkastustoimen talousarvion alittuminen aiheutui ensisijaisesti siitä, että johtavan viranhaltijan vakanssi oli täyttämättä elokuun 2024 alkuun saakka.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1,4	-	1,4
Määräaikaiset	-	-	-

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

KAUPUNGINVALTUUSTO

Toimielin: Kaupunginvaltuusto

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Talouden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakate alitti 52 t€ muutetun talousarvion johtuen pääosin henkilöstökulujen sekä palveluiden ostojen alituksesta. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi 62 t€ johtuen henkilöstökuluista.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1					
Toimintakulut	-355	-464	-4	-468	-416	+52
Toimintakate	-354	-464	-4	-468	-416	+52
Poistot					-3	
Nettokulut €/asukas	-5,14	-6,59	-0,05	-6,65	-5,91	-0,73

Kaupunginvaltuusto piti 9 kokousta ja käsitteli 86 asiaa. Lisäksi pidettiin neljä valtuustoseminaaria, jotka käsittelivät talouden tasapainottamista, energia-asioita, maapoliittista ohjelmaa ja vuoden 2025 talousarviota. Valtuustoryhmien puheenjohtajatoimikunta kokoontui säännöllisesti ennen valtuuston kokouksia ja valmisteli valtuuston juhluvuoden 2025 juhlapäätöstä.

Henkilöstötiedot

Valtuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Konserniohjaus huolehtii kaupunginhallituksen alaisena hallinnon, henkilöstön, talouden, hyvinvoinnin ja Vähänkyrön aluehallinnon palveluista.

Konserniohjauksen toimiala koostuu kaupunginhallituksen, konsernihallinnon, hyvinvointipalveluiden, työllistämisen sekä Vähänkyrön aluehallinnon tulosalueista. Konsernihallinnon tulosalue koostuu edelleen seitsemästä palvelualueesta; talous ja strategia, omistajaohjaus, henkilöstö, hallinto ja asiointi, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, digitalisaatio ja innovaatiot sekä sihteeripalvelut. Konserniohjauksen toimialaan kuuluu myös tulosalueita, joissa on vain määräraha, mutta ei toimintaa. Edellä mainitut tulosalueet ovat Avustukset, Jäsenmaksut, Osuudet, Varausmäärärahat, Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset sekä Osuudet eriytetystä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Konserniohjaus keskittyy kaupungin talouden kestävydestä huolehtimiseen, hyvinvointiin liittyvään koordinointiin ja kehittämiseen sekä Vähänkyrön alueen lähipalvelujen ja hyvinvoinnin, elinvoiman ja osallisuuden kehittämiseen.

Vuoden 2024 huhtikuussa kaupunginvaltuusto päätti talousarvion 2025 yhteydessä talouden tasapainottamisohjelmasta. Kaupungin kiinteistökehitystä ja kiinteistöjen rahoitussuunnittelua on käsitelty kattavasti ja korkealla prioriteetilla. Suunnitelma erillisrahoitettavista kohteista on päivitetty. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on aloitettu. Hallinnon toimintojen ja tuottavuuden kehittäminen on ollut keskiössä. Digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämistä toteutettiin mm. Microsoft Copilot -tekoälyn pilotoinnilla.

Kaupungin uusi hyvinvointisuunnitelma hyväksyttiin. Hyvinvointipalveluiden toimintaan vaikuttivat merkittävästi laki- ja organisaatiomuutokset. työllisyyspalveluiden siirtyminen valtiolta Pohjanmaan työllisyysalueelle, jonka vastuukuntana Vaasan kaupunki toimii 1.1.2025 alkaen, vaikuttaa kaupungin työllistämispalveluihin. Kotouttamispalveluissa valmistauduttiin kotoutumislain kokonaisuudistuksen tuomiin uusiin velvoitteisiin. Sovittelulain muutos aiheuttaa sovittelutoimiston toimintaan, johon valmistauduttiin kouluttamalla ja tukemalla sovittelijoista ja henkilökuntaa. Vastaanottokeskuksen toiminta lakkasi 1.6.2024.

Asukasluvun kasvattaminen on keskeisen strateginen tavoite, joten vetovoimatyötä on tehty yhdessä Vasekin ja alueen yritysten kanssa valtakunnallisen rekrytointikampanjan muodossa. Samalla pitovoimatyöhön on panostettu, jotta mahdollisimman moni opiskelija jäisi kaupunkiin valmistumisen jälkeen.

Vähänkyrön alueella lähipalveluiden kehittäminen eteni. Nuorten työpajatoiminta lähipalveluna vahvistui ja nuoria tavoitettiin kolme kertaa enemmän kuin vuonna 2023.

Henkilöstöä toimialalla oli yhteensä 226,3 joista vakituisia oli 190,8 (2023 195,9) ja määräaikaaisia 35,5 (2023 35,8) (htv-perusteinen).

Talouden toteutuminen

Konserniohjauksen toimialan toimintakate oli 3,3 m€ alle muutetun talousarvion. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi 233 t€, mikä johtui vuonna 2023 realisoituneesta kertaluonteisesta sote kiinteistön myyntivoitosta. Toimintatuotot olivat 409 t€ ja toimintakulut 3,7 m€ alle muutetun talousarvion. Toimintakulujen alitus johtui pääosin vastaanottokeskuksen lakkaamisesta.

Tasapainottamisohjelman toimenpiteet toteutuivat konserniohjauksen toimialalla suurimmaksi osaksi.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	21 388	19 373	-1 940	17 432	17 023	-409
Valmistus omaan käyttöön	52	-	-	-	3	+3
Toimintakulut	-54 289	-59 114	5 291	-53 822	-50 108	+3 715
Toimintakate	-32 849	-39 741	3 351	-36 390	-33 082	+3 308
Poistot					-1 666	
Nettokulut €/asukas	-476,38	-564,65	47,61	-517,03	-470,03	-47,00

KAUPUNGINHALLITUS

Toimielin: Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Talouden toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintakate alitti 230 t€ muutetun talousarvion. Vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna vuoden 2024 talousarvio sisältää kertaluontoisena eränä kansallisen veteraanipäivän avustuksen 80 t€ sekä toimintakulut 100 t€. Toimintatuotot toteutuivat 16 t€ yli muutetun talousarvion ja 94 t€ yli vuoden 2023 tilinpäätöksen. Syynä ylitykseen oli vuonna 2024 työllisyysalueen valmistelukustannustuottojen kohdennus luottamushenkilökustannuksiin. Toimintatuotot ilman kertaluontoista avustusta olivat 14 t€ korkeammat kuin vuonna 2023. Toimintakulujen toteutuminen 214 t€ alle muutetun talousarvion johtui pääosin palvelujen ostoista 132 t€ sekä muista toimintakuluista 153 t€. Toimintakulut ilman kansallisen veteraanipäivän kustannusta 129 t€ toteutuivat 67 t€ pienempänä kuin vuonna 2023. Tasapainottamisohjelma 113 t€ toteutui pääosin suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	18	96		96	112	+16
Toimintakulut	-1 632	-2 020	112	-1 908	-1 694	+214
Toimintakate	-1 614	-1 924	112	-1 812	-1 582	+230
Poistot					-24	
Nettokulut €/asukas	-23,41	-27,33	1,60	-25,74	-22,48	-3,26

Vuonna 2024 pidettiin 25 kaupunginhallituksen kokousta, 12 kaupunginhallituksen konsernijaoston kokousta ja 7 kaupunginhallituksen hyvinvointijaoston kokousta. Päätöksiä kaupunginhallitus teki 337 kpl, konsernijaosto 104 ja hyvinvointijaosto 12 kpl.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, kaksi toimialajohtajaa (konserniohjauksen toimialajohtaja sisältyy konsernihallinnon henkilöstötietoihin) ja sisäinen tarkastaja.

KONSERNIHALLINTO

Toimielin: Kaupunginhallitus

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä ja vastaa kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunginvaltuusto päätti talouden tasapainottamisohjelmasta. Konsernihallinnon tulosalueelle tasapainottamistoimenpide oli yhteensä 405 t€. Investointien ja velkaantumisen hallintaa käsiteltiin korkealla prioriteetilla. Lainakantaa onnistuttiin hieman alentamaan. TE uudistuksen valmistelu sujui suunnitellusti.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kestävä kuntatalous	Palveluiden tuottaminen kumppaniperiaatteella. Ulkoisen hankerahoituksen lisääminen.	Kaupunginhallitus käynnisti talouden tasapainottamistyön vuoden alussa ja kaupunginvaltuusto päätti lopullisesta tasapainottamisohjelmasta huhtikuun lopussa ja toimenpiteitä on pitkälti suoritettu suunnitelman mukaisesti vuoden aikana. Syksyllä järjestettiin ensimmäistä kertaa muutamia talousarvio-klinikoita toimialojen talousarvioesityksistä, joiden tarkoituksena oli lisätä päättäjien osallistumista ja ymmärrystä talous-arviotyöstä. Kaupunginvaltuusto päätti vuoden 2025 talousarvion käsittelyn yhteydessä peruuttaa osan tulevien vuosien tasapainottamistoimenpiteistä (esim. Palosaaren kirjasto), mikä vähensi tasapainottamisohjelman vaikutusta kaupungin talouteen. Kaikki käyttö-talouden menolisäykset olivat yhteensä noin 600 000 euroa. Samalla kaupungin-valtuusto vähensi menoja investointiohjelmassa yhteensä noin 2 miljoonaa euroa. Kassanhallintaa on pyritty tehostamaan vuoden aikana, ja lainakantaa onnistuttiin poikkeuksellisesti hieman alentamaan. Kaupungin kiinteistökehitystä ja kiinteistöjen rahoitussuunnittelua on käsitelty kattavasti ja korkealla prioriteetilla. Suunnitelma erillisrahoitettavista kohteista on päivitetty. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on aloitettu, ja hyvinvointialueelta on pyydetty tietoja tulevista vuokraustarpeista sekä viranhaltija- että toimielintasolla. Kaupungille myönnettiin 11,1 Me ulkoista hankerahoitusta vuonna 2024 (vuonna 2023 13,2 Me). Hankerahoitusta on pyritty suuntaamaan entistä enemmän kaupungin lakisääteisiin tehtäviin.

Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokeemus	Osaamisen hyödyntäminen poikkihallinnollisesti ja verkostomaisesti, sisäisten kehittäjien verkosto. Digitalisaatio-osaamisen kehittäminen ja hyödyntäminen.	Digitalisaatioon ja tekoälyyn liittyviä koulutuksia on tarjottu/suoritettu Eduhouse-verkkopalvelun kautta noin 960 kpl. Lisäksi on pilotoitu Microsoft Copilot-tekoälyä pilottiryhmässä (21 henkilöä kaupunkiympäristön toimialalta, kirjastopalveluista, talouspalveluista, viestinnästä ja henkilöstöpalveluista). Sisäisten kehittäjien verkostoa on edelleen laajennettu kaikille toimialoille, uusia sisäisiä kehittäjiä tullut mukaan yhteensä 8 henkilöä. Verkosto on kokoontunut yhteensä 6 kertaa.
Vetovoimainen Vaasa	Vaasan tunnettuus Vaasa-Uumaja strategian toimenpiteet	Brändin vahvistaminen, markkinointitoimenpiteet ja yhteiskampanjat. Yhteistyön tiivistäminen Uumajan kanssa.	Valtakunnallinen työntantajaimago/rekrytointikampanja toteutettiin tammi-helmikuussa yhdessä Vasekin ja alueen yritysten kanssa. Yritysten tavoitteena oli yleinen näkyvyyden ja tunnettuuden kasvattaminen sekä osoittaa että kesätyöntekijöiden rekrytointi. Kampanja näkyi laajasti kohderyhmän (milleniaalit) suosimilla sosiaalisen median kanavilla, suoratoistopalveluissa, yliopistomediaissa, kohdekaupunkien ulkomainonnassa ja julkisen liikenteen diginäytöillä sekä elokuvateattereissa. Ulkomainonnalla, diginäytöillä ja elokuvateatterinäkyvyydellä tavoiteltiin kohderyhmää laajempaa tunnettuuden kasvattamista. Alkuvuodesta jalkauduttiin opiskelijamessuille yhdessä Vasekin kanssa Ouluun, Tampereelle ja Helsinkiin kertomaan Vaasan tarjoamista (kesä)työpaikoista merkityksellisten työtehtävien parissa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
HALLINTO JA ASIOINTI				
Kirjatut asiat (kpl)	1 218	2 168	3 000	6 075
OMISTAJAOHJAUS				
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)	58	61	65	102
Käsitellyt asiat (kpl)	116	118	130	102
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT				
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto	223	245	254	
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	11 461	12 646	14 300	13 293
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET				
Mediatiedotteiden määrä	381	350	350	370
Tiedotustilaisuuksien määrä	28	39	30	19
Facebook, seuraajat	15 641	15930	16700	16 171
X (Twitter), seuraajat	3 217	3 240	3 400	3 210
Instagram, seuraajat	14 991	16 020	16 300	17 214
LinkedIn, seuraajat	5 839	6 875	7 300	7 980
HENKILÖSTÖ				
HTV (koko kaupunki, määräaika- ja vakituiset)	3 381	2 755	3 320	2 691
Etätyöt (pv)	16 972	20 919	20 000	20 156
Etätyöt (hlöä)	656	746	550	350
Terveysperusteiset poissaolot (pv/htv)	19	14,3	18	15,3
Lähtövaihtuvuus	168	127	120	141

Talouden toteutuminen

Konsernihallinnon toimintakate alitti 1,3 m€ muutetun talousarvion. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi 1,5 m€ mikä johtui pääosin vuoden 2023 kertaluontoisesta sote kiinteistön myyntivoittokirjauksesta. Toimintatuotot ylittivät 342 t€ muutetun talousarvion, johtuen asiantuntijapalveluiden laskutuksesta Pohjanmaan hyvinvointialueelta ja konserniyhtiöiltä sekä TE tukipalvelukustannusten yhteistoimintakorvauksista. Vuoteen 2023 verrattuna toimintatuottojen väheneminen 1,7 m€ johtui vuoden 2023 kertaluontoisesta myyntivoittokirjauksesta.

Toimintakulut alittivat 990 t€ muutetun talousarvion johtuen pääosin henkilöstökuluista sekä palveluiden ostoista. Vuoteen 2023 verrattuna toimintakulut toteutuivat vuonna 2024 193 t€ pienempinä. Tasapainottamisohjelman mukainen konsernihallinnon tasapainottamistoimenpide oli vuodelle 2024 yhteensä 405 t€, joka toteutui suunnitellusti.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	8 441	6 313	101	6 414	6 756	+342
Valmistus omaan käyttöön	52	-	-	-	3	+3
Toimintakulut	-22 993	-24 305	515	-23 790	-22 800	+990
Toimintakate	-14 500	-17 992	616	-17 376	-16 042	+1 334
Poistot					-1 069	
Nettokulut €/asukas	-210,28	-255,63	8,75	-246,88	-227,92	-18,96

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	155,5	4,3	159,8
Määräaikaiset	19,1	8,1	27,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

HYVINVOINTIPALVELUT

Toimielin: Kaupunginhallituksen hyvinvointijaosto

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoida ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointialueelle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös työllisyyden hoidon koordinoitavat, lakisääteinen rikos- ja riita-asioiden sovittelu, kotoutumispalveluiden järjestäminen sekä lakisääteiset vastaanottokeskuspalvelut. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, vastaanottokeskustoiminta, sovittelutoiminta ja työllistäminen. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuonna 2024 otettiin tärkeitä askeleita hyvinvoinnin edistämistyön yhteensovittamiseksi. Helmikuussa hyväksyttiin kaupungin uusi laaja hyvinvointisuunnitelma, joka kokoaa useita erillisiä suunnitelmia yhdeksi dokumentiksi. Lisäksi aloitettiin tärkeä asiantuntijatasoisen yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa sekä määriteltiin uusi järjestöjen yhteistyömalli.

Hyvinvointipalveluiden toimintaan vaikuttivat merkittävästi laki- ja organisaatiomuutokset. Vaasan vastaanottokeskuksen toiminta kaupungin alaisuudessa päättyi 1.6.2024. Työllisyyspalvelujen siirtyminen kunnan vastuulle 1.1.2025 alkaen on edellyttänyt laajaa kehittämistyötä ja vaikuttanut kaupungin nykyisiin työllistämispalveluihin vuoden aikana. Kotouttamispalveluissa valmistauduttiin kotoutumislain kokonaisuudistukseen ja sen mukana tuomiin uusiin ja laajeneviin velvoitteisiin.

Sovittelulain muutoksen myötä lähisuhdeväkivaltaa ei enää sovitella 1.1.2025 alkaen. Tämä tulee olemaan merkittävä muutos sovittelutoimiston toiminnassa, sillä se on muodostanut suuren osan sovitteluista. Lakimuutoksesta ja sen vaikutuksista on järjestetty koulutuksia sekä sovittelijoille että henkilökunnalle, ja heitä on tuettu muutokseen sopeutumisessa. Vuonna 2024 sovittelupalveluissa sovittelualoitteiden määrä kohosi ennätyskorkealle.

Kotouttamispalveluiden asiakasmäärä on kasvanut ennakoitua enemmän, erityisesti ukrainalaisten kotikuntarekisteröintien myötä. Asuntotilanne ja vuokra-asuntojen kallistuminen Kelan tukirajojen yli ovat tuoneet merkittäviä haasteita. Ryhmäohjauksessa on puolestaan näkynyt kotoutumiskoulutusten pitkät jonot, mikä on lisännyt painetta erityisesti suomen kielen opiskeluryhmiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Asiakaslähtöisen hyvinvoinnin yhteistyömallin kehittäminen	Yhteistyörakenteet kaupunkiorganisaatiossa, Hyvinvointialueen, yksityisen sektorin toimijoiden sekä järjestöjen kanssa. Hyvinvointipalvelujen kehittäminen. Hyvinvointityön ja osallisuustyön koordinointi. Luodaan yhteistyörakenteet kumppanijärjestöjen kanssa.	Hyvinvointisuunnitelma ja sen seurantaryhmät luovat pohjan monialaiselle yhteistyölle, johon osallistuvat kaupungin asiantuntijoiden lisäksi hyvinvointialue, järjestöt, vaikuttajatoimielimet ja viranomaiset. Vuonna 2024 kehitetty järjestöyhteistyön toimintamalli koostuu kumppanuussopimuksista, avustuksista ja tilatuesta. Syksyllä kaupungin asiantuntijat osallistuivat hyvinvointialueen yhdyspintatyöpajoihin sekä suunnittelivat alueellista ehkäisevän päihdetyön suunnitelmaa. Sovittelutoiminnassa on järjestetty koulutuskokonaisuus sovittelijoille lasten ja nuorten sovitteluun. Yhteistyö koulujen ja ankkuritiimin kanssa on lisääntynyt. Conferencing (laajennettu) sovitteluita on pidetty yhteistyössä Ankkuritiimin ja kolmen eri koulun kanssa. Kotouttamispalveluissa on kehitetty omakielistä yhteiskuntaorientaatiota lainmuutosten mukaisesti ja palvelukokonaisuuden kuvaus on tehty. Palveluiden vastuualue ja kohderyhmä ovat laajentuneet. Laki korostaa asiakkaiden oman vastuun merkitystä kotoutumisprosessissa. Vastaanottokeskuksessa varmistettiin asiakkaiden turvallinen siirtyminen uuteen organisaatioon toiminnan päättyessä Vaasan kaupungilla. Työllistämispalveluissa syvennettiin hankkeen avulla verkostoyhteistyötä, jossa mm. edistetään työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä ja joustavia koulutuspolkuja alueella.

Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	Tarjotaan oikea-aikaista ohjausta, neuvontaa ja tukea asiakkaan palvelutarpeen mukaisesti. Laajan hyvinvointisuunnitelman toimenpiteiden käynnistäminen työryhmissä sekä seuranta. Onnellisuustoimenpiteiden kehittäminen. Kehitetään palvelutarpeen tunnistamista ja työvoiman ulkopuolella olevien asiakasohjausta. Lapsiystävällinen kunta -toimenpideohjelman mukainen työ.	Hyvinvointipalveluissa keskitytään asiakkaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseen. Työllistämispalveluissa on koulutettu henkilöstöä Motivoivan haastattelun menetelmään, jonka avulla kartoitetaan monipuolisesti asiakkaan palvelutarvetta ja selvitetään esimerkiksi velkatilanteita hyvinvoinnin turvaamiseksi myös työsuhteen jälkeen. Sovittelutoiminnassa on vahvistettu lasten ja nuorten osallisuutta kouluttamalla sovittelijoita ja henkilökuntaa sekä varmistamalla, että lapset ja nuoret ovat keskiössä omassa sovitteluprosesseissaan. Kotouttamispalveluissa mahdollistetaan sosiaalisten kontaktien luominen ja kielen oppiminen avoimien ryhmätoimintojen avulla. Vaasan kaupungin uusi hyvinvointisuunnitelma kattaa kaikki toimialat ja sisältää viisi päätavoitetta ja 220 toimenpidettä. Seurantaryhmien ensimmäiset kokoukset pidettiin syksyllä 2024. Toimenpiteiden toteutuksesta vastaavat tulosalueet. Vuonna 2024 Hyvinvointiyksikkö koordinoi Puhu tuntemattomalle -kampanjan, jonka tavoitteena oli lisätä kaupunkilaisten yhteisöllisyyttä erilaisten tapahtumien ja tempauksien avulla. Kesällä 2024 toteutettiin kuntalaiskysely, jossa painotettiin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden teemoja. Lisäksi vuosittaisen onnellisuuskyselyn tulokset analysoitiin ja esiteltiin toimialoille. UNICEF hyväksyi Vaasan kaupungin Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman 19.1.2024. Vuoden loppuun mennessä noin 70 % toimenpiteistä oli toteutettu. Lasten oikeuksiin perehdyttävä paketti tehty kouluille.
-----------------------------------	---	--	---

Vetovoimainen Vaasa	Asukasmäärän lisääminen ja osaavan työvoiman turvaaminen.	Palvelupolkujen kehittäminen. Kotoutumisen kokonaisuus osana konserniohjausta: selkeät roolit ja vastuunjako määritelty.	TE2024:n valmistelutyötä on jatkettu suunnitelmien mukaan ja organisoituminen määriteltiin yhteistyössä siirtyvien henkilöiden ja sidosryhmien kanssa. Työllisyysjohtaja rekrytoitiin kesällä 2024. Vuonna 2024 on kehitetty työnhakijoiden palvelutarpeen arviointia osana työvoimaviranomaisen alkupalvelujen uutta toimintamallia. Keskeiset palveluprosessit on kuvattu, ja toiminnan käsikirjan runko on luotu loppuvuodesta 2024. Työllistämispalvelujen hankkeissa on kehitetty vaikeasti työllistyvien erityisryhmien työllistämisen palveluja. SILTA - Työllisyyden yhdyssilta Pohjanmaa BRO - Sysseleättningens kontaktbro i Österbotten -ryhmähankkeessa kehitetään mm. maahanmuuttajien siirtymistä työelämään yhteistyössä eri verkostokumppanien kanssa. Welcome Steps -hanke päättyi 31.8.2024. Kotouttamispalveluiden ja Welcome Officen työnjako on selkeytetty, ja yhteinen työntekijä on rekrytoitu. Työllisyyden palveluekosysteemityössä on määritelty yhdyspinnat sekä vastuunjako ja roolit osana palvelupolkukuvauksia. On järjestetty säännöllisiä kvartaalitapaamisia kotouttamispalvelujen ja työllistämispalvelujen välillä. Kotoutumisen alkuvaiheen palvelut on kuvattu niin työnhakija-asiakkaiden kuin työvoiman ulkopuolella olevien kotoutujien osalta.
--------------------------------	--	---	--

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
VASTAANOTTOKESKUS*				
Majoitusvuorokaudet / vuosi	229 872	276 730	230 000	90 579
Majoitusvuorokauden hinta, euroa / vrk	28	28,6	37	31,44
Keskimääräinen kuntaan siirtymisaika (vrk) päätöksensaannista	50	75	60	60
KOTOUTTAMISPALVELUT				
Asiakasmäärä	376	485	500	628
- joista yli 7-vuotiaita	331	430	450	583
Uusien asiakkaiden määrä	88	219	200	274
- joista kiintiöpakolaistatuksella	19	21	20	21
Perheenyhdistämisen kautta siirtyneet	26	26	20	2
SOVITTELUTOIMINTA				
Aloitteiden määrä	516	507	505	612
Asiakasmäärä	1225	1206	1200	1498
Sovitteluiden määrä	412	395	380	500
Rikos- ja riita-asioiden määrä vuosittain	785	711	700	865
HYVINVOINTIYKSIKKÖ				
Yhdistysavustukset			36	33
- joista uusia avustuksia hakeneita yhdistyksiä			14	11

*Vastaanottokeskus toiminnassa 1.1.-31.5.2024.

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	8 508	8 766	-1 912	6 853	5 785	-1 068
Toimintakulut	-9 147	-10 047	2 542	-7 505	-5 564	+1 942
Toimintakate	-639	-1 282	630	-652	221	+873
Nettokulut €/asukas	-9,26	-18,21	8,94	-9,27	3,14	-12,41

Toimintatuotot alittivat talousarvion noin 1 068 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli vastaanottokeskuksen toiminnan (-1 980 000 euroa) lakkaaminen kaupungilla 1.6.2024 alkaen. Laskennallisten korvausten määrä oli vuonna 2024 arvioitua enemmän sekä työllisyysaluevalmisteluun liittyen saatiin valtionkorvausta sekä muutostaloustuloja.

Toimintakulut alittivat talousarvion noin 1 941 500 eurolla. Merkittävin syy alitukseen oli vastaanottokeskuksen toiminnan (1 871 000 euroa) lakkaaminen kaupungilla 1.6.2024 alkaen.

Tasapainottamisohjelma toteutui hyvinvointipalveluissa suunnitellusti. Toimintakuluissa säästöt toteutuivat avustuksissa sekä toimitiloihin liittyvissä kustannuksissa. Toimintatuotoissa vuokratuottoja ei saatu, mutta valtionkorvauksiin liittyvät korvaukset ylittivät tasapainottamisohjelmaan määritellyn summan noin 400 000 eurolla.

Listaus kv:n talousarviomuutoksista:

Tuotot

KV 25.3.2024 § 9	-2 470 000,00	tulovähennys	Vastaanottokeskuksen toiminnan päättyminen
KV 11.11.2024§ 69	7 000,00	tulolisäys	Tasapainottamisohjelma, vuokratuotot
KV 11.11.2024§ 69	550 000,00	tulolisäys	Tasapainottamisohjelma, valtionkorvaukset
Yhteensä	-1 913 000,00		

Kulut

KV 25.3.2024 § 9	2 470 000,00	menovähennys	Vastaanottokeskuksen toiminnan päättyminen
KV 11.11.2024§ 69	13 700,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, tilakustannukset
KV 11.11.2024§ 69	51 300,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, avustukset
Yhteensä	2 535 000,00		

Käyttösuunnitelman yhteydessä huomioitiin vastaanottokeskuksen tuotot ja kustannukset laskennallisesti 31.8.2024 asti. Toiminta päättyi 1.6.2024 alkaen.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,6	1,4	22
Määräaikaiset	10,5	1,9	12,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallituksen päättämät avustukset ovat pääosin sopimusluonteisia avustuksia sisältäen mm. Vaasan osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät sopimukset lahjoitusprofessuureista ja tutkimustoiminnasta. Muiden avustusten myöntäminen tapahtuu toimielimissä, joille avustukset luonteensa puolesta kuuluvat. Avustusmäärärahaa käytetään toiminta-avustuksiin yhteisöille ja yhdistyksille sekä lahjoitusprofessuureihin ja osaamisperustan vahvistamiseen.

Talouden toteutuminen

Toimintakatteen toteutuma oli 242 t€ alle talousarvion. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate pieneni 132 t€. Suurimpien toiminta-avustusten saajat vuonna 2024 olivat Åbo Akademi 261 t€ e, Helsingin yliopisto 125 t€ ja Svenska Handelshögskolan 120 t€. Lisäksi avustuksista maksettiin sisäistä avustusta nettoyksiköille tilavuokrien pääomakorvauksiin 2,8 m€.

Yleisestä avustusrahosta tuloutettiin 30 t€, mikä oli 30 t€ alle talousarvion.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	45	60	-	60	30	-30
Toimintakulut	-4 144	-4 269	-	-4 269	-3 997	+272
Toimintakate	- 4 099	-4 209	-	- 4209	-3 967	+242
Nettokulut €/asukas	-59,44	-59,80	0,00	-59,80	-56,36	-3,44

JÄSENMAKSUT

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate alitti 17 t€ muutetun talousarvion. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate ei olennaisesti muuttunut. Suurimmat jäsenmaksut olivat Suomen Kuntaliitto Ry 143 t€, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT 46 t€ euroa sekä Pohjanmaan kauppakamari 31 t€. Lisäksi jäsenmaksujen tulosalueelta maksettiin eri tekijänoikeusmaksuja yhteensä 28 t€ mikä oli 11 t€ alle talousarvion.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	-	-	-
Toimintakulut	-319	-340	-	-340	-323	+17
Toimintakate	-319	-340	-	-340	-323	+17
Nettokulut €/asukas	-4,62	-4,84	0,00	-4,84	-4,60	-0,24

OSUUDET

Toiminta-ajatus

Osuudet koostuvat pääosin kuntayhtymäosuuksista Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymälle 1,4 m€, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturille 1 m€ sekä Pohjanmaan Liitolle 1,3 m€. Lisäksi muita osuuksia ovat Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 79 t€, Vaasan seudun Kehitys Oy:stä 1 m€ sekä Vaasan seudun Matkailu Oy:stä 526 t€.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate alitti 775 t€ muutetun talousarvion, mikä johtui pääasiassa ELY:n vuoden 2022 sosiaali- ja terveystoimen korvauksista 771 t€. Vuonna 2023 korvaukset vuoden 2021 sosiaali- ja terveystoimen kustannuksiin oli noin 170 t€. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakuluissa ei ollut merkittävää muutosta.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	175	-	-	-	771	+771
Toimintakulut	-5 176	-5 389	-	-5 389	-5 385	+4
Toimintakate	-5 001	-5 389	-	-5 389	-4 614	+775
Poistot					-573	
Nettokulut €/asukas	-72,53	-76,56	0,00	-76,56	-65,55	-11,01

VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille.

Sairausvakuutuskorvaustulo budjetoidaan talousarviossa tälle tulosalueelle. Saadut korvaukset kirjataan vuoden aikana suoraan hallintokunnille, joille siirretään vastaavan suuruinen tulomääräraha.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate ylitti 29 t€ muutetun talousarvion johtuen lomapalkkavelan muutoksesta. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi 598 t€ mikä johtui pääosin vuoden 2023 kertaluonteisesta sote -rakennuksen myyntivoitosta noin 400 t€.

Tulosalueelta tehtiin seuraavat määrärahasiirrot:

- Sairausvakuutuskorvauksen tulomäärärahasiirto hallintokunnille 1,2 m€
- Matkailun ja viestinnän kehittämisen määrärahasiirto konsernihallinnon, viestintä ja yhteiskuntasuhteet palvelualueelle 80 t€ (KH 28.3.2024 §84)
- Määrärahasiirto kuntatekniikalle infran kehittämiseen 40 t€ (KH 6.5.2024 §126)
- Määrärahasiirto kiinteistötoimelle 320 t€ (KH 18.11.2024 §290)
- Määrärahasiirto keskitetysti hallintoitavat kustannukset -tulosalueelle ICT leasingkustannuksiin 305 t€ (KH 18.11.2024 §290)
- Ekosysteemisopimuksen määrärahasiirto konsernihallinnon hanketoimintaan 280 t€ (KH 16.12.2024 §317)
- Urheiluseurojen markkinointiyhteistyömäärärahan siirto konsernihallinnon, viestintä ja yhteiskuntasuhteet palvelualueelle 86 t€ (KH 16.12.2024 §317)
- Uudelleensijoitusten määrärahasiirrot yksiköille 98 t€ (KH 16.12.2024 §318)

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	445	-	-	-	6	+6
Sairausvakuutuskorvaus		1 200	-1 157	43		-43
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvausta)	-321	-1 698	1 210	-488	-480	+8
Toimintakate	124	-498	53	-445	-474	-29
Nettokulut €/asukas	1,80	-7,07	0,75	-6,32	-6,73	0,41

KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville

hallintokunnille. Tulosalueen suurin menoerä on tasausmaksu (entinen eläkemenoperusteisen maksu), joka jää tulosalueen kustannukseksi (lukuun ottamatta toista astetta ja liikelaitoksia) ja kohdistetaan tilastossa yksiköille kustannukseksi. Tulosalue sisältää edellä mainitun lisäksi lakisääteiset tapaturmavakuutusmaksut, kaupungin maksamat eläkkeet, hallinnon vastuuvakuutusmaksun, henkilöstöedut sekä oikeudenkäyntikulut. Lisäksi tulosalue sisältää varautumisen ja valmiussuunnittelun.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate alitti 214 t€ muutetun talousarvion. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate aleni 107 t€.

Tulosalueelta tehtiin seuraavat määrärahasiirrot:

- Tasapainottamisohjelma 19 t€ (KV 11.11.2024 §69)
- ICT leasingkustannusten määräraha toteutuman mukaisesti 1,1 m€

Tulosalueelle tehtiin seuraava määrärahasiirto:

- Siirto varausmäärärahoista ICT leasingkustannuksiin 305 t€ (KH 18.11.2024 § 290)

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	-	-	-	-	1	+1
Toimintakulut	-3 544	-4 506	854	-3 652	-3 438	+213
Toimintakate	-3 544	-4 506	854	-3 652	-3 437	+214
Nettokulut €/asukas	-51,40	-64,02	12,14	-51,88	-48,84	-3,05

TYÖLLISTÄMINEN

Toimielin: Kaupunginhallituksen hyvinvointijaosto

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen, erityisnuorten ja muiden tukea tarvitsevien kesätyöllistäminen sekä siviilipalvelustoiminnan koordinointi ja siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen kaupungin eri yksiköihin. Hanketoimintamme tavoitteena on edistää työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, ja joustavia koulutuspolkuja vastaamalla paikallisen työmarkkinan tarpeisiin ja vähentämällä työllistymisen esteitä eri kohderyhmien osalta. Toiminnan tavoitteena on myös työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kesällä 2023 toteutui palkkatukiuudistus, jonka seurauksena palkkatuen tai työllistämistuen saajina kunnalla ovat olleet pääsääntöisesti osatyökykyiset ja yli 55 –vuotiaat henkilöt. Vuonna 2024 työllistämisvaroin palkatuista henkilöistä suurin osa on kuulunut edellä mainittuihin ryhmiin. Työllistymistä edistäviin palveluihin on osallistunut aikaisempaa enemmän maahanmuuttajataustaisia henkilöitä sekä siviilipalvelukseen on ollut enemmän hakijoita kuin aiemmin.

TEM –rahoitteinen Welcome Steps -hanke päättyi elokuussa ja ESR+ -hanke SILTA - Työllisyyden yhdyssilta Pohjanmaa BRON- Sysselsättnings kontakthuset i Österbotten käynnistyi vuoden aikana. Kehitimme edelleen tuetun työllistämisen ja kesätyöllistämisen eri palveluita yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Vuoden aikana valmistauduttiin tuleviin lainsäädännön uudistuksiin ja toiminnan muutoksiin. Pitkäaikaistyöttömien määrän kasvu nosti työmarkkinatuen kuntaosuusmaksua vuonna 2024.

Tavoitteiden toteumat on esitetty osana Hyvinvointipalveluita.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työllistettyjen määrä kaupungin muut yksiköt	121	84	90	60*
Työllistettyjen määrä, tuettu työllistäminen			27	20
Osatyökykyisten työllistäminen, henkilöä	16	26	21	28
Työllistymistä edistävien palveluiden osanottajien asiakasmäärä (työkokeilut, harjoittelut, TET, jne.)	22	42	55	37
Työllistymistä edistävien palveluiden asiakaspäivien määrä/vuosi			1 250	1207
Kesätyöllistettyjen määrä, tuettu työllistäminen			200	241
Siviilipalvelusvelvolliset, yhteensä henkilöä	18	24	22	28
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-4 326 067	-4 324 757	-4 300 000	-4 497 613
Työllistämistä edistävät tukipalvelut	-556 420	-15 552	-177 200	-164 195
Palkkatuen määrä	918 675	729 210	850 000	634 447
Kesätyöllistäminen	-937 961	-197 225	-259 300	-174 544
Työllistämisen määräraha	-2 442 825	-2 133 873	-2 291 700	-2 025 893

*Aikaisempina vuosina ilmoitettu vain työllistettyjen kokonaismäärä, tässä luvussa vain muihin yksiköihin palkatut ja omana lukunaan työllistämispalveluiden omiin toimintoihin työllistetyt.

Lisäksi vuonna 2024 Siltan - Bron hankkeen kautta erilaisiin koulutuksiin tai ohjauksiin on osallistunut 250 henkilöasiakasta.

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	577	952	-142	810	484	-326
Toimintakulut	-5 878	-7 097	1 237	-5 860	-5 808	+52
Toimintakate	-5 300	-6 145	1 095	-5 050	-5 324	-274
Nettokulut €/asukas	-76,87	-87,31	15,56	-71,75	-75,65	3,90

Toimintatuotot alittavat talousarvion noin 326 000 eurolla. Merkittävin syy alitukseen on arvioitua pienemmät palkkatuet sekä hankkeeseen liittyvät tulot myöhäisemmän aloituksen vuoksi. Palkkatuen määrään vaikutti työllistettävien palkkakustannuksiin kohdistuneet säästötoimenpiteet sekä palkkatukiuudistus ja sen mukana tuomat muutokset palkkatuen myöntämisperusteisiin.

Toimintakulut alittivat talousarvion noin 52 000 eurolla. Merkittävin ylitys oli työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuissa, jotka ylittivät budjetin noin 198 000 eurolla. Hankkeen myöhäisemmän aloituksen myötä syntyi säästöä toimintakuluissa.

Tasapainottamisohjelman mukaiset säästöt toimintakuluissa toteutuivat, mutta työmarkkinatuen kuntaosuusmaksujen ylitys sekä tulojen alitus vaikuttavat negatiivisesti toimintakatteeseen. Toimintakate ylittyy noin 274 000 eurolla. Ilman tasapainottamisohjelman mukaista 270 500 euron säästötavoitetta toimintakatteen ylitys olisi 3 500 euroa. Säästötavoitteeseen ei päästy.

Listaus kv:n talousarviomuutoksista:

Tuotot

KV 25.3.2024 § 9	249 600,00	tulolisäys	Hankerahoitus
Yhteensä	249 600,00		

Kulut

KV 25.3.2025 § 9	-178 300,00	menolisäys	Hankekustannukset, palkat
KV 25.3.2026 § 9	-71 300,00	menolisäys	Hankekustannukset, flat rate
KV 11.11.2024§ 69	124 500,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, palkkakustannukset
KV 11.11.2024§ 69	10 000,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, siviilipalvelus. pvrhat
KV 11.11.2024§ 69	49 900,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, palvelujen ostot
KV 11.11.2024§ 69	1 700,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, aineet, tarvik. ja tavarat
KV 11.11.2024§ 69	65 900,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, vuokratkustannukset
KV 11.11.2024§ 69	15 000,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, avustukset
KV 11.11.2024§ 69	3 500,00	menovähennys	Tasapainottamisohjelma, muut kulut
Yhteensä	20 900,00		

ESR+ -hanke SILTA - Työllisyyden yhdyssilta Pohjanmaa BRON- Sysselsättningens kontaktbro i Österbotten käynnistyi vuoden aikana ja käyttösuunnitelman yhteydessä huomioitiin hankkeen tuotot ja kulut, jotka eivät olleet tiedossa budjetointivaiheessa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2,8	0	2,8
Määräaikaiset	11,3	12,6	23,9

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Työllistämispalvelut järjesti omina toimintonaan Helppari-toimintaa, Vanhustyön avustajatoimintaa sekä kesätoimintaa, joihin palkattiin työllistämivaroin ja kesätyömäärärahalla useita määräaikaisia työntekijöitä.

OSUUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratuotosta Vaasan Talotoimelta.

Tulosalueen meno sisältää Vaasan kaupungin varautumisen ja valmiussuunnittelun kustannukset, korvaukset Vaasan Vedelle palovesilaitteista 40 t€ ja Graafisille palveluille kopiokoneiden hankintojen koordinoinnista 20 t€.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintakate alitti 126 t€ muutetun talousarvion johtuen pääasiassa nettoyksiköiltä laskutettavien sisäisten myyntitulojen alemmasta toteutumasta. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi 107 t€ johtuen sisäisten myyntitulojen kasvusta.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	2 759	2 992	-	2 992	2 866	-126
Toimintakulut	-60	-60	-	-60	-60	-
Toimintakate	2 699	2 932	-	2 932	2 806	-126
Nettokulut €/asukas	39,15	41,65	0,00	41,65	39,87	1,79

VÄHÄNKYRÖN ALUEPALVELUT

Toimielin: Vähäkyrön aluelautakunta

Toiminta-ajatus

Vähäkyrön aluepalvelut huolehtii poikkihallinnollisesti, yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähäkyrön lähipalvelujen ja hyvinvoinnin, elinvoiman sekä osallisuuden kehittämisestä Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä. Asukkaita lähellä oleva kaupungin monipuolinen asiointipaikka, yhteis palvelupiste on hallinnollisesti osa kansalaisinfoa, mutta toiminnallisesti osa saumatonta yhteistyötä aluepalveluiden kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstöresursoinnissa testattiin onnistuneesti kahden henkilön mallia.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Saavutettavien lähipalveluiden kehittäminen Hanketoiminnan edistäminen ja kehittäminen.	Saavutettavien lähipalveluiden kehittäminen on edennyt ja systematisointia ja priorisointia on tehty edelleen. Vuosikellon työstämistä sekä toimintatapojen ylöskirjaamista on jatkettu edelleen. Tapahtumiin liittyvä fasilitointi sekä uutena palveluna nuorten rokkikoulun edistäminen monialaisessa yhteistyössä olivat syksyn painopisteitä. Tämä poiki myös yhdistystoimijoiden ulkoisen rahoituksen hankkeen. Ulkoisen rahoituksen sijaan on keskitytty hyödyntämään omat käyttötalouden resurssit täysimääräisesti, aiempien hankkeiden tulosten vakiinnuttamiseen ja jalostamiseen (mm. Kirkkosaaren sähkö).

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TP 2024
Järjestettyjen tilaisuuksien lkm	20	20	42
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, fyysiset asiakaskäynnit	19 054	18 009	19 881
Palvelu- ja neuvontatapahtumat, puhelut ja sähköpostit	1 747	2 085	1 569
Aluelautakunnan kokoukset	8	8	9
Asioiden lukumäärä	49	43	40

Talouden toteutuminen

Talouden toteutuminen Vähänkyrön aluepalveluiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 3 000 eurolla. Tulosalueen toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 33 000 eurolla. Vähänkyrön toimintakulut olivat -403 000 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 24 % (2023: 25,4 %) toimintakuluista. Kokonaismenojen alitukseen eniten vaikutti aluepalvelupäällikön tehtävien jakautuminen Vaasan kaupungin Konsernihallinnon muihin tehtäviin sekä palvelujen ostojen toteutuessa ennakoitua pienempänä.

Tasapainottamisohjelma toteutui vuonna 2024 suunnitellusti (-16 000 euroa).

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	110	56	18	74	77	+3
Toimintakulut	-410	-412	-23	-435	-403	+33
Toimintakate	-300	-356	-5	-361	-325	+36
Nettokulut €/asukas	-4,35	-5,06	-0,07	-5,14	-4,62	-0,51

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	0,1	0	0,1
Määräaikaiset	1,1	0,6	1,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

NUORTEN TYÖPAJA FÖLJY

Toimielin: Vähäkyrön aluelautakunta

Toiminta-ajatus

Nuorten työpaja Följy on Kyrönmaan (Laihia, Isokyrö, Vähäkyrö) sekä kahden TE-toimiston alueella toimiva, Vaasan kaupungin hallinnoima, nuorisolain mukainen työpaja. Nuorten työpaja Följyn toiminnan tarkoituksena on edistää alle 29-vuotiaiden nuorten aikuisten työllistymistä luomalla kohderyhmälleen yksilöllisiä polkuja kohti koulutusta tai työelämää. Kyseessä on lähipalvelu Kyrönmaan alueen nuorille, nuorisotyöllisellä ja henkilökohtaisella työotteella. Toiminnan tarkoituksena on nuoren osallisuuden, kasvun ja itsenäistymisen tukeminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2024 tavoitteena on ollut toimintamallin vakiinnuttaminen ja tutuksi tekeminen yhteistyöverkostolle, yhteistyökumppaneiden sitouttaminen, työkokeilu- ja palkkatukipaikkojen etsintä nuorille, nuorten aktivointi mukaan toimintaan, aktiivinen verkostoyhteistyö

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Nuoren kasvun, osallisuuden ja itsenäistymisen tukeminen. Yksilöllisiin tavoitteisiin perustuva valmennus. Yhteistyöverkostojen kehittäminen ja sitouttaminen.	Kaikki päättyneet työpajajaksot ovat jatkuneet hallitusti ja suurin osa päättyneistä pajajaksoista on suuntautunut, joko koulutukseen tai työelämään.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Työpajan toiminta on oikein mitoitettua ja laadukasta	Työpajatoiminta on oikein resursoitua. Työpajan työntekijät ovat valmennuksen ammattilaisia.	Toiminnan resursseja on kohdennettu laadukkaaseen toimintaan ja pajan kehittämiseen onnistuneesti.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen ja oman palvelukentän kirkastaminen	Työpajatoiminnan kehittäminen yhteistyöverkostoja ja valmentautujia kuunnellen. Aktiivinen yhteistyö lähettävien tahojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Markkinointi.	Följyn työpajatoiminta lähipalveluna vahvistui vuoden 2024 aikana. Nuoria tavoitettiin kolmenkertainen määrä vuoteen 2023 nähden, ja lisäksi toiminnan tukikohta ja asiakaspalvelupaja muuttivat Tervajoen keskustorille.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Asiakasmäärä	-	8	17	21

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot muodostuivat kuntien välisistä yhteistoimintamaksuista 43 000 euroa, Följyn Tervajoen Posti- Matkahuollon myyntituotoista 50 000 euroa, palkkatukimaksuista 11 000 euroa sekä AVI:n nuorten työpajatoiminnan valtionavustuksista 30 000 euroa.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen osuus oli 119 000 euroa, joka oli 77 % kokonaiskuluista. Vuokrakuluihin kului 7 400 euroa.

Tasapainottamisohjelma alkaa Följyn osalta vasta vuonna 2025.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	125	138	-5	133	134	+1
Toimintakulut	-147	-170	1	-169	-155	+14
Toimintakate	-22	-32	-4	-36	-21	+15
Nettokulut €/asukas	-0,31	-0,46	-0,05	-0,51	-0,29	-0,22

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2	0	2
Määräaikaiset	0	1,2	1,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

SIVISTYSTOIMI

Toimialan kuvaus

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjolan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Sivistystoimen toimialalla on päivitetty varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitystä vuoden 2024 aikana. Palveluverkkoselvitys hyväksyttiin kasvatus- ja opetuslautakunnassa 29.5.2024 §24.

Palveluverkkoselvitysten tavoitteena on huomioida tiloihin liittyvät muutostarpeet, kuten väestöennusteet, ryhmämitoitusmääräykset, oppimisympäristöjen tarpeet, uudet asuinalueet ja rakennusten kunto. Tavoitteena on luoda kustannustehokas ja toimiva palveluverkko.

Tilahankkeiden osalta Haga skolanin peruskorjaus, pesäpallokentän kunnostus ja Onkilahden liikennepuiston pumptrack-rata toteutettiin vuoden 2024 aikana. Kasarmialueen uuden päiväkodin urakkakilpailutus on tehty ja rakennustyöt alkavat alkuvuodesta 2025. Palosaaren uuden päiväkodin urakkakilpailutus ja Merikaarron päiväkodin tilaelementtikilpailutus suoritetaan alkuvuodesta 2025. Hankesuunnitelmien osalta Isolahden koulun laajennuksen ja Variskan yhtenäiskoulun peruskorjauksen hankesuunnitelmat sekä keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelmapäivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa. Isolahden päiväkodin hankesuunnitelma on myös etenemässä päätöksentekoon ja Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistön hankesuunnittelu on alkanut.

Talouden toteutuminen

Toimialan budjetoiduista tuloista toteutui 100,5 % ja menoista 99,2 %. Budjetoimattomia valmistevarastojen muutoksia oli n. 240 t€. Toimialan toimintakate oli -181,8 M€, mikä on n. 2 M€ muutettua talousarviota parempi. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden vaikutus näkyvät selkeästi vuoden 2024 talousarviovertailussa. Tilinpäätökseen 2023 verrattuna toimintakate kasvoi (heikkeni) n. 0,4 M€. Nettokulujen lasku oli n.47 €/asukasta kohti vuoteen 2023 verrattuna.

Enemmistö säästöistä talousarvioon verrattuna syntyivät varhaiskasvatuksen tulosalueella, jolla esim. kotihoidontukea saavien perheiden määrä väheni merkittävästi vuoden 2024 aikana. Kustannusten nousua hillitsi myös Vamian loppuvuonna 2023 käymät yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena tulosalueen palkkakulut vähenivät yli 1 M€ vuoteen 2023 verrattuna. Tarkemmat kuvaukset löytyvät tulosaluekohtaisissa toimintakertomuksissa.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	23 261	18 900	2 415	21 315	21 411	+96
Valmisteverastojen muutos		157	-157	0	244	+244
Toimintakulut	-204 599	-201 241	- 3 821	-205 062	-203 410	+1 652
Toimintakate	-181 339	-182 184	- 1 564	-183 747	-181 755	+1 992
Poistot					-2 257	
Nettokulut €/asukas	-2629,78	-2588,50	-22,22	-2610,72	-2582,41	-28,31

VARHAISKASVATUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjektiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa vanhempainrahakauden päätyttyä, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjektiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulee lain mukaan järjestää tarvittavassa laajuudessa sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki ovat perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja. Varhaiskasvatus-palvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen lisäksi varhaiskasvatuspalvelut vastaavat esiopetuksen järjestämisestä esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden ja perusopetuslain mukaisesti. Esiopetus järjestetään Vaasassa kunnan omana toimintana paitsi erityispedagogisissa yksiköissä, Steiner päiväkotitiimiä ja English Playschool.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Varhaiskasvatuksessa on käynnissä toiminnanohjausjärjestelmän uudistus, jonka tavoitteena on helpottaa asiakkaiden arkea sekä henkilöstön työtä. Tavoitteena on siirtää kaikki sähköiset toiminnot Edlevoon.

Vuoden 2024 aikana valmistui esim. integraatio Vardaan ja huoltajille otettiin käyttöön sähköiset päätökset sekä tiedoksiannot. Tällä hetkellä työskennellään HR-integraatiota, VTJ-integraatiota, sähköisen arkistoinnin järjestämistä ja sähköisten asiakirjojen linkkaamisen hallintaa. Vuoden 2025 aikana on tulossa useita käyttöönottoja kuten esimerkiksi huoltajien tulotietojen ilmoittaminen sovelluksen kautta, tiedottaminen, varhaiskasvatushakemukset sekä läsnäolon seuranta. Edlevo tulee toimimaan tiedolla johtamisen tukena sieltä saatavien raporttien ja tilastojen myötä. Uudistus vaatii jatkuvaa tiedottamista ja kouluttamista, ja siihen liittyy useita tietosuojaj- ja -turvaselvityksiä.

Vuoden aikana tapahtuneita muutoksia:

- Teeriniemin uusi päiväkotitiimi avattiin 1.3.2024 (150 paikkaa)
- Raastuvankadun päiväkodin suomenkielinen ryhmä lakkautettu (-12)

Tasapainottamisohjelman toimenpiteet v. 2024

- Klemettilän päiväkotitiimi lakkautettiin 30.6.2024 (-33 paikkaa)
- Avoin varhaiskasvatus lakkautettiin 31.5.2024
- Vuorohoidon keskittäminen, vuorohoito lopetettiin Villin Lännen päiväkodissa 1.8.2024 alkaen
- Kaksi päiväkotityöntekijäavakanssia ja yksi päiväkodinjohtajavakanssi on jätetty täyttämättä
- Kahdenpaikkalaisuus kielen perusteella poistettiin käytöstä 1.8.2024 alkaen.
- Kerroin 3 poistettu 1.8.2024 alkaen
- Ryhmien tiivistäminen 2024-2025, paikat otetaan käyttöön tarvittaessa

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistaminen.	Perehdytysuunnitelman laatiminen sekä päiväkotien työntekijöille että pk johtajille. Positiivisen työnantajakuva vahvistaminen Henkilöstön työhyvinvoinnin vahvistaminen	Pätevän henkilöstön saatavuus on haastavaa ja eläkkeelle siirtymisen aalto on tulossa seuraavien viiden vuoden aikana. Varhaiskasvatuksessa on toteutettu toimenpiteitä, joissa työnantaja tukee pätevyyttä antavia opintoja laajemmin. Rekrytointi antaa kilpailukykyisen kuvan kaupungin varhaiskasvatuksesta
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Johtajuuden tukeminen	Säännölliset kokoukset esihenkilöiden kanssa, sekä hallinnolliset että pedagogiset. Apulaismohtajajärjestelmän kehitetään edelleen.	Johtamisrakennetta päiväkodeissa on parannettu apulaismohtajajärjestelmällä, mikä on vaikuttanut positiivisesti johtamiseen ja työssä jaksamiseen. Päiväkodinjohtajat tapaavat säännöllisesti pedagogisissa aluekokouksissa sekä yhteisissä infotilaisuuksissa. Nämä ovat vahvistaneet yhteistyökulttuuria ja parantanut varhaiskasvatuksen ja tuen laatua lapsille.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat lapset	Henkilöstön osaamisen vahvistaminen kasvun ja oppimisen tuen osalta Arviointijärjestelmän kehittäminen varhaiskasvatuksen laadun vahvistamiseksi Pedagogiikan ja yleisen tuen menetelmien vahvistaminen	Lapset on aktiivisesti osallistuneet suunnitteluprosessiin, mikä on johtanut kokonaisvaltaisempaan ja osallistavampaan toimintaan. Henkilöstö on saanut tarvittavat työkalut ja tiedot tukemaan lasten kasvua ja oppimista. Arviointijärjestelmä on kehitetty.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	4046	3930	4111	3941
- joista 0-2-vuotiaita	1681	1617	1670	1551
- joista 3-6-vuotiaita	2365	2313	2441	2390
0-6 v. lapsia varhais-kasvatuksessa 31.12	3041	2979	3264	2976
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	75	76	79	75
- 0–2 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	44	45	50	43
- 3-6 v. lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä (%)	96,6	98	98	97
0-6 v. lapsia päiväkodissa	2906	2867	3144	2877
- joista kunnallisessa päiväkodissa	2356	2311	2504	2313
- joista palveluseteli-päiväkodissa	550	556	640	563
- 0-2 vuotiaat päiväkodessa	667	679	739	626
- 3-6 vuotiaat päiväkodeissa	2239	2188	2405	2251
0-6 v. lapsia perhepäivähoidossa	135	112	132	99
-0-2 vuotiaat perhepäivähoidossa	74	55	78	43
- 3-6 vuotiaat perehpäivähoidossa	61	57	54	56
Lapsia esiopetuksessa	694	614	630	593
Perusopetukseen valmistavan opetuksen lapsimäärä	53	38	40	47
Lasten kotihoidontuen ja yksit-yisen hoidon tukea saaneista perheitä keskim./kk	687	674	700	505
Palveluverkko				
Kunnalliset päiväkodit	19	19	19	19
Yksiköitä yhteensä *	36	36	37	37
Palvelusetelipäiväkodit	9	13	13	13
Ryhmäperhepäiväkoti	1	1	1	1
Perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	36	29	30	28
Lapsia varhaiseritysvaikkauskas-vatuksessa, joista tuen piirissä yhteensä	540	342	320	294
- Yleisen tuen tukipalvelut		1	4	2
- Tehostettu tuki		250	220	228
- Erityinen tuki, paikkakerroin 2		91	85	58
- Ryhmäkoon pienennys		15	16	6
Nollamaksuluokassa olevien lasten määrä 31.12	1096	1223	1600	1313

* Päiväkodit muodostuvat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä

Talouden toteutuminen

Vuoden 2024 talousarvossa on huomioitu vuoden tasapainottamistoimenpiteet ja määrärahat on korjattu vastaavasti. Tasapainottamisohjelma on toteutunut suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ylittivät talousarvion noin 665.600 €. Maksutuotot toteutuivat noin 161.000 € talousarviota suurempina. OPH:n sekä OKM:n avustukset koko vuodelta olivat yhteensä noin 459.00 € (1.112.100 € v. 2023) ja Ely-keskuksen korvaamat erityiskustannukset noin 561.000 €. Lisäksi on saatu muilta avustuksia noin 8.000 €. Valtion työllistämistuki ja täyden korvauksen perusteella saadut korvaukset ovat yhteensä noin 27.000 €.

Toimintamenot jäävät noin 842.500 € alle talousarvion. Henkilöstökulut ylittivät talousarvion n. 118.000 €. Palvelujen ostot alittivat talousarvion n. 33.000 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion n. 154.000 €. Vuokratulujen toteuma on n. 103.000 € alle budjetoidun. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea on maksettu yhteensä 2.001.977 € (2.555.926 € vuonna 2023). Lasten kotihoidon tuki jäi noin 733.000 € alle budjetoidun. Luottotappioita kertyi yhteensä 58.631 € (28.603 € vuonna 2023).

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	3 432	2 194	511	2 705	3 370	+666
Toimintakulut	-53 347	-53 714	289	-53 425	-52 583	+843
Toimintakate	-49 915	-51 520	799	-50 720	-49 212	+1 508
Poistot					-172	
Nettokulut €/asukas	-723,86	-732,00	11,36	-720,64	-699,22	-21,43

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	431,7	6,3	438
Määräaikaiset	231,9	35,8	267,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tuloksi kirjataan kotikuntakorvaukset muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin esi- ja perusopetuksessa ja menoksi kirjataan muille maksettavat kotikuntakorvaukset niistä vaasalaisista oppilaista, jotka opiskelevat muissa kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitoksen ja kotikuntatiedon perusteella.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kotikuntakorvaustulot; Mustasaari	49 oppilasta, 487 500 €	44 oppilasta, 452 200 €	-	44 oppilasta, 475 900 €
Kotikuntakorvaustulot; Isokyrö	6 oppilasta, 53 700 €	7 oppilasta, 69 900 €	-	5 oppilasta, 50 700 €
Kotikuntakorvaustulot; Maalahti	3 oppilasta, 26 800 €	3 oppilasta, 31 200 €	-	4 oppilasta, 43 300 €
Kotikuntakorvaustulot; muut	80 oppilasta, 825 800 €	87 oppilasta, 889 500 €	-	93 oppilasta, 907 600 €
Kotikuntakorvausmenot; Vasa övningsskola	538 oppilasta, -4 524 100 €	535 oppilasta, -4 541 000 €	-	513 oppilasta, -4 350 100 €
Kotikuntakorvausmenot; Vaasan Steiner-koulu	88 oppilasta, -742 500 €	81 oppilasta, -696 300 €	-	78 oppilasta, -643 700 €
Kotikuntakorvausmenot; Confido ry – Vaasan kristillinen koulu	64 oppilasta, -514 500 €	68 oppilasta, -537 400 €	-	63 oppilasta, -510 700 €
Kotikuntakorvausmenot; Mustasaaren kunta	104 oppilasta, -940 500 €	119 oppilasta, -1 091 800 €	-	114 oppilasta, -1 026 500 €
Kotikuntakorvausmenot; muut	40 oppilasta, -401 800 €	38 oppilasta, -344 600 €	-	42 oppilasta, -405 200 €

Vuoden 2024 kotikuntakorvauksen korjattu perusosa oli 7.880,65 € (v. 2023 7.436,67, v. 2022: 7.452,22 €)

Talouden toteutuminen

Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa edellisen vuoden tasolle ja käyttösuunnitelmassa oikaistaan Valtionvarainministeriön päätöksen mukaiseksi. Vuonna 2024 Valtionvarainministeriö muutti kotikuntakorvausten perusosaa ja talousarviomuutoksia käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 25.3. § 9 ja 11.11.2024 § 69.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1 443	1 479	82	1 561	1 561	0
Toimintakulut	-7 211	-6 944	-384	-7 328	-7 328	0
Toimintakate	-5 768	-5 465	-302	-5 767	-5 767	0
Nettokulut €/asukas	-83,65	-77,65	-4,29	-81,94	-81,94	0,00

SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Suomenkielisen perusopetuksen alakouluikäisten oppilasmäärä on viime vuosien aikana ollut laskusuunnassa. Suurin osa tästä laskusta selittyy syntyvyyden laskusta sekä sillä, että vuodesta 2017 alkaen Länsiniityn-Koskisuon asunalueen oppilaiden lähikoulu on ollut Mustasaaren Keskuskoulu. Sopimuskausi päättyy molempien osapuolten tahdosta siten, että syksystä 2027 alkaen tämän alueen lasten lähikoulu on Onkilahden yhtenäiskoulu. Maahanmuuttajaoppilaiden suuri määrä kompensoi osittain suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärän laskua.

Valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä on viime vuosina vaihdellut 130 ja 150 oppilaan välillä. Valmistavan opetuksen yhdeksän kuukauden jakson päätyttyä oppilaat sijoitetaan kotiosoitteen mukaisiin lähikouluihin. Suomenkielisessä perusopetuksessa seitsemässä (7) koulussa maahanmuuttotustaisten oppilaiden määrä on 25–40 % koulun koko oppilasmäärästä.

Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 2017. Vaativan erityisen tuen (vammaisopetus) oppilaiden määrä kasvaa myös voimakkaasti. Yhä suurempi osa opetukseen varatuista resursseista joudutaan suuntamaan tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen turvaamiseen. Koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen varattu resurssi on edelleen tarpeeseen nähden alimitoitettua.

Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelmasta ja Raastuvankatu 33:n rakennuksen purkuluvasta tehtyjen valitusten vuoksi hankkeen toteutus viivästyy. Merenkurkun koulun opetus järjestetään kolmessa kiinteistössä, kunnes yhtenäiskoulun tilat valmistuvat. Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistön korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnittelu käynnistyi syksyllä 2024. Isolahden koulun lisärakennuksen suunnittelu käynnistyi syksyn 2024 aikana.

Yleinen hintojen nousu, palkankorotukset, vammaisoppilaiden sekä valmistavan opetuksen uudet ryhmät kasvattavat tulosalueen menoja merkittävästi. Oppilaiden erilaisten tuen tarpeiden kasvu aiheuttaa sopeuttamistarpeita koulujen toiminnalle ja tilojen käytölle sekä lisää myös tarvetta suunnata opetuksen resurssia uudella tavalla.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	Kouluilla on käytettävissään riittävät resurssit opetuksen ja oppimisen tuen järjestämiseksi. Kouluissa on käytössä tunnetaito-ohjelma. Koulut toimivat koulupoissaolojen puuttumisen mallin mukaisesti	Erityisen tuen sekä pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on kasvanut merkittävästi viiden viimeisen vuoden aikana. Näiden oppilaiden määrä on kasvanut edelleen vuoden 2024 aikana. Tämä kehitys edellyttää riittävien tukitoimien ohjaamista oppilaiden koulunkäynnin ja oppimisen tukemiseksi sekä aiheuttaa myös tilankäytöllisiä haasteita erityisluokkien ryhmäkokosäädösten noudattamisvelvoitteen vuoksi. Maahanmuuttotustaisten oppilaiden määrä tiettyjen asuinalueiden kouluissa on edelleen kasvanut. Opetuksen resurssien pitäminen nykytasolla on tärkeää mm. edellä mainittujen syiden vuoksi. Kaikissa kouluissa on käytössään jokin tunnetaito-ohjelma, jonka toimenpiteet on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan. Kaikissa perusopetuksen kouluissa noudatetaan yhteistä mallia koulupoissaolojen seurannassa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	Henkilöstöllä on mahdollisuus täydennyskoulutukseen ja työnohjaukseen tarpeen mukaan. Virassa oleville opettajille tarjotaan mahdollisuus työkiertoon. Uusille rehtoreille tarjotaan mahdollisuus täydennyskoulutukseen sekä osallistua mentorointiin.	Täydennyskoulutusta on järjestetty määrärahojen puitteissa. Koulutuksen painopisteenä on ollut tieto- ja viestintätekniikan taitojen sekä kielitietoisuuden opetuksen kehittäminen. Työnohjausta on ollut saatavissa sitä tarvitseville. Opettajille on tarjottu mahdollisuus työkiertoon. Rehtoreille on tarjottu mahdollisuus mentorointitapaamisiin. Rehtorit ovat osallistuneet sekä kaupungin sisäiseen että ulkoiseen koulutukseen ajankohtaisista opetustoimen asioista.

Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas perusopetus	Opetukseen varattujen resurssien riittävyys Koulurakennusten, oppimisympäristöjen ja opiskelumateriaalien ajanmukaisuus Henkilökuntaa täydennyskoulutetaan riittävästi	Kaupunginvaltuusto päätti talousarviota vuodelle 2024 hyväksyessään, että oppilaskohtainen keskimääräinen laskennallinen vuosiviikkotuntimäärä säilyy edelleen 2,0 vvh/opp. Kaupungin strategian mukainen kehitys yhtenäiskoulun muodostamisesta kaupungin keskustaan viivästyy valitusten vuoksi. Merenkurkun koulu on toiminut syyslukukauden 2024 kolmessa kiinteistössä. Nämä opetusjärjestelyt ovat voimassa siihen saakka, kunnes Keskustan yhtenäiskoulun tilat valmistuvat. Koulujen oppimisympäristöjä ja opiskelumateriaaleja kehitetään määrärahojen puitteissa. Henkilöstön täydennyskoulutukseen on lisätty hieman määrärahaa vuodelle 2024. Täydennyskoulutusmäärärahoja on suunnattu erityisesti tulosalueen yhteisesti päätettyihin painopistealueisiin
-----------------------------------	-----------------------------	---	---

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä /vuosi				
Luokkien 1–6 oppilaat	2 875,5	2 815	2 782	2 772
Luokkien 7–9 oppilaat	1 548,5	1 568,5	1 593	1 583
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4 424	4 383,5	4 375	4 355
-joista erityisen tuenpäättöksen saaneet, ei pid. opv	427	448		469
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	19	21		27,5
-joista muita kuin vammaisoppilaita, pid. opv	84,5	90,5		96,5
Perusopetuksen valmistava opetus	133	130,5	143	127,5
Keskimääräiset pedagogiset resurssit /oppilas				
Yleisopetus, luokat 1–6	1,62	1,67		1,67
Yleisopetus, luokat 7–9	2,32	2,31		2,30
Luokkamuotoinen erityisopetus	2,93	2,88		2,85
Vammaisopetus	4,27	4,05		4,17
Perusopetus keskimäärin	1,95	1,98	2,0	2,0

Talouden toteutuminen

Toimintatulot

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittivät muutetun talousarvion 51.700 euroa. Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylittivät talousarvion 123.000 euroa. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot ja liikuntasalien vuokratuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti, muiden tulojen hiukan alittuessa.

Toimintamenot

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 313.000 euroa. Henkilöstökulut toteutuivat 758.100 € alle talousarvion. Tästä 428.100 € oli talousarvioon teknisen virheen vuoksi kahteen kertaan kirjautuneita

palkkoja. Oppilasruokailun kustannukset ylittyivät 80.300 €. Muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kustannukset ylittyivät 152.200 €.

Variskan yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen rahoitettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Vuonna 2024 leasing-maksuja maksettiin 165.900 €. Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 108.400 €, kun mm. Variskan yhtenäiskoulun Fyke-luokan korjaussuunnitelma muuttui alkuperäisestä.

Talouden tasapainottamisohjelman mukaisesti vieraskielisten oppilaiden oman äidinkielen opetus lakkautettiin syksystä alkaen. Määrärahamuutos käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 11.11.24 § 69.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin 197.400 € ja ulkopuolista hankerahaa yhteensä 828.800 €. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia yhteensä 99.000 €.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	2 057	1 536	678	2 214	2 266	+52
Toimintakulut	-49 149	-49 404	-1 162	-50 566	-50 252	+313
Toimintakate	-47 092	-47 868	-483	-48 351	-47 986	+365
Poistot					-218	
Nettokulut €/asukas	-682,93	-680,12	-6,87	-686,98	-681,80	-5,18

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	273,5	32	305,5
Määräaikaiset	153,1	83,4	236,5

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toimielin: Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on tarjota kaikille oppivelvollisille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus antaa oppilaille laajan yleissivistyksen sekä edellytykset ja valmiudet toisen asteen opintoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on ollut vakaa.

Koulujen lisätilan tarpeet on tyydytetty. Borgaregatans skolalla on kolmen luokkahuoneen tilaelementti vuoteen 2028 asti kasvaneen oppilasmäärän vuoksi. Vikinga skolan tilatarpeet on ratkaistu kiinteistön sisäisin muutoksin. Haga skolan peruskorjaus valmistuu vuoden 2025 alussa. Gerby skolan ruokasalin lisätilan tarpeet ja musiikkiluokkahuoneen muutokset toteutuvat vasta vuonna 2026.

Koulujen toimintabudjetti on tiukka. Yleiset hinnan- ja palkankorotukset vaikuttavat koulujen mahdollisuuksiin tarjota monipuolista opetusta ja kehittää toimintaa. Erilaisiin tapahtumiin ja kehittämishankkeisiin osallistumisesta on tullut vaikeampaa.

Oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarve kasvaa edelleen. Tämä tarkoittaa, että erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien tarve kasvaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoite 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteutuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas opetussuunnitelman mukainen opetus	Riittävät resurssit, ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit	Tuntiresurssi on pidetty samassa 2,0 vuosiviikkotunnissa/oppilas. Tämä on mahdollistanut sen, että oppilaat ovat saaneet laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta. Koulunkäynninohjaajaresurssit eivät vastaa tuen tarpeeseen. Opetustiloja on kunnostettu ja lisätty. Koulujen käyttötalousarvio on tiukka.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoivat oppilaat	Riittävästi resursseja opetukseen ja ohjaukseen oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Varhainen puuttuminen. Positiivisen psykologian menetelmiä käytetään kaikissa kouluissa. Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa. Koulut noudattavat koulupoissaolomallia. Koulut panostavat turvallisuuteen ja kouluviihtyvyyteen.	Oppilaat ovat saaneet opetusta ja tukea myönnettyjen resurssien mukaan. Erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien tarve kasvaa. Oppilaat ovat saaneet tukea oppilashuollon henkilöstöltä ja ennaltaehkäisevästä oppilashuoltotyöstä. Koulut käyttävät positiivista psykologiaa luodakseen viihtyvyyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään. Koulut työskentelevät myös kolmannen sektorin toimijoiden kanssa oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Hyvinvoiva henkilöstö	Täydennyskoulutus. Työnohjaus. Hyvät toimintamallit tukea tarvitsevien oppilaiden kohtaamiseen. Kiinnitämme huomiota yhteisiin pelisääntöihin, yhdenvertaisuuteen ja viihtyvyyteen. Vaalimme henkilöstön hyvinvointia.	Henkilöstön hyvinvoinnin edistämistyötä on tehty, ja se jatkuu edelleen. Kaikki koulut ovat saaneet hyvinvointia koskevaa täydennyskoulutusta ja ohjausta. Henkilöstölle on tarjottu muun muassa työnohjausta ja virkistystapahtumia. Vaasan kaupungin henkilöstölle on myönnetty Epassi-etuja, mitä pidetään erittäin myönteisenä asiana. Yhteistyö työterveyden kanssa on hyvää.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Oppilasmäärä /vuosi				
Luokkien 1–6 oppilaat	890,5	887	886	883
Luokkien 7–9 oppilaat	406,5	437	462	459,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1 297	1 324	1 343	1 342,5
-joista erityisen tuen päätöksen saaneet, ei pid. opv	63	65		65,5
-joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	14	13		12,5
-joista muita kuin vammaisoppilaita, pid. opv	16	17		19
Perusopetuksen valmistava opetus	12,5	15	10	9,5
Keskimääräiset pedagogiset resurssit /oppilas				
Yleisopetus, luokat 1–6	1,79	1,81		1,81
Yleisopetus, luokat 7–9	2,10	2,12		2,13
Luokkamuotoinen erityisopetus /Vammaisopetus	4,31	4,37		4,33
Perusopetus keskimäärin	1,95	1,98	2,0	2,0

Talouden toteutuminen

Toimintatulot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 115.600 euroa. Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion 57.300 euroa. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 42.600 euroa.

Toimintamenot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintamenot ylittivät muutetun talousarvion 204.600 euroa. Henkilöstökulut ylittyivät 147.400 euroa. Myös muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kustannukset ylittyivät 83.600 €.

Kaupunginvaltuusto myönsi 9.12.2024 § 76 lisämäärärahan 440.800 € kattamaan oppilaskuljetusten ja henkilöstökulujen kustannusten kasvua sekä Borgaregatanin koulun tilaelementin vuokrankorotuksen. Talouden tasapainottamisohjelmassa ei ollut toimenpiteitä vuodelle 2024.

Investointihankinnoista on siirretty 10.300 € käyttötalouden puolelle kokonaisinvestoinnin alittaessa 10.000 € rajan. Investointipuolelle jäi 2.000 € käyttämätön määräraha.

Ruotsinkielisen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin yhteensä 13.600 euroa ja erilaisia hankeavustuksia 221.000 euroa. Lisäksi koulut saivat muita avustuksia 72.600 euroa.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	640	287	303	590	706	+116
Toimintakulut	-15 016	-14 680	-826	-15 506	-15 711	-205
Toimintakate	-14 376	-14 393	-523	-14 916	-15 005	-89
Poistot					-80	
Nettokulut €/asukas	-208,47	-204,50	-7,43	-211,93	-213,19	1,27

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	95,3	9,1	104,4
Määräaikaiset	24,6	39,3	63,9

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN LYSEON LUKIO

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena Vaasan lyseon lukiossa ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä oppilaitoksena lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vaasan lyseon lukio lukeutuu Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin ja lukio jatkoi toimintaansa kaksikielisellä kampuksella yhdessä kaupungin ruotsinkielisen lukion Vasa gymnasiumin kanssa. Lyseo on toiminut toisen asteen urheilupainotuksen koordinoivana kouluna. Yhteistyö Vaasan seudun urheiluakatemia kanssa jatkui menestyksekkäästi toimintavuoden aikana. Lyseon aikuislinjan toiminta päättyi lukuvuoden 2023–2024 aikana.

Lyseo on edelleen tarjonnut laajaa kieliopetusta. Kansainvälisyyskasvatus on laajentunut akkreditoinnin ja uusien Erasmus+ -kumppanien myötä.

Digitalisaation vaikutus näkyi laajasti opetuksessa tuoden mukanaan muun muassa sähköiset oppikirjat sekä muun sähköisen opetusmateriaalin ja jatkoi perinteisten opetusmenetelmien haastamista. Erityisopetusta on kehitetty hankkeen myötä. Hankerahoituksella on palkattu ylimääräinen erityisopettaja kehittämään erityisopetusta. Myös yhteistyötä Vaasan yliopiston kanssa on kehitetty edelleen.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut.	Opiskelijatyytyväisyys: 3,9 (1-5).
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Uudistuva lukio, edelläkävijöitten joukossa.	Korkeakouluyhteistyö, työelämäyhteistyö.	Toteutunut.
Vetovoimainen Vaasa	Turvata riittävä opiskelijamäärä.	Hyvä opiskelijatyytyväisyys, onnistunut markkinointi.	Ennätysmäärä opiskelijoita, tavoite ylittyi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päivälukio / opiskelijamäärä	827,25	845,17	860	865,67
Iltalukio / opiskelijamäärä	16	5,50	0	0
Vakituiset opiskelijat	843,25	850,67	860	865,67
Aineopiskelijat	0,2	1,10	0	0,67

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 768,1	7 212,04	7 212,04	7 500,54
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 284,21	4 485,89	4 485,89	4 612,83

Talouden toteutuminen

Talousvuoden epävarmuustekijänä säilyi lukiokoulutuksen yksikköhintarahoitus ja erityisesti uuden lukiolain lisävelvoitteiden taloudelliset vaikutukset. Asteittainen oppivelvollisuuden laajentaminen kattoi myös ensimmäistä kertaa kaikki vuosiluokat ja vaati myös osaltaan tarkkaa hankintasuunnittelua kasvavien palvelu- ja materiaalikustannusten ehkäisemiseksi.

Tulosalue kykeni tarkalla toiminnan ja talouden suunnittelulla selviämään talousvuoden lisävelvoitteista ja saavutti ylijäämäisen tilikauden tuloksen. Hyvää tulosta selittävät opiskelijamäärän kasvu, kustannustehokkaasti toteutetut oppivelvollisuushankinnat ja taloudellisesti tehokkaasti toteutettu oppilaitoksen hallinto. Materiaalihankinnoissa saavutettiin yli 45 000 euron alitus edellisvuoteen verrattuna. Kunta-alan sopimuskauten 2022–2025 palkankorotuksista huolimatta hallinnon henkilöstökustannukset alenivat lähes 24 000 euroa edellisvuoteen verrattuna.

Lyseon valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1 046	852	0	852	920	+68
Toimintakulut	-7 704	-7 352	-456	-7 807	-7 784	+24
Toimintakate	-6 658	-6 499	-456	-6 955	-6 863	+92
Poistot					-5	
Nettokulut €/asukas	-96,56	-92,34	-6,47	-98,82	-97,52	-1,30

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	46,8	1,1	47,9
Määräaikaiset	10,1	2,6	12,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VASA GYMNASIUM & VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden opiskella lukion opintojaksoja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Opintojaksojen suorittaminen etenee oman aikataulun mukaisesti ja antaa myös tarpeen mukaan mahdollisuuden lähiopetustapaamisiin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vasa gymnasium & Vasa svenska aftonläroverk lukeutuvat Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin. Vuonna 2024 yhteistyötä tehtiin Vaasan lyseon lukion, VAMIA:n, Yrkesakademin i Österbottenin, Fria kristliga folkhögskolanin, Vi-7 -lukioden sekä Vaasan seudun urheiluakatemiaan kanssa. Vasa gymnasiumin opiskelijoista suurin osa tuli Vaasan seudun työssäkäyntialueelta, kun taas Vasa Svenska aftonläroverketin toimintaympäristö kattoi koko Suomen.

Vasa Gymnasiumin pyrkimyksenä oli panostaa pieniin opetusryhmiin – tukeakseen oppimista, turvallisuutta ja viihtyvyyttä – ja tässä osittain onnistuttiinkin toimintavuoden aikana. Ensimmäisen vuoden opiskelijat, 68 opiskelijaa, jaettiin pääsääntöisesti kahteen ryhmään. Tämän lisäksi Vasa gymnasium pystyi kehittämään kaksikielistä yhteistyötä Vaasan lyseon lukion kanssa ja tandemyhteistyö säilyi edelleen yhtenä pedagogisen työn tukipilareista. Onnistuneelle yhteistyölle Vi-7 -ringin lukioden kanssa saatiin myös jatkumoa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus ja toimiva opiskelijahuolto.	Opiskelijatyytyväisyys: 3,94 (1-5).
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kärkikoulu, edelläkävijä.	Yhteistyö kolmannen asteen ja elinkeinoelämän kanssa.	Riittävästi opiskelijoita, jotka suorittaneet korkeakoulukursseja.
Vetovoimainen Vaasa	Koulun opiskelijamäärän turvaaminen.	Tyytyväiset opiskelijat ja hyvä markkinointi.	Vasa gymnasiumin toteutunut opiskelijamäärä ylitti talousarvion opiskelijamäärätavoitteen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Päivälukio / opiskelijamäärä	208,67	201,50	200	210,17
Iltalukio / opiskelijamäärä	116,42	97,17	94	92,75
Vakituiset opiskelijat	325,09	298,67	294	302,92
Aineopiskelijat	1,8	1,3	0	2,8

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 768,1	7 212,04	7 212,04	7 500,54
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 284,21	4 485,89	4 485,89	4 612,83

Talouden toteutuminen

Maltilliset korotukset lukiodien yksikköhinnoissa vaikeuttivat oppilaitosten taloudellista tilannetta ja vaativat tulosalueelta tarkkaa toiminnan sekä kurssitarjonnan suunnittelua talousvuoden aikana. Tästä osoituksena ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoiden ryhmäkokoo oli suuri. Pidennetty oppivelvollisuus kattoi ensimmäistä kertaa kaikki vuosiluokat ja vaati myös osaltaan tarkkaa hankintasuunnittelua kasvavien palvelu- ja materiaalikustannusten ehkäisemiseksi.

Kurssimäärän pienentämisellä pyrittiin hillitsemään kunta-alan sopimuskauden 2022–2025 palkankorotuksista johtuvaa kasvua henkilöstökuluissa. Tehtyjen toimenpiteiden vaikutus alkoi näkyä vasta alkusyksystä uuden lukuvuoden käynnistyttyä ja kasvua henkilöstökuluissa oli lopulta 3,42 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pidennetystä oppivelvollisuudesta huolimatta tulosalue kykeni toteuttamaan materiaalihankinnat kustannustehokkaasti ja laskua edellisvuoteen verrattuna saatiinkin 27,28 prosenttia. Edelleen ongelmana on se, että ruotsinkielinen materiaali on lähes pelkästään digitaalisena, jolloin uudelleenkäyttö ei onnistu.

Vasa gymnasiumin & Vasa svenska aftonläroverketin valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	366	374	0	374	386	+12
Toimintakulut	-2 472	-2 195	-147	-2 342	-2 543	-201
Toimintakate	-2 106	-1 821	-147	-1 968	-2 157	-189
Poistot					-5	
Nettokulut €/asukas	-30,55	-25,88	-2,08	-27,96	-30,65	2,69

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	19,2	0,8	20,0
Määräaikaiset	2,0	0,2	2,2

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAMIA

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista koulutusta, jonka avulla tuetaan henkilöiden ammatillista kasvua ja urakehitystä sekä varmistetaan alueen työelämälle osaavan työvoiman saanti. Ammatillinen koulutus on suunnattu perusopetuksen päättäneille nuorille, muille vailla ammatillisesti suuntautunutta tutkintoa oleville sekä aikuisille, jotka jo ovat työelämässä. Vamia tarjoaa ammatillista osaamista kullekin opiskelijalle hänen tarpeensa mukaan, huomioiden työelämän muuttuvat tarpeet. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiuksia ylemmälle koulutusasteelle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vamian toiminta keskittyi monipuoliseen ammatilliseen koulutuksen tarjoamiseen sekä osaavan työvoiman tuottamiseen alueen työ- ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Koulutustarjontaa kehitettiin jatkuvasti alueen tarpeisiin perustuen. Vuoden 2024 aikana Vamia keskittyi TE-palvelu-uudistukseen sekä sen mukanaan tuomiin muutoksiin. Ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset aiheuttivat koulutustarjonnan uudelleen pohtimista sekä muita sopeuttamistoimia esim. henkilöstöön ja tilaratkaisuihin liittyen.

Suoritettujen tutkintojen tavoitemääräksi talousarviossa vuodelle 2024 asetettiin 1 000 tutkintoa ja tähän tavoitteeseen ei päästy. Tavoite oli kuitenkin reilusti korkeammalle asetettu, kuin mitä ministeriö Vamialta odotti. Tutkinnon osia sen sijaan suoritettiin enemmän. Vamian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä oli 2 696 ov ja ylitti suoritepäättöksen tavoitteen. Vuoden 2024 aikana Vamia sai yhden uuden englanninkieliseen tutkinnon järjestämisluvan.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Tyytyväiset asiakkaat.	Monipuolinen, yksilöllinen ja laadukas opetus. ARVO-palautteiden (opiskelijapalaute ja työelämäpalaute) säännöllinen seuranta ja kehittämistoimenpiteet. Aktiivinen työelämäyhteistyö.	Opiskelija- ja työelämäpalautetta on säännöllisesti seurattu ja sen pohjalta on nostettu kehittämiskohteita. Arvioinnit ovat yli tavoitetason.
Vetovoimainen Vaasa	Opiskelijat työllistyvät ja/tai jatkavat opintoja.	Aktiivinen työelämäyhteistyö. Opiskelijoiden työnhakuvalmiuksien vahvistaminen. Riittävien jatko-opiskeluvalmiuksien turvaaminen. Aktiivinen uraohjaus. Kahden tutkinnon suorittamisen mahdollistaminen. AMK-väylän mahdollistaminen. Urheilijoiden ammatillinen koulutus.	Työllistymisaste 79,4 % (valtakunnallinen taso 70 %). Jatko-opintoihin sijoittui 6,8 %. Tehostettu AMK-väyläopintojen kehittämistyötä ja lisätty aloituspaikkojen määrää väyläopinnoissa.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous.	Talousarvio. Käyttösuunnitelmien toteutuminen.	Talous on tasapainossa. Käyttösuunnitelmia on seurattu aktiivisesti ja on tehty tarvittavia muutoksia. Investoinnit on toteutettu suunnitelman mukaisesti.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Henkilöstön osaamisen kehittyminen.	Henkilöstökoulutukseen resursointi.	Henkilöstölle on varattu aikaa oman osaamisen kehittämiseen. Vamia on tukenut opettajien pedagogista pätevöitymistä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Suoritepäättöksen mukaisten opiskelijavuosien täyttyminen.	Opiskelijavuosien toteuma.	Vamia on tuottanut enemmän opiskelijavuosia kuin OKM:n suoritepäättöksessä on edellytetty.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku (ammatillisen koulutuksen rahoitus-%)	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	70	70	70	70
Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)	20	20	20	20
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko- opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	10	10	10	10

Talouden toteutuminen

Tulosalueella loppuvuodesta 2023 aloitetut YT-neuvottelut saatiin päätökseen alkuvuodesta 2024. Tehtyjen henkilöstövähennysten ja henkilöstön osa-aikaistamisten sekä toiminnan uudelleenorganisoinnin seurauksena tulosalueen henkilöstökulutoteuma alitti 1,3 milj. eurolla edellisvuoden tilinpäätöksen henkilöstökulutoteuman. Ennen päätöstä YT-neuvotteluiden aloittamisesta tulosalue pyrki löytämään säästöjä ensisijaisesti kulurakennetta tarkastelemalla. Tästä osoituksena palvelujen ostoissa saavutettiin lähes 2 prosentin alitus edellisvuoteen verrattuna.

Vamian kansallinen sekä kansainvälinen hanketoiminta kasvoi edellisvuodesta. Hanketoiminnan tulorahoitus kasvoi liki 26 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Tähän vaikutti muun muassa se, että Vamiassa aloitettiin uudet JOTPA-koulutukset, joiden rahoitus kirjattiin hanketoiminnan alle. Muissa toimintatuotoissa näkyy oppisopimustoiminnan kehittämiseen osoitettu 110 000 euroa, joka rahoitettiin oppisopimustoiminnan kehittämisrahaston varoista.

Ennakoitua paremman valtionosuuden, lisäsuoritepäätöksen, maksullisen palvelutoiminnan kasvun, säästötoimenpiteiden sekä toiminnan ja talouden uudelleentarkastelun yhteisvaikutuksena Vamian vuoden 2024 nettotilinpäätös on ylijäämäinen. Vamian valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtionosuus ammatillinen koulutus, perusrahoitus	17 842 839	17 893 037	18 017 000	18 780 528
Valtionosuus ammatillinen koulutus, suoritusrahoitus	4 995 906	5 703 789	5 147 800	5 500 995
Valtionosuus ammatillinen koulutus, vaikuttavuusrahoitus	2 531 413	2 545 267	2 547 200	2 746 808
Yhteensä	25 370 158	26 142 093	25 712 000	27 028 331

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	8 332	6 545	118	6 663	6 375	-288
Valmisteverastojen muutos		157	-157	0	244	+244
Toimintakulut	-35 423	-33 554	247	-33 306	-33 385	-79
Toimintakate	-27 091	-26 851	208	-26 643	-26 767	-124
Poistot					-457	
Nettokulut €/asukas	-392,88	-381,51	2,96	-378,55	-380,31	1,76

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	208,4	0,4	208,8
Määräaikaiset	24,1	2,5	26,6

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

NUORISOPALVELUT

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Nuorisotyö kuuluu kunnan lakisääteisiin tehtäviin. Nuorisolain mukaisesti Vaasan kaupunki luo edellytyksiä nuorisotyölle ja nuorten omaehtoiselle toiminnalle. Nuorisopalvelut järjestää alle 29-vuotiaille vaasalaisille nuorille palveluita ja tiloja sekä tukee nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisotyön perussuunnitelman mukaisesti nuorisopalveluissa tehdään yksilöllistä, yhteisöllistä ja yhteiskunnallista nuorisotyötä. Nuorisopalveluiden kasvatuksellisenä tavoitteena on muun muassa tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, vahvistaa nuorten vuorovaikutustaitoja sekä edistää yhdenvertaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tavoitteena on, että nuorisopalveluiden kaikki palvelut, tilat ja toiminta ovat saavutettavia ja turvallisia osallistua ja harrastaa. Nuorisopalveluiden toiminnan järjestämisessä huomioidaan kestävän kehityksen periaatteet.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Nuorisopalveluiden toiminnan painopisteinä olivat nuorten hyvinvoinnin edistäminen sekä nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen vahvistaminen. Keskeisiä muutoksia vuoteen 2023 verrattuna olivat nuorisotyön perussuunnitelman valmistuminen ja käyttöönotto kasvatuksellisten tavoitteiden asettamiseksi ja nuorisopalveluiden organisaation uudistaminen. Uudessa organisaatorakenteessa nuorisopalveluiden järjestäminen on jaettu yhteisöllisen nuorisotyön ja kohdennetun nuorisotyön palveluyksiköihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen	Vaaleilla valitun nuorisovaltuuston toiminta Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen Kysely nuorisotyön palveluista nuorille Lapsi ystävällinen kunta -toimenpiteiden toteuttaminen	Nuorisovaltuusto kokoontui yleis- ja valiokuntien kokouksiin sekä osallistui puhe- ja läsnäolo-oikeudella kaupunginvaltuuston ja eri lautakuntien kokouksiin. Nuorisovaltuusto laati lausuntoja mm. valtuustoaloitteisiin sekä osallistui keskusteluun kaupungin talouden sopeuttamistoiimiin. Nuorisovaltuusto on myöntänyt avustuksia nuorten omaehtoisen toiminnan tukemiseksi. Nuorisopalvelut on mukana Lapsi ystävällinen kunta -toiminnassa ja käynnistänyt mm. osallistavan budjetoinnin nuorisotiloilla. Nuorten osallisuutta ja vaikuttamista on vahvistettu mm. AVI:n rahoittaman Ilkivallaton porkkana -hankkeen kautta käyttämällä yhteiskehittämisen menetelmiä kaupunkiympäristöön kohdentuvan ilkivallan vähentämiseksi.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Nuorten kohtaaminen sekä ohjaus ja neuvonta Tarjotaan nuorille mielekästä toimintaa vapaa-ajalla	Nuorten palvelutarpeisiin on vastattu tukemalla nuoria eri elämäntilanteissa ammattitaitoisella ohjauksella ja neuvonnalla sekä tarjoamalla harrastus- ja toimintamahdollisuuksia ja tiloja nuorten käyttöön. Nuorisopalveluiden tilat ovat nuorille tärkeitä kavereiden ja turvallisten aikuisten kohtaamispaikkoja. Tiloissa järjestetään ohjattua toimintaa vapaamuotoisen oleskelun lisäksi. Nuorisopalveluissa tehdään laajasti monialaista ja -ammattillista yhteistyötä nuorten kasvun, elinolojen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Väkivallan ja rikosten ennalta estävää työtä tehdään osana poliisin koordinoimaa ankkuritiimiä. Nuorisopalvelut on käynnistänyt toimet katuväkivaltaa ehkäisevän hankkeen käynnistämiseksi.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Nuorisopalveluiden toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Yhteisöllisen nuorisotyön palveluyksikössä tehtiin yhteisöllistä ja yhteiskunnallista nuorisotyötä seitsemällä nuorisotilalla, kouluissa ja oppilaitoksissa, digitaalisissa toimintaympäristöissä ja liikkuvassa nuorisotyössä. Suurin määrä nuoria nuorisopalveluiden toiminnassa kohdattiin nuorisotiloilla ja koulu- ja oppilaitosnuorisotyössä.

Erilaista harrastustoimintaa järjestettiin nuorisopalveluissa muun muassa Rokkikoulussa, Harrastamisen Vaasan mallin kautta ja kohdennettua pienryhmä- ja leiritoimintana. Nuoria kannustettiin omaehtoisen toiminnan järjestämisessä eri tavoin. Harrastustoimintaa toteutettiin myös yhdessä järjestöjen kanssa. Nuorisopalvelut järjesti yhteistyössä nuorten ja eri organisaatioiden kanssa useita nuorille suunnattuja tapahtumia.

Kohdennetun nuorisotyön palveluyksikössä tehtiin erityisesti yksilöllistä nuorisotyötä. Erilaisissa elämäntilanteissa olevia nuoria tuettiin etsivässä nuorisotyössä, nuorten työpajatoiminnassa ja nuorten tieto- ja neuvontatyössä. Ennalta estävä toiminta Rannikko-Pohjanmaan Ankkuritiimissä rikoksilla oireilevien nuorten parissa on nuorisopalveluissa yksi vakiintunut moniammatillinen toimintamuoto. Etsivässä nuorisotyössä omaa palvelutuotantoa täydennettiin ostopalvelulla. Nuorisolain mukainen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto toimii nuorisotyön moniammatillisen työn tukena.

Nuorisovaltuustolla oli aktiivinen toimintavuosi. Vaasan nuorisovaltuusto valittiin Suomen parhaaksi nuorisovaltuustoksi vuonna 2024. Nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen nuorisovaltuuston ja nuorten omaehtoisen toiminnan tukemisen kautta olivat tärkeitä yhteisöllisen nuorisotyön muotoja. Nuorisojärjestöjen toimintaa nuorisopalvelut tuki jakamalla nuorisoaavustuksia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Nuorisotiloilla ja alakoululaisten toiminnassa käyntikertoja	20 888	34 584	36 000	37 692
Verkko- ja liikkuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	7 305	7 296	3 000	3 793
Rokkikoulussa sekä harrastus- ja leiritöinnassa osallistuneita lapsia ja nuoria	291	566	450	266
Tapahtumissa kävijöitä	1 000	1 680	1 000	1 347
Reimarin yksi- ja ryhmäohjauksessa nuoria	375	2 007	400	3 455
Harrastamisen Vaasan mallin kerhoja per viikko	-	-	90	76
Harrastamisen Vaasan mallin kerhoissa osallistujia	-	-	1 000	1 545
Nuorisovaltuuston edustajia lautakunnissa ja toimielimissä	6	11	12	15
Nuorisovaltuuston yleiskokoukset	11	10	10	9
Nuorten työpajassa valmentautujia	73	78	80	71
Nuorten työpajassa valmennuspäiviä	-	-	8 000	2 223
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	435	451	350	374
Etsivässä nuorisotyössä nuorten kohtaamisia	-	-	2 000	6 146

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden vuoden 2024 talous toteutui ylijäämäisenä. Muutetun talousarvion toimintakatetavoite -1 968 856 euroa alitettiin 39 200 eurolla. Toimintatuotot olivat 464 000 euroa ja ylittyivät 3 800 eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakulut olivat -2 393 200 euroa ja alitusta saavutettiin yhteensä 35 400 euroa muutettuun talousarvioon nähden.

Toimintatuottojen merkittävin tulolaji oli tuet ja avustukset, joita kohdentui vuodelle 2024 yhteensä 431 400 euroa. Vuoteen 2023 verrattuna tuet ja avustukset laskivat lähes -28 000 euroa. Toimintatuotoissa ylittyivät tuet ja avustukset (7 600 euroa) sekä maksutuotot (300 euroa) muutettuun talousarvioon nähden. Myyntituotot alittuivat 18 prosenttia (-700 euroa) ja vuokratuotot alittuivat 12,5 prosenttia (-3 400 euroa).

Merkittävin menolaji oli henkilöstökulut -1 486 100 euroa (vuonna 2023 -1 517 500 euroa). Henkilöstökulut alitettiin 54 500 eurolla muutettuun talousarvioon nähden. Henkilöstökulujen alitus selittyy muun muassa hanketoiminnan tehostamisella. Palvelujen ostot, avustukset ja vuokratulut toteutuivat muutetun talousarvion mukaisesti. Toimintakulut ylittyivät aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden (-4 700 euroa) ja muiden toimintakulujen (-12 700 euroa) osalta. Muiden toimintakulujen ylitys aiheutui ennakoimattomasta kustannuserästä vuodelle 2024.

Tasapainottamisohjelma vuonna 2024 nuorisopalveluiden osalta toteutettiin irtisanomalla yksi vuokrasopimus toimistohuoneesta ja sen siivouspalvelu sekä tehostamalla hanketoimintaa.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	489	133	327	460	464	+4
Toimintakulut	-2 429	-2 137	-291	-2 429	-2 393	+35
Toimintakate	-1 940	-2 005	36	-1 969	-1 930	+39
Poistot					-4	
Nettokulut €/asukas	-28,13	-28,48	0,51	-27,97	-27,42	-0,56

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	21,5	2,1	23,6
Määräaikaiset	10,6	1,7	12,3

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT JA AIKUISTEN PERUSOPETUS

Toimielin: Koulutuslautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen arvoihin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyyttä, etenemme kohti monikielisyyttä. Alman tehtävänä on lisäksi oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen ja kotoutumissuunnitelman mukaisen vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteinä olivat hyvinvoinnin ja veto- ja pitovoiman lisääminen Vaasassa. Erityisryhmien (eläkeläiset, työttömät, oppimisvaikeuksia kokevat tai alhaisen pohjakoulutuksen omaavat) osallistumista kyettiin helpottamaan OPH:n opintotielirahoituksella. Kaiku-kortin käyttäjät lisääntyivät. Erityisesti Kuula-opisto ja TaiKon tarjosivat maksuttomia kymmeniä kokeilu- ja muita tilaisuuksia. Englanninkielisen palvelun parantamisessa edistyi hyvin. Alma sai Erasmus+ -akkreditoinnin joulukuussa, mikä edistää kansainvälistymistä. Taideopetuksen kehittämistyötä tehtiin neljässä erillisessä projektissa.

Almasta on muodostunut merkittävä maahanmuuttaneiden kouluttaja. Valtionosuusrahoitteisten koulutusten lisäksi Almassa käynnistyi ESR-rahoitteisen Silta-hankkeen osahanke Alman kautta töihin. Lisäksi Almassa alkoi myyntipalveluna kieli- ja yhteiskuntatietouden koulutukset Pohjanmaan maahanmuuttokeskukselle. Myyntipalvelulla on kyetty paikkaamaan valtionosuusleikkausten ja talouden tasapainottamistoimenpiteiden synnyttämää lovea taloudessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Yhteistyön rajapintojen luominen Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa	Asiakasohjauksen järjestelmien ja keinojen kehittäminen Hyvinvointipalvelun rajapintojen läpikäynti yhdessä hyvinvointialueen kanssa	Sosiaalitoimen kautta ohjautuneet Kaiku-kortin käyttäjät ovat lisääntyneet vuoden 2024 aikana. Vuonna 2023 Kaiku-kortilla maksettiin 77 kurssimaksua, vuonna 2024 maksettiin 154 kurssimaksua. Myös työttömien työnhakijoiden lapsia on ohjattu sosiaalitoimen kautta taiteen perusopetuksen piiriin (100 % alennus) aiempia vuosia enemmän.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kansalaisopiston kurssilaisten määrän palauttaminen koronaa edeltävälle tasolle	Kurssitarjonnan kehittäminen Markkinoinnin kehittäminen Asiakaspalvelun ja sähköisen asiointin kehittäminen	Kurssilasten määrä on saatu hyvin palautettua koronaa edeltävälle tasolle. Kansalaisopisto Alman kurssilaiset v. 2022: 14 000 v. 2023: 15 608 v. 2024: 15 186
Vetovoimainen Vaasa	Englanninkielisen palvelun parantaminen	Englanninkielisen palvelun parantaminen Aikuiskoulutuksen kansainvälistyminen Hallinnollisten aineistojen kääntäminen englannin kielelle	Ilmoittautumis- ja palautelomakkeet, asiakaskirjeet ja internet-sivut sekä markkinointiviestintää on käännetty englanniksi vuoden 2024 aikana.
Vetovoimainen Vaasa	Veto- ja pitovoimaa taidekasvatukseen avulla	Vahvistetaan ja johdonmukaistetaan taidekasvatusta ja -opetusta hanketoiminnan avulla	Taidekasvatuksen kehittäminen Almassa -hanke (OPH) päättyi 31.5.2024. Hankkeessa kehitettiin yhteistyömalleja ja -sopimuksia taidelaitosten ja eri oppilaitosten välisen yhteistyön kehittämiseksi. OPH myönsi Kuula-opistolle avustuksen tanssinopetuksen ja monitaiteisuuden kehittämiseksi taiteen perusopetuksessa. Kuulan, Alman ja Musiikkiopisto Legaton välinen SKF:n rahoittama Skapa-hanke on käynnissä. Satupuuhanke vuoden 2024 aikana yhdisti opistojen taideaineet. Monitaidehanke ja #MinunKulttuuriVaasa -hanke käynnistyivät vuoden 2024 aikana.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasan kaupungin opistot / Kansalaisopisto Alma

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Myönnetty valtionosuustunnit	25 678	25 608	25 608	21 892
Myönnetty valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma	833	790	790	903
Kurssien määrä	1 185	1 209	1 400	1 085
Opetustuntien kokonaismäärä*	27 976	29 894	30 000	28 143
Osallistujien määrä	14 000	15 608	14 000	15 186
Valtionosuus (€), Vapaa sivistystyö	1 309 670	1 358 064	1 358 064	1 187 698
Valtionosuus (€), Kotoutumissuunnitelma	74 537	73 502	73 502	85 948
Nettomenot € (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	1 298 404	1 567 619	1 565 634	1 476 085
Nettomenot € / osallistuja	92,70	100,40	111,80	97,20
Nettomenot € / asukas**	16,20	18,70	19,60	17,90

*Lukuun sisältyvät myyntipalvelu- ja Suomen malli -hankkeen tunnit

** Asukasluvussa mukana toimintaan osallistuvat kunnat: Vaasa, Laihia ja Isokyrö

Vaasan kaupungin opistot / Kuula-opisto

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Myönnettyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	24 884	24 923	25 000	24 284
Osallistujien määrä	1 854	1 694	1 800	1 697
Valtionosuus (€), Taiteen perusopetus	1 189 730	1 237 484	1 276 310	1 265 966
Nettomenot € (toimintakate - valtionosuus - avustukset)	457 065	499 406	479 390	411 483
Nettomenot € / osallistuja	246,50	294,80	266,30	245,10
Nettomenot € / asukas*	5,70	6,20	6,00	5,00

* Asukasluvussa mukana toimintaan osallistuvat kunnat: Vaasa, Laihia ja Isokyrö

Aikuisten perusopetus

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Myönnettyt valtionosuussuoritteet	5 250	4 845	4 845	5474
Kurssisuoritteiden määrä / Aik.po	4 868	4 806	4 700	5 672
Kurssisuoritteiden määrä / GruVux	427	450	500	-
Osallistujien määrä / Aik.po + GruVux	239	244	225	272
Valtionosuus (€)	1 739 115	1 585 914	1 585 914	1 903 584
Vuosikustannus (€)	1 603 164	1 607 003	1 585 914	1 656 766

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupungin opistojen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion, mutta ylittivät vuoden 2023 toimintatuotot. Vaasan kaupungin sopeuttamistoimenpiteinä tehdyt opetustuntien vähentämiset vaikuttivat toteutuneiden kurssien määrään ja siten myös kurssimaksutuottoihin. Toimintakulut kuitenkin alittivat sekä muutetun talousarvion että vuoden 2023 toimintakulut. Toimintakuluissa säästö syntyi asiantuntijapalveluiden ostoista, kun ulkopuolisten kouluttajien ja luennoitsijoiden käyttöä vältettiin. Näin toimintakate alitti muutetun talousarvion noin 61 000 €.

Vuonna 2024 tasapainottamisohjelma toteutui suunnitelmien mukaan sekä Vaasan kaupungin opistoilla että Aikuisten perusopetuksessa. Tavoitellut säästöt saavutettiin toimintakatteen tasolla. Vaasan kaupungin opistojen toimintatuloja ei saatu lisättyä tavoitteen mukaisesti, mutta toimintakuluissa säästettiin niin, että tavoiteltu toimintakate saavutettiin.

Investointimäärärahasta jäi käyttämättä noin 25 000 €, koska piano- ja musiikkiluokkien huoneakustiikan parantamisprojektissa saatiin vasta suunnitelmat tehtyä ja projekti jatkuu vuoden 2025 aikana toteutuksella.

Aikuisten perusopetus on 100 % valtionosuusrahoitteinen eikä sillä ole muita tuloja. Aikuisten perusopetus anoi ja sai valtionosuudella katettua lisämäärärahaa 328 800 €. Lisämääräraha kattoi talousarvion ja myönnetyn valtionosuusmäärärahan erotuksen. Kulut alittivat muutetun talousarvion 242 600 €.

Vaasan kaupungin opistot

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1 518	1 611	130	1 741	1 641	-100
Toimintakulut	-6 428	-6 347	-75	-6 422	-6 261	+161
Toimintakate	-4 910	-4 736	55	-4 681	-4 620	+61
Poistot					-98	
Nettokulut €/asukas	-71,20	-67,30	0,79	-66,51	-65,64	-0,87

Aikuisten perusopetus

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 607	-1 575	-325	-1 899	-1 657	+243
Toimintakate	-1 607	-1 575	-325	-1 899	-1 657	+243
Nettokulut €/asukas	-23,30	-22,37	-4,61	-26,99	-23,54	-3,45

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	45,4	8,2	53,6
Määräaikaiset	12,5	6,3	18,8

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Hietalahden Stadion on Vaasan kaupungissa sijaitseva vuonna 2016 valmistunut jalkapallostadion. Se tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Hietalahden Stadion on 100 % Vaasan kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alasta. Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä vastaa stadionin operatiivisesta toiminnasta Vaasan kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän toistaiseksi voimassa olevan yhteistyösopimuksen mukaisesti (Yj 18.5.2017, § 51). Toimintatulot koostuvat stadionin nimenmyyntioikeuden myynnistä saatavista tuloista. Toimintakulut koostuvat Kuntayhtymän laskuttamasta alijäämästä.

Stadionin nimenmyyntioikeus on tällä hetkellä Vaasan Palloseura Oy:lla (Kh 17.1.2022, § 15). Vaasan kaupungin ja Vaasan Palloseura Oy:n välinen nimenmyyntisopimus allekirjoitettiin 16.2.2022. Stadionin uusi nimi Lemonsoft stadion julkistettiin 8.9.2022.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Hietalahden stadionin hallinnointi toteutetaan kustannustehokkaasti hyödyntäen kuntayhtymän resursseja. Kuntayhtymän tavoitteena on käyttää omassa palvelutarjonnassaan aktiivisesti Hietalahden stadionin tiloja sekä tehdä aktiivista stadionin markkinointia ja myyntiä tapahtumamyynnissään. Tapahtumien saamiseksi Hietalahden stadionille jatketaan yhteistyötä mm. Visit Vaasan ja muiden tapahtumajärjestäjien kanssa. Edelleen vuonna 2024 jatkettiin hyvin toiminutta vakiovuorojaksotusta.

Stadionin vakiovuorojaksot:

Vakiovuoro 1: 8.1.-31.5.2024

(vakiovuorossa 8.1.-31.3. talviajankäyttö, jolla poikkeava talviajankäytön hinnoittelu)

Vakiovuoro 2: 1.6.-30.10.2024

Ei kentänhoitoa: 1.11.2024 - 7.1.2025 (kenttä sääolosuhteiden puitteissa käytettävissä erillisillä varauksilla)

Vuonna 2024 jalkautettiin vuonna 2023 tehtyä turvallisuustyöstä asiakaskunnalle ja omalle henkilöstölle.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalle asetetut tavoitteet toteutuivat hyvin vuonna 2024.

Hietalahden stadionin kentän käyttöasteet eri vakiovuorojaksojen osalta olivat kohtuullisen hyvällä tasolla. Vakiovuoroajanjaksoilla 1 käyttöasteen nousu ja vakiintuminen korreloi hyvin jalkapallon harrastamisen muuttumista yhä enemmän ympärivuotiseksi. Vakiovuoroajanjaksoilla 2 toiminta painottuu stadionilla enemmän otteluihin ja turnauksiin, koska Vaasassa kesäksi aukeaa muitakin teko- ja luonnonnurmia.

Hietalahden stadionin kaikki toimitilat olivat vuokrattuina 100 % jalkapallotoimijoille myös vuonna 2024. UEFA:n alaisten kansainvälisten otteluiden varaus stadionilla ei ole mahdollista ennen kuin vanhan katsomon

tilanne ratkeaa, vuosi 2024 ei tuonut vielä ratkaisua tähän. Varsinaisia suur tapahtumia ei stadionilla järjestetty vuoden 2024 aikana.

Talouden toteutuminen

Kuntayhtymän alijäämän laskutus (257 300 €) Vaasan kaupungille oli suurempi kuin muutetussa talousarviossa (203 500 €). Sopeuttamistoimet eivät purreet toivotulla tavalla. Toimintatuotoissa näkyy nimenmyyntioikeudesta saadun tulon lisäksi kiinteistönhoitotraktorin vaihdosta aiheutunut luovutusvoitto 20 000 €.

Investointimäärärahasta käytettiin 43 000 € uuden kiinteistönhoitotraktorin hankintaan (TA 2024 70 000 €), joten käyttämättä jäi 27 000 €.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	6	6	0	6	26	+20
Toimintakulut	-222	-212	8	-204	-265	-61
Toimintakate	-216	-206	8	-198	-239	-41
Poistot					-413	
Nettokulut €/asukas	-3,13	-2,92	0,11	-2,81	-3,39	0,58

Henkilöstötiedot

Henkilöstö kuuluu kuntayhtymään.

LIIKUNTAPALVELUT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tehtävänä on tarjota esteettömiä ja saavutettavia matalankynnyksen liikuntamahdollisuuksia kaikille kuntalaisille, juniorista senioriin, liikuntalain mukaisesti. Tavoitteena on kehittää ulkoilun ja arkiliikunnan edellytyksiä, edistää liikuntakulttuuria ja luoda hyvinvointia liikunnan keinoin.

Liikuntapalveluiden keskeiset tavoitteet ovat terveystieteiden edistäminen, kuntalaisten aktiivisuuden lisääminen ja terveyserojen kaventaminen. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta ja hyvin hoidetut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana.

Erityistä huomiota kiinnitetään lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistämiseen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaamiseen sekä terveyttä edistävään liikuntaan. Kolmannella sektorilla on keskeinen rooli osana liikunnan palveluverkostoa.

Liikunta ja urheilu ovat keskeisiä kohtaamisten edistäjiä, jotka yhdistävät ihmisiä. Yhteiset liikunnalliset harrastukset vähentävät ennakkoluuloja, edistävät kielen oppimista ja sosiaalisten suhteiden rakentamista. Maahanmuuttajien sopeutuminen edellyttää liikuntapalveluilta ja yhteistyökumppaneilta tarjontaa, jossa eri kansallisuuksien välisiä raja-aitoja ei tunneta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Uimahalli

Uimahallin viikko-ohjelmassa oli 19 erilaista ohjattua liikuntaryhmää, kuten vesijumppia, uimakouluja, hydrospinning-tunteja ja tekniikkakursseja. Tunnit myivät hyvin kaupungin verkkomarketissa. Syys- ja hiihtolomilla käytössä ollut Wibit-vesiseikkailurata osoittautui erittäin suosituksi.

Alakoulujen ja esikoulujen uinninopetuksessa alakoululaiset harjoittelivat uintia viisi kertaa ja esikoululaiset neljä kertaa lukuvuoden aikana. Vuonna 2024 yläkouluun siirtyvien alakoululaisten uimataitoprosentti oli 77 %. Uimataito määriteltiin siten, että henkilö, joka pudottuaan syvään veteen ja päästyään pinnalle, ui yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta vähintään 50 metriä selällään, on uimataitoinen.

Kesäkuussa järjestettiin alkeisuimakouluja vaasalaisille lapsille, yhteensä 320 osallistujaa. Syyslomalla järjestettiin viiden kerran uimakoulu uimataidottomille lapsille, osallistujia oli 16. Keväällä ja syksyllä toteutettiin kaksi aikuisten uintitekniikkakurssia, joihin osallistui yhteensä 16 uimaria.

Vuoden aikana järjestettiin useita uintikilpailuja, joista suurimpana ROLLO-uinnit 7.-9.6. Järjestelyt onnistuivat hyvin. Yhteistyö kaupungin orkesterin kanssa jatkui marraskuun kynttiläuinilla.

Kuntosali oli avoinna hallin aukioloaikojen mukaisesti ja siellä kävi vuoden aikana 40 500 asiakasta. Uimahallin kokonaiskävijämäärä oli 236 461. Uimahalli oli suljettuna kesäremontin vuoksi viisi viikkoa.

Varsinainen liikuntatoiminta

Vuosi vuodelta yksityisten harrasteryhmien määrä on kasvanut. Viime vuosina ulkomailta Suomeen muuttaneiden asukkaiden varauspyynnöt ovat lisääntyneet. Heidän mukanaan Vaasaan on tullut suomalaisittain uusia lajeja, kuten kriketti ja rugby. Kuten aiemminkin, suurten salien kysyntä ylittää tarjonnan. Yli 500 m²:n suurten salien käyttöaste on lähes 100 %. Keskisuurissa saleissa on jonkin verran vapaita vuoroja jäljellä, kun taas parissa pienemmässä salissa on paljon vapaata. Ottelut pelataan lajista riippumatta suurissa tai keskisuurissa saleissa. Osa otteluista pelataan viikonloppujen lisäksi myös arki-iltoina.

Lasten ja nuorten liikunta

Vuoden aikana keskityttiin erityisesti perheliikunnan kävijämäärien lisäämiseen, liikuntaleirien kehittämiseen sekä lajikokeilujen kaksisyklisen toiminnan vakiinnuttamiseen. Perheliikunnan kävijämäärät kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, ja erityisesti perheluistelu osoittautui suosituksi. Liikuntaleirien sisältöä uudistettiin, ja keskeisenä tavoitteena oli houkutella mukaan uusia lapsia. Lajikokeilujen järjestäminen on nyt seuroille entistä helpompaa, ja lasten on helpompi löytää näihin tapahtumiin. Vaikka kaikki seurat eivät ilmoittaneet kävijämääriään, uusia lajikokeilijoita oli silti enemmän kuin aikaisempina vuosina. Liikuntapalveluiden tavoitteena oli tavoittaa mahdollisimman paljon uusia lapsia ja perheitä, ja tässä tavoitteessa onnistuimme.

Soveltava liikunta

Vuonna 2024 soveltava liikunta tarjosi monipuolista matalan kynnyksen liikuntatoimintaa, jonka tavoitteena oli edistää hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja sosiaalisuutta. Toiminta kohdistui eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille ja maahanmuuttajille. Tarjolla oli muun muassa kuntoliikuntaa, vesiliikuntaa, tanssia ja pelejä. Kaikille avoimia ja maksuttomia ryhmiä olivat tuolijumppa sekä taito- ja tasapainoryhmät.

Erityslapsille ja -nuorille järjestettiin tanssia, uimakouluja, telinevoimistelua, yleisurheilua ja elämysleirejä. Elämysleirit pidettiin viikoilla 9 (talviloma) ja 42 (syysloma). Maahanmuuttajille tarjottiin uimakouluja ja liikuntaryhmiä.

Viikoittaisia ryhmiä oli 40, ja niihin osallistui keskimäärin 500 liikkujaa viikossa, yhteensä vuoden aikana 14 996 kävijäkertaa. Toimintaa ohjasivat vastaavat liikunnanohjaajat, liikuntaneuvojat ja osa-aikaiset ohjaajat.

Lisäksi vuoden aikana käynnistettiin yhteistyössä Kehitysvammaisten Tukiliitto ry (Maliken) kanssa aamuporinat, joiden tavoitteena on toiminta-apuvälineiden lainaamon perustaminen Vaasaan. Lainaamo avataan vuoden vaihteen jälkeen.

Terveysliikunta

Terveysliikunnalla tarkoitetaan säännöllistä, kohtuukuormitteista fyysistä aktiivisuutta, joka edistää terveyttä ja hyvinvointia ilman merkittäviä riskejä. Sen tavoitteena on ylläpitää ja parantaa fyysistä kuntoa, ehkäistä sairauksia ja edistää psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Terveysliikunta on tärkeä osa hyvinvoinnin kokonaisuutta, ja sen soveltaminen yksilöllisiin tarpeisiin auttaa saavuttamaan parhaat tulokset.

Vaasan kaupungin säästötoimenpiteet asettivat haasteita ryhmäliikunnalle, erityisesti työikäisten terveysliikunnalle. Palveluita jouduttiin karsimaan, mutta liikunta pysyi suosittuna. Kevät-, kesä- ja syyskaudella terveysliikunnan tunneille osallistuttiin yhteensä 7 709 kertaa.

Merkittävänä työikäisten liikuntapalveluna on toiminut työterveyshuolto TTBotnian kanssa yhteistyössä toteutettu hanke Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia. Vuosi 2023–2024 oli hankkeen toinen toimintakausi. Palvelumuodon tavoitteena on ollut kaupungin työntekijöiden hyvinvointi, työssä jaksaminen ja sen parantaminen, omatoimiseen liikuntaan aktivoiminen sekä sairauspoissaolojen vähentäminen. Hankkeen rahoitukseen ovat osallistuneet liikuntapalveluiden lisäksi myös henkilöstöpalvelut. Lisäksi hanke on saanut tukea aluehallintovirastolta. Hankkeeseen on palkattu 3 täysipäiväistä määräaikaista hyvinvointivalmentajaa, ohjausryhmä ohjasi toimintaa. Vuoden 2024 loppuun mennessä 348 asiakasta sai ohjeita liikunnasta, ravinnosta ja palautumisesta. Hanke päättyy nykyisessä muodossaan keväällä 2025.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Laadukas ja kattava palveluverkko	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen maksimoiminen	Mittareiden toteutumista seurattiin. Toimintaa monipuolistettiin ja lisättiin resurssien puitteissa.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Uimahallin kävijämäärien kasvattaminen ja vesiliikuntatoiminnan kehittäminen	Uimahallin kävijämäärien säännöllinen seuranta Turvataan uimahallin teknisen huollon toimivuus	Kävijämääriä seurattiin säännöllisesti, kävijämäärä kasvoi vuodesta 2023 yli 2 000 kävijällä. Myös vesiliikuntatoimintaa kehitettiin ja monipuolistettiin.
Vetovoimainen Vaasa	Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina	Liikuntaryhmien lukumäärää ja osallistujamäärää sekä uimataitoisten prosenttiosuutta seurattiin. Tuloksia pyritään aktiivisesti parantamaan kehittämällä toimintaa uusia trendejä seuraten.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ryhmäliikunta Sovellettu liikunta kävijämäärä	7 593	13 797	10 000	14 996
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	5 114	8 169	10 000	7 709
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	2 722	3 240	5 000	3 476
Uimahallin kävijämäärä	203 018	234 185	260 000	236 461
Kesäuimakoulut ryhmät	20	20	20	20
Kesäuimakoulut osallistujamäärät	320	320	320	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	30 217	37 719	35 000	40 500
Liikuntatilaluovutukset, h	43 036	39 132	50 000	45 557
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	1 900	1 299	3 000	1 664
Jalkapallonurmet, yht. (sis. tekonurmet), h	10 362	10 335	14 000	9 620
Pesäpallokenttä Vaasa, h	950	560	1 000	874
Pesäpallokenttä Kyrölä, h	466	626	500	628
Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien uimataito%	65	76	80	77
Hiihtolomaleiri / Öjberget osallistujamäärä	90	92	100	92
Kesäleirit osallistujamäärä	207	269	250	206
Syysleiri osallistujamäärä	41	35	70	45
Lajikokeilujen osallistujamäärä	200	60	250	261
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	14	14	30	60
Hoppis perheliikuntatapahtumaa / vuosi	28	32	30	32
Perheluistelutapahtumaa / vuosi	26	27	30	26

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtionosuus €	240 752	240 980	240 980	240 309
Toimintatulot €	1 344 073	1 497 606	1 539 000	1 551 259
Toimintamenot €	-4 967 780	-5 144 003	-5 206 700	-5 252 410
- Vuokratulot / sisäiset €	-2 617 895	-2 663 382	-2 663 500	-2 663 383
- Vuokratulot / salivuorot €	-194 231	-173 720	-239 300	-174 284
- Liikuntaseuroille myönnetty avustusmäärärahat €	178 766	208 016	212 700	208 473
TOIMINTAKATE €	-3 623 707	-3 646 331	-3 667 700	-3 701 151
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,87	1,74	1,75	1,78

Talouden toteutuminen

Liikuntapalveluiden toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion noin 54 000 €, mutta ylittivät vuoden 2023 tilinpäätöksen toimintatuotot. Pääasiallisin toimintatulo oli uimahallin sisäänpääsymaksutuotot 818 200 € (53 % toimintatuotoista). Toiminnan kehittämishankkeisiin myönnettyä ulkopuolista hankerahaa käytettiin vuoden aikana 70 300 €.

Liikuntapalveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 48 600 €. Toimintakulut olivat 5 252 400 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 1 203 600 € (23 % toimintakuluista), sisäisen vuokran osuus 2 663 400 € (51 % toimintakuluista) ja siivouskulujen osuus 415 100 € (8 % toimintakuluista). Liikuntaseuroille myönnettiin toiminta-avustuksia vuoden 2024 aikana yhteensä 208 473 €. Toimintakate oli lähes muutetun talousarvion mukainen.

Talouden tasapainottamisohjelma toteutui suunnitellusti. Ryhmäliikunnan tarjontaa pienennettiin, jolloin ulkopuolisten tuntiohjaajien käyttö väheni. Toisaalta tulonlisäystä saatiin hintoja nostamalla.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1 498	1 539	67	1 606	1 551	-55
Toimintakulut	-5 144	-5 207	-94	-5 301	-5 252	+49
Toimintakate	-3 646	-3 668	-28	-3 695	-3 701	-6
Poistot					-348	
Nettokulut €/asukas	-52,88	-52,11	-0,39	-52,51	-52,59	0,08

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,1	-	20,1
Määräaikaiset	5,3	2,0	7,3

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu neljä kohdetta: Pohjanmaan museo. Kuntsin modernin taiteen museo, Tikanojan taidekoti ja Vanhan Vaasan museo. Vaasan kaupungin museot toimii myös Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona, joka saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta.

Museoiden tehtävänä on kerätä, säilyttää, tallentaa ja esitellä kulttuuriperintöä sekä palvella museoiden yleisöjä. Toiminnan lähtökohta ovat museoiden kokoelmat. Osa kokoelmista on jatkuvasti esillä pitkäkestoisissa näyttelyissä, mutta museot välittävät kulttuuriperintöä järjestämällä myös vaihtuvia näyttelyitä, kiertonäyttelyitä sekä popup- ja verkkonäyttelyitä, yleisötapauksia ja opastuksia sekä omana tuotantona että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Museot tarjoavat aineksia identiteetin rakentumiseen, ne toimivat oppimisympäristöinä, synnyttävät elämyksiä ja mahdollisuuksia yhteisen kokemuksen hetkiin. Kaupungin strategiaan tavoitteisiin museot vastaavat tuottamalla hyvinvointia edistäviä palveluja, jotka lisäävät osaltaan Vaasan veto- ja pitovoimaa ja asukkaiden onnellisuutta. Museoilla on asiantuntijaviranomaisen rooli kulttuuriympäristön hoitoon liittyvissä kysymyksissä. Museoiden tietopalveluita käyttävät ammattitutkijat, yritykset ja yksityiset henkilöt.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteessä näkyvin muutos vuodesta 2023 vuoteen 2024 oli Vaasan taidehallin siirtyminen Vaasan taideyhdistyksen hallintaan. Vaihtuvien näyttelyiden määrä museoiden toiminnassa väheni tällä toimenpiteellä. Sopeuttamistoimenpiteet supistivat aukioloaikoja kesäkuun alusta alkaen, kun museot siirtyivät keskiviikko-sunnuntai-aukioloon. Odotettavissa oli kävijämäärän lasku, mutta dramaattista muutosta ei nähty. Aluevastuumuseotehtävän mukaisesti kiertonäyttelytoiminta kehittyi huomattavasti ja julkisen taiteen ohjelma saatiin viivästysten jälkeen valmiiksi. Myös aikataulullisesti haastava ydinnäyttely Pohjanmaan museossa valmistui: Aarteita meiltä ja merten takaa Hedmanin kokoelmasta avattiin uudistettuna osittain uusittuihin tiloihin. Saavutettavuus kehittyi digitalisaation ansiosta, mutta myös korkeakoulu yhteistyötä alettiin kehittää suunnitelmallisesti tavoitteena sitouttaa korkeakoulujen opiskelijoita ja työntekijöitä Vaasan kaupunkiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Näyttelytoiminnan kehittäminen	Kehitetään näyttelyiden sisältöjä, tuotantoa ja toteutustapoja.	Vuonna 2024 museot luovuttivat Vaasan taidehallin taiteilijaseuran hallintaan. Vaihtuvien näyttelyiden määrä väheni, mutta kiertonäyttelyiden määrä maakunnassa lisääntyi. Kokoelmista muodostettu pitkäkestoinen Aarteita meiltä ja merten takaa -näyttely avautui Pohjanmaan museossa. Tavoitteissa on onnistuneesti edetty.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan. Uusien yleisöjen aktiivinen etsiminen	Aloitettiin korkeakouluyhteistyön kehittäminen sekä maahanmuuttajaryhmien kontaktoiminen.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen	Kirjoitetaan toimintaperiaatteet auki ja saatetaan asianosaisille tiedoksi ja toimenpiteitä varten.	Julkisen taiteen periaatteet valmistuivat ja kävivät lausuntokierroksella.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kokoelmahallintajärjestelmiin digitoidut objektit	3 183	3 209	3000	4443
Konservoidut objektit	9 292	7 643	700	10389
Antolainaukset kokoelmista	109	69	20	22
Arkistopalvelut	140	203	149	164
Kuvatilaukset	27	52	70	29
Näyttelyiden lkm	11	-	7	12
Museokäyntien määrä	44 077	55 131	50 000	50412
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	61	218	350	813
Osallistujamäärä	1 148	3 650	3 500	14873
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	2	2	2	3
Lausunnot määräajassa	188	-	300	236
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	10	-	15	14
Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	2	-	4	3

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan toimintatuotot olivat 469 000 € (2023: 516 610 €), joka oli -20 000 euroa alle budjetoidun.

Pääsymaksutuotot kasvoivat edellisvuodesta 7 000 eurolla, mutta toiminnan hankeavustukset laskivat -78 000 eurolla.

Toimintakulut olivat -3 872 000 euroa vuonna 2024 (2023: -4 020 000 €). Talousarvion ollessa 3 939 000 euroa toimintakulujen talousarvio alittui 67 000 eurolla. Menojen alituksen suurimmat säästöt suhteessa edellisvuoteen koostuivat suurimmaksi osaksi palkoista 85 000 €. Vuokratulot nousivat edellisvuodesta 60 000 euroa.

Vaasan kaupunginmuseoiden toimintakate oli -3 403 000 euroa vuonna 2024, joka oli 100 000 euroa matalampi kuin vuonna 2023. Toimintakatteen talousarviokehys alittui 47 000 eurolla. Vaikuttavimmat tekijät alitukseen liittyivät siihen, että museon tasapainottamisohjelma toteutui suunnitellusti. Tiistain kiinniololla saatiin järjestettyä työvuoroja kustannusedullisesti, ja erityisesti aineet, tarvikkeet ja tavarahankinnoissa saatiin tehtyä säästötoimia suunniteltua paremmin.

Talousarviomuutokset sisälsivät työllistämispalkkoja, kesätyöntekijäpalkkoja sekä vuoden 2024 tasapainottamiskirjauksia.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	517	446	43	489	469	-20
Toimintakulut	-4 020	-3 779	-160	-3 939	-3 872	+67
Toimintakate	-3 503	-3 333	-117	-3 450	-3 403	+47
Poistot					-110	
Nettokulut €/asukas	-50,80	-47,35	-1,67	-49,02	-48,35	-0,67

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	29,4	-	29,4
Määräaikaiset	5,6	7,1	12,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja

Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon, sivistyksen ja yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänä on tuoda esiin kulttuurin merkitys osana ihmisen arkea ja hyvinvointia, sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tulosalueen toiminnan painopisteenä ovat matalankynnyksen maksuttomat ja saavutettavat palvelut, lasten ja nuorten lukutaitotyö ja lastenkulttuuritoiminta, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä kulttuurisisältöjen edistäminen erilaisten verkostojen ja yhteistyön kautta.

Keskeiset muutokset ja vaikutukset liittyivät keväällä 2024 tehtyyn talouden tasapainottamisohjelmaan, jossa tulosalueella oli useita säästökohteita lähtien toimitiloista henkilöressurssien vähentämiseen, tulojen kasvattamiseen ja Kuorofestivaalin konseptin muuttamiseen.

Keväällä Vaasa liittyi mukaan valtakunnalliseen e-kirjastoon, joka on merkittävä e-palveluiden muutos kirjastokentällä. Vuoden aikana kilpailutettiin ja aloitettiin uuden kirjastoauton suunnittelu. Vankilakirjastotyö käynnistyi uuden velvoitteen ja rahoituksen myötä Vaasan vankilassa. Pääkirjaston aukioloaikoja kasvatettiin omatoimisuuden myötä.

Uutena otettiin käyttöön Funkkis-talon vuokratuki, käynnistettiin kulttuuritoimijoiden ja kv-opiskelijoiden keskustelu- ja verkostoitumistilaisuudet, sekä luotiin uusi tila kulttuurisen vanhustyön ryhmille pääkirjastoon.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	Rajapintayhteistyön kehittäminen hyvinvointialueen kanssa Lapsiystävällinen kunta -mallin toteuttaminen tulosalueen osalta Varhaiskasvatuksen kulttuuripolun vakiinnuttaminen ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelman kehittäminen Kaikukortti- ja kulttuurikaveritoiminta	Hyvinvointialueen kanssa luotu yhteistyössä lukuresepti 0-6 -vuotiaille ja perheille jaettavaksi neuvoloissa. Kaikukortti-yhteistyö ja toiminta jatkuu. Uutena vapaaehtoistoimintana on käynnistetty lukukaveritoiminta palvelutaloissa. Kulttuurikaveritoiminta jatkuu yhteistyössä SPRn kanssa. Lapsiystävällinen kunta -mallin toimenpiteiden mukaisesti toteutettu lapsille suunnattuja kulttuuritapahtumia (mm. satutuokioita, lorukylpyjä, Supersankarit kirjastoissa) sekä edistetty lasten kuulemista ja osallistumista lasten raatien kautta. Ikäihmisten ARMAS-kulttuuritapahtumaviikot järjestetty 8. kerran usean yhteistyökumppanin kanssa maaliskuussa
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	Kansalliseen lukutaitostrategiaan vastaaminen tulosalueen näkökulmasta Kokoelmaohjelman päivittäminen Perheiden, työikäisten ja muun kielisten lukemisen edistämistyön vahvistaminen Kirjaston projektien tulosten ja toimintojen liittäminen vakitoimintaan	Kirjaston kokoelmaohjelma saatiin puhtaaksikirjoitusta vaille valmiiksi. Projektien päättymisen myötä on osa toimenpiteistä jatkunut kirjaston omana työnä (Lukeminen sujuu). Oltu mukana perhevalmennuksessa ja järjestetty vauvalorukylpyjä perheiden varhaislukemisen vahvistamiseksi, järjestetty ja oltu mukana lukukampanjoissa. Alkuvuodesta otettiin käyttöön pääkirjastossa omatoimitunti klo 9-10, joka on mahdollistanut aukioloajan kasvattamisen. Toteutettu kirjastopolun mukaiset toimenpiteet esi/perusopetuksessa. Valtakunnallinen e-kirjasto otettiin Vaasassa käyttöön keväällä. Vankilakirjastotyö on aktivoitunut kirjastojen uuden velvoitteen ja avustuksen myötä. Uutena kesätyönä järjestetty lukukaveritoimintaa; nuoret lukevat lapsille ja nuorille, ja toimivat innostavina esimerkkeinä. Käynnistettiin kirjastolla aikuisten tiimi, joka ottaa vahvemmin vastuuta erityisesti työikäisten kirjastotapahtumista.

Vetovoimainen Vaasa	Elävä kaupunkikulttuuri	Aktiivinen toiminta eri kaupunginosissa Kaupunkiympäristön ja tilojen viihtyisyyden lisääminen taiteen keinoin Tulosalueen tilojen kehittäminen monipuolisiksi tekemisen ja kokemisen paikoiksi Funkkisen (Vanha Opistotalo) toiminnan käynnistäminen kohti kulttuuritaloa ja vuokratuen toimivuus	Julkisen taiteen osalta on toteutettu kaksi projektia; yksi Vähäkyrössä koskien sähkökaappeja, yksi Rockwerstaan ympäristössä seinämuraalin muodossa. Julkisen taiteen periaatteet hyväksyttiin joulukuussa. Kulttuuritalo Fannya on viety kohti aktiivisempaa keikkapaikkana toimimista. Pääkirjaston asiakastiloja on lisätty ja kehitetty. Funkkis-talon vuokraukseen myönnettiin ensimmäistä kertaa vuokratukea kulttuuritoimijoille/taiteilijoille. Tuettu kahden Ukraina-konsertin järjestämistä. Kuorofestivaali tavoitti hyvin kuorolaisia ympäri maata ja yleisömäärään oltiin tyytyväisiä (yli 18 000). Feasta-konseptia (paikallisen kevyen musiikin tukeminen) jatkettiin tapahtumien kautta.
Hiilineutraali Vaasa 202X,	Kestävä kehitys osana toimintaa	Kirjastoaineiston muovituksen merkittävä vähentäminen Vihreä kirjasto -konseptin edistäminen ja hyödyntäminen Alueellisen kehittämistehtävän kautta nostetaan kestävä kehitys esiin henkilökunnan koulutuksissa sekä toimintasuunnitelmassa Sosiaalisesti kestävä toiminnan toteuttaminen tulosalueella	Yli puolet aineistosta on jätetty vuoden alusta lähtien muovittamatta. Taustalla taloudelliset ja ekologiset syyt. Tulosalueella pyritään jatkuvasti edistämään sosiaalisesti kestävää kaupunkia ja luomaan asukkaille palveluja, jotka edistävät asukkaiden hyvinvointia ja osallisuutta. Työtä tehdään erilaisten tapahtumien, työpajojen ja yhteistyöprojektien kautta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin. Suurempien tapahtumien osalta onnistuttiin jälleen erinomaisesti yleisön tavoittamisessa; Kuorofestivaali, Taiteiden yö, Lätäkkö, Vaasa Littfest, Wildlife Festival ja itsenäisyyspäivän juhla keräsivät kaikkinsa lähes 60 000 yleisömäärän. Positiivista on ollut myös lainaajien (+5%) ja lainojen kasvu vuoteen 2023 verrattuna. Pääkirjaston osalta on kehitetty kokoontumistiloja sekä lisätty aukioloa aamun omatoimitunnilla.

Lapsiystävällinen kunta -mallin mukaisesti on nostettu lastenkulttuuria esiin. Lätäkkö - lasten kulttuuriviikot toteutettiin kolmatta kertaa ja konsepti aktivoi paikallisia toimijoita mukaan tarjoamaan lapsille ja

lapsiperheille ohjelmaa. Lisäksi järjestetty useita muita lastentapahtumia ja -sisältöjä kirjastoissa, mm. Supersankarit, Aaveiden ilta, satutuokiot ja lorukylvyt, sekä Svenska veckanan ohjelmaa.

Edelleen kehittämistä ja vahvistamista vaativia toimenpiteitä ovat rajapintayhteistyön vahvistaminen hyvinvointialueen kanssa, varhaiskasvatuksen kulttuuripolun ja perusopetuksen kulttuuriopetussuunnitelman kehittäminen, sekä Vihreä kirjasto -konseptin edistäminen.

Kirjaston alueellista kehittämistehtävää on hoidettu asetuksen mukaisesti: luodaan edellytyksiä toimialueen yleisten kirjastojen toiminnan vahvistumiselle. Kehittämistehtävällä tuetaan toimialueen yleisten kirjastojen kehittymistä ja henkilöstön osaamista sekä edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Lainat, kpl	964 388	1 046 326*	1 100 000	1 429 614
Lainaajat	21 312	22 184	22500	23 251
E-aineiston käyttökerrat (kirjat, musiikki, lehdet, kuvataallenteet, e-kirjasto)	27 124	36 148	30 000	31 212
Kirjaston kävijät	442 461	443 474	540 000	438 406
Kirjaston tapahtumat / kävijät, sis. digitapahtumat	15 880	16 646	20 000	12 000
Pedagoginen toiminta / osallistujat	10 871	11 800	15 000	13 114
Kuorofestivaali, kävijämäärä	3 595	21 596	10 000	18 112
Kuorofestivaali, maksava yleisö	680	1 180	2 500	1 857
Vaasa Littfest, kävijämäärä	1 012	925	2 200	2 100
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	1 086		1 100	2 715
LÄTÄKKÖ – lastenkulttuuriviikot, osallistujamäärä		5 800		4 587
Jaettavat kulttuuriavustukset,€	126 400	192 700	190 700	192 200
Jaettavat kulttuuriavustukset, myönnetty summa/haettu summa, %	42,4	75	50	54
Vuokratuki, Funkkis, €			20 000	19 500
Vuokratuotot, €	112 606	111 235	77 800	77 589
Ulkopuoliset avustukset, €	384 782	389 734	326 600	349 328

Talouden toteutuminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintatuotot alittivat talousarvion n. 89.000 €. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi n. 349.000 €. Tuet ja avustuksen alittivat kuitenkin talousarvion n. 92.000 €. Myyntituotot alittivat n. 14.000 €, maksutuotot alittivat n. 8.000 € ja muut toimintatuotot alittivat n. 20.000 €. Toimintatuotot alittuivat budjetoidusta mm. johtuen Kuorofestivaalin lipunmyyntitavoitteiden ja kirjaston toimintatuottojen alittumisesta (mm. myöhästymismaksujen perinnässä ollut puutteita järjestelmien rajapintaongelmista johtuen).

Toimintakulut alittivat talousarvion n. 186.000 €. Henkilöstökulut alittivat n. 125.000 € johtuen mm. osa-aikaisuuksista sekä täyttöö odottavista vakansseista. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 34.000 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion n. 40.000 € johtuen mm. pienemmistä matkustus- ja ilmoituskuluista ja lehtitilauksista. Vuokratulot ylittivät talousarvion n. 8000 €. Avustukset ylittivät myös talousarvion n. 5000 €

Tasapainottamisohjelmaa on toteutettu sulkemalla Tammikaivontien viriketoiminnan (kulttuurinen vanhustyö) tila ja siirtämällä toiminta pääkirjastolle, vähentämällä kaupungintalon siivousta, lakkauttamalla yhden kirjastovirkailijan vakanssi (kohdentuminen Vähäkyröön) sekä vähentämällä tapahtumabudjettia.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	690	557	139	695	606	-89
Toimintakulut	-6 224	-5 995	-308	-6 304	-6 118	+186
Toimintakate	-5 535	5 439	-170	-5 608	-5 512	+97
Poistot					-41	
Nettokulut €/asukas	-80,26	-77,27	-2,41	-79,68	-78,31	-1,37

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	54,2	0,4	54,6
Määräaikaiset	5,6	6,1	11,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Yleisötyön kokeilu alkoi ja se näkyy selvästi tapahtumien määrän kasvussa. Alueellinen toiminta oli ennakoitua aktiivisempaa ja yleisö löysi tilaisuuksiin erittäin hienosti. Myös muiden tilausesiintymisten määrä kasvoi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Alueellinen yhteistoiminta	Yhteistyökumppanuudet Pohjanmaan alueella vuonna 2024	Vuoden 2024 aikana yhteistyö laajeni ja Pohjanmaan alueella tapahtumien määrä kasvoi suunnitellusta 7-> 14 sta.
Vetovoimainen Vaasa	Vaasalaisten kaupunginorkesteri	Yleisötyön ja pienyhtyeiden esiintymiset ympäri kaupunkia. Tapahtumat ovat joko ilmaisia tai hyvin edullisia, joten ne edistävät saavutettavuutta ja sosiaalista tasa-arvoa.	Yleisötyön pienryhmäkokeilu on laajentanut toimintaa 15 -> 73 tapahtumaan vuoden 2024 aikana. Kohdeyleisönä seniorit ja päiväkotilapset. Vanhojen tanssit sekä Puistokonsertti toteuttavat orkesterin strategiaa matalan kynnyksen tapahtumista laajalle yleisölle. Kohdeyleisönä työssäkäyvät ja nuoret aikuiset.

Tilausesiintymisten määrä nosti kaupunginorkesterin taloutta ja ulkoiset laskutukset ylittivät budjetoidun 42 000 e.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kuulijamäärä	22 566	20 500	25 000	24 990
Esiintymisten määrä yhteensä	66	96	81	120
Konsertit	24	30	43	36
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset Pohjanmaalla	8	5	7	14
Ooppera	11	15	12	7
Muu toiminta/ Tilausesiintymiset	6	2	5	15
Kurssitoiminta	3	1	2	1
Pienyhtyetoiminta	25	44	15	73
Verkko- ja TV-esiintymiset	4	0	4	1

Talouden tunnusluvut	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Valtionosuus	803 951	840 906	840 906	863 106
Ulkopuoliset avustukset	105 175	64 676	34 550	9 550
Toimintakate	2 151 000	2 338 900	2 227 800	2 256 200
Nettomenot € (toimintakate -ulkopuolinen rahoitus)	1 347 000	1 498 000	1 387 000	1 393 000
Kustannus/ asukas	19	21	20	20
Kustannukset/ kuulija	60	73	55	56

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 16 000 eurolla ja edellisvuoden 2023 tuotot 8 000 eurolla. Pääsymaksutuotot kasvoivat edellisvuodesta 10 000 eurolla ja ulkoiset laskutukset ylittivät budjetin 42 000 eurolla. Panulan kapellimestarikilpailuvuoden takia vuodelle 2024 orkesteri ei saanut erillistä ulkopuolista avustusta ja avustustulot alittuivat -25 000 budjetista.

Tulosalueen toimintakulut ylittävät muutetun talousarvion -44 000 eurolla. Kaupunginorkesterin toimintakulut olivat -2 469 000 euroa (2023: -2 540 000 €), josta henkilöstökulujen osuus oli 78,4 % toimintakuluista (2023: 75,7 %). Kokonaisylitykseen vaikuttivat mm. budjetoitua suuremmat palvelujen ostot sisältäen markkinointikuluja, solisti -palkkioiden kuluja sekä matka- ja majoituskuluja. Palvelujen ostokulujen haastavuudesta huolimatta, palveluiden ostokulut laskivat vuodesta 2023 yht. 78 000 euroa.

Toimintakate oli vuonna 2024 yht. -2 260 000 euroa (2023: -2 339 000 €), ylitys budjettiin nähden oli -28 000 euroa (+1,3 %).

Toimintakuluissa on huomioituna orkesterin vuoden 2024 tasapainottamistoimenpiteet (-4 000 euroa). Tasapainottamisohjelma toteutui vuonna 2024 suunnitellusti sijaispalkkakulujen säästönä.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	201	188	6	194	209	+16
Toimintakulut	-2 540	-2 401	-24	-2 425	-2 469	-44
Toimintakate	-2 339	-2 213	-18	-2 232	-2 260	-28
Poistot					-38	
Nettokulut €/asukas	-33,92	-31,45	-0,26	-31,71	-32,11	0,40

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	24,8	-	24,8
Määräaikaiset	9,3	-	9,3

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toimielin: Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Vuoden 2024 painopisteet pysyneet samana kuin vuonna 2023, eli korkeatasoisten ja monipuolisten teatteriesitysten tuottaminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Suomalainen teatterikenttä on murroksessa paitsi valtion ja kuntien taloudellisten säästöjen, myös katsojakäyttäytymisen tasolla. Suomen teattereista on kadonnut 400 000 katsojaa verrattuna aikaan ennen koronaa. Syitä ovat muun muassa ryhmämatkailun hiipuminen suurten ikäluokkien ikääntymisen myötä, kiihtynyt kilpailu ihmisten vapaa-ajasta, sekä kuluttajien ostovoiman pienentyminen.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-iltojen määrä: 6 Katsojamäärä: 43000 Näytösten määrä: 194		Ensi-iltoja 6: Nollaneljäviisi, Peppi Pitkätossu, Huvioikeus, Cabaret, Vaikutetut, Komisario Palmun erehdys. Katsoja/kävijämäärä: 36 078 Näytösten määrä: 198

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Ensi-iltojen määrä	7	7	6	6
Näytäntöjen määrä	154	178	194	198
Katsoja/kävijämäärä	24940	33752	43000	36078
Henkilötyövuodet, toteutuneet	72	76	71	67,6
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	65	65	65	65
Nettomeno	-4 284 179	-4 636 123	-4 694 718	-4 676 552
Valtionosuus	1 497 000	1 564 645	1 564 645	1 605 169
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 787 179	-3 071 478	-3 073 155	-3 071 397

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1 026	1 153	11	1 164	861	-304
Toimintakulut	-5 663	-5 745	-114	-5 859	-5 537	+322
Toimintakate	-4 636	-4 592	-102	-4 695	-4 677	+18
Poistot					-268	
Nettokulut €/asukas	-67,24	-65,25	-1,45	-66,70	-66,45	-0,26

Toimintatuotoissa poikkeama talousarvioon nähden johtuu Suomalaisen teatterin murroksesta. Suomen teattereista on kadonnut 400 000 katsojaa verrattuna aikaan ennen koronaa. Syitä ovat muun muassa ryhmämatkailun hiipuminen suurten ikäluokkien ikääntymisen myötä, kiihtynyt kilpailu ihmisten vapaa-ajasta, sekä kuluttajien ostovoiman pienentyminen. Toimintakuluissa poikkeama talousarvioon nähden

johtuu muun muassa seuraavista syistä: Tekijänoikeusmaksuja mennyt budjetoitua vähemmän, henkilöstösuunnitelman muutokset vähentäneet palkkakustannuksia, palveluiden ostoissa on monin eri tavoin muodostuneita säästöjä ja aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa on tehty säästölinjaus syyskuusta alkaen. Vuoden 2024 toimintakate on 18 000 € ylijäämäinen.

Tasapainottamisohjelma toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Listaus KV:n talousarviomuutoksista:

447091 Muut palvelut	-22 000,00	KV 29.4.2024 §19
442002 Tavaroiden rahti- yms. kuljetuspalvelut	-18 000,00	KV 29.4.2024 §19
438021 Jätehuoltomaksut	-5 000,00	KV 29.4.2024 §19
458001 Kalusto	-14 000,00	KV 29.4.2024 §19
460001 Muu materiaali	-5 000,00	KV 29.4.2024 §19
482801 LLS rakennusten ja huoneistojen vuokrat	-36 000,00	KV 29.4.2024 §19

Lisäksi konserninhallinnon muutokset tilinpäätösvaiheessa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	37,9		37,9
Määräaikaiset	24,6	5,1	29,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV). Exreportin lukuja täydennetty vastaamaan todellisuutta.

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Toimialan kuvaus

Kaupunkiympäristön tuottamat palvelut ovat osa ihmisten jokapäiväistä arkea: kun kävelet kadulla, avaat vesihanan tai hengität puhdasta ilmaa, käytät kaupunkiympäristön tarjoamia palveluita ja elät valvomassamme ympäristössä. Kaupunkiympäristön toimiala vastaa elinympäristöstäsi, kaupungin teknisestä infrastruktuurista ja niihin liittyvistä palveluista. Toimialan tehtävänä on turvata jokaiselle kuntalaiselle toimiva ja viihtyisä asuinympäristö ja sujuva arki. Toimiala koostuu kahdeksasta eri tulosalueesta: kuntatekniikka, kiinteistötoimi, kaavoitus, rakennusvalvonta, ympäristötoimi ja jätelautakunta. Lisäksi kaupunkiympäristön kaksi tulosaluetta, Vaasan Vesi ja Talotoimi, ovat liikelaitoksia.

Tulosalueet jakautuvat neljään toimielimeen: Kaupunkiympäristölautakunta, Rakennus- ja ympäristölautakunta, Jätelautakunta ja Teknisten liikelaitosten johtokunta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunkiympäristön toimintaympäristö ja painopisteet ovat pysyneet pääpiirteittäin ennallaan. Vuosi 2024 jatkui taloudellisesti haasteellisena. Yleinen taloudellinen tilanne, inflaatio ja indeksien nousu rasittivat edelleen sekä käyttötaloutta että investointeja. Menneenä vuotena näkyi mm. kohonneiden rakennuskustannusten vaikutukset selvästi vähentyneinä rakennuslupina ja tonttikauppoina. Asuntorakentamisen pysähtyminen näkyi myös Vaasan veden uusien vesi- ja viemäriiliittymien määrän rajuna laskuna. Toimialan palveluverkkoselvitys valmistui 2024 ja se hyväksyttiin kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvissa lauta- ja johtokunnissa kevään 2024 aikana.

Maailmantilanteen takia myös vuotta 2024 leimasi vahvasti varautumiseen, valmiuteen ja kyberturvallisuuteen liittyvät asiat, joihin panostettiin entistä enemmän ja omaa valmiustasoa nostettiin mm. Vaasan vedellä. Valmissuunnittelusta on tullut osa toimialan vakiintunutta toimintaa.

Talouden tasapainotus vuosille 2024-2027 haastaa toimialan käyttötaloutta neljän vuoden aikana yli 10 milj.€. Tasapainottamiseen pyritään toiminnan sopeuttamisella, kustannuksia karsimalla sekä palvelumaksuja tarkistamalla. Talouden tasapainottamisen ohella kaupunkiympäristön toimiala on toteuttanut yli 90 % kaupungin investoinneista, mitä kautta on saatu aikaan kuntalaisille parempaa elinympäristöä kuten peruskorjattuja toimitiloja, toimivaa vesihuoltoa, kestävästä liikkumisesta ja viihtyisää elinympäristöä.

Vaasan yleiskaavan 2040 sekä viheraluejärjestelmän selvityksiä edistettiin ja jo varmistettuja tietoja aloitetaan viemään kartalle. Yleiskaavalla toteutetaan ja edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden ja kestävä kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta. Keskustan yhtenäiskoulun ja Ahventien opiskelijakylän sekä pesäpallokentän asemakaavat saivat lainvoiman. Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaava eteni ehdotusvaiheeseen ja Suvilahdesta kaupunginrantaan (rannalle) sijoittuvat asemakaavat, Keskustan seurakuntakeskuksen asemakaava, sekä ABB:n alueen asemakaava etenivät luonnosvaiheeseen. Kaupungin vetovoimaisuuden kehittämistä tukevat mm. Onkilahden puiston yleissuunnitelma, minkä tavoitteena on kehittää puistosta erittäin monipuolinen, houkutteleva ja toiminnallinen kokonaisuus, joka tukee lasten ja nuorten liikkumista sekä yleisesti Vaasan vetovoimaa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmaa on viety eteenpäin ja asemakaavatyössä on huomioitu pyöräilyn laatuikäytävän mahdollistaminen.

Toimialalla panostettiin monin tavoin myös kaupungin strategian mukaisesti hiilineutraali Vaasa 202X työn edistämiseen. Aloitettiin mm. luonnon monimuotoisuusohjelman (LUMO) laatiminen ja toteutettiin pyöräilyn laatukäytäväverkon kaavallinen mahdollistaminen viidessä asemakaavatyössä. Hiilinielujen määrän selvittelyä on jatkettu ja käynnissä on yhä hanke ”Puu jokaiselle Vaasalaiselle”, jonka tarkoituksena on istuttaa 2-4 vuoden aikana 70.000 puuta. Kaupunki voitti myös arvostetun European Green Leaf 2026 -palkinnon. Euroopan komission järjestämässä kilpailussa keskitytään siihen, miten kaupungit ovat onnistuneet ja pyrkivät jatkossa vastaamaan ilmastomuutoksen, saasteiden ja luontokadon muodostamiin ympäristöhaasteisiin. Jätelautakunnassa hyväksyttiin uudet jätehuoltomääräykset ja palvelutasoa on vahvistettu. Uusi kierrätys- ja kiertotalousohjelma lähetettiin kunnille hyväksyttäväksi.

Kaupungin asuntopula on tiedostettu ja tietoon sekä analyyseihin perustuvaa asumisen kehittämistä on edistetty, kaupungin väestötieto ja -ennustejärjestelmää parannettiin sekä asuntopoliittisen ohjelman päivityksen laadinta aloitettiin. Koordinoitiin kaupungin ARA-asuntojen myyntityötä yhteistyössä omistajaohjauksen kanssa. Paikkatietojärjestelmään liittyvät palvelimet siirrettiin kaupungin linjauksen mukaisesti Tieran konesaliin. Samassa yhteydessä vaihdettiin myös tiedonhallintajärjestelmä edullisempaan serveriin. Useissa kohteissa on selvitetty maaperän pilaantuneisuutta ja Raakamaata hankittiin Kiinteistötoimessa 21 ha. Maanhankinnan investointeihin käytettiin n. 1,5 milj.€.

Joukkoliikenteessä matkustajamäärät ovat kasvaneet 12 % edellisvuodesta ja asiakastyytyväisyys on parantunut. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet merkittävästi vuoteen 2023 nähden. Kunnallistekniikan investointeihin käytettiin nettona n. 22,3 milj.€, josta suurimmat investoinnit kohdentuivat edelleen satamaan; Lassen laiturin 1. vaiheen rakentamiseen sekä satamakentän laajentamiseen (11,7 milj.€). Kestävään liikkumiseen (1,6 milj.€), Laajametsän teollisuusalueelle (1,6 milj.€) sekä koneisiin ja kuljetusvälineisiin (1,0 milj.€) investointiin yhteensä n. 4,2 milj.€. Korjausvelan hillitsemiseksi toteutettiin useita kadunsaneerauskohteita sekä asfaltoitiin liikenneväyliä. Korjausvelka on saatu arvioitua katujen osalta ja niiden saneeraukseen on laadittu priorisointilista. Investoinneista merkittävä osa on pyritty ohjaamaan korjausvelan hoitoon, mitä jatketaan myös tulevinä vuosina. Vaasan vetovoimaa on saatu edistettyä mm. poikkeuksellisen hienon onkilahden liikennepuiston toteutuksella, mistä on saatu valtavasti positiivista palautetta.

Vaasan Vesi liikelaitoksessa investointeja toteutettiin nettona noin 10,4 milj.€:lla. Suurimpana investointina Pilvilammen uuden otsonointi- ja aktiivihiihtuodatuslaitoksen rakentaminen (n. 5 milj.€). Laitos otetaan käyttöön vuonna 2025 ja investoinnilla turvataan Pilvilammen laitoksen toimintavarmuus vuosiksi eteenpäin. Myös vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin panostettiin merkittävästi (n. 4 milj.€). Vaasan Sähkö otti vuonna 2023 käyttöönsä lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon perustuvan lämpövoimalan, minkä hyötysuhde on osoittautunut erinomaiseksi ja se edistää omalta osaltaan kaupungin strategista tavoitetta kohti hiilineutraalisuutta sekä alueen energiaomavaraisuutta.

Talonrakennushankkeiden vuoden 2024 määräraha oli 17,6 milj.€, josta 7,5 milj.€ oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjausohjelmaan. Erillismäärärahan hankkeita ei valmistunut vuonna 2024. Käyttösuunnitelman mukainen investointirahoitus alitettiin noin 7,6 milj.€, johtuen mm. kahden päiväkotihankkeen viivästymisestä, kun urakkatarjouksien hankintamenettely jouduttiin keskeyttämään ja käynnistämään uudelleen. Vuoden aikana otettiin käyttöön uusi, vuokramallilla toteutettu, Teeriniemen päiväkotito. Korjausvelan osuus kasvoi edellisvuodesta ja sen hallintaan pyritään kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta sekä rakennusten kunto huomioiden. Vuoden 2024 lopussa aloitettiin kiinteistönhallinnassa myös sote-kiinteistöjen yhtiöittämisprosessi. Yhtiöittäminen koskee kiinteistöjä, joissa Pohjanmaan hyvinvointialue jatkaa toimintaansa vuodesta 2026 eteenpäin.

Toiminnan painopisteistä ja keskeisistä muutoksista on tarkempi selvitys tulosaluekohtaisesti.

Talouden toteutuminen

Toimialan budjetoiduista menoista (ilman liikelaitoksia) toteutui 100,7 % ja tuloista 100,2 %. Budjetoimattomia tuloja, valmistuksesta omaan käyttöön, syntyi reilu 0,9 milj.€. Toimialan kate oli - 5.664 milj.€, mikä on noin 0,77 milj.€ parempi kuin muutettu talousarvio. Vuoden 2023 tilinpäätökseen verrattuna kaupunkiympäristön toimintakate parani yli 3,3 milj.€. Asukaslukuun verrattuna kaupunkiympäristössä käytettiin vuonna 2024 lähes 50 € vähemmän rahaa per kuntalainen, kuin vuonna 2023. Tiukan tasapainottamisohjelman vaikutukset näkyvät talouden tuloksessa. Liikelaitosten käyttötalousmenoista toteutui 95,7 % ja tuloista 101,4 %. Liikelaitosten budjetoimattomia tuloja, valmistuksesta omaan käyttöön, syntyi noin 0,78 milj.€.

Toimialan investoinneista (ilman liikelaitoksia) toteutui 90,5 % ja liikelaitosten osalta 72,6 %. Yli 7 milj.€ alitus liikelaitosten investointeihin syntyi talotoimen muutaman hankkeen viivästymisestä ja siirtymisestä eteenpäin.

Liikelaitosten tilinpäätös esitellään laajemmin omassa kappaleessaan ja talouden olennaisista poikkeamista on tarkempi selvitys tulosaluekohtaisissa toimintakertomuksissa.

Kaupunkiympäristö yhteensä, ilman liikelaitoksia:

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	28 317	28 893	-1 112	27 782	27 834	+53
Valmistus omaan käyttöön	268	-	-	-	945	+945
Toimintakulut	-37 606	-33 200	-1 019	-34 219	-34 443	-224
Toimintakate	-9 021	-4 306	-2 131	-6 437	-5 664	+774
Poistot					-13 560	
Nettokulut €/asukas	-130,83	-61,19	-30,27	-91,46	-80,47	-10,99

RAKENNUSVALVONTA

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen. Vuonna 2024 rakennustarkastaja irtisanoutui tehtävästään ja avustava lupa-assistentti (sijainen) aloitti tammikuussa 2024. Muutoin ei vaihtuvuutta henkilökunnan suhteen. Pääosin henkilökunta työskentelee paikan päällä työn luonteen takia. Tämä osaltaan tukee jaksamista työssä, kun asioiden kanssa ei ole yksin. Tarvittaviin koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu, suurin osa webinaareina. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun ja niiden kehittämiseen osallistutaan. Laadunohjaisilta jäi 2024 toteutumatta tonttijakoon liittyen.

Uusi rakennuslaki ja sen ns ”korjaussarja” tuli voimaan 1.1.2025. Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin. Taloudellisesti 2024 vuosi oli haasteellinen ja tulotavoite jäi odotetusta, johtuen yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja rakentamisen vähentymisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Vuoden 2024 aikana lupia myönnettiin: rakennus-, toimenpide- ja purkulupia 549 kpl, yhteensä rakennettavia kerrosalaneliöitä 52.119 m² (v. 2023 oli 601 kpl/ 36.108 m²), poikkeamislupia 13 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 10 kpl. Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 7 kpl (2023: 5 kpl), rivi- ja ketjutaloja 2 kpl (2023: 0 kpl) ja omakotitaloja 34 kpl (nämä vain uudisrakennuksia) (2023: 25 kpl). Vuonna 2024 sähköisen asioinnin käyttöaste oli 89 %. Sähköinen arkistointi on jokapäiväistä työtä, siitä on edelleen vanhaa velkaa.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Osaava ja hyvä asiakaspalvelu.	Riittävä koulutus, verkostoituminen ja valmentava johtaminen.	Rakentamislain vuoksi on osallistuttu aktiivisesti lähikoulutuksiin ja webinaareihin. Yhteistyötä lähikuntien kanssa on lisätty. Uuden tulosaluejohtajan koulutus on käynnistetty.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuus kolmen vuoden keskiarvona 95–100 %.	Määrärahaseuranta, tavoitteellinen työskentely tulojen ja omarahoitteisuuden saavuttamiseksi.	Omarahoitteisuuden ka vuonna 2024 76,98 %. (Kolmen vuoden ka 2022–2024 on 78,29 %).
Vetovoimainen Vaasa	Edistää ja ylläpitää hyvää ja toimivaa rakennettua ympäristöä.	Laadunohjaus ja ennakkoneuvottelut. Nopea prosessi. Rakennetun ympäristön valvonta.	Henkilöstö on kouluttautunut uutta rakentamislakia varten. Johtoryhmässä on työskennelty tiiviissä yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Myönnetyt luvat kpl	721	601	700	549
Lupien käsittelyn keskiarvo pv	20	14	20	12,78
Katselmukset kpl	17 00	1 150	1 700	1 065
Poikkeamispäätökset	21	12	20	13
Suunnittelutarveratkaisut	36	25	40	10

Talouden toteutuminen

Tuloista toteutui noin 71,7 % (toteuma n. 624.000 €/tavoite 870.000 €). Rakentamisen muuttuminen ja väheneminen mm. kustannusten nousun myötä arvioidaan näkyvän tuloissa. Toimintamenot alittivat annetun kehyksen noin 68.100 € ja toteuma oli 92,3 %.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	479	870	0	870	624	-246
Valmistus omaan käyttöön					23	+23
Toimintakulut	-837	-903	18	-885	-817	+68
Toimintakate	-358	-33	18	-15	-170	-155
Nettokulut €/asukas	-5,20	-0,47	0,25	-0,22	-2,42	2,20

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	8,9	0	8,9
Määräaikaiset	1,7	0	1,7

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Ympäristönsuojelun pääpainona v. 2024 oli käsitellä vapautushakemuksia, jotka koskivat kunnalliseen viemäriin liittymisvelvollisuutta. Jätevesiviemärin toiminta-alueen laajentaminen aiheutti hakemusruuhkan, jota vuoden aikana on purettu. Ympäristönsuojelun Energia- ja ilmastoasiantuntija osallistui voitokkaasti Green Leaf 2026 -kilpailuun.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Ympäristönsuojelun tehtävien tasokas ja riittävän kattava hoitaminen.	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen	Valvontasuunnitelmasta toteutunut 70 %
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hyvä ilmanlaatu	Ilmanlaadun jatkuvatoiminen tarkkailu	Mittausten ajallinen kattavuus yli 90 %

Talouden toteutuminen

Tasapainottamisohjelman toteuttamiseksi vuonna 2024 lopetettiin pienpeto- ja rottapyynnit ja irtisanottiin ympäristölaboratorion päivystyssopimus.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	70	85		85	75	-10
Valmistus omaan käyttöön					7	+7
Toimintakulut	-418	-530	50	-480	-533	-53
Toimintakate	-348	-445	50	-395	-451	-56
Nettokulut €/asukas	-5,05	-6,32	0,71	-5,61	-6,41	0,80

Sisältää myös Ympäristölaboratorion kulut

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	5		5
Määräaikaiset			

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

TERVEYSVALVONNAN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toimielin Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnassa painotettiin v. 2024 toiminnanharjoittajien valvontaa ja vesilaitosten valvontasuunnitelmien päivitystä.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun tehtävien laadukas hoitaminen	Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen	Terveysvalvonnan valvontasuunnitelmasta toteutui 59 %

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	246	215		215	254	+39
Toimintakulut	-498	-548	15	-533	-540	-7
Toimintakate	-253	-333	15	-318	-286	+32
Nettokulut €/asukas	-3,66	-4,73	0,21	-4,52	-4,07	-0,46

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	8,8		8,8
Määräaikaiset	0,3	0,3	0,6

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

ELÄINLÄÄKINNÄN YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toimielin: Rakennus- ja ympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta sekä kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Yhteistoiminta päivystysalueen kuntien eläinlääkäreiden sekä yksityisten eläinlääkäriasemien kanssa.	100 % ajasta.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Asiakaskäynnit, Vaasa	2189	2559	2100	2702
Asiakaskäynnit, Laihia	324	511	300	660

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	206	154		154	163	+9
Toimintakulut	-430	-418		-418	-417	+1
Toimintakate	-224	-264		-264	-254	+10
Poistot					-4	
Nettokulut €/asukas	-3,25	-3,76	-0,00	-3,76	-3,61	-0,15

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	3,9		3,9
Määräaikaiset	0,3	0,1	0,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toimielin: Vaasan Seudun Jätelautakunta

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun Jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluvat esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kompostitarkastaja palkattiin 1.4.2024 alkaen, ja kompostitarkastukset aloitettiin huhtikuun 2024 lopulla. Suuri määrä kotitalouksia kompostoi biojätteensä. Kiinteistöt, jotka todetaan olevan ilman kompostia, liitetään pakolliseen biojätteenkuljetukseen tarkastusprosessin päätyttyä.

Jätelautakunnalle nimitettiin tilapäinen puheenjohtaja syyskuussa 2024, koska sekä varsinainen puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneet osallistumasta kokouksiin.

Vuoden aikana Jätelautakunta on hyväksynyt uudet jätehuoltomääräykset ja uuden jätetaksan. Jätehuollon palvelutasoa on vahvistettu, ja vuoden lopulla Jätelautakunta on lähettänyt kierrätys- ja kiertotalousohjelman kunnille hyväksyttäväksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien määrän vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 95 %	Liittymiskehotuksia, yhteistyö ympäristöviranomaisten kanssa	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti on noin 96 %
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien määrän vähentäminen	Liittymisprosentti on yli 85 %	Liittymiskehotuksia, yhteistyö ympäristöviranomaisten kanssa	Pienkiinteistöjen liittymisprosentti viemäriverkoston ulkopuolella on noin 69 %
Sähköisten prosessien kehittäminen virkamiespäätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi	Sähköisesti saapuvien hakemusten määrä lisääntyy, tavoite 80 % Nopeampi päätöksentekoprosessi	Kehotetaan asiakkaita aina ensin täyttämään sähköinen hakemus	Sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista oli 72,3 %

Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Kiinteistöjen tiedot siirretään kuntien ympäristöviranomaisille, kun jätehuoltoviranomainen on lähettänyt kaksi kirjettä kiinteistönhaltijalle ja siitä huolimatta kiinteistön haltija ei ole liittännyt kiinteistöä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on n. 96 %.

Jätelautakunnan vastualueeseen kuuluu myös lieteakaivojen tyhjennysten valvonta niiden kiinteistöjen osalta, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden lietetyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti on n. 69 %.

Keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 11 päivää. Tavoite oli, että käsittelyaika on korkeintaan 14 päivää ja että 80 % hakemuksista tulee sähköisesti. Vuoden aikana 72,3 % hakemuksista tuli sähköisesti.

Huhtikuusta joulukuuhun 2024 suoritettiin 848 kompostoritarkastusta. Tarkastuksia jatketaan vuonna 2025.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Suoritetut tarkastukset	105	0	1 000	848
Käsiteltyjen jätehuoltomääräyksistä poikkeamisten määrä	2 200	10 741	1 000	1 162
Virkamiespäästösten käsittelyaika, päiviä	9,5	83,8	14,0	11,0
Sähköisesti vastaanotettujen päätösten osuus, %	85,1	57,1	80,0	72,3

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot muodostuvat Ab Stormossen Oy:n kaupungille tilittämistä yhteistoimintakorvauksista, joilla toimintakulut katetaan. Tuottojen ja kulujen netotus tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Toimintatuotot ja -kulut olivat 308.000 €, alitusta budjettiin verrattuna n. 17.000 e eli 5 %. Vuonna 2023 kustannukset olivat 332.000 €. Eniten alittuivat palvelujen ostot, 14.000 €. Isoin alitus syntyi postimaksuissa, joita toteutui vain 500 €, budjetoitu 7.000 €, TP 2023 toteuma oli 45.000 € lakimuutoksen takia.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	332	325	0	325	308	-17
Toimintakulut	-332	-325	-0	-325	-308	+17
Toimintakate	0	0	-0	-0	0	0
Nettokulut €/asukas	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2,0	0	2,0
Määräaikaiset	1,0	0	1,0

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

YHTEISPALVELUT

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	1	-	-	-	1	+1
Toimintakulut	-315	-338	-5	-343	-292	+51
Toimintakate	-315	-338	-5	-343	-291	+52
Nettokulut €/asukas	-4,56	-4,80	-0,07	-4,87	-4,14	-0,74

KAAVOITUS

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina olivat vuonna 2024:

- Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmä

Toteutunut;

Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmän selvityksiä on edistetty niin pitkälle kun niitä on pystytty edistämään. Yleiskaavan laatimistyökalu on päätetty ja siihen on haettu koulutusta koko yleiskaavatiimille. Lisäksi Yleiskaavatiimi haki yhdessä Espoon ja Tampereen kanssa hankerahoitusta QGIS-työkalun jatkokehittämiseen, rahoituspäätös tiedetään keväällä 2025. Viheraluejärjestelmän kokonaisuutta on työstitetty eri teemojen kautta eteenpäin. Seuraavaksi niin yleiskaavan että viheraluejärjestelmän jo varmistettuja tietoja tullaan viemään kartalle.

- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja muut ranta-alueet, Klemettiä eteläinen)

Toteutunut,

Keskustan yhtenäiskoulun ja Ahventien opiskelijakylän asemakaavat saivat lainvoiman, Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavoituksen prosessi eteni ehdotusvaiheeseen, Suvilahdesta kaupunginrantaan rannalle sijoittuvat asemakaavat etenivät ja Keskustan seurakuntakeskuksen asemakaava eteni luonnosvaiheeseen. Rahkolan ja Saippuan rannan asemakaavaan liittyvissä selvityksissä saatiin sellaiset tulokset, että asemakaavahanketta voi jatkaa.

- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)

Toteutunut;

Huomioitu yleiskaavan tavoitteissa. Ristinummen keskuksen, Länsiniitty II:sen ja Gerbyn rinteiden asemakaavat ovat asemakaavavalmistelussa. Länsiniityn alueella edetään kaupungin maan alueella jatkossa ja Gerbyn rinteiden vaihtoehtoratkaisuista oli ylimääräinen kuuleminen ja yleisötilaisuus. Keskustan yhtenäiskoulun ja Pesäpallokentän asemakaavat saivat lainvoiman.

- Työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen

Toteutunut;

ABB:n alueen asemakaava eteni luonnosvaiheeseen ja Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavamuutos eteni ehdotusvaiheeseen. Kaupallisten alueiden selvityksiä ja linjauksia täsmennettiin niin yleiskaava- että valmistelussa olevien asemakaavahankkeiden osalta.

- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen

Toteutunut;

Erilaisissa liikenteen kehittämisen hankkeissa sekä lapsiystävällisten kuntien hankkeessa. Kokonaisyleiskaavatyö sekä viheraluejärjestelmätyö.

- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen

Toteutunut;

Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaamista ja kehittämistä edistettiin kokonaisyleiskaavan ja siihen liittyvän viheraluejärjestelmän taustaselvityksissä, Lumo-ohjelman valmistelussa, asemakaavoihin liittyvissä suunnitelmissa, luontoselvityksissä ja hulevesiselvityksissä, kiertotalouden Green deal -prosessissa, Onkilahden puiston ja muissa viheralueisiin liittyvissä suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä.

- Hulevesien hallinnan edistäminen

Toteutunut;

Kaupungin hulevesityöryhmä kokoontui kerran vuoden aikana. Vuoden aikana osallistuttiin hulevesien tulvariskien arvioinnin laatimiseen sekä Kuormitus Haltuun (KUHA) -hankkeen ohjaukseen. Kaavoitus tilasi Pappilanmäen hulevesiselvityksen opinnäytetyönä. Aloitettiin yleiskaavaan liittyvä koko kaupungin kattavan valuma-alue selvityksen laadinta. Lisäksi osallistuttiin hulevesiin liittyviin tapahtumiin kuten hulevesipäivään ja Taustatietoa tulvista- webinaariin. Kaavaprojekteissa edistettiin hulevesien hallintaa ja lisättiin hulevesiin liittyvien kaavamääräysten käyttöä.

Nykyisin hulevesiasiat nousevat esiin melkein joka kaavahankkeessa ja hulevesiselvityksissä olevat asiat pyritään huomioimaan jo kaavamääräyksissä ja vaikutusten arvioinnissa. Hulevesiin liittyvä täydennyskoulutus on tärkeää ja siksi mm. hulevesiseminaariin pyritään priorisoida osallistumista.

- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen

Toteutunut;

Vaskiluodon Fennon alueen Europan-arkkitehtikilpailun voittajan kanssa jatkettiin keskustelua mutta varsinainen jatkotyön tilaus siirrettiin vuodelle 2025, jotta työhön saadaan myös OAS-vaiheen kuulemisen kautta mahdollisesti tulevat tavoitteet huomioituksi. Vöyrinkaupungin konepaja-alueen kaavamääräysviimeistelyssä erityisesti arvioitiin ja pilotoitiin laajemman alueen tulevaisuuden ohjauskeinoja.

- Pyöräilyn laatukäytäväverkoston mahdollistaminen

Toteutunut;

Viidessä asemakaavatyössä kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävä on ollut mukana.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Tiivis yhdyskuntarakenne. Hiilinielujen määrän laadullinen parantaminen. Pyöräilyn laatukäytäväverkoston kaavallinen mahdollistaminen. Kaupunkiosakeskusten asemakaavojen tarkistaminen. Uusiutuvan energian mahdollistavien hankkeiden edistäminen. Yleiskaavatyössä huomioidaan joukkoliikenteen edellytysten parantaminen.	Mahdollistetaan kaavallisesti pyöräilyn laatukäytävän parantamisen kohteita. Ristinummen ja Länsiniityn keskustojen asemakaavoittaminen. Yleiskaavatyössä liikenteen tavoiteverkkotyön edistäminen.	On huomioitu yleiskaavan ja viheraluejärjestelmän kokonaisuudessa. Kävelyn ja pyöräilyn laatukäytäväverkoston suunnittelussa on oltu mukana ja viidessä asemakaavatyössä mitoitusta pyritään huomioimaan. Gerbyn rinteeseen, Länsiniityn ja Ristinummen keskustan asemakaavatyössä kaupunkiosakeskuksia suunnitellaan tarkemmin.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	Osallistava ja lainmukainen kaavaproessi.	Tavoitteissa pysytty. Vuoden lopussa ei ollut sisällä yhtäkään kaavavalitusta, kahden asemakaavan valitukset hylättiin oikeusasteissa. Vuorovaikutuksen keinovalikoimassa on kaikki tavat käytössä.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Kaavatarpeiden ennakointi ja toteuman seuranta.	Vaasan yleiskaava 2040 ja viheraluejärjestelmätyö eteni ja suurin osa selvityksistä on valmistunut. Kaupunginosakeskus rakenne palveluiden sijoittamisen ja liikenteen ohjaamisen vähäpäästöisten ratkaisujen (pyöräily, joukkoliikenne) kautta ohjaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä tiiviiksi ja kustannustehokkaiksi houkutteleviksi ympäristöiksi asumiselle ja liiketoiminnalle sekä vapaa-ajan harrastuksille.

			Vuoden 2024 asemakaavahankkeista kahden hankkeen osalta oli toimijoiden osalta harkintataukoa, kahdessa asemakaavassa on resurssien ja priorisoinnin takia ollut taukoa mutta muuten kaavoituskatsauksen hankkeissa on pysytty, kaksi uutta hanketta tuli ohi kaavoituskatsauksen asemakaavavalmisteluun. Kaavavarantotilanne on hyvä eri asuntotyypeillä mutta ei kaikilta osin kysytyiltä paikoilta.
Vetovoimainen Vaasa	Väestönkasvu	Toteutetaan maankäytön toteuttamisohjelmaa ja kaavoituskatsaukseen nostettuja hankkeita.	Kaavavaranto on hyvä mutta rakentaminen on jäissä, vaikka asuntokysyntää olisi. Edullisten vuokra-asuntojen kysyntään pyritään pitkällä juoksulla vastamaan mutta ydinkeskustan tehokkaissa kohteissa ei edullisiin uudiskohteisiin kaikissa päästä, ellei rakennusoikeutta tiputeta. Kaupunkiosakesukuksiin sijoittuvissa kaavahankkeissa on kuitenkin vahvaa vastustusta, vaikka kysyntää rivi- ja pientalotonteille olisi palvelujen ääressä.
Vetovoimainen Vaasa	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Kaavojen ja yleissuunnitelmien kautta luodaan puitteet, joilla aikaansaadaan tavoitteet.	On huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja OAS:ssa. Peruslähtökohta joka suunnittelutyössä. Onkilahden puiston yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää Onkilahden puistoa niin, että siitä tulee erittäin monipuolinen ja houkutteleva toiminnallinen puistokokonaisuus, joka tukee lasten ja nuorten liikkumista sekä yleisesti Vaasan vetovoimaa. Alkulan alueen, Sisäsataman ja Hietasaaren, Keskustan ja Vöyrinkaupungin yhtenäiskoulujen, Vöyrinkaupungin konepaja-alueen, Suvilahden kävelyn ja pyöräilyn pääreitillä, Rautatien aluerajoitusten tarkistamisessa, Pesäpallokentän alueen, Kuulahdenkadun, Karhuntien, ABB:n sekä Keskustan seurakuntakeskuksen asemakaavatyössä näitä asioita on erityisesti painotettu.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	0	1	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK: ta 87 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m ² , 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1

Kaavoituksen mittaristossa on myös asemakaavojen läpimenoaika. Kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto oli 738 (vuonna 2023 oli 768), kun poistetaan kolmen asemakaavan oikeusprosessien odotusaika. Kaavojen vireilletulo päivämäärä on laskettu todellisesta aloituksesta eikä siitä, milloin kaava on ensimmäisen kerran mainittu kaavoituskatsauksessa.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuului vuonna 2024 kolme tulosityksikköä; 9025210001 yleisten alueiden suunnittelu, 902510002 asemakaava ja 902510003 yleiskaava. Palveluiden oston puolella tuli konsulttikuluissa säästöä, tämä johtuu siitä diplomityöviiveestä mutta myös siitä, että Niemen alueen jatkosuunnittelu Europanin kilpailuvoittajan kanssa siirrettiin seuraavalle vuodelle, jolloin suunnittelussa voidaan huomioida alkuvaiheen prosessista tulleen mielipiteet sekä valmistuvan tarkemman kulttuuriympäristöselvityksen tiedot.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	56	50	7	57	34	-23
Valmistus omaan käyttöön	2				1	+1
Toimintakulut	-1 994	-2 022	18	-2 004	-1 798	+206
Toimintakate	-1 936	-1 972	25	-1 947	-1 764	+184
Nettokulut €/asukas	-28,07	-28,03	0,36	-27,67	-25,06	-2,61

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20,4	0,4	20,8
Määräaikaiset	1,1	1,2	2,3

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

Kaavoituksessa on vakituista työpaikkaa 23, joista 22 oli vuoden 2024 lopussa täytetty. Perhevapaat ja sairauslomat aiheuttivat vakituksessa henkilöstömäärässä vajautta, mutta sitä on pyritty paikkaamaan määräaikaisilla osaajilla, sijaisilla, kesätyöntekijöillä ja harjoittelijoilla.

KIINTEISTÖTOIMI

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta. Tulosalue jakautuu neljään tulosityksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6690 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien pientalotonttien lukumäärä oli n. 55 tonttia vuodenvaihteessa 2024–2025, jotka sijaitsevat pääosin Vanhan sataman, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on lisäksi noin 30 pien- ja rivitalotonttia, jotka ovat luovutettavissa, kun alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Vuonna 2024 luovutettiin vuokraamalla tai myymällä yhteensä 12 tonttia. Määräalojen sekä olemassa olevan sopimuskannan vuokraamisen osalta on tehty päätöksiä sopimusten jatkamisesta/ uusimisesta/muutoksista. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty useissa kohteissa.

Asumispalveluiden päätoimenpiteitä vuonna 2024 olivat asumisneuvontapalvelun kehittäminen, esteettömyyden edistäminen, tietoon ja analyyseihin perustuvan asumisen kehittämisen edistäminen, kaupungin väestötietojen ja -ennustejärjestelmän parannukset, asuntopoliittisen ohjelman päivityksen laadinnan aloitus sekä kaupungin omistamien ARA-asuntojen myyntityön koordinointi yhteistyössä kaupungin omistajaohjauksen kanssa.

Paikkatietojärjestelmään liittyvät palvelimet siirrettiin kaupungin linjauksen mukaisesti Tieran konesaliin. Samassa yhteydessä Oracle-tiedonhallintajärjestelmä vaihdettiin edullisempaan SQL Serveriin. Muutosten seurauksena Locus-sovelluksen käytettävyys heikentyi. Käytettävyyteen liittyvien ongelmien selvitystyö jatkuu 2025 puolella. Locusen käytössä on suurilta osin siirrytty selainpohjaisen Cloudin käyttöön, mutta vaativammat karttaeditoinnit ja stereokartoitus jouduttiin edelleen tekemään perinteisellä Desktop-versiolla. Laskuvarjolla varustetulla dronella on kuvattu ja laserkeilattu systemaattisesti alueita aloittaen Vaasan pohjoisosista ja edetty Isolahti-Vetokannas-tasolle. Asiantuntijapalveluina on selvitetty hulevesilaskutuksen kohteet ja laskutettavat tahot. Lisäksi on kehitetty useita sovelluksia maastossa kerättävien tietojen hallintaan ja nettikarttapalveluihin.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 28 kpl, yleisiä alueita 53 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 318 luvulle. Tonttijako tai tonttijaon muutos tehtiin 12 tontille. Lakisääteisen kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen ohella yksikkö on pyrkinyt parantamaan palveluja ja tehostamaan toimintaansa muun muassa saattamalla päätökseen kaupungin sähköisen kiinteistönmuodostusprosessin ja -työkalujen kehitysprojektin yhdessä Rovaniemen ja Lahden kaupunkien kanssa. Ulkoisen projektin lisäksi päivitettiin toimituspöytäkirjapohjia nopeuttamaan toimituksia, viimeisteltiin kiinteistönmuodostuksen TOS-suunnitelma ja hankittiin sähköinen

arkistointijärjestelmä toimitusasiakirjoille, jonka käyttöönotto siirtyi vuodelle 2025. Lisäksi selkeytettiin osoitteita Vaskiluodossa ja Sundomissa, valmisteltiin Vaasan vanhojen kaavoitettujen katujen haltuunottoa hakemalla lunastustoimitusta Maanmittauslaitokselta, siirrettiin rakennuksia vääriltä kiinteistötunnuksilta oikeille kiinteistötunnuksille ja kehitettiin prosessi rakennusten siirtämiseksi kiinteistöille, joilla Maanmittauslaitos suorittaa toimituksia, jotta vastaavia tilanteita ei syntyisi tulevaisuudessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta ----- Kysyntää vastaava tonttitarjonta ----- Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Vuoden aikana on hankittu n. 21 ha raakamaata. Viime vuoteen verrattuna hankittu maa oli pinta-alaltaan pieni, mutta vuoden 2024 aikana hankittiin mm. Scanian tontti Klemettilän alueella, mikä oli taloudellisesti merkittävä hankinta. ----- Toteutunut. ----- Kaupungin maapolitiittisten linjausten päivityksen yhteydessä lisättiin myös vaatimus, että ammattirakentajille suunnattujen kerros- ja rivitalotonttien osalta edellytetään A-luokan energiatehokkuutta. Kannustimena myönnetään 50 %:n alennus kahden ensimmäisen vuoden vuokrasta.
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka.	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen ----- Hissirakentamisen ja esteettömyyden edistäminen	Toteutunut, joskin edellinen ohjelma vanhentunut ja uutta laaditaan ----- Asuntomarkkinakatsaus (1 kpl) julkaistiin marraskuussa, tietoon ja analyysiin perustuvaa asumisen kehittämistä edistetty ----- Vuonna 2024 valmistui 1 jälkiasennushissi, johon kaupungin avustus. Esteettömyysavustuksia on myönnetty 2 kpl, joista toinen taloyhtiölle ja toinen yhdistykselle. Avustuksia maksettiin yhteensä 41065 €.

Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus.	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen ----- Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Kiinteistöjaotuksen selkiyttäminen, rekisterimerkintöjen ajantasaistaminen sekä rajamerkkien sijaintitarkkuuden parantaminen. ----- Mittauskalusto on tällä hetkellä ajan tasalla ja sitä uudistetaan tasaisin väliajoin.
Vetovoimainen Vaasa	Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä.	Paikkatietolinjausten kehittäminen, selkeyttäminen toteutumisen seuranta ----- Uusien teknologioiden käyttöönotto ----- Aineistojen laadun parantaminen	Linjausten kehittäminen työn alla. Trimbleen ja Esrin ArcGIS:iin perustuva perusrakenne muuttumaton. ----- Laskuvarjolla varustetulla dronella on kuvattu ja laserkeilattu systemaattisesti alueita aloittaen Vaasan pohjoisosista ja edetty Isolahti-Vetokannas-tasolle. ----- Asiantuntijapalveluina on selvitetty hulevesilaskutuksen kohteet ja laskutettavat tahot. Lisäksi on kehitetty useita sovelluksia maastossa kerättävien tietojen hallintaan ja nettikarttapalveluihin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 570	6 665	6 750	6 690
Maavuokrasopimukset, kpl	3 884	3 884	3 920	3 905
Maanhankinta, ha/v	99,15	96,12	100	21
Maankäytösopimukset, kpl/v	2	0	2	0
Tontinluovutus vuokraus, kpl/v	13	10	20	11
Tontinluovutus myynti, kpl/v	2	1	10	1
Asuntopäätökset: Korjaus-, energia- (loppuneet 2016/2017) ja hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	7	5	10	3
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v	204	191	150	83
Asukasvalinnat kpl	1 097	892	800	858
Muodostettuja tontteja, kpl/v	51	28	60	28
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	380	336	450	318
Asiakastyytyväisyys (asteikolla1-5)	5	Palautelomakkeista luovuttu 2023.	4	Palautelomakkeista luovuttu.
Työtyytyväisyys (asteikolla 1–5)	Kysely toteutuu joka toinen vuosi.	Kyselyä ei järjestetty vuonna 2023.	4	4

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui 84,7 % ja tuloja toteutui 100,9 %. Tulosalueen toimintakate oli +11.022 milj.€ ja taloudellinen tulos on siten hyvä. Kiinteän omaisuuden myyntivoittoja toteutuu arviolta noin 1,0 milj.€, mikä on 0,5 milj.€ vähemmän kuin TA2024 (tavoite 1,5 milj.€). Maanvuokratuloja toteutui noin 12,7 milj.€ (tavoite 12 milj.€). Maanvuokratulojen ylitys johtui indeksikorotusten lisäksi lähinnä uusista maanvuokrasopimuksista sekä joidenkin vanhojen sopimusten uusimisista ja vuokrien ajantasaistamisesta nykyarvoon. Muiden yksiköiden tulot (budjettitavoite yht. 243.500 €) jäivät tavoitteesta 28.800 €. Muiden tulojen lisäksi ARA tukee asumisneuvonnan toimintaa 35 %:lla toteutuneista kuluista. Muita tukia hankkeisiin saatiin vuonna 2024 n. 5 900 €

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	12 811	15 364	-1 600	13 764	13 887	+123
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	4	+4
Toimintakulut	-4 145	-3 132	-257	-3 389	-2 869	+520
Toimintakate	8 666	12 232	-1 857	10 375	11 022	+647
Poistot					-1564	
Nettokulut €/asukas	125,67	173,79	-26,39	147,40	156,60	-9,20

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	27,7	0,4	28,1
Määräaikaiset	1,8	0,6	2,4

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

KUNTATEKNIikka

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, pienvenesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun matkustaja- ja tavaraliikenteen toimintaedellytyksiä.

Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kuntatekniikan toimintaympäristö ja toiminnan painopisteet ovat säilyneet pääpiirteittäin ennallaan. Vuoden 2022 organisaatiouudistuksessa toiminta jaettiin kolmeen yksikköön: hanketoiminta, omaisuudenhallinta ja palvelut. Uudistus on sikäli onnistunut, että asukastytyytyväisyys, työtyytyväisyys ja kustannustehokkuus ovat parantuneet.

Vuonna 2024 astui voimaan mittava talouden tasapainotusohjelma, joka koskee kuntatekniikkaa neljän vuoden aikana 3,8 milj. euron edestä. Tähän haasteeseen on pystytty vastaamaan palvelumaksuja tarkistamalla ja toiminnan kustannuksia vähentämällä. Suurimmat haasteet talouden näkökulmasta ovat liittyneet katujen talvihoitoon, energianhinnan nousuun katuvalaistuksessa ja vajaisiin henkilöresursseihin pysäköinninvalvonnassa. Vuonna 2024 saatiin investointikohteet toteutettua pääosin suunnitellusti.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaikkia tavoitteita on edistetty ja ne on pääosin saavutettu. Alla olevassa taulukossa on esitetty kaksi tavoitetta kullekin strategiselle teemalle, näihin liittyviä toimenpiteitä ja tavoitteen toteuma. Tavoitteet ja toimenpiteet on jaettu siten, että jokaiselle tiimille löytyy jokin konkreettinen tavoite edistettäväksi.

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hiilinielujen vahvistaminen	Hiilinielujen määrän selvittäminen Suunnitelma hiilinielujen kasvattamiseksi	Hiilinielujen määrä on selvitetty, mutta suunnitelmaa hiilinielujen kasvattamiseksi ei ole. Käynnissä on Puu jokaiselle vaasalaiselle -hanke, jonka tarkoituksena on istuttaa 70.000 puuta 2–4 vuoden aikana. Parhaillaan kokeillaan hiilen sitomista pyörätierakenteisiin biohiilen muodossa.
Hiilineutraali Vaasa 202X	Liikenteen hiilidioksidipäästöjen väheneminen	Vakiinnutetaan liikennemallin käyttö hiilidioksidipäästöjen seurantaan Edistetään vähähiilisten liikennemuotojen käyttöä	Liikennemallin käyttö on vakiintunut ja siihen ollaan liittämässä uusia sensoreita liikenteen laskentaan. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ovat laskeneet merkittävästi vuoteen 2023 nähden (4,3 kton CO ₂). Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat kasvaneet 12 % vuodesta 2023. Kävelyä ja pyöräilyä edistetään aktiivisesti, joka lisää näiden suosiota. Uusittu yhteiskäyttöiset sähköautot Mini-Liftit pidemmän kantaman autoiksi.
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Ulkoliikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Otetaan käyttöön käyttöastetta mittaavia menetelmiä Kalevankisojen onnistuneet järjestelyt olosuhteiden osalta	Käyttöastetta voidaan mitata valaistuksessa olevilla sensoreilla sekä ulkokuntosalin laitteilla. Kalevan kisojen järjestelyt onnistuivat erittäin hyvin. Ulkoliikuntapaikat ovat olleet olosuhteisiin nähden hyvässä kunnossa ja asukastyytyväisyys on edelleen parantunut. Talvikaudella 2023–2024 hiihtoladut olivat poikkeuksellisen pitkään käytössä pitkän lumisen talven ansiosta. Talvikausi 2024–2025 on ollut säiden puolesta erittäin haastava, jonka vuoksi jääalueet ja ladut sekä Öjberget ovat olleet edellistalvea vähemmän käytössä.

Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Joukkoliikenteessä vakiinnutetaan käyttöön jatkuvan parantamisen periaate Henkilölogistiikan keskitetyn järjestämistavan selvittäminen	Joukkoliikenteessä on otettu käyttöön jatkuvan parantamisen toimintamalli ja kehityskohteita on ollut useita. Asiakastytyväisyys onkin hieman parantunut. Lippujen hinnoittelua on yksinkertaistettu. Hankittu lisäliikennettä mahdollisuuksien mukaan. Pilotoitu tapahtumalipputuotetta. Käynnistetty pilotti koululuokkien ilmaisesta joukkoliikenteestä arkinen päiväaikaan. Henkilölogistiikan edistämistä on selvitetty, mutta työ on vielä kesken.
Mahdollistajat: talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Kuntatekniikan toiminta on laadukasta Käyttötalouden riittävyys	Otetaan käyttöön jatkuvan parantamisen toimintamalli Investointien vaikutus käyttötalouteen huomioidaan joka tasolla	Jatkuvan parantamisen toimintamalli on otettu käyttöön kaikissa tiimeissä. Työhyvinvointi on edellisen kyselyn mukaan hieman parantunut. Asukastytyväisyys on kokonaisuutena hieman laskenut liikennevalojen osalta tapahtuneen notkahduksen vuoksi (-0,04). Edellisen kustannusvertailun mukaan yleisten alueiden kunnossapito on keskimääräistä edullisempaa. Kuntatekniikan toimintakate pysyi muutetun talousarvion raamissa. Kustannustehokkuus on pysynyt hyvällä tasolla, mutta uusien kohteiden ylläpitoon ei ole saatu lisämäärärahoja. Tasapainottamisohjelman toimet 3,8 milj. e ja muu tehostaminen 3,2 milj. e seuraavan neljän vuoden aikana on erittäin suuri haaste.
Vetovoimainen Vaasa	Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu	Toteutamme joka vuosi jotain poikkeuksellisen hienoa Hoitotoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti	Tämän vuoden poikkeuksellisen hieno toteutus oli Onkilahden liikennepuisto, joka on saanut valtavasti positiivista julkisuutta. Asukastytyväisyys heikkeni kokonaisuutena hieman edellisestä kyselystä, johtuen liikennevalojen osalta tapahtuneesta notkahduksesta (-0,04). Hoitotoimenpiteet ovat toteutuneet suunnitellusti.
Vetovoimainen Vaasa	Korjausvelan kasvu saadaan taittumaan	Korvausinvestoinnit ohjelmoidaan ja priorisoidaan	Korjausvelka on saatu arvioitua katujen osalta ja niiden saneerauksesta on laadittu priorisointilista. Hulevesiverkoston ja siltojen osalta arviointi on kesken. Investoinneista merkittävä osa on pyritty ohjaamaan korjausvelan hoitoon ja sitä jatketaan myös tulevina vuosina.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,8	3,7	3,9	3,9
Kävelijöiden määrä mittauspisteillä	860 000	900 000	1 000 000	1 200 455
Pyöräilijöiden määrä mittauspisteillä	945 000	1 100 000	1 200 000	1 004 215
Asukastytyväisyys katuvalaistukseen	4,1	4,1	4,2	4,1
Asukastytyväisyys liikennevaloihin		3,5	3,8	3,2
Asukastytyväisyys sadevesiviemärien toimintaan	3,7	3,8	3,9	3,9
Rakentaminen – Katurakenteet m2	57 104	90 000	60 000	15 900
Pyörätiet ja jalkakäytävät m2	49 085	30 000	30 000	23 500
Hulevesiviemärit m	6 422	5000	3 500	1 400
Laaditut kunnallistekniset suunnitelmat, lkm.	24	25	25	20
Korjaamon työtilaukset, lkm.	974	1 030	1 030	803
Kunnossapidettävät kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät, km	582	586	588	595
hoitokustannukset e/km	7 200	6 500	6 500	7 950
Asukastytyväisyys liikennealueiden hoitoon	3,3	3,4	3,5	3,4
Ulkoliikuntapaikat, lkm.	192	195	195	170
Asukastytyväisyys liikuntapaikkojen hoitoon	3,9	3,9	4,0	4,0
Asukastytyväisyys asuntoalueiden metsien hoitoon	3,4	3,6	3,8	3,6

Kaupungin metsäpinta-ala, ha	4 100	4 000	4 100	3 870
Venepaikkoja, lkm.	1 800	2 150	1 900	2 138
käyttöaste, %	92	86	93	82
Yleiset leikkipuistot, lkm.	85	86	86	86
Puistot hoitoluokka A1-A3, ha	159	157	160	161
Asukastytyväisyys puistojen hoitoon	3,8	3,9	4,0	3,9
Pohjatutkimukset, lkm.	170	400	200	490
Keskustan kehän ylittää keskimäärin autoja/arkivrk	97 300	102 000	98 000	96 800
Liikenneonnettomuudet, lkm.	170	150	150	tulossa 4/25
henkilövahingot	32	20	20	36
kuolemaan johtaneet onnettomuudet	1	0	0	4
Paikallisliikenteen matkustajamäärä	1 177 459	1 777 960	1 700 000	1 993 991
Paikallisliikenteen ajosuorite	2 225 380	2 200 761	2 350 000	2 350 000
Paikallisliikenteen matkustajatytyväisyys	2,8	2,8	3,0	3,2
Kaivulupa-anomukset, lkm.	213	220	220	191
Maksulliset pysäköintipaikat ydinkeskustassa, lkm.	1 190	1 220	1 220	1 510
Virheellisen pysäköinnin maksukehotukset, lkm.	13 069	13 500	13 500	10 876

Talouden toteutuminen

Toimintakate toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisesti, alitusta syntyi 0,4 % eli 60 000 e. Toimintakate parani vuoteen 2023 verrattuna 0,9 milj. e eli 6,6 %.

Toimintatuotot toteutuivat 0,2 milj e eli 1,4 % budjetoitua suurempina. Eniten ylittyivät avustukset, joita toteutui 0,6 milj. e, ja lupamaksut 0,1 milj. e. Vastaavasti joukkoliikenteen lipputulot toteutuivat 0,2 milj. e

alle muutetun budjetin ja pysäköintivirhemaksutulot alittuivat 0,1 milj. e resurssivajeen vuoksi. Ekomaksut 3,1 milj. e kirjattiin signaaliarvon vuoksi sekä tuloihin että menoihin. Ne poikkesivat budjetoidusta 1,1 milj. e.

Valmistusta omaan käyttöön toteutui 0,9 milj. e, vuonna 2023 toteuma oli 0,3 milj. e.

Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 4,0 % eli 1,0 milj. e. Henkilöstökulut alittuivat 0,5 milj. e lähinnä avointen vakanssien vuoksi. Palvelujen ostot ylittivät 1,2 milj. e. Suurimmat ylitykset syntyivät jo mainituista ekomaksuista 1,1 milj. e sekä asiantuntijapalveluiden ostoista 0,2 milj. e. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kustannukset ylittivät 0,2 milj. e polttoaineiden ja sähkön hintojen nousun vuoksi. Teknisen viraston ensimmäiseen kerrokseen muuton takia vuokratulot ylittivät 0,1 milj. e.

Suurimmat toimintakatteen ylitykset syntyivät liikennealueiden kunnossapidossa 0,3 milj. e huolimatta 0,3 milj. euron lisämäärärahasta sekä Valaistus ja liikennevalot -kustannuspaikalla, 0,1 milj. e. Toimintakatteen alitusta syntyi Viheralueiden kunnossapidossa, suunnittelussa ja rakentamisessa yhteensä 0,4 milj. e.

Kuntatekniikan käyttötalous alitti hieman muutetun talousarvion. Huomioitavaa on kuitenkin, että liikennealueiden kunnossapitoon ja valaistuksen energiakustannuksiin varatut määrärahat eivät ole pysyneet omaisuuden määrän kasvun ja yleisen hintatason mukana. Pysäköintivirhemaksujen tulot alittuivat henkilöresursseissa olleen vajeen vuoksi. Talouden tasapainottamisohjelma on toteutunut suunnitellusti lukuun ottamatta hulevesimaksujen korotusta, joka toteutunee vuoden 2026 alusta lähtien.

Kaupunginvaltuuston talousarviomuutokset

- vakanssin 5540 siirto Vastaanottokeskuksesta Viheralueiden kunnossapitoon 47.000 e 25.3.2024 § 9
- tasapainottamisohjelman tulojen lisäys 507.000 e, menojen vähennys 357.000 e, yht. 864.000 e 29.4.2024 § 18
- pysäköintivirhemaksutulojen alitus 200.000 e 9.12.2024 § 76
- liikennealueiden talvikunnossapidon lisämääräraha 300.000 e 9.12.2024 § 76

Investoinneissa korostuivat Satama-alue, jonne investoitiin 11,7 milj. e (2023 11,2 milj. e), Kestävä liikkuminen 1,6 milj. e, Laajametsän teollisuusalue 1,6 milj. e sekä Koneet ja kuljetusvälineet 1,0 milj. e.

Suurimmat investoinnit vuonna 2024 kohdistuivat satamaan Lassen laiturin 1. vaiheen rakentamiseen sekä satamakentän laajennukseen. Laajametsän teollisuusalueella jatkettiin aikaisempaa pienemmässä mittakaavassa alueen valmistelua teollisuustoimijoiden etabloitumisen mahdollistamiseksi. Vuoden aikana saneerattiin useita katuja, tehtiin aiempaa enemmän katujen pintauksia, toteutettiin pieniä liikenneturvallisuus- ja joukkoliikennehankkeita sekä uusittiin katuvalaistusta ja liikennevaloja.

Hietasaarenkadun kävelyn ja pyöräilyn laatukäytävä oli merkittävä investointi kestäväan liikkumiseen, jonka muina kohteina voi mainita Kronvikintien pyörätien rakentamisen ja Gerbyn rantatien yhdistetyn jalkakäytävän ja pyörätien saneerauksen. Viherrakentamisen kohteista Onkilahden liikennepuisto oli mittavin, mutta myös useita pienempiä hankkeita tehtiin, kuten 100K Vaasan luontoliikuntaverkostoa. Kuntatekniikka toteutti myös ulkoliikuntapaikkoja liikuntapalveluille, kuten Onkilahden Pumptrack-radan ja Gerbyynmäen OCR-radan.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	14 116	11 832	481	12 313	12 488	+175
Valmistus omaan käyttöön	266	0	0	0	911	+911
Toimintakulut	-28 637	-24 984	-857	-25 841	-26 868	-1 027
Toimintakate	-14 254	-13 152	-376	-13 528	-13 469	+59
Poistot					-11 992	
Nettokulut €/asukas	-206,72	-186,87	-5,33	-192,21	-191,36	-0,84

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	110,1	1,2	111,3
Määräaikaiset	40,3	12,6	52,9

Taulukon luvut on ilmoitettu henkilötyövuosina (HTV).

2.2.2. Tuloslaskelman toteutuminen

2.2.2.1. Tuloslaskelma kaupunki ja liikelaitokset

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät. Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko sisältää liikelaitosten tuloja ja menoja.

Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa ”V Liikelaitosten tilinpäätökset”. Liikelaitosten kaupungille tulouttamat korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuottoihin.

	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	134 146 400,00	-637 295,24	133 509 104,76	134 201 225,29	-692 120,53
Myyntituotot	44 696 600,00	-1 132 127,31	43 564 472,69	44 124 855,66	-560 382,97
Maksutuotot	11 773 100,00	-1 490 200,00	10 282 900,00	9 406 635,43	876 264,57
Tuet ja avustukset	8 983 500,00	2 082 166,23	11 065 666,23	11 820 790,68	-755 124,45
Vuokratuotot	65 233 100,00	64 500,00	65 297 600,00	66 241 302,96	-943 702,96
Muut toimintatuotot	3 460 100,00	-161 634,16	3 298 465,84	2 607 640,56	690 825,28
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	157 300,00	-157 300,00	0,00	243 652,95	-243 652,95
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				1 725 950,95	-1 725 950,95
TOIMINTAKULUT	-327 970 600,00	1 006 873,44	-326 963 726,56	-320 192 355,23	-6 771 371,33
Henkilöstökulut	-147 539 400,00	-1 092 934,18	-148 632 334,18	-144 013 067,09	-4 619 267,09
Palkat ja palkkiot	-120 008 700,00	-780 538,48	-120 789 238,48	-117 450 044,88	-3 339 193,60
Henkilösivukulut	-27 530 700,00	-312 395,70	-27 843 095,70	-26 563 022,21	-1 280 073,49
Eläkekulut	-24 344 100,00	-181 950,38	-24 526 050,38	-23 635 510,06	-890 540,32
Muut henkilösivukulut	-3 186 600,00	-130 445,32	-3 317 045,32	-2 927 512,15	-389 533,17
Palvelujen ostot	-93 791 800,00	1 007 338,97	-92 784 461,03	-91 665 720,16	-1 118 740,87
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 884 300,00	141 878,18	-17 742 421,82	-18 291 485,67	549 063,85
Avustukset	-16 933 700,00	141 741,07	-16 791 958,93	-15 156 842,96	-1 635 115,97
Vuokratulut	-49 503 100,00	312 810,73	-49 190 289,27	-49 648 117,98	457 828,71
Muut toimintakulut	-2 318 300,00	496 038,67	-1 822 261,33	-1 417 121,37	-405 139,96
TOIMINTAKATE	-193 666 900,00	212 278,20	-193 454 621,80	-184 021 526,04	-9 433 095,76
VEROTULOT	177 270 000,00	-837 000,00	176 433 000,00	178 507 171,35	-2 074 171,35
VALTIONOSUUDET	40 714 000,00	1 547 400,00	42 261 400,00	42 481 067,00	-219 667,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	3 112 000,00	976 300,00	4 088 300,00	10 372 985,68	-6 284 685,68
Korkotuotot	550 000,00		550 000,00	1 130 551,51	-580 551,51
Muut rahoitustuotot	29 947 000,00		29 947 000,00	34 452 846,08	-4 505 846,08
Korkokulut	-9 575 000,00	976 300,00	-8 598 700,00	-7 364 166,41	-1 234 533,59
Muut rahoituskulut	-17 810 000,00		-17 810 000,00	-17 846 245,50	36 245,50
VUOSIKATE	27 429 100,00	1 898 978,20	29 328 078,20	47 339 697,99	-18 011 619,79
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-33 627 800,00	-1 800,00	-33 629 600,00	-38 857 579,86	5 227 979,86
Suunnitelman mukaiset poistot	-33 627 800,00	-1 800,00	-33 629 600,00	-31 396 072,05	-2 233 527,95
Arvonalentumiset				-7 461 507,81	7 461 507,81
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				0,00	0,00
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut				0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-6 198 700,00	1 897 178,20	-4 301 521,80	8 482 118,13	-12 783 639,93
TILINPÄÄTÖSSIIRROT				-5 473 998,85	5 473 998,85
Poistoeron muutos				526 001,15	-526 001,15
Varausten muutos				-6 000 000,00	6 000 000,00
Rahastojen muutos					0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 198 700,00	1 897 178,20	-4 301 521,80	3 008 119,28	-7 309 641,08

Toimintatulot ja -menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty luvussa 2.2.1. Niissä on selvitetty tarkemmin tulosalueiden toimintamenojen ja -tulojen toteutumista vuonna 2024.

Toimintatuotot olivat alkuperäisessä talousarviossa 134,1 milj. euroa ja toteutuivat 134,2 milj. euron suuruisina. Toimintatuotot olivat lähes alkuperäisen talousarvion mukaiset ja muutettuun talousarvioon verrattuna toteuman ylitys oli 0,7 milj. euroa.

Toimintatuotoissa suurin poikkeama alkuperäiseen talousarvioon oli tuet ja avustukset johtuen pääosin saaduista valtionavustuksista sekä maksutuotoissa maankäyttösopimustulojen alentuminen.

Valmistus omaan käyttöön oli 1,7 milj. euroa muodostuen liikelaitosten ja kuntatekniikan eristä.

Toimintakulut olivat alkuperäisessä talousarviossa -327,9 milj. euroa ja toteutuivat -320,2 milj. euron suuruisina. Toimintakulut alittivat alkuperäisen talousarvion 7,8 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 6,8 milj. eurolla. Toimintakulujen alitukset johtuvat pääosin talouden tasapainottamisohjelman mukaisista toimenpiteistä ja vastaanottokeskuksen toiminnan lakkauttamisesta 1.6.2024 lukien. Suurimmat nettoalitukset olivat varhaiskasvatuksella 1,5 milj. euroa, konsernihallinnolla 1,3 milj. euroa, Vaasan Talotoimi -liikelaitoksella 1,6 milj. euroa ja Vaasan Vesi liikelaitoksella 1,5 milj. euroa.

Toimintakuluissa henkilöstökulut alittuivat 3,5 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion. Palvelujen ostot, avustukset ja muut toimintakulut alittivat yhteensä 4,8 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät 0,4 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion.

Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa oli -193,7 milj. euroa ja muutetussa talousarviossa -193,5 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -184,0 milj. euroa oli 9,6 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 9,4 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa.

Yhteenveto käyttötalousarvion toteutumisesta sitovuustasoittain on esitetty luvussa 2.2.5.1.

2.2.2.2. Tuloslaskelma kaupunki ilman liikelaitoksia

	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	67 548 700,00	-637 295,24	66 911 404,76	66 647 693,68	263 711,08
Myyntituotot	27 021 900,00	-1 132 127,31	25 889 772,69	25 354 112,66	535 660,03
Maksutuotot	11 773 100,00	-1 490 200,00	10 282 900,00	9 405 959,96	876 940,04
Tuet ja avustukset	8 983 500,00	2 082 166,23	11 065 666,23	11 820 790,68	-755 124,45
Vuokratuotot	16 752 300,00	64 500,00	16 816 800,00	17 575 223,91	-758 423,91
Muut toimintatuotot	3 017 900,00	-161 634,16	2 856 265,84	2 491 606,47	364 659,37
VALMISTEVARASTOJEN MUUTOS	157 300,00	-157 300,00	0,00	243 652,95	-243 652,95
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN				948 085,47	-948 085,47
TOIMINTAKULUT	-294 874 800,00	444 873,44	-294 429 926,56	-289 033 531,62	-5 396 394,94
Henkilöstökulut	-141 886 000,00	-1 222 934,18	-143 108 934,18	-139 624 045,87	-3 484 888,31
Palkat ja palkkiot	-115 635 900,00	-888 538,48	-116 524 438,48	-113 863 809,23	-2 660 629,25
Henkilösivukulut	-26 250 100,00	-334 395,70	-26 584 495,70	-25 760 236,64	-824 259,06
Eläkekulut	-23 234 200,00	-199 750,38	-23 433 950,38	-22 924 007,21	-509 943,17
Muut henkilösivukulut	-3 015 900,00	-134 645,32	-3 150 545,32	-2 836 229,43	-314 315,89
Palvelujen ostot	-80 232 400,00	635 338,97	-79 597 061,03	-79 514 322,02	-82 739,01
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 926 700,00	141 878,18	-8 784 821,82	-8 758 631,28	-26 190,54
Avustukset	-16 933 700,00	141 741,07	-16 791 958,93	-15 156 842,96	-1 635 115,97
Vuokratulut	-44 683 600,00	252 810,73	-44 430 789,27	-44 775 269,03	344 479,76
Muut toimintakulut	-2 212 400,00	496 038,67	-1 716 361,33	-1 204 420,46	-511 940,87
TOIMINTAKATE	-227 168 800,00	-349 721,80	-227 518 521,80	-221 194 099,52	-6 324 422,28
VEROTULOT	177 270 000,00	-837 000,00	176 433 000,00	178 507 171,35	-2 074 171,35
VALTIONOSUUDET	40 714 000,00	1 547 400,00	42 261 400,00	42 481 067,00	-219 667,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	20 928 000,00	976 300,00	21 904 300,00	28 213 438,82	-6 309 138,82
Korkotuotot	550 000,00		550 000,00	1 130 551,51	-580 551,51
Muut rahoitustuotot	29 938 000,00		29 938 000,00	34 427 461,68	-4 489 461,68
Korkokulut	-9 560 000,00	976 300,00	-8 583 700,00	-7 308 502,98	-1 275 197,02
Muut rahoituskulut				-36 071,39	36 071,39
VUOSIKATE	11 743 200,00	1 336 978,20	13 080 178,20	28 007 577,65	-14 927 399,45
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-18 540 500,00	-1 800,00	-18 542 300,00	-17 486 002,15	-1 056 297,85
Suunnitelman mukaiset poistot	-18 540 500,00	-1 800,00	-18 542 300,00	-17 486 002,15	-1 056 297,85
Arvonalentumiset					0,00
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				0,00	0,00
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut				0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	-6 797 300,00	1 335 178,20	-5 462 121,80	10 521 575,50	-15 983 697,30
TILINPÄÄTÖSSIIRROT				-5 473 998,85	5 473 998,85
Poistoeron muutos				526 001,15	-526 001,15
Varausten muutos				-6 000 000,00	6 000 000,00
Rahastojen muutos					0,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-6 797 300,00	1 335 178,20	-5 462 121,80	5 047 576,65	-10 509 698,45

2.2.2.3. Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
Verotulot	177 270 000	-837 000	176 433 000	178 507 171	2 074 171
Kunnan tulovero	129 710 000	661 000	130 371 000	133 143 622	2 772 622
Osuus yhteisöveron tuotosta	20 380 000	-1 820 000	18 560 000	18 767 516	207 516
Kiinteistövero	27 180 000	322 000	27 502 000	26 596 033	-905 967

Kunnallisvero oli 8,40 %. Kiinteistöveroa kannettiin vuonna 2024 vakituista asunnoista 0,50 % ja muista asuinrakennuksista 1,10 %. Yleinen kiinteistövero oli 1,25 % ja maa-alueiden osalta 1,30%. Voimalaitokset 3,10 %, yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 4,00 %.

Verotulojen tuloarviota muutettiin vuoden 2024 lopussa talousarviomuutoksin (KV 11.11.2024 § 69). Kunnallisveron tuloarviota nostettiin 0,66 milj. euroa, kiinteistöveron tuloarviota 0,32 milj. euroa ja yhteisöveron tuloarviota alennettiin 1,82 milj. euroa. Kuntaveron toteuma ylitti muutetun talousarvion 2,7 milj. euroa, yhteisöveron toteuman ylitys oli 0,2 milj. euroa ja kiinteistöveron toteuma alittui 0,9 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna.

Tulosveroprosentin ja verotettavan tulon kehitys

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. €	Muutos (%)
2021	21	1 238	4,2
2022	21	1 290	4,2
2023	8,36	1 445	12
2024	8,4	1 533	6,1

Kiinteistöveroprosenttien ja verotusarvon kehitys

	Yleinen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	1,25	1 207	3,9
2022	1,25	1 301	7,8
2023	1,25	1 392	7,0
2024	1,25*	1 403	0,8
	*maa-alueet 1,30		

	Vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	0,55	1 600	-0,5
2022	0,55	1 650	3,1
2023	0,50	1 790	8,5
2024	0,50	1 809	1,1

	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	1,1	30	-1,8
2022	1,1	30	0,5
2023	1,1	33	8,9
2024	1,1	33	1,4

	Voimalaitokset	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	2,85	11	-2,6
2022	2,85	11	0,0
2023	2,85	12	6,7
2024	3,10	14	20,8

	Rakentamaton rakennuspaikka	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	4,0	1,02	-24,6
2022	4,0	0,96	-5,8
2023	4,0	2,59	169,9
2024	4,0	2,55	-1,8

	Yleishyödylliset yhteisöt	Verotusarvo, milj. €	Muutos (%)
2021	0,0	44,82	-0,1
2022	0,0	45,96	2,6
2023	0,0	52,53	14,3
2024	0,0	53,98	2,8

2.2.2.4. Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talous- arvio muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
Valtionosuudet	40 714 000	1 547 400	42 261 400	42 481 067	219 667
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	828 000	-525 000	303 000	303 002	2
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	29 182 000	2 189 300	31 371 300	31 590 920	219 620
Verotulomenetyksen korvaus	10 704 000	-116 900	10 587 100	10 587 145	45

Valtionosuuksien tuloarviota muutettiin vuoden 2024 aikana talousarviomuutoksin (KV 25.3.2024 § 9 ja KV 11.11.2024 § 69). Peruspalvelujen valtionosuuksia ml. tasaukset vähennettiin 0,5 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kasvatettiin 2,2 milj. euroa, verotulomenetyksen korvauksia alennettiin 0,1 milj. euroa, Valtionosuudet toteutuivat lopulta 42,5 milj. euron suuruisina, jolloin kasvua alkuperäiseen talousarvioon oli 1,8 milj. euroa.

Vaasan HYTE-kerroin ja sen vaikutukset kaupungin talouteen vuonna 2024

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä Vaasan HYTE-kerroin (hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin) tuo kaupungille 1 584 741 euroa. HYTE-kerroin on valtion määrittelemä ja laskema valtionosuuksien lisäosa, joka perustuu kaupunkien asukasmäärään sekä onnistumiseen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

HYTE-kertoimen laskennan perusteet

Vaasan HYTE-kertoimeen vaikuttavat seuraavat tekijät:

- Asukasmäärä: Vuoden 2022 lopussa Vaasan väkiluku oli 67 988.
- Valtion määrittämä HYTE-kertoimen rahallinen arvo vuodelle 2024: 19,31 €/asukas.
- Koko maan väestöllä painotettu HYTE-kerroin: 68.
- Vaasan HYTE-kerroin: 83 (max = 100)

HYTE-kertoimen taustalla olevat mittarit

HYTE-kerroin määräytyy prosessi- ja tulosindikaattoreiden perusteella:

1. Prosessi-indikaattorit:
 Prosessi-indikaattoreilla mitataan kaupungin toimintaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tulokset perustuvat esimerkiksi TEAviisari-kyselyyn, joka arvioi kaupungin toimintaa joka toinen vuosi. Prosessi-indikaattoreina toimii yhteensä 15 indikaattoria seuraavilta toimialoilta: peruskoulut, liikunta, kuntajohto ja kulttuuri. Prosessi-indikaattoreilla arvioidaan johtamisen, seurannan ja arvioinnin laatua, resurssien käyttöä ja asukkaiden osallisuuden edistämistä. Tärkeitä näkökulmia ovat myös työn suunnitelmallisuus ja pitkäjänteisyys. Vaasan prosessi-indikaattorien keskiarvo vuodelta 2023 on 94 (max = 100).

2. Tulosindikaattorit:

Tulosindikaattoreilla arvioidaan konkreettisia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tuloksia. Mittareiden tiedot kerätään valtakunnallisista tilastoista, kuten Kouluterveyskyselystä, Toimeentulotukirekisteristä ja erikoissairaanhoidon tilastoista. Tulosindikaattorit mittaavat eri ikäryhmien hyvinvointia ja käsittelevät seuraavia aiheita: ylipaino, koettu terveys, koulupudokkaat, työkyvyttömyyseläkkeet, kaatumishoitojaksot ja toimeentulotuki. Vaasan tulosindikaattorien keskiarvo vuodelta 2023 oli 72 (max = 100).

Vaasan HYTE-kertoimen korkea arvo perustuu vahvaan ja tulokselliseen työhön kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

2.2.3. Investointien toteutuminen

Investointien toteutuma tulosalueittain ja sitovuustasoittain on luvussa 2.2.5.3.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2024 oli investointeihin varattu 63,1 milj. euroa ja investointiosan tuloarvioksi määritelty 0,36 milj. euroa, investointiosan nettomeno oli 62,7 milj. euroa.

Talousarviomuutoksia investointimenojen osalta oli 2,4 milj. euroa vähennystä ja investointituloja lisättiin 1,7 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa nettoinvestoinnit olivat 58,7 milj. euroa.

Tilinpäätöksessä 2024 investointimenot olivat 50,4 milj. euroa, investointitulot 2,6 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 47,8 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittivat muutetun talousarvion 10,9 milj. eurolla.

Investointien toteutumataulukko ja investointien toteutumataulukko tulosalueittain sisältävät sisäiset erät. Lisäksi tulojen osalta on erilainen esittämistapa kuin ulkoisessa rahoituslaskelmassa.

Investointihankkeiden lisämäärärahoja on hyväksytty seuraavasti;

- Kaupunginvaltuusto 25.3.2024 § 10, jolloin hyväksyttiin investointiosan käyttösuunnitelmassa olleet lisämäärärahat yhteensä 1,04 milj. euroa
 - o Kuntatekniikan investointihankkeisiin yht. 0,58 milj. euroa (Laajametsän hulevesihallinta, Laajametsäntie-Ratavallinkatu, polttonestekontti),
 - o Vaasan Vesi -liikelaitoksen Laajametsän teollisuusalueen akkutehdasalueen vesihuoltoinvestointiin 0,46 milj. euroa.

Lisäksi valtuusto myönsi Vaasan Talotoimi -liikelaitokselle peruspääoman korotuksen 2,9 milj. euroa.

- Kaupunginvaltuusto 29.4.2024 § 19
 - o Vaasan kaupunginteatteri; keskusvarastorakennuksen käyttöönottoa varten tehtäviin lavastamotoiminnan muutuskustannuksiin 0,42 milj. euroa
- Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 69
 - o Kaupunginorkesterin tasapainottamisohjelman mukaisesti investointitason lasku 0,059 milj. euroa
- Kaupunginvaltuusto 11.11.2024 § 71
 - o Kvarkenhamnar AB:n osakkeiden myynti ja uuden satamakonsernin pääomittaminen;
 - Osakekaupan osalta korotettiin osaketuloja 1,6 milj. euroa

- Svop-sijoituksen osalta korotettiin osakemenoja 0,6 milj. euroa
- Kaupunginvaltuusto 9.12.2024 § 76
 - Satama-alueen investointimäärärahoja alennettiin yhteensä 4,55 milj. euroa

Investointihankkeiden käyttötarkoituksen muutoksia on hyväksytty seuraavasti;

- Kulttuuri- ja liikuntalautakunta 6.2.2024 § 6
 - o Vaasan kaupunginorkesterin soittimista 0,057 milj. euron siirto Cembalon hankintaan ja Flyygelin korjaukseen
- Kaupunkiympäristölautakunta 6.3.2024 § 31
 - o Pysäköintilaitteilta 0,04 milj. euron siirto pysäköintivyöhykkeiden uudistamiseen
 - o Arvaamattomista pakollisista kohteista 0,05 milj. euron siirto ensikertaiseen kalustamiseen Kirkkopuistikko 26:n 1. kerros
- Kaupunkiympäristölautakunta 27.3.2024 § 35
 - o Pelikadulta 0,15 milj. euron siirto Makkaramestarikujalle
 - o Peilikadulta 0,25 milj. euron, Kronvikin pyörätieltä 0,1 milj. euron, nykyisen verkon peruskorjaukselta 0,13 milj. euron sekä puistoilta ja leikkialueilta 0,2 milj. euron siirto Hietasaaren laatuikäväälle yhteensä 0,68 milj. euroa
- Kaupunkiympäristölautakunta 17.4.2024 § 42 ja § 43
 - o Kuntatekniikan koneista ja kalustosta 0,06 milj. euron siirto pyöräkuormaajaan
 - o Kuntatekniikan traktorista 0,12 milj. euron siirto suurteholeikkurin hankintaan
- Kaupunginhallitus 14.10.2024 § 247
 - o Konsernihallinnon tietojärjestelmien uusimisesta 0,09 milj. euron siirto kaupunginvaltuuston kokoustekniikan uusimiseen
- Kaupunkiympäristölautakunta 16.10.2024 § 120
 - o Kuntatekniikan alueiden viimeistelystä 0,16 milj. euron siirto, Kuorolaulunkujalta 0,13 milj. euron siirto, Puistoilta 0,23 milj. euron siirto, Laajametsän hulevesihallinnalta 0,27 milj. euron siirto seuraaville investointihankkeille: Vaskiluodon satamakadulle 0,11 milj. euroa, Onkilahden liikennepuistolle 0,253 milj. euroa, Tontti 18 tyhjennys (Vanhan sataman meluvalli) 0,275 milj. euroa
- Koulutuslautakunta 24.10.2024 § 73
 - o Maanrakennusalan simulaattoreista 0,037 milj. euron siirto maarakennus- sekä rakennusalan kalusto- ja ajoneuvohankintoihin
- Teknisten liikelaitosten johtokunta 26.11.2024 § 63
 - o Peruskorjausprojektista 0,06 milj. euron siirto kiinteistöjen ylläpitojärjestelmään ja Sundomin koulun laajennukseen, jatkoa 2024
- Kaupunginvaltuusto 9.12.2024 § 76
 - o Kuntatekniikan Väylän levennyksestä 0,56 milj. euron siirto seuraavasti: APS-järjestelmälle 0,1 milj. euroa, Sataman erikoiskuljetusreitien parantamiseen 0,06 milj. euroa, Vaskiluodon sataman parkkialueiden parantamiseen 0,3 milj. euroa ja Ro-ro-rampin asennukseen 0,1 milj. euroa

Tuloilla katettuja lisämäärärahoja on hyväksytty seuraavasti;

- Kaupunkiympäristölautakunta 27.3.2024 § 35
 - o Hietasaaren laatuikäväälle 0,12 milj. euroa

Investointien toteutuminen	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Vaasan kaupunki ilman liikelaitoksia					
Aineettomat hyödykkeet					
Menot	-1 472 000	-409 000	-1 881 000	-890 114	990 886
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-1 472 000	-409 000	-1 881 000	-890 114	990 886
Maa- ja vesialueet					
Menot	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 497 202	1 002 798
Tulot	200 000	0	200 000	47 314	152 686
Netto	-2 300 000	0	-2 300 000	-1 449 888	850 112
Rakennukset					
Menot	-200 000	0	-200 000	-19 547	180 453
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-200 000	0	-200 000	-19 547	180 453
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-27 186 000	3 839 846	-23 346 154	-23 632 382	-286 228
Tulot	166 000	124 748	290 748	682 945	-392 197
Netto	-27 020 000	3 964 594	-23 055 406	-22 949 437	105 969
Osakkeet ja osuudet					
Menot	-722 500	-600 000	-1 322 500	-925 436	397 064
Tulot	0	1 600 000	1 600 000	1 741 384	-141 384
Netto	-722 500	1 000 000	277 500	815 948	-538 448
Koneet ja kalusto					
Menot	-3 269 000	-2 000	-3 271 000	-2 945 092	325 908
Tulot	0	0	0	3 620	-3 620
Netto	-3 269 000	-2 000	-3 271 000	-2 941 472	322 288
Liikelaitokset					
Vaasan Talotoimi					
Menot	-17 565 000	0	-17 565 000	-9 954 205	7 610 795
Tulot	0	0	0	0	0
Netto	-17 565 000	0	-17 565 000	-9 954 205	7 610 795
Vaasan Vesi					
Menot	-10 216 000	-460 000	-10 676 000	-10 545 543	130 457
Tulot	0	0	0	160 490	-160 490
Netto	-10 216 000	-460 000	-10 676 000	-10 385 053	290 947
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
Menot	-63 130 500	2 368 846	-60 761 654	-50 409 522	10 352 132
Tulot	366 000	1 724 748	2 090 748	2 635 754	-545 006
Netto	-62 764 500	4 093 594	-58 670 906	-47 773 768	10 897 138

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki ja liikelaitokset) on selvitetty tarkemmin luvussa 3.2.

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan miten kaupungin menot on rahoitettu. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Rahoitusosa sisältää eriä, joiden toteutumisen seuranta tapahtuu talousarvion tuloslaskelma- ja investointiosassa sekä eriä, joiden toteutumista seurataan rahoitusosassa. Viimeksi mainittuja eriä ovat mm. antolainasaamisten lisäykset ja vähennykset, lainojen lisäykset ja vähennykset sekä oman pääoman muutokset.

Rahoituslaskelman toteutumisvertailussa alkuperäisen talousarvion 2024 mukainen pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 74,1 milj. euroa ja muutetun talousarvion 75,1 milj. euroa. Tilinpäätöksen toteuma talousarviolainan lisäykselle oli 50 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli talousarvion mukaan 38,7 milj. euroa ja toteutuma vuonna 2024 oli 40 milj. euroa. Talousarviolainoja maksettiin ennenaikaisesti 19,0 milj. euroa, koska kassavaroja oli vuoden 2024 lopussa enemmän kuin ennustettu. Lainan eräpäivä oli alun perin syyskuussa 2025.

Kokonaisuudessaan lainakannan muutos alitti muutetun talousarvion 41,5 milj. euroa.

Antolainauksia lisättiin 1,0 milj. euroa ja muutettu talousarvio oli 1,25 milj. euroa. Antolainoja vähennettiin 0,3 milj. euroa. Kokonaisuudessaan antolainauksen muutos oli 0,9 milj. euroa ja alitti muutetun talousarvion 0,1 milj. eurolla.

	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	25 925 300	1 916 978	27 806 278	45 804 083	17 997 805
Vuosikate	27 429 100	1 898 978	29 328 078	47 339 698	18 011 620
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-1 503 800	18 000	-1 521 800	-1 535 615	-13 815
Investointien rahavirta	-61 264 500	4 093 594	-57 170 906	-46 566 602	10 604 304
Investointimenot	-63 130 500	2 368 846	-60 761 654	-50 409 522	10 352 131
Rahoitusosuudet investointimenoihin	166 000	124 748	290 748	823 436	532 688
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 700 000	1 600 000	3 300 000	3 019 484	-280 516
Toiminnan ja investointien rahavirta	-35 339 200	6 010 572	-29 364 628	-762 519	28 602 109
Rahoituksen rahavirta	35 350 000	2 040 000	35 390 000	-2 883 585	-38 273 585
Antolainauksen muutokset	-50 000	1 000 000	-1 050 000	-946 267	103 733
Antolainasaamisten lisäys	-250 000	1 000 000	-1 250 000	-1 249 687	313
Antolainasaamisten vähennys	200 000	0	200 000	303 420	103 420
Lainakannan muutokset	35 400 000	1 040 000	36 440 000	-5 012 749	-41 452 749
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	74 100 000	1 040 000	75 140 000	50 000 000	-25 140 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-38 700 000	0	-38 700 000	-40 016 249	-1 316 249
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-14 996 500	-14 996 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-101 592	-101 592
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	3 177 023	3 177 023
Vaikutus maksuvalmiuteen	10 800	8 050 572	6 025 372	-3 646 104	-9 671 476

2.2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

2.2.5.1. Käyttötalousosa

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Keskusvaalilautakunta						
<u>Vaalit</u>						
Toimintakate	Netto	-183 800	-1 819	-185 619	-53 590	132 029
Tarkastuslautakunta						
<u>Tarkastustoimi</u>						
Toimintakate	Netto	-289 700	-881	-290 581	-209 472	81 109
Kaupunginvaltuusto						
<u>Kaupunginvaltuusto</u>						
Toimintakate	Netto	-464 100	-3 698	-467 798	-416 227	51 571
KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA						
Kaupunginhallitus						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 923 800	112 293	-1 811 507	-1 581 944	229 563
<u>Konsernihallinto</u>						
Toimintakate	Netto	-17 991 900	615 832	-17 376 068	-16 041 676	1 334 392
<u>Hyvinvointipalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-1 281 700	629 537	-652 163	221 144	873 307
<u>Avustukset</u>						
Toimintakate	Netto	-4 208 800	0	-4 208 800	-3 966 805	241 995
<u>Jäsenmaksut</u>						
Toimintakate	Netto	-340 400	0	-340 400	-323 464	16 936
<u>Osuudet</u>						
Toimintakate	Netto	-5 388 700	0	-5 388 700	-4 613 574	775 126
<u>Varausmäärärahat</u>						
Toimintakate	Netto	-497 500	52 917	-444 583	-473 724	-29 141
<u>Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset</u>						
Toimintakate	Netto	-4 506 100	854 395	-3 651 705	-3 437 266	214 438
<u>Työllistäminen</u>						
Toimintakate	Netto	-6 145 100	1 094 848	-5 050 252	-5 324 411	-274 159

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
<u>Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelu- toimintaan kohdistettavat kustannukset</u>						
Toimintakate	Netto	2 931 700	0	2 931 700	2 805 849	125 851
Vähänkyrön aluelautakunta <u>Vähänkyrön Aluepalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-356 200	-5 217	-361 417	-325 204	36 213
<u>Nuorten työpaja Följy</u>						
Toimintakate	Netto	-32 500	-3 532	-36 032	-20 700	15 332
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA						
Kasvatus- ja opetuslautakunta <u>Varhaiskasvatus</u>						
Toimintakate	Netto	-51 519 900	799 474	-50 720 426	-49 212 355	1 508 071
<u>Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset</u>						
Toimintakate	Netto	-5 464 900	-302 100	-5 767 000	-5 766 994	6
<u>Suomenkielinen perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-47 867 900	-483 263	-48 351 163	-47 986 424	364 739
<u>Ruotsinkielinen perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-14 393 000	-522 790	-14 915 790	-15 004 837	-89 047
Koulutuslautakunta <u>Vaasan Lyseon lukio</u>						
Toimintakate	Netto, ylivuotinen, valtionosuusnormi	-6 499 200	-455 600	-6 954 800	-6 863 486	91 314
<u>Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk</u>						
Toimintakate	Netto, ylivuotinen, valtionosuusnormi	-1 821 200	-146 700	-1 967 900	-2 156 910	-189 010
<u>Vamia</u>						
Toimintakate	Netto, ylivuotinen, valtionosuusnormi	-26 851 400	208 000	-26 643 400	-26 767 105	-123 705
<u>Nuorisopalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-2 004 700	35 844	-1 968 856	-1 929 634	39 222
<u>Vaasan kaupungin opistot</u>						
Toimintakate	Netto	-4 736 500	55 357	-4 681 143	-4 620 108	61 035

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
<u>Aikuisten perusopetus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 574 700	-324 703	-1 899 403	-1 656 766	242 637
<u>Kulttuuri- ja liikuntalautakunta</u>						
<u>Liikuntapalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-3 667 700	-27 745	-3 695 445	-3 701 151	-5 706
<u>Taseyksikkö Hietalahden Stadion</u>						
Toimintakate	Netto	-205 500	8 000	-197 500	-238 660	-41 160
<u>Vaasan kaupungin museot</u>						
Toimintakate	Netto	-3 332 800	-117 279	-3 450 079	-3 402 626	47 453
<u>Kulttuuri- ja kirjastopalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-5 438 600	-169 513	-5 608 113	-5 511 541	96 571
<u>Vaasan kaupunginorkesteri</u>						
Toimintakate	Netto	-2 213 300	-18 317	-2 231 617	-2 259 989	-28 372
<u>Vaasan kaupunginteatteri</u>						
Toimintakate	Netto	-4 592 400	-102 318	-4 694 718	-4 676 552	18 166
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA						
Rakennus- ja ympäristölautakunta						
<u>Rakennusvalvonta</u>						
Toimintakate	Netto	-32 900	17 603	-15 297	-170 265	-154 967
<u>Ympäristönsuojelu</u>						
Toimintakate	Netto	-445 000	50 231	-394 769	-451 394	-56 625
<u>Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue</u>						
Toimintakate	Netto	-333 000	14 561	-318 439	-286 195	32 243
<u>Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue</u>						
Toimintakate	Netto	-264 400	-358	-264 758	-254 206	10 552
Kaupunkiympäristölautakunta						
<u>Yhteispalvelut</u>						
Toimintakate	Netto	-337 800	-5 213	-343 013	-291 218	51 794
<u>Kiinteistötoimi</u>						
Toimintakate	Netto	12 231 600	-1 857 279	10 374 321	11 021 740	-647 420
<u>Kuntatekniikka</u>						
Toimintakate	Netto	-13 152 500	-375 423	-13 527 923	-13 468 470	59 453
<u>Kaavoitus</u>						
Toimintakate	Netto	-1 972 500	25 133	-1 947 367	-1 763 609	183 759
Vaasan seudun jätelautakunta						
<u>Jätelautakunta</u>						
Toimintakate	Netto	0	0	0	0	0

2.2.5.2. Tuloslaskelmaosa

TULOSLASKELMAOSA	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Verotulot	Brutto	177 270 000	-837 000	176 433 000	178 507 171	-2 074 171
Valtionosuudet	Brutto	40 714 000	1 547 400	42 261 400	42 481 067	-219 667
Rahoitustuotot- ja kulut	Netto	3 112 000	976 300	4 088 300	10 372 986	-6 284 686

2.2.5.3. Investointiosa

INVESTOINNIT	Sitovuus	Alkuperäinen talousarvio TA2024	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion - yli arvion
Konsernihallinto	Netto	-1 521 000	0	-1 521 000	-621 213	899 787
Kaupunginhallitus	Netto	-772 500	1 000 000	227 500	777 768	-550 268
Osakkeet ja osuudet						
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin (sisäinen)		0	2 900 000	2 900 000	2 900 000	0
Varhaiskasvatus	Netto	-530 000	0	-530 000	-425 659	104 341
Suomenkielinen perusopetus	Netto	-210 000	0	-210 000	-101 570	108 430
Ruotsinkielinen perusopetus	Netto	-40 000	0	-40 000	-37 996	2 004
Vamia	Netto	-625 000	0	-625 000	-521 926	103 074
Vaasan kaupungin opistot	Netto	-150 000	0	-150 000	-124 997	25 003
Hietalahden Stadion	Netto	-70 000	0	-70 000	-23 000	47 000
Liikuntapalvelut	Netto	-1 190 000	0	-1 190 000	-1 189 918	82
Pesäpallokentän uusiminen ja tekojääradan toteutus/ Suunnitelma, osa II	Brutto	-750 000	0	-750 000	-777 707	-27 707
Kalevan kisojen välinehankinnat	Bruttotulo	0	0	0	32 700	-32 700
		-130 000	0	0	0	0
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	Netto	0	0	0	-53 000	-53 000
Vaasan kaupunginorkesteri	Netto	-95 000	59 000	-36 000	-35 281	719
Vaasan kaupunginteatteri	Netto	-200 000	-420 000	-620 000	-603 810	16 190
Kiinteistötoimi	Netto	-2 440 000	0	-2 440 000	-1 522 708	917 292
Maa-alueiden uushankinta	Brutto	-2 500 000	0	-2 500 000	-1 497 202	1 002 798
Maa-alueiden myynti, tulo	Brutto	200 000	0	200 000	47 314	152 686
Maa-alueet netto		-2 300 000	0	-2 300 000	-1 449 888	850 112
Kuntatekniikka	Netto	-27 140 000	3 914 594	-23 225 406	-22 951 200	274 206
Kronvikintien pyörätie	Brutto	-650 000	100 000	-550 000	-621 183	-71 183
Kävelykeskustan laajentaminen,Tori	Brutto	-100 000	0	-100 000	-70 009	29 991
Lassen laituri I vaihe	Brutto	-5 400 000	0	-5 400 000	-5 389 782	10 218
Satama-altaan ruoppaus	Brutto	-2 000 000	1 750 000	-250 000	-472 682	-222 682
Sataman täyttöalue	Brutto	-7 000 000	2 100 000	-4 900 000	-4 893 206	6 794
Väylän levennys	Brutto	-1 000 000	1 000 000	0	-7 400	-7 400
Vaasan Vesi	Netto	-10 216 000	-460 000	-10 676 000	-10 385 053	290 947
Vaasan Talotoimi	Netto	-17 565 000	0	-17 565 000	-9 954 205	7 610 795
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Menot		-63 130 500	2 368 846	-60 761 654	-50 409 522	10 352 132
Tulot		366 000	1 724 748	2 090 748	2 635 754	-545 006
Netto		-62 764 500	4 093 594	-58 670 906	-47 773 768	-10 897 138

Yli 5 miljoonan euron investointihankkeet

Yli 5 milj. € investointihankkeet	Hankkeen arvioitu kokonais- kustannus	Ed. vuosien toteuma	Alku- peräinen talousarvio TA2024	Talous- arvio- muu- tokset	Muutettu talous- arvio TA2024	Tilin- päättös 2024	Poikkeama +alle arvion -yli arvion	Hankkeen toteutunut kokonais- kustannus 31.12.2024
KUNTATEKNIikka								
Lassenlaituri 1 vaihe								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-9 810 000	-6 871 792	-5 400 000	0	-5 400 000	-5 389 782	10 218	-12 261 574
Netto	-9 810 000	-6 871 792	-5 400 000	0	-5 400 000	-5 389 782	10 218	-12 261 574
Sataman täyttöalue (Satamakentän laajennus I vaihe)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 150 000	-2 956 037	-7 000 000	2 100 000	-4 900 000	-4 893 206	6 794	-7 849 243
Netto	-8 150 000	-2 956 037	-7 000 000	2 100 000	-4 900 000	-4 893 206	6 794	-7 849 243
VAASAN TALOTOIMI								
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-16 200 000	0	-150 000	0	-150 000	-103 151	46 849	-103 151
Netto	-16 200 000	0	-150 000	0	-150 000	-103 151	46 849	-103 151
Palosaaren päiväkoti (koulu päiväkodiksi)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 894 000	-464 219	-3 000 000	0	-3 000 000	-47 827	2 952 173	-512 045
Netto	-8 894 000	-464 219	-3 000 000	0	-3 000 000	-47 827	2 952 173	-512 045
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-21 112 000	-32 101	-200 000	0	-200 000	-76 339	123 661	-108 440
Netto	-21 112 000	-32 101	-200 000	0	-200 000	-76 339	123 661	-108 440
Isolahden koulun laajennus								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-7 600 000	0	-100 000	0	-100 000	-75 045	24 955	-75 045
Netto	-7 600 000	0	-100 000	0	-100 000	-75 045	24 955	-75 045
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-8 051 000	-261 081	-3 100 000	0	-3 100 000	-230 673	2 869 327	-491 754
Netto	-8 051 000	-261 081	-3 100 000	0	-3 100 000	-230 673	2 869 327	-491 754
VAASAN VESI								
Veden tuotanto (otsonointi- ja aktiivihiihtilaitos)								
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-17 000 000	-3 580 467	-5 000 000	0	-5 000 000	-4 135 998	864 002	-7 716 466
Netto	-17 000 000	-3 580 467	-5 000 000	0	-5 000 000	-4 135 998	864 002	-7 716 466

Kuntatekniikka

Lassen laituri I vaihe valmistui joulukuussa 2024. Hanke jakautui vuosille 2021-2024, joista suunnittelua vuosina 2021-2023 ja rakentaminen alkoi keväällä 2023. Muutettu talousarvio 2024 oli 5,4 milj. euroa ja toteuma 5,4 milj. euroa. Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2024 oli 12,3 milj. euroa.

Sataman täyttöalue (Satamakentän laajennus I vaihe) valmistui etuajassa kesäkuussa 2024. Hanke jakautui vuosille 2023-2024. Muutettu talousarvio 2024 oli 4,9 milj. euroa ja toteuma 4,9 milj. e. Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus 31.12.2024 oli 7,8 milj. euroa.

Ruoppaushankkeen kilpailutuksen keskeytyksen vuoksi alkuperäinen talousarvio 2024 alittui 2,1 milj. euroa. Satamakentän laajennus jatkuu vuonna 2025 ruoppaus- ja väylän levennys -hankkeilla, jotka kilpailutettiin helmikuussa 2025. Hankkeiden kustannusarvio yhteensä 4,0 milj. euroa.

Vaasan Talotoimi

Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaus -hankkeen aloitusta päätettiin talouden ja investointien tasapainottamiseksi siirtää vuodelle eteenpäin. Vuoden 2024 aikana hankkeeseen liittyvää kiertotaluspilottia toteutettiin hankesuunnittelun lisäksi. Vuoden 2025 loppupuolella aloitetaan hankkeen suunnittelu.

Palosaaren päiväkotihanke kilpailutettiin jaetulla urakalla ja tarjoukset sopivat budjettiin. Rakennusurakka alkaa urakoitsijavalintojen valitusajan umpeutettua.

Onkilahden yhtenäiskoulu -hankkeessa on meneillään hankesuunnittelu, jonka tavoitteellinen valmistuminen kesäkuu 2025.

Isolahden koulun laajennus-hankkeen luonnospiirustukset valmistellaan teknisten liikelaitosten johtokunnan käsittelyyn maaliskuussa 2025. Tavoitteena julkaista kesällä urakkatarjouspyynnöt ja loppusyksyllä käynnistää rakennusvaihe. Hankkeen on tarkoitus valmistua elokuussa 2026.

Kasarmialueen päiväkotirakennukset -hankkeen toteutusvaihe kilpailutettiin vuoden 2024 aikana kahdesti. Ensimmäisellä kerralla hankkeelle varattu määräraha ylittyi ja hankintamenettely keskeytettiin. Seuraavalla laskentakierroksella halvin saatu tarjous sopi hankkeen budjettiin. Hankkeen toteutus aloitettiin 2025 tammikuussa.

Vaasan Vesi

Veden tuotanto (otsonointi- ja aktiivihiihilaitos) rakennushanke on edennyt aikataulun mukaisesti. Rakennustekniset työt on saatu päätökseen ja meneillään on laite- ja tekniikka-asennukset. Laitoksen testaus alkaa keväällä 2025 ja vedentuotanto alkaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

2.2.5.4. Rahoitusosa

RAHOITUSOSA	Sitovuus	Alku peräinen talousarvio TA2024	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio TA2024	Tilinpäätös 2024	Poikkeama
Antolainat	Netto	-50 000	1 000 000	-1 050 000	-946 267	-103 733
Pitkäaikaisten lainojen lisäys ja vähennys	Netto	35 400 000	1 040 000	36 440 000	9 983 751	-26 456 249
Vaikutus maksuvalmiuteen		10 800	8 050 572	6 025 372	-3 646 104	-9 671 476

2.2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätösten nettolaskelmissa on eliminoitu kiinteistöjen sisäisen pääoman korko, koska kyseinen menoerä ei ole valtionosuuteen oikeuttava menoerä. Aikaisemmin myös kuraattoritoiminta eliminoitiin, mutta 1.1.2022 se on ollut Pohjanmaan hyvinvointialueeseen kuuluvaa toimintaa, eivätkä kustannukset ole kuuluneet enää kaupungille. Nettolaskelmissa on lisäksi huomioitu työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkamenojen nettokustannukset menoja vähentävänä eränä. (bruttohallintokunnat ovat saaneet vastaavan tulon määrärahan lisäyksenä talousarvioonsa).

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

V.2024 toteutuma	Yhteensä €
Kustannukset, käyttötalous	-8 363 326
Poistonalainen irtain	0
Kustannukset yhteensä	-8 363 326
Valtionosuus	8 513 162
+ alle/-yli valtionosuuden	149 836
Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä: nuorten oppimäärää opiskelevat 1075,83 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (96,22 x 0,615) 59,17 yhteensä 1 135,01	
Valtionosuusnormi €/op.	7 500,54
Kustannukset €/op	-7 368,50

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2024	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	295 737	324 561
2009	141 310	465 871
2010	149 378	615 248
2011	-488 021	127 227
2012	185 344	312 571
2013	29 482	342 053
oikaisu v. 2014:		
-lukioiden osuus 2014 säästöstä, katetaan kumulatiivisesta ylijämmästä	- 87 802	
-oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	20 408	
2014	134 455	409 114
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018		
Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alijäämä.	-38 679	876 541
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660
2020	434 211	1 157 871
2021	102 173	1 260 044
2022	-70 418	1 189 326
2023	-123 035	1 066 291
2024	149 836	1 216 127

2011 käytettiin lukioiden peruskorjauksen jälkeiseen ensikertaiseen kalustamiseen 603 074 euroa, minkä johdosta 2011 tulos jäi 488 021 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä katettiin aikaisempien vuosien ylijämmällä. Maksullisen palvelutoiminnan edellisiltä vuosilta kertynyt kumulatiivinen alijäämä yht. 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijämmästä. Vuoden 2024 toteutuma on 149 836 € ylijämmäinen. Kumulatiivinen ylijämmä vuoden lopulla on 1 216 127 euroa.

Lukiot, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V. 2024 toteuma	€
Toimintatuotot	226 927
Toimintamenot	-212 849
Tilikauden ylijäämä	14 078

Kumulatiivinen toteuma 2006-2024	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2006	7 310	7 310
2007	2 001	9 311
2008	147	9 458
2009	-8 356	1 102
2010	385	1 487
2011	-16 090	-14 603
2012	-17 343	-31 946
2013	34 920	2 974
2014	-33 236	-30 262
2015	254	-30 008
2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v. 2018 katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alajäämä, lukioiden varsinaisen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124
2020	3 943	4 067
2021	7 855	11 922
2022	62 853	74 775
2023	18 653	93 428
2024	14 078	107 506

Vuoden 2024 toteutuma on 14 078 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 107 506 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014–2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja -avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2024 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	-26 116 232
Valtionosuus	27 028 331
Tilikauden ylijäämä	912 099

Vamian tilikauden ylijäämä on 912 099 €. Poistojen (+ 457 329 €) ja investointien (- 525 546 €) jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui 843 882 €.

Kumulatiivinen toteutuma	Vuotuinen toteutuma	Kumulatiivinen toteutuma
2008-2024	€	€
2008	724 408	826 160
Kv 30.11.2009 § 168, hallintokäytävähanke rahoitetaan ylijäämästä		-102 500
2009	1 104 455	1 828 115
hallintokäytävän rahoitus 2010		-56 308
2010	298 627	2 070 434
2011	685 647	2 756 081
2012	593 481	3 349 562
2013	4 889	3 354 451
oikaisut v. 2024:		
-ammattillisen opetuksen osuus 2014 säästöstä katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä	-230 640	
-oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	59 626	
2014	-151 534	3 031 903
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516
2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv.-426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. -350 858 €)	1 335 540	11 194 212
2020 (tilikauden tulos +3 054 164 + poistot 526 996 – investoinnit 481 892)	3 099 268	14 293 480
2021 (tilikauden tulos +461 040 +poistot 493 522-investoinnit 436 400)	518 162	14 811 642
2022 (tilikauden tulos -1 827 273 +poistot 457 440 -investoinnit 412 564)	-1 782 397	13 029 245

2023 (tilikauden tulos -1 033 623 +poistot 422 411 -investoinnit 924 885)	-1 536 097	11 493 148
2024 (tilikauden tulos 912 099 +poistot 457 329- investoinnit 525 546)	843 882	12 337 030

Vuoden 2024 tulos on 912 099 € ylijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 12 337 030 €. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2024 toteutuma	€
Toimintatuotot	1 198 609
Valmisteverastojen muutos	243 653
Toimintakulut	-1 272 808
Tilikauden ylijäämä	169 454

Kumulatiivinen toteuma 2006-2024	Vuotuinen toteuma €	Kumulatiivinen toteuma €
2006	-14 497	-14 497
2007	-25 834	-40 331
2008	35 866	-4 465
2009	12 565	8 100
2010	3 901	12 001
2011	43 386	55 387
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x	-40 125	15 262
2012	38 831	54 093
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x	-50 000	4 093
2013	22 998	27 091
Ravintola Silverian alijäämän kattam. (x	-13 388	13 703
2014	-90 408	-76 705
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073
2020	-44 550	187 523
2021	113 018	300 541
2022	103 081	403 622
2023	501 245	904 867
2024	169 454	1 074 321

Vuoden 2024 toteutuma on 169 454 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 1 074 321 euroa.

x) Valtuuston päätöksen 15.8.2011 mukaisesti lakkautettiin Ravintola Silverian toiminta kunnallisena liikelaitoksena 1.9.2011 ja toimintaa jatketaan osana oppilaitoksen toimintaa. Silverian alijäämä 2011 lopussa oli 207 026 euroa. Alijäämästä puolet eli 103 513 euroa katettiin kolmen vuoden aikana maksullisen palvelutoiminnan ylijäämällä. Alijäämä oli katettu 2013 lopussa.

2.2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Liiketoiminnan muut tuotot		26 000,00		6 000,00
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot	-264 659,99	-264 659,99	-221 985,38	-221 985,38
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-412 621,42	-412 621,42	-437 948,09	-437 948,09
Liikealijäämä		-651 281,41		-653 933,47
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	969,84	969,84	0,00	0,00
Tilikauden alijäämä		-650 311,57		-653 933,47

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä	-651 281,41		-653 933,47	
Poistot ja arvonalentumiset	412 621,42		437 948,09	
Rahoitustuotot ja -kulut + (-)	969,84		0,00	
Tulorahoituksen korjauserät	-20 000,00	-257 690,15	0,00	-215 985,38
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-74 841,95		-26 053,51	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	51 841,91	-23 000,04	0,00	-26 053,51
Toiminnan ja investointien rahavirta		-280 690,19		-242 038,89
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos	57 538,44		-57 538,44	
Korottomien velkojen muutos muilta	56 630,40	114 168,84	266 281,95	208 743,51
Rahoituksen rahavirta		114 168,84		208 743,51
Rahavarojen muutos		-166 521,35		-33 295,38

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TASE

	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	10 166 333,05	10 490 157,97
Kiinteät rakenteet ja laitteet	443 253,71	495 818,41
Koneet ja kalusto	43 383,31	4 773,16
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	31 841,91
	10 671 438,07	11 041 059,45
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	121 068,79	121 068,79
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhyt aikaiset saamiset	0,00	57 538,44
	0,00	57 538,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 792 506,86	11 219 666,68
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	15 100 911,24	14 934 389,89
Edellisten tilikausien alijäämä	-3 981 005,16	-3 327 071,69
Tilikauden alijäämä	-650 311,57	-653 933,47
	10 469 594,51	10 953 384,73
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
	0,00	0,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	322 912,35	0,00
Siirtovelat	0,00	266 281,95
	322 912,35	266 281,95
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 792 506,86	11 219 666,68

2.2.8. Yhteenvedo määrärahojen ylityksistä

KÄYTTÖTALOUS

TOIMINTAKATE	Sitovuus	Muutettu TA2024	Toteuma 2024	Ylitys / Alitus Yli 10 000€	
902150 Kaupunginhallitus					
9021506 Varausmäärärahat	Netto	-444 582,54	-473 723,74	29 141,20	Lomapalkkakajaksotuksen muutos
9021508 Työllistäminen	Netto	-5 050 252,09	-5 324 411,25	274 159,16	Toimintatuloja laski hankkeen arvioitua myöhäisempi aloitus ja toiminnan käynnistyminen sekä arvioitua pienemmät palkkatuet, johon vaikutti palkkatukiuudistus.
9021509 Osuudet eril. kp:n liikelaitoksissa	Netto	2 931 700,00	2 805 849,45	125 850,55	Sisäisten tukipalveluiden nettolaskutuksen toteutuminen alle budjetoidun
90240 Kasvatus- ja opetuslautakunta					
902403 Ruotsinkielinen perusopetus	Netto	-14 915 789,85	-15 004 836,73	89 046,88	Henkilöstökulut sekä muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet
90241 Koulutuslautakunta					
902411 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	Netto, ylivuotinen, valtion- osuusnormi	-1 967 900,00	-2 156 909,94	189 009,94	Valtionosuus: 2 017 119 € . Pidennetty oppivelvollisuus, tes- korotukset.
90242 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
902420 Hietalahden Stadion	Taseyksikkö	-197 500,00	-238 659,99	41 159,99	Kulut: Vaasan seudun Areenoiden laskutus.
902424 Vaasan kaupunginorkesteri	Netto	-2 231 617,38	-2 259 989,25	28 371,87	Menoylitystä mm. palveluostoissa, palkkioissa ja matkakuluissa.
90250 Rakennus- ja ympäristölautakunta					
902500 Rakennusvalvonta	Netto	-15 297,17	-170 264,63	154 967,46	Rakentamisen vähentymisen vaikutus (rakennuslupia oli vähemmän)
902501 Ympäristön suojelu	Netto	-383 169,17	-418 192,25	35 023,08	Muuttoon liittyvät kustannukset
902502 Ympäristölaboratorio	Netto	-11 600,00	-33 202,04	21 602,04	Tasapainotustoimenpide näkyy vuodesta 2025 eteenpäin (yllättäviin näytteenotto- ja analyysitarpeisiin varautuminen)

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA	01.01.- 31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	35 881 688,51		37 549 274,33	
Maksutuotot	7 541 569,50		7 552 773,62	
Tuet ja avustukset	8 900 314,02		9 230 763,54	
Vuokratuotot	25 684 817,01		24 905 446,17	
Muut toimintatuotot	2 509 687,27	80 518 076,31	4 336 238,66	83 574 496,32
Valmistus omaan käyttöön		1 725 950,95		1 919 544,32
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-117 450 044,88		-117 706 784,62	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-23 635 510,06		-23 909 588,31	
Muut henkilösivukulut	-2 927 736,18		-4 279 319,94	
Palvelujen ostot	-81 834 519,94		-86 653 412,69	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-17 827 971,76		-18 774 940,15	
Avustukset	-12 228 105,57		-14 182 428,59	
Vuokrat	-9 033 141,91		-8 493 932,52	
Muut toimintakulut	-1 328 523,00	-266 265 553,30	-1 637 305,73	-275 637 712,55
Toimintakate		-184 021 526,04		-190 143 671,91
Verotulot		178 507 171,35		188 141 122,10
Valtionosuudet		42 481 067,00		49 140 081,18
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	1 130 551,51		1 010 597,38	
Muut rahoitustuotot	16 642 846,08		6 696 588,48	
Korkokulut	-7 364 166,41		-7 164 562,59	
Muut rahoituskulut	-36 245,50	10 372 985,68	-92 055,68	450 567,59
Vuosikate		47 339 697,99		47 588 098,96
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 396 072,05		-32 293 094,75	
Arvonalentumiset	-7 461 507,81	-38 857 579,86	-1 377 053,32	-33 670 148,07
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos		8 482 118,13		13 917 950,89
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		526 001,15		378 981,87
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-6 000 000,00		100 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		0,00		31 223,19
Tilikauden yli- / alijäämä		3 008 119,28		14 428 155,95

TULOSLASKELMA-yhdistely	Kaupunki tuloslaskelma	Pohj.pelastus -laitos tulos- laskelma	Vaasan Vesi tulos- laskelma	Vaasan Talotoimi tulos- laskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot					
Myyntituotot	19 413 004,32		18 083 966,24	444 346,25	37 941 316,81
Maksutuotot	7 549 618,53	675,47			7 550 294,00
Tuet ja avustukset	8 900 314,02				8 900 314,02
Vuokratuotot	16 576 655,03		3 954,09	48 569 352,04	65 149 961,16
Muut toimintatuotot	2 477 638,90	16 662,30	95 995,19	3 376,60	2 593 672,99
Valmistus omaan käyttöön	948 085,47		322 143,46	455 722,02	1 725 950,95
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-113 863 809,23	-5 287,13	-2 516 424,47	-1 064 524,05	-117 450 044,88
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-22 924 007,21	-898,28	-503 986,19	-206 618,38	-23 635 510,06
Muut henkilösivukulut	-2 836 453,46	-134,82	-64 355,17	-26 792,73	-2 927 736,18
Palvelujen ostot	-71 645 671,94	-4 071,36	-3 619 631,88	-8 337 925,42	-83 607 300,60
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-8 639 068,04		-3 048 421,97	-6 461 139,86	-18 148 629,87
Avustukset	-12 228 105,57				-12 228 105,57
Vuokrat	-43 773 359,78		-234 159,14	-4 545 916,89	-48 553 435,81
Muut toimintakulut	-1 148 940,56	-3 145,02	-77 511,32	-102 676,10	-1 332 273,00
Toimintakate	-221 194 099,52	3 801,16	8 441 568,84	28 727 203,48	-184 021 526,04
Verotulot	178 507 171,35				178 507 171,35
Valtionosuudet	42 481 067,00				42 481 067,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	1 130 551,51				1 130 551,51
Muut rahoitustuotot	34 427 461,68		25 384,40		34 452 846,08
Korkokulut	-7 308 502,98			-55 663,43	-7 364 166,41
				-16 410	
Muut rahoituskulut	-36 071,39		-1 400 000,00	174,11	-17 846 245,50
Vuosikate	28 007 577,65	3 801,16	7 066 953,24	12 261 365,94	47 339 697,99
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 486 002,15		-4 537 782,88	-9 372 287,02	-31 396 072,05
Arvonalentumiset				-7 461 507,81	-7 461 507,81
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					0,00
Satunnaiset kulut					0,00
Tilikauden tulos	10 521 575,50	3 801,16	2 529 170,36	-4 572 428,89	8 482 118,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	526 001,15				526 001,15
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 000 000,00				-6 000 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00				0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	5 047 576,65	3 801,16	2 529 170,36	-4 572 428,89	3 008 119,28

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki tuloslaskelma	Pelastuslaitos tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1)	-1 174 873,62		-652 510,86	-232 243,82	35 881 688,51
Maksutuotot	1)	-8 724,50				7 541 569,50
Tuet ja avustukset	1)					8 900 314,02
Vuokratuotot	1)	-742 962,95			-38 722 181,20	25 684 817,01
Muut toimintatuotot	1)	-7 254,10		-76 731,62		2 509 687,27
Valmistus omaan käyttöön	1)					1 725 950,95
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						-117 450 044,88
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						-23 635 510,06
Muut henkilösivukulut						-2 927 736,18
Palvelujen ostot	1)	264 709,58		583 183,56	924 887,52	-81 834 519,94
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1)	68 759,96		1 047,87	250 850,28	-17 827 971,76
Avustukset	1)					-12 228 105,57
Vuokrat	1)	38 777 330,95		1 978,50	740 984,45	-9 033 141,91
Muut toimintakulut	1)	3 750,00				-1 328 523,00
Toimintakate						-184 021 526,04
Verotulot						178 507 171,35
Valtionosuudet						42 481 067,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						1 130 551,51
Muut rahoitustuotot	2)	-17 810 000,00				16 642 846,08
Korkokulut						-7 364 166,41
Muut rahoituskulut	2)			1 400 000,00	16 410 000,00	-36 245,50
Vuosikate						47 339 697,99
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						-31 396 072,05
Arvonalentumiset						-7 461 507,81
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						0,00
Satunnaiset kulut						0,00
Tilikauden tulos						8 482 118,13
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						526 001,15
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						-6 000 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						0,00
Tilikauden yli- / alijäämä						3 008 119,28
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi	0,00					
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi	0,00					

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

01.01.-31.12.2024

01.01.-31.12.2023

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	47 339 697,99		47 588 098,96	
Satunnaiset erät	0,00		0	
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-1 179 181,72		-2 891 405,77	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0,00		0,00	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-246 433,44		756 742,08	
Muut tulorahoituksen korjauserät	-110 000,00	45 804 082,83	32 388,72	45 485 823,99

Investointien rahavirta

Investointimenot	-50 409 522,12		-51 319 713,06	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	823 436,25		434 729,61	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3 019 483,75	-46 566 602,12	3 944 982,52	-46 940 000,93

Toiminnan ja investointien rahavirta

-762 519,29 -1 454 176,94

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys	-1 249 687,29		-2 407 096,55	
Antolainasaamisten vähennys	303 420,00	-946 267,29	2 941 998,43	534 901,88

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 000 000,00		60 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 016 249,04		-37 000 000,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 996 500,00	-5 012 749,04	1 878 747,32	24 878 747,32

Oman pääoman muutokset

-101 591,94 457 258,70

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	608 999,46		150 475,16	
Vaihto-omaisuuden muutos	-249 547,85		832 938,60	
Saamisten muutos	3 940 022,58		3 521 783,43	
Korottomien velkojen muutos	-1 122 450,92	3 177 023,27	-18 721 137,04	-14 215 939,85

Rahoituksen rahavirta

-2 883 585,00 11 654 968,05

Rahavarojen muutos

-3 646 104,29 10 200 791,11

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12	12 475 482,91		16 121 587,20	
Rahavarat 1.1	16 121 587,20	-3 646 104,29	5 920 796,09	10 200 791,11

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Pohj. pelastusl. rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	28 007 577,65	3 801,16	7 066 953,24	12 261 365,94	47 339 697,99
Satunnaiset erät					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-1 178 985,76			-195,96	-1 179 181,72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot					0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-246 433,44				-246 433,44
Muut tulorahoituksen korjauserät	-110 000,00				-110 000,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	26 472 158,45	3 801,16	7 066 953,24	12 261 169,98	45 804 082,83
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-32 809 773,32		-10 545 543,45	-9 954 205,35	-53 309 522,12
Rahoitusosuudet investointimenoihin	662 945,78		160 490,47		823 436,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 971 303,78			48 179,97	3 019 483,75
Investointien rahavirta yhteensä	-29 175 523,76	0,00	-10 385 052,98	-9 906 025,38	-49 466 602,12
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-2 703 365,31	3 801,16	-3 318 099,74	2 355 144,60	-3 662 519,29
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-1 062 087,29			-187 600,00	-1 249 687,29
Antolainasaamisten vähennys	286 988,03			16 431,97	303 420,00
Antolainauksen muutokset yhteensä	-775 099,26	0,00	0,00	-171 168,03	-946 267,29
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 000 000,00				50 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 000 000,00			-16 249,04	-40 016 249,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 996 500,00				-14 996 500,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-4 996 500,00	0,00	0,00	-16 249,04	-5 012 749,04
Oman pääoman muutokset	-126 901,66	74 084,09	-48 774,37	2 900 000,00	2 798 408,06
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	608 999,46				608 999,46
Vaihto-omaisuuden muutos	-275 176,07		25 628,22		-249 547,85
Saamisten muutos	5 642 509,05	-77 885,25	-501 690,70	-1 335 936,09	3 726 997,01
Korottomien velkojen muutos	-1 020 570,50		3 842 936,59	-3 731 791,44	-909 425,35
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	4 955 761,94	-77 885,25	3 366 874,11	-5 067 727,53	3 177 023,27
Rahoituksen rahavirta	-942 738,98	-3 801,16	3 318 099,74	-2 355 144,60	16 415,00
Rahavarojen muutos	-3 646 104,29	0,00	0,00	0,00	-3 646 104,29
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	12 475 482,91				12 475 482,91
Rahavarat 1.1	16 121 587,20				16 121 587,20
Muutos	-3 646 104,29	0,00	0,00	0,00	-3 646 104,29

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

		Kaupunki	Pohjan-maan pelastus- laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1)	19 359 528,24	15,86	1 264 608,31	-20 624 152,41	47 339 697,99
Satunnaiset erät						0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot						-1 179 181,72
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot						0,00
Pakollisten varausten lisäys / vähennys						-246 433,44
Muut tulorahoituksen korjauserät						-110 000,00
Toiminnan rahavirta yhteensä						45 804 082,83
Investointien rahavirta						
Investointimenot	3)	2 900 000,00				-50 409 522,12
Rahoitusosuudet investointimenoihin						823 436,25
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	3)					3 019 483,75
Investointien rahavirta yhteensä						-46 566 602,12
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä						-762 519,29
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys						-1 249 687,29
Antolainasaamisten vähennys						303 420,00
Antolainauksen muutokset yhteensä						-946 267,29
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						50 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						-40 016 249,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2)					-14 996 500,00
Lainakannan muutokset yhteensä						-5 012 749,04
Oman pääoman muutokset	3)				-2 900 000,00	-101 591,94
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						608 999,46
Vaihto-omaisuuden muutos						-249 547,85
Saamisten muutos	2)	-59 868,28	272 893,85			3 940 022,58
Korottomien velkojen muutos	2)	-1 953 075,00		-2 748 115,60	4 488 165,03	-1 122 450,92
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä						3 177 023,27
Rahoituksen rahavirta						-2 883 585,00
Rahavarojen muutos						-3 646 104,29
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12						12 475 482,91
Rahavarat 1.1						16 121 587,20
Muutos						-3 646 104,29
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi		0,00				
2) Yhdystilin eliminointi		0,00				
3) Peruspääoman lisäyksen ja sis. investointien eliminointi		0,00				

3.3. Tase

VAASAN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 035 729,27	1 986 182,27
Muut pitkävaikutteiset menot	24 456 461,58	25 282 135,88
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	64 401,51	-13 629,00
	<u>25 556 592,36</u>	<u>27 254 689,15</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	64 270 630,83	62 997 727,85
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	167 185 220,69	166 734 630,91
Rakennukset	186 157 873,96	196 709 560,45
Kiinteät rakenteet ja laitteet	138 006 731,96	119 721 355,50
Koneet ja kalusto	9 701 702,97	9 035 016,65
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	44 620 947,48	42 225 715,40
	<u>609 943 107,89</u>	<u>597 424 006,76</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	90 836 612,08	92 821 229,68
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	0,00	0,00
Muut lainasaamiset	21 007 929,08	20 232 829,82
Muut saamiset	2 566 664,22	2 358 105,43
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>114 411 205,38</u>	<u>115 412 164,93</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen varat	29 299 397,98	29 658 580,43
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18	51 828,18
	<u>29 351 226,16</u>	<u>29 710 408,61</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	264 428,88	311 848,73
Keskeneräiset tuotteet	840 636,40	544 688,96
Valmiit tuotteet	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	13 120,48	21060,4
Ennakkomaksut	185 125,59	176 165,41
	<u>1 303 311,35</u>	<u>1 053 763,50</u>
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	8 189 986,48	8 189 986,48
Muut saamiset	73 410,00	0,00
Siirtosaamiset	510 000,00	583 031,27
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	10 279 067,29	12 044 685,74
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	6 979 085,55	8 967 407,71
Siirtosaamiset	4 167 187,59	4 352 824,17
	<u>30 198 736,91</u>	<u>34 137 935,37</u>
III Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	12 475 482,91	16 121 587,20
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>823 239 662,96</u>	<u>821 114 555,52</u>

VASTATTAVAA	2024	2023
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	156 859 418,87	156 859 418,87
II Arvonkorotusraho	170 718 813,32	170 268 223,54
III Muut omat rahastot	8 412 971,16	8 522 971,16
IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	22 517 529,56	8 159 587,15
V Tilikauden yli- / alijäämä	3 008 119,28	14 428 155,95
	<u>361 516 852,19</u>	<u>358 238 356,67</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	6 747 286,69	7 273 287,84
Vapaaehtoiset varaukset	22 100 000,00	16 100 000,00
	<u>28 847 286,69</u>	<u>23 373 287,84</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	7 842,28	24 100,00
Muut pakolliset varaukset	2 523 783,77	2 753 959,49
	<u>2 531 626,05</u>	<u>2 778 059,49</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 290 946,01	30 029 987,47
Muut toimeksiantojen pääomat	92 718,94	103 860,47
	<u>30 383 664,95</u>	<u>30 133 847,94</u>
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	323 914 605,44	313 930 854,48
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	3 817 200,00	3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	4 096 866,58	4 055 370,44
	<u>331 828 672,02</u>	<u>321 803 424,92</u>
II Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 016 249,04	36 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
Lainat muilta luotonantajilta	2 498 500,00	2 495 000,00
Saadut ennakot	6 332 797,13	6 406 997,81
Ostovelat	15 058 580,44	16 157 842,44
Liittymismaksut ja muut velat	4 378 855,58	3 545 610,90
Siirtovelat	18 846 578,87	20 165 878,47
	<u>68 131 561,06</u>	<u>84 787 578,66</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>823 239 662,96</u>	<u>821 114 555,52</u>

TASE-yhdistely

VASTAAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	999 286,87			36 442,40	1 035 729,27
Muut pitkävaikutteiset menot	23 097 681,01			1 358 780,57	24 456 461,58
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	-2 537,00		66 938,51		64 401,51
	24 094 430,88	0,00	66 938,51	1 395 222,97	25 556 592,36
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	64 140 356,83			130 274,00	64 270 630,83
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	167 185 220,69				167 185 220,69
Rakennukset	15 101 999,38		3 078 474,92	167 977 399,66	186 157 873,96
Kiinteät rakenteet ja laitteet	102 632 030,31		35 374 701,65		138 006 731,96
Koneet ja kalusto	9 258 818,87		442 884,10		9 701 702,97
Muut aineelliset hyödykkeet					0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 304 022,51		23 532 202,33	5 784 722,64	44 620 947,48
	373 622 448,59	0,00	62 428 263,00	173 892 396,30	609 943 107,89
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	291 543 065,91			966 037,56	292 509 103,47
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset					0,00
Muut lainasaamiset	21 007 929,08				21 007 929,08
Muut saamiset	404 644,16		202 896,61	1 959 123,45	2 566 664,22
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
	312 955 639,15	0,00	202 896,61	2 925 161,01	316 083 696,77
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen varat	29 299 397,98				29 299 397,98
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18				51 828,18
	29 351 226,16	0,00	0,00	0,00	29 351 226,16
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	0,00		264 428,88		264 428,88
Keskeneräiset tuotteet	840 636,40				840 636,40
Valmiit tuotteet					0,00
Muu vaihto-omaisuus	13 120,48				13 120,48
Ennakkomaksut	185 125,59				185 125,59
	1 038 882,47	0,00	264 428,88	0,00	1 303 311,35
II Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					0,00
Myyntisaamiset					0,00
Lainasaamiset	8 189 986,48				8 189 986,48
Muut saamiset	73 410,00				73 410,00
Siirtosaamiset	510 000,00				510 000,00
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	4 584 028,33		4 887 890,06	807 148,90	10 279 067,29
Lainasaamiset	15 718 908,49	1 953 075,00			17 671 983,49
Muut saamiset	6 564 698,71	981,96		413 404,88	6 979 085,55
Siirtosaamiset	3 770 686,68			396 500,91	4 167 187,59
	39 411 718,69	1 954 056,96	4 887 890,06	1 617 054,69	47 870 720,40
III Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	12 475 482,91	0,00	0,00	0,00	12 475 482,91
VASTAAVAA YHTEENSÄ	792 949 828,85	1 954 056,96	67 850 417,06	179 829 834,97	1 042 584 137,84

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTAAVAA

Kaupunki Pohj.pel.laitos Vaasan Vesi Talotoimi Kaupungin tase
tilinpäätöksessä

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

1 035 729,27

Muut pitkävaikutteiset menot

24 456 461,58

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

64 401,51

25 556 592,36

II Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

64 270 630,83

Maa- ja vesialueiden arvonorotukset

167 185 220,69

Rakennukset

186 157 873,96

Kiinteät rakenteet ja laitteet

138 006 731,96

Koneet ja kalusto

9 701 702,97

Muut aineelliset hyödykkeet

0,00

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

44 620 947,48

609 943 107,89

III Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

1) -201 672 491,39

90 836 612,08

Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset

0,00

Muut lainasaamiset

21 007 929,08

Muut saamiset

3)

2 566 664,22

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

0,00

114 411 205,38

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot

0,00

Lahjoitusrahastojen varat

29 299 397,98

Muut toimeksiantojen varat

51 828,18

29 351 226,16

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

264 428,88

Keskeneräiset tuotteet

840 636,40

Valmiit tuotteet

0,00

Muu vaihto-omaisuus

13 120,48

Ennakkomaksut

185 125,59

1 303 311,35

II Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

0,00

Lainasaamiset

8 189 986,48

Muut saamiset

73 410,00

Siirtosaamiset

510 000,00

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

10 279 067,29

Lainasaamiset

2) -15 718 908,49

-1 953 075,00

0,00

Muut saamiset

2)

6 979 085,55

Siirtosaamiset

4 167 187,59

30 198 736,91

III Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin

0,00

Joukkovelkakirjalainasaamiset

0,00

0,00

IV Rahat ja pankkisaamiset

12 475 482,91

VASTAAVAA YHTEENSÄ

823 239 662,96

VASTATTAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	156 859 418,87		25 948 876,88	175 723 614,51	358 531 910,26
III Arvonkorotusrahasto	170 718 813,32				170 718 813,32
IV Muut omat rahastot	8 412 971,16				8 412 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-1 602 701,64	1 950 255,80	21 927 111,60	242 863,80	22 517 529,56
VI Tilikauden yli- / alijäämä	5 047 576,65	3 801,16	2 529 170,36	-4 572 428,89	3 008 119,28
	339 436 078,36	1 954 056,96	50 405 158,84	171 394 049,42	563 189 343,58
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Poistoero	6 747 286,69				6 747 286,69
Vapaaehtoiset varaukset	22 100 000,00				22 100 000,00
	28 847 286,69	0,00	0,00	0,00	28 847 286,69
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset	7 842,28				7 842,28
Muut pakolliset varaukset	2 523 783,77				2 523 783,77
	2 531 626,05	0,00	0,00	0,00	2 531 626,05
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 290 946,01				30 290 946,01
Muut toimeksiantojen pääomat	92 718,94				92 718,94
	30 383 664,95	0,00	0,00	0,00	30 383 664,95
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat	0,00				0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	322 500 000,00			1 414 605,44	323 914 605,44
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00				0,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00				0,00
Saadut ennakot	3 817 200,00				3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 313 361,09		2 783 505,49		4 096 866,58
	327 630 561,09	0,00	2 783 505,49	1 414 605,44	331 828 672,02
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 000 000,00			16 249,04	21 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä	1 953 075,00		12 486 217,54	3 232 690,95	17 671 983,49
Lainat muilta luotonantajilta	2 498 500,00				2 498 500,00
Saadut ennakot	6 332 797,13				6 332 797,13
Ostovelat	10 606 089,99		1 096 900,84	3 355 589,61	15 058 580,44
Liittymismaksut ja muut velat	3 783 088,70		595 766,88		4 378 855,58
Siirtovelat	17 947 060,89		482 867,47	416 650,51	18 846 578,87
	64 120 611,71	0,00	14 661 752,73	7 021 180,11	85 803 544,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	792 949 828,85	1 954 056,96	67 850 417,06	179 829 834,97	1 042 584 137,84

Eliminointi- ja oikaisukirjaukset

VASTATTAVAA	Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A OMA PÄÄOMA					
I Peruspääoma	1)		-25 948 876,88	-175 723 614,51	156 859 418,87
III Arvonkorotusrahasto					170 718 813,32
IV Muut omat rahastot					8 412 971,16
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä					22 517 529,56
VI Tilikauden yli- / alijäämä					3 008 119,28
					<u>361 516 852,19</u>
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
Poistoero					6 747 286,69
Vapaaehtoiset varaukset					22 100 000,00
					<u>28 847 286,69</u>
C PAKOLLISET VARAUKSET					
Eläkevaraukset					7 842,28
Muut pakolliset varaukset					2 523 783,77
					<u>2 531 626,05</u>
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat					30 290 946,01
Muut toimeksiantojen pääomat					92 718,94
					<u>30 383 664,95</u>
E VIERAS PÄÄOMA					
I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					323 914 605,44
Lainat julkisyhteisöiltä	2)				0,00
Lainat muilta luotonantajilta					0,00
Saadut ennakot					3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	3)				4 096 866,58
					<u>331 828 672,02</u>
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					21 016 249,04
Lainat julkisyhteisöiltä	2)	-1 953 075,00	-12 486 217,54	-3 232 690,95	0,00
Lainat muilta luotonantajilta					2 498 500,00
Saadut ennakot					6 332 797,13
Ostovelat					15 058 580,44
Liittymismaksut ja muut velat	3)				4 378 855,58
Siirtovelat					18 846 578,87
					<u>68 131 561,06</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ					<u>823 239 662,96</u>
1) Peruspääomasijoituksen eliminointi		0,00			
2) Yhdystilin eliminointi		0,00			
3) Liittymismaksujen eliminointi		0,00			

3.4. Konsernilaskelmat

VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

2024

2023

TULOSLASKELMA

Toimintatuotot	380 279 045,47	350 117 417,82
Toimintakulut	-508 528 200,54	-519 215 949,48
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	3 814 862,57	4 948 714,97
Toimintakate	-124 434 292,50	-164 149 816,69
Verotulot	176 381 852,81	186 121 825,51
Valtionosuudet	62 064 351,82	67 628 523,64
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	2 236 179,99	1 487 026,11
Muut rahoitustuotot	7 815 610,22	9 452 804,81
Korkokulut	-16 296 231,48	-14 134 630,97
Muut rahoituskulut	-65 935,09	-257 074,91
Vuosikate	107 701 535,77	86 148 657,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 997 559,40	-54 857 260,36
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-10 295 818,14	-1 651 999,82
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	42 408 158,23	29 639 397,32
Tilinpäätössiirot	0,00	-294 470,35
Tilikauden verot	-8 392 460,55	-1 762 454,19
Laskennalliset verot	-217 412,23	-261 847,61
Vähemmistöosuudet	-516 063,32	-60 764,87
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	33 282 222,13	27 259 860,30

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

2024

2023

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	107 701 535,77		86 148 681,91	
Satunnaiset erät				
Tilikauden verot	-8 392 460,55		-1 762 454,19	
Tulorahoituksen korjauserät	-4 140 306,95		-4 916 326,25	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-192 581,83		654 787,33	
Myyntivoitot	-1 592 193,34		-3 202 497,77	
Myyntitappiot	0,00	93 383 993,10	505 252,59	77 427 443,62

Investointien rahavirta

Investointimenot	-97 859 224,84		-91 091 501,05	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	832 160,25		1 340 960,87	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	7 245 037,49	-89 782 027,10	6 902 647,59	-82 847 892,59

Toiminnan ja investointien rahavirta

3 601 966,00 -5 420 448,97

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainauksen lisäys	-4 154 255,55		-3369408,52	
Antolainasaamisten vähennys	303 420,00	-3 850 835,55	3 036 947,57	-332 460,95

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 460 348,00		79 707 185,92	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-76 189 031,38		-63 059 778,87	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-10 059 070,50	-7 787 753,88	-1 869 246,86	14 778 160,19

Oman pääoman muutos

-147 341,75 457 258,70

Muut maksuvalmiuden muutokset

Maksetut osingot	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	610 459,48		152 417,05	
Vaihto-omaisuuden muutos	-106 247,26		960 105,33	
Saamisten muutos	25 508 680,23		-656 540,48	
Korottomien velkojen muutos	-15 404 299,00	10 608 593,45	-35 953 413,63	-35 497 431,73

Rahoituksen rahavirta

-1 177 337,73 -20 594 473,79

Rahavarojen muutos

2 424 628,27 -26 014 922,76

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	44 038 433,03		41 613 804,76	
Rahavarat 1.1.	41 613 804,76	2 424 628,27	67 628 727,52	-26 014 922,76

KONSERNITASE

2024

2023

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	3 424 719,77	5 600 738,69
Muut pitkävaikutteiset menot	25 449 141,46	26 246 429,10
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	64 401,51	-13 629,00
	<u>28 938 262,74</u>	<u>31 833 538,79</u>

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	90 002 170,33	88 919 003,63
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	169 882 901,89	168 489 711,36
Rakennukset	411 432 266,47	422 265 970,09
Rakennusten arvonorotukset	524 139,62	1 267 669,68
Kiinteät rakenteet ja laitteet	295 006 998,51	255 618 181,40
Koneet ja kalusto	13 913 237,81	13 851 276,25
Muut aineelliset hyödykkeet	5 641 302,31	5 236 473,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	51 813 432,20	62 437 140,44
	<u>1 038 216 449,14</u>	<u>1 018 085 426,20</u>

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet	217 372 605,33	205 249 091,28
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	41 962 013,92	43 311 370,51
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	365,67	970 213,33
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut lainasaamiset	3 635 079,69	4 862 730,62
Muut saamiset	116 769,22	0,00
	<u>263 086 833,83</u>	<u>254 393 405,74</u>

TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	1 626 956,50	1 285 182,06
Lahjoitusrahastojen varat	29 334 920,41	29694068,87
Muut toimeksiantojen varat	55 705,01	55 705,01
	<u>31 017 581,92</u>	<u>31 034 955,94</u>

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet	2 687 969,77	2 903 464,08
Keskeneräiset tuotteet	840 636,40	544 688,96
Valmiit tuotteet	0,00	0
Muu vaihto-omaisuus	43 540,35	26 706,40
Ennakkomaksut	185 125,59	176 165,41
	<u>3 757 272,11</u>	<u>3 651 024,85</u>

Saamiset

Pitkäaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	11 439 986,48	6 350 000,00
Laskennalliset verosaamiset	1 193 101,84	862145
Muut saamiset	6 378 049,48	13 236 023,92
Siirtosaamiset	510 000,00	583 031,27
	19 521 137,80	21 031 200,19

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	42 634 671,91	47 573 325,46
Lainasaamiset	23 500,00	35 000,00
Laskennalliset verosaamiset	0	0
Muut saamiset	5 745 002,87	15 667 678,56
Siirtosaamiset	16 794 418,49	20 959 142,84
	65 197 593,27	84 235 146,86
	84 718 731,07	105 266 347,05

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	934 941,71	689 112,93
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0
Muut arvopaperit	5 614 245,10	6 819 194,46
	6 549 186,81	7 508 307,39

Rahat ja pankkisaamiset

44 038 433,03	41 613 804,76
---------------	---------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

1 500 322 750,65	1 493 386 810,72
------------------	------------------

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	156 859 418,87	156 859 418,87
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto	173 195 929,73	173 829 833,71
Muut omat rahastot	18 618 644,37	21 493 095,70
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	256 469 437,70	229 647 775,56
Tilikauden yli- / alijäämä	33 282 222,13	27 259 860,30
	638 425 652,80	609 089 984,14
VÄHEMMISTÖOSUUDET	8 932 770,48	8 424 493,25
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	7 842,28	24 100,00
Muut pakolliset varaukset	4 135 843,29	4 312 167,40
	4 143 685,57	4 336 267,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	1 627 086,72	1285291,24
Lahjoitusrahastojen pääomat	30 353 039,77	30090477,9
Muut toimeksiantojen pääomat	99 170,45	110 442,34
	32 079 296,94	31 486 211,48
KONSERNIRESERVI	811 107,51	926 980,01
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieraspääoma		
Pääomalainat	0,00	1 900 000,00
Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	526 847 973,10	521 530 861,79
Lainat julkisyhteisöiltä	33 027 996,60	33 692 013,29
Lainat muilta luotonantajilta	4 239 206,78	4 720 984,78
Pitkäaikainen koroton vieraspääoma		
Saadut ennakot	4 016 897,00	3 998 413,78
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	68 739 219,21	66 796 856,45
Siirtovelat	0,00	0,00
Laskennalliset verovelat	29 260 830,73	27 159 820,37
	666 132 123,42	659 798 950,46

Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat	599 907,00	632 629,20
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	41 306 260,70	51 815 016,53
Lainat julkisyhteisöiltä	3 549 943,35	1 923 485,82
Lainat muilta luotonantajilta	1 350 950,00	2 495 000,00
Lyhytaikainen koroton vieraspääoma		
Saadut ennakot	9 867 036,46	10 216 500,20
Ostovelat	33 876 924,01	43 184 330,85
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	18 210 540,88	36 112 501,32
Siirtovelat	41 036 551,53	32 944 460,06
Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
	149 798 113,93	179 323 923,98
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 500 322 750,65	1 493 386 810,72

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonkorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjanpitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihinta-periaatteen mukaisesti, hankintamenon, sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuoden aikana on tehty korjauksia edellisten tilikausien yli-/alijäämään, Hyvinvointialueelle johtuvista siirroista aiheutuneet korjaukset yhteensä 74.084,09 €, maa-alueiden hankinnan korjaus 2023 31.378,40 €, arvonlisäveron korjauksia edellisille vuosille -18.140,29 €, Opetushallituksen avustuksen korjaus oikealle

vuodelle -38.000 €, aiheettomien siirtosaamisten korjaus -70.761,37 ja Vaasan Vesi väärälle vuodelle menneen yhteistoimintakorvauksen korjaus -48.774,37 €.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN	2024	2023
Varhaiskasvatus ja perusopetus	7 722 740,13	7 387 787,38
Ammatilliset koulut ja lukiot	5 039 452,40	5 288 120,92
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	3 550 579,75	3 749 745,77
Pelastustoimi	0,00	53 721,08
Tekninen toimi	26 396 075,13	25 976 262,05
Tukipalvelut	10 271 797,11	14 225 378,07
Liiketoiminta	17 454 673,04	16 617 754,06
Muut	10 082 758,75	10 275 726,99
Yhteensä	80 518 076,31	83 574 496,32

3. VEROTULOJEN ERITTELY	2024	2023
Kunnan tulovero	133 143 621,93	137 754 399,70
Osuus yhteisöveron tuotosta	18 767 516,34	23 709 776,89
Kiinteistövero	26 596 033,08	26 676 945,51
Yhteensä	178 507 171,35	188 141 122,10

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	-2 876 509,00	7 616 429,59
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	3 179 511,00	2 607 193,70
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	31 590 920,00	28 449 861,00
Verotulomenetysten kompensatio	10 587 145,00	10 466 596,89
Valtionosuudet yhteensä	42 481 067,00	49 140 081,18

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta

arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoisto	5 - 20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2024	2023
Eläkevastuuvaraus 1.1.	24 100,00	65 354,98
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-16 257,72	-41 254,98
Eläkevastuuvaraus 31.12.	7 842,28	24 100,00
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	710 760,34	912 763,28
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-230 175,72	-202 002,94
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	480 584,62	710 760,34
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1	2 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	1 000 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12	2 043 199,15	2 043 199,15

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT
JA MYYNTITAPPIOT

	2024	2023
Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	910 832,34	393 181,21
Maa-alueet	222 456,91	563 395,89
Rakennukset	0,00	1 826 606,10
Irtain omaisuus	45 696,51	88 222,57
Yhteensä	1 178 985,76	2 871 405,77
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

8. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA
PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt

	2024	2023
luottamushenkilömaksut		
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	2 205,00	2 269,13
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	14 109,72	11 500,07
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	24 264,15	19 214,67
Svenska Folkpartiet samorganisation	22 451,26	18 281,68
Vaasan Perussuomalaiset	12 500,80	10 420,05
Vaasan seudun vihreät	4 414,51	3 482,77
Vasemmistoliitto	5 369,69	4 296,24
Vaasan Kristillisdemokraatit	2 091,50	1 509,38
	87 406,63	70 973,99

9. PALVELUJEN OSTOT

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	15 900 276,84	15 556 040,49
Muiden palvelujen ostot	65 934 243,10	71 097 372,20
Yhteensä	81 834 519,94	86 653 412,69

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-
TUOTTOJEN ERITTELY

	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	16 422 760,70	6 513 906,90
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	16 422 760,70	6 513 906,90

4.3. Taseen liitetiedot

11. ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita.

Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2024	2023
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1.	166 734 630,91	167 330 265,87
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	450 589,78	0,00
Arvonkorotusten lisäys	0,00	-595 634,96
Arvonkorotukset 31.12.	167 185 220,69	166 734 630,91
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	0,00	613 999,63
Arvonkorotusten vähennys	0,00	-613 999,63
Arvonkorotus 31.12.	0,00	0,00
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	167 185 220,69	166 734 630,91

12. KUNTAYHTYMÄ- OSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2024	Lisäys/ vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2024	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	75 707,17	-20 611,64
Svenska österbottens förbund för utbildning och kultur	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 250,00	74 303,70
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,72	0,01

13. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET

SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

2024

2023

Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Lainasaamiset

19 699 832,70

18 778 042,90

Muut saamiset

2 454 609,00

2 274 724,09

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä

Siirtosaamiset

0,00

0,00

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Lainasaamiset

7 200 000,00

7 200 000,00

Lyhytaikaiset saamiset

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset

1 878 692,58

2 246 141,05

Lainasaamiset

0,00

0,00

Muut saamiset

112 498,91

112 281,92

Siirtosaamiset

208 176,11

94 984,83

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä

Myyntisaamiset

89 389,94

134 593,32

Muut saamiset

0,00

6 581,93

Siirtosaamiset

0,00

0,00

Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset

112 454,45

83 270,27

Lainasaamiset

0,00

0,00

Muut saamiset

0,00

47 859,26

Siirtosaamiset

0,00

0,00

14. SIIRTOSAAMISET

2024

2023

Pitkäaikaiset

Maankäyttösopimukset

510 000,00

583 031,27

Muut siirtosaamiset

510 000,00

583 031,27

Lyhytaikaiset

Siirtyvät korot

389 018,39

118 767,68

Ennakkomaksut

430 688,24

80 949,73

Muut siirtosaamiset

3 347 480,96

4 153 106,76

4 167 187,59

4 352 824,17

15. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Yhteensä	Aineelliset hyödykkeet					Yhteensä
	Tietokone-ohjelmistot	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 986 182,27	25 282 135,88	-13 629,00	27 254 689,15	62 997 727,85	196 709 560,45	119 721 355,50	9 035 016,65	42 225 715,40	430 689 375,85
Lisäykset tilikauden aikana	135 837,31	1 622 098,24	78 030,51	1 835 966,06	1 497 202,50	6 110 519,34	33 967 342,79	3 080 741,95	22 685 425,30	67 341 231,88
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-283 097,28	0,00	-564 894,40	-847 991,68
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-47 314,12	-47 984,01	0,00	-3 620,27	-19 725 298,82	-19 824 217,22
Siirrot erien välillä	-447 118,85	447 118,85	0,00	0,00	-176 985,40	0,00	0,00	0,00	0,00	-176 985,40
Tilikauden poisto	-562 259,29	-2 971 803,56	0,00	-3 534 062,85	0,00	-10 052 704,79	-15 398 869,05	-2 410 435,36	0,00	-27 862 009,20
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-6 561 517,03	0,00	0,00	0,00	-6 561 517,03
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 112 641,44	24 379 549,41	64 401,51	25 556 592,36	64 270 630,83	186 157 873,96	138 006 731,96	9 701 702,97	44 620 947,48	442 757 887,20
Arvonkorotukset					167 185 220,69					167 185 220,69
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 112 641,44	24 379 549,41	64 401,51	25 556 592,36	231 455 851,52	186 157 873,96	138 006 731,96	9 701 702,97	44 620 947,48	609 943 107,89

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1	52 796 202,56	30 583 317,70	6 900 567,96	2 541 141,46	92 821 229,68	17 924 376,73	4 704 773,40	22 629 150,13	
Lisäykset	600 000,00	0,00	0,00	0,00	600 000,00	1 249 687,29	0,00	1 249 687,29	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Vähennykset	0,00	-1 647 283,63	0,00	-94 100,00	-1 741 383,63	-152 726,58	-151 517,54	-304 244,12	
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	-843 233,97	0,00	0,00	0,00	-843 233,97	0,00	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.	52 552 968,59	28 936 034,07	6 900 567,96	2 447 041,46	90 836 612,08	19 021 337,44	4 553 255,86	23 574 593,30	
Arvonkorotukset									
Kirjanpitoarvo 31.12.	52 552 968,59	28 936 034,07	6 900 567,96	2 447 041,46	90 836 612,08	19 021 337,44	4 553 255,86	23 574 593,30	

16. OMA PÄÄOMA	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	156 859 418,87	156 859 418,87
Muutokset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	156 859 418,87	156 859 418,87
Arvonkorotusrahasto 1.1.	170 268 223,54	170 863 858,50
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	450 589,78	0,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	0,00	-595 634,96
Arvonkorotusrahasto 31.12.	170 718 813,32	170 268 223,54
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasto 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 597 391,11	1 628 614,30
Yhteistoimintasopimus/irtisanominen	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-110 000,00	-31 223,19
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	1 487 391,11	1 597 391,11
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	8 159 587,15	9 638 126,73
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	14 428 155,95	2 981 716,73
Edellisten tilikausien tapahtumat	-70 213,54	-204 237,83
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	22 517 529,56	8 159 587,15
Tilikauden yli- / alijäämä 1.1	14 428 155,95	2 981 716,73
Siirto edellisten tilikausien yli- / alijäämään	-14 428 155,95	-2 981 716,73
Tilikauden yli- / alijäämä	3 008 119,28	14 428 155,95
Tilikauden yli- / alijäämä 31.12	3 008 119,28	14 428 155,95
Oma pääoma yhteensä	361 516 852,19	358 238 356,67

17. PAKOLLISET VARAUKSET	2024	2023
Eläkevastuuvaraus	7 842,28	24 100,00
Kaatopaikan maisemointivaraus	480 584,62	710 760,34
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	2 043 199,15	2 043 199,15
	2 531 626,05	2 778 059,49

18. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ	2024	2023
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	16 140,00	16 140,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	1 313 388,86	1 310 107,60
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Muut velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	0,00	0,00
Lainat	2 496 600,00	2 496 600,00
Ostovelat	3 591 723,71	3 533 153,70
Siirtovelat	83 353,32	196 841,50
Velat kuntyhtymille		
Lainat	0,00	0,00
Ostovelat	607 226,11	210 267,46
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	266 281,95
Saadut ennakot	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille		
Ostovelat	343 645,46	730 353,60
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	20 241,27	0,00

19. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	175 339 054,64	186 362 048,56*
Yhteensä	175 339 054,64	186 362 048,56

*Vertailuarvoon lisätty vuodelta 2023 puuttuneet lainat

20. SEKKILIMIITTI	2024	2023
Shekkitilin limiitti kokonaan käyttämättä	3 000 000,00	5 522 818,90

21. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2024	2023
Pitkäaikaiset		
Liittymismaksut	2 783 505,49	2 783 505,49
Muut velat	1 313 361,09	1 310 079,83
Yhteensä	4 096 866,58	4 093 585,32

22. SIIRTOVELAT	2024	2023
Lomapalkkajaksotukset	14 842 902,71	14 361 041,07
Muut palkkajaksotukset	347 066,12	323 404,63
Henkilösivukulut	2 144 581,82	1 870 981,72
Siirtyvät korot	1 108 435,84	1 282 268,46
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	403 592,38	2 328 182,59
Yhteensä	18 846 578,87	20 165 878,47

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

24. VUOKRAVASTUUT	2024	2023
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	34 383 541,92	43 548 995,41
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 733 307,58	2 732 026,45
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 535 239,04	2 319 254,94
Myöhemmin maksettavat	3 051 781,49	4 243 606,76
Yhteensä	5 587 020,53	6 562 861,70
 25. VASTUUSITOUMUKSET	 2024	 2023
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	138 433 794,58	145 051 570,43 *
Jäljellä oleva pääoma	86 224 004,80	91 912 375,95 *
Täytetakuukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 277 734,26	2 385 253,29
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	36 000 000,00	36 075 000,00
Jäljellä oleva pääoma	31 792 417,86	31 851 600,84
Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	3 154 296,46	3 779 296,46 *
Jäljellä oleva pääoma	1 884 452,13	2 006 831,60 *
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	595 953 373,00	564 016 840,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	639 516,00	448 971,00 *

* Vertailutietoon korjattu vuodelta 2023 takausarvoja

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Sopimusvastuut

Vuokravakuussitoumukset, sosiaali- ja terveystoimi	54 849,36	59 766,20
Vuokrien rahavakuudet, sosiaali- ja terveystoimi	80 812,11	92 850,86

Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	0,00	0,00 *
--	------	--------

*vertailuvuoden 2023 tietoa on oikaistu, koska kassalainojen limiitti on muuttunut pitkäaikaiseksi antolainaksi

Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.

<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	<i>135 661,47</i>	<i>152 617,06 *</i>
--------------------------------	-------------------	---------------------

Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 237 707,00	3 987 707,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	35 729,42	15 587,35

Koronvaihtosopimukset

Kaupungin varainhankinta pyritään toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Korkoriskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojauksilla. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan suojaussopimuksella (johdannainen) muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Kaupungin koronvaihtosopimusten bruttomäärä oli 31.12.2024 225 milj.euroa, josta 50 milj. euroa astuu voimaan myöhemmin. Vaihtuvakorkoisten lainojen yhteismäärä vastaavana ajankohtana oli 265 milj. euroa. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Suhdanteiden muuttuessa myös olemassa olevia suojauksia muutetaan tulevaisuuden taloustilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Matalasuhdanteessa korot ovat tyypillisesti alhaalla ja korkeasuhdanteessa vastaavasti korkealla. Vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan vuosina 2020-2027. Toimenpiteillä on ollut merkittävä korkohyöty kaupungille. Uusi koronvaihtosopimus 30 milj. on tehty vuonna 2024.

Kunta on sitoutunut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Kaupungilla ei ole koronvaihtosopimuksia joihin ei liity tilinpäätöshetkellä vastaavaa lainaa.

Tavoiteltu korkosuojaus vaihtelee matalasuhdanteen 70 prosentista korkeasuhdanteen 40 %:iin. Suojatun osuuden osalta tavoitetaso on 50-60 % lainasalkusta (suojatun osuuden määrä vaihtelee noin 40-70 %:n välillä). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017. Suojausaste oli n. 74 % tilinpäätöshetkellä 31.12.2024. Pitkäaikainen korkositoumus (ei huomioida vuoden sisällä erääntyviä lainoja, korkosuoja tai kokonaan uusia lainoja) oli tilinpäätöshetkellä n. 71%. Suojausaste nousi hieman yli tavoitetason johtuen vuoden lopussa tehdystä ennenaikaisesta lainanlyhennyksestä sekä luottolaitosten suosituksista kasvattaa lainasalkun lyhytaikaista suojaa.

Tilinpäätöshetken laskettuna korkotason nousu 0,5 %-yksiköllä vastaa sopimusten käyvän arvon muutosta +8,9 milj. eurolla ja lasku 0,5 %-yksiköllä -9,7 milj. eurolla.

	2024	2023
Voimassa olevat koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus VI		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi		
Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	73 110,65	267 000,24 *
<i>Koronvaihtosopimus VI suojaa lainaa Danske Bank 84315710012569 jonka saldo on 20 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.10.2027.</i>		
Koronvaihtosopimus VII		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi		
Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	979 627,45	1 316 247,62 *
<i>Koronvaihtosopimus VII suojaa lainaa Vaasan Osuuspankki 567008-83627141, jonka saldo on 24,5 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.5.2028.</i>		
Koronvaihtosopimus VIII		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	299 174,89	551 965,69

Koronvaihtosopimus IX

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 12 500 000,00 12 500 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018

Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 350 843,24 571 274,63

Koronvaihtosopimukset VIII ja IX suojaavat yhdessä (XV lisäksi) lainaa Kuntarahoitus S100346/23, jonka saldo on 40 milj. euroa. Lainan eräpäivä 27.11.2038

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 30 000 000,00 30 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017

Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 3 100 952,39 3 774 256,59

Koronvaihtosopimus X suojaa lainaa Kuntarahoitus 21116/22, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 23.8.2032.

Koronvaihtosopimus XI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 25 000 000,00 25 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020

Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 5 829 898,35 6 551 754,60

Koronvaihtosopimus XI suojaa lainaa Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023

Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 1 442 269,17 1 697 088,92

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa OP 567008-83647164, jonka saldo on 15 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.3.2025

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 25 000 000,00 25 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023

Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,38 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 3 762 552,58 4 428 705,01 *

Koronvaihtosopimus XIV suojaa lainaa Kuntarahoitus S100591/24, jonka saldo on 20milj euroa ja eräpäivä 28.3.2031. XIV suojaa myös lainaa Kuntarahoitus S100018/23, jonka saldo on 8,5 milj. euroa ja eräpäivä on 16.5.2033

Koronvaihtosopimus XVII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 30 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 18.12.2024

Sopimuksen päättymispäivä 26.11.2029

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 2,13 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 49 411,00

Koronvaihtosopimus XVII suojaa lainaa Kuntarahoitus Oy S101002/24, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä on 26.11.2033

Forward-start koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus XIII Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00 Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027 Sopimuksen päättymispäivä 17.6.2047 Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa) Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 1 958 851,66 2 062 655,51		
<i>Koronvaihtosopimus XIII suojaa OP 567008-83649384 lainaa, jonka saldo on 10 milj. euroa. Lainan eräpäivä on 19.7.2032.</i>		
Koronvaihtosopimus XV Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00 Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027 Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042 Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa) Kiinteä korko: 0,98% (kaupunki toimittaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 1 721 879,74 1 762 268,51 *		
<i>Koronvaihtosopimus XV suojaa Kuntarahoituksen lainaa S100346/23 (VIII ja IX lisäksi), jonka saldo on 40 milj. Lainan eräpäivä 27.11.2038.</i>		
Koronvaihtosopimus XVI Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 30 000 000,00 30 000 000,00 Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2029 Sopimuksen päättymispäivä 4.1.2049 Vaihtuva korko: 6 kk euribor, (pankki toimittaa) Kiinteä korko: 1,837 % (kaupunki toimittaa) Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 1 802 801,00 2 218 401,00		
<i>Koronvaihtosopimus XVI suojaa Danske Bank lainaa 6784 3157 1001 8269 jonka saldo on 32 milj. euroa. Lainan eräpäivä 30.11.2032.</i>		
Markkina-arvot yhteensä	21 371 372,12	25 201 618,32 *

Koronvaihtosopimukset

Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	175 000 000,00	145 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	15 887 839,72	19 158 293,30 *

Forward-start johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	50 000 000,00	50 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	5 483 532,40	6 043 325,02 *

Käypä arvo yhteensä	21 371 372,12	25 201 618,32 *
---------------------	---------------	-----------------

Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä

Brutto	225 000 000,00	195 000 000,00
Netto	225 000 000,00	195 000 000,00

Korko-optiot

Jäljellä olevan sopimuksen nimellispääoma	70 000 000,00	70 000 000,00
Käypä arvo	-5 516 449,32	-7 210 686,05

* Korjattu vertailutiedon arvot

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

26. HENKILÖSTÖKULUT	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	117 450 044,88	117 706 784,62
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	23 635 510,06	23 909 588,31
Muut henkilösivukulut	2 927 512,15	4 279 319,94
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	144 013 067,09	145 895 692,87
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	1 218 881,15	939 052,73
Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	16 257,72	41 254,98
Yhteensä henkilöstökulut	145 215 690,52	146 793 490,62

27. HENKILÖSTÖN HTV TEHTÄVÄALUEITTAIN	2024	2023
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1416	1434
Ammatilliset koulut ja lukiot	318	345
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	371	380
Pelastustoimi *	0	0
Tekninen toimi	250	248
Liiketoiminta	74	77
Muut	262	272
Yhteensä	2 691	2 755

*lisäksi sivutoimisia puolivakinaisia palomiehiä 0 0

28. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

2024

2023

BDO Auditor Oy

Tilintarkastuspalkkiot

Tilintarkastajan lausunnot

Muut palkkiot

Palkkiot yhteensä

0,00

0,00

0,00

0,00

4 190,00

4 190,00

KPMG Oy Ab

Tilintarkastuspalkkiot

Tilintarkastajan lausunnot

Muut palkkiot

Palkkiot yhteensä

36 846,62

3 185,00

119 945,70

159 977,32

34 712,08

15 185,03

179 423,09

229 320,20

Deloitte Oy

Tilintarkastuspalkkiot

Tilintarkastajan lausunnot

Muut palkkiot

Palkkiot yhteensä

6 975,00

6 975,00

0,00

0,00

29. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET
LIIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

- Koy Pikipruukille on myönnettyjen markkinaehtoistertiäärilainojen saldo per 31.12.2024; 8,8 milj. euroa. Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiäärilaina, saldo 31.12.2024; 0,9 milj. euroa. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa myönnettyistä lainoista ja arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- TeeSe Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginhallitus 20.12.2021, § 472) pääomалaina, saldo 31.12.2024; 1,5 milj. euroa. TT Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 26.11.2018, § 74) pääomалaina, saldo 31.12.2024; 0,2 milj. euroa.

Vaasa Facilita Oy:lle on myönnetty pääomалainoja seuraavasti: kaupunginvaltuusto 11.10.2021 § 106 ja 10.10.2022 § 69 pääomалaina, jonka saldo 31.12.2024; 1,9 milj. euroa sekä kaupunginvaltuusto 3.5.2021 § 23 pääomалaina, saldo 31.12.2024; 3,2 milj. euroa. Tilinpäätöksessä 2024 § 23 pääomалaina on kirjattu tavallisiin lainasaamisiin.

Vaasan Satama Oy:lle on myönnetty pääomалaina (kaupunginvaltuusto; 11.11.2021 § 71), jonka saldo 31.12.2024; 1 milj. euroa.

Pääomалainojen korkomarginaali on 1 % + 12 kk euribor ja pääomалainan luonteen mukaisesti lainat ovat vakuudettomia. Arvion mukaan pääomалainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

- Kvarken Link Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 97) pitkäaikainen antolaina, saldo 31.12.2024: 2,0 milj. euroa

- Vaasan Asumisoikeus Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 12.12.2022 § 99) pitkäaikainen antolaina, saldo 31.12.2024: 1,0 milj. euroa.

4.6. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistuosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poisto-oikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevina vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilin-päätöksessä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Koti- paik- ka	Kunnan omistus- osuus %	Konser- nin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
Ab Stormossen Oy	0586634-8	Musta -saari	54,35 %	54,35 %	3 497 262,68	4 657 559,22	282 705,76
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 453 654,14	6 866,92	-30 854,07
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	66,69 %	9 648 405,10	19 759 391,00	-90 643,64
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	14 754 063,61	108 808 174,89	46,49
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	318,55	2 242 590,77	29,18
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	11 656 257,69	1 363,61	1 135,29
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	430 933,19	67 275,17	-112,78
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	8 598,40	338 999,30	5,73
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	9 060 408,52	18 837,09	-98 283,94
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 267 089,06	184 656,48	997 250,20
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	519 183,12	1 178 800,17	28,05
Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	4 740 637,35	5 619 314,85	735 723,39
Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	2 468 358,28	8 225 047,43	0,00
Oy Vaasan Ekolämpö Oy - Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	176 051,00	2 366,56	-4 065,54
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	76,80 %	76,80 %	226 141,26	28 833,36	-34 548,27
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	65,74 %	608 467,92	6 296 562,74	454 422,17
Vaasa Facilita Oy Ab (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	4 215 157,04	33 182 387,81	32 272,85
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	68 140,52	77 657,99	7 425,56
Vaasan Satama Oy (konserni)	3390130-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	568 397,86	1 387 381,73	-31 602,14
Vaasan Sähkö Oy (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	239 574 674,61	222 127 789,02	33 251 446,58
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	364 097,12	299 095,43	576,04
Vähänkyrön Vuokratilat Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	477 881,76	2 576 633,92	17,17
Kuntayhtymät							
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä - Vasaregionens Arenor Samkommun	1025565-6	Vaasa	70,77 %	70,77 %	4 642 779,38	3 325 118,44	22 088,65
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	41,93 %	41,93 %	671 399,32	388 215,14	30 201,90
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	5 367 983,27	2 343 711,16	-49 832,02
Osakkuusyhteisöt							
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	28 893 134,96	41 674 874,80	1 187 010,90
Kyrönmaan Jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	1 071 840,13	329 548,31	18 935,82
VP Facilities Oy Ab (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,55 %	4 509 407,25	993 565,52	121 783,47
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,66 %	1 185 958,85	180 061,09	237 725,43
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	38,30 %	369 405,48	424 506,59	50 379,38
Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	87 468,07	7 212,44	6,20
TT Botnia Oy (konserni)	2995396-4	Vaasa	37,19 %	37,19 %	1 455 203,79	685 922,69	288 653,53
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	6 573 460,62	10 039 795,99	73,83

Yhteensä 360 612 219,90 477 480 117,62 37 380 001,18

3. ARVONKOROTUKSET	2024	2023
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	168 489 711,36	169 085 346,32
Arvonkorotukset	1 393 190,53	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	-595 634,96
Arvo 31.12	169 882 901,89	168 489 711,36
Rakennukset		
Arvo 1.1	1 267 669,68	1 284 748,67
Arvonkorotusten purku	-743 530,06	-17 078,98
Arvo 31.12	524 139,62	1 267 669,68
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	970 213,33	970 213,33
Arvonkorotusten purku	-969 847,66	0,00
Arvo 31.12	365,67	970 213,33
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	170 407 407,18	170 727 594,38

4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2024	2023
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 913 474,18	1 677 784,13
Muut maa- ja vesialueet	88 088 696,15	87 241 219,50
Maa- ja vesialueet yhteensä	90 002 170,33	88 919 003,63

5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttösopimukset	510 000,00	540 800,00
Muut siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	510 000,00	540 800,00
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	0,00	0,00
Vuokrasaamiset	2 782,65	45 898,17
Myyntisaamiset	3 830 038,00	5 004 807,00
Palkkojen siirtosaamiset	46 545,52	39 884,67
Korkosaamiset	492 475,15	298 283,64
Verosaamiset	548 150,75	647 907,25
Avustushakemukset ja jaksotukset	666 114,85	1 347 151,81
Siirtosaamiset valtiolta	0,00	0,00
Siirtosaamiset EU:lta	0,00	0,00
Kelan työterveyshuolto	449 531,54	16 869,97
Ennakkomaksut	376 038,45	82 836,82
Muut siirtosaamiset	10 382 741,57	13 475 503,50
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	16 794 418,49	20 959 142,84

6. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	1 613 357,00	1 713 289,72
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	27 117 372,87	21 141 769,95
Korkojaksotukset	2 415 528,48	2 540 770,65
Verot	2 475 464,46	0,00
Muut menoajämät	7 414 828,71	7 477 089,73
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	41 036 551,53	32 872 920,06

7. PAKOLLISET VARAUKSET	2024	2023
Eläkevastuu	7 842,28	24 100,00
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	0,00	0,00
Suvelahden kaatopaikan maisemointi	480 584,62	710 760,34
Alueiden puhdistusvelvollisuus	2 043 199,15	2 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 612 059,52	1 558 207,91
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	4 143 685,57	4 336 267,40

8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2024	2023
Eläkevastuu 1.1	24 100,00	65 354,98
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-16 257,72	-41 254,98
Eläkevastuu 31.12	7 842,28	24 100,00
Potilasvastuuvakuutus 1.1	0,00	2 500 808,33
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-2 500 808,33
Potilasvastuuvakuutus 31.12	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	2 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	1 000 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	2 043 199,15	2 043 199,15
Suvelahden kaatopaikan maisemointi 1.1	710 760,34	912 763,28
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-230 175,72	-202 002,94
Suvelahden kaatopaikan maisemointi 31.12	480 584,62	710 760,34
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 558 207,91	1 465 793,66
Lisäykset tilikaudella	53 851,61	92 414,25
Vähennykset tilikaudella	0	0
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 612 059,52	1 558 207,91
Muut pakolliset varaukset 1.1	0,00	194 278,34
Lisäykset tilikaudella	0,00	-194 278,34
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12	0,00	0,00

9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY

2024

2023

Muut velat

Liittymismaksut

62 756 174,11

59 561 477,12

Muut velat

5 983 045,10

7 235 379,33

Muut velat yhteensä

68 739 219,21

66 796 856,45

10. LASKENNALLISET VEROVELAT

2024

2023

Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat

Pitkäaikainen vieras pääoma

29 260 830,73

27 159 820,37

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT

2024

2023

Muut toimintatuotot

Maa- ja vesialueiden myyntivoitot

1 097 054,33

24 815,44

Rakennusten myyntivoitot

187 473,96

0,00

Muut myyntivoitot

499 098,69

342 782,05

Myyntivoitot yhteensä

1 783 626,98

367 597,49

Muut toimintakulut

Kiinteistön myyntitappio

-24 129,50

-528 895,09

Muut myyntitappiot

-612 737,80

-429 085,97

Myyntitappiot yhteensä

-636 867,30

-957 981,06

12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN

2024

2023

Sosiaali- ja terveystoimi

0,00

0,00

Varhaiskasvatus- ja perusopetus

7 722 740,13

7 387 787,38

Ammatilliset koulut ja lukiot

14 225 035,21

12 522 235,10

Muu kulttuuri- ja sivistystoimi

5 632 459,59

5 424 745,41

Pelastustoimi

0,00

53 721,08

Tekninen toimi

26 396 075,13

25 454 644,73

Tukipalvelut

10 271 797,11

14 225 378,07

Liiketoiminta

303 563 586,31

274 054 641,85

Muut

12 467 351,99

10 994 264,20

Toimintatuotot yhteensä

380 279 045,47

350 117 417,82

13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ

2024

2023

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

81 781 205,08

48 708 361,72

Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin

80 852 336,97

34 969 184,94

Vakuudeksi annetut yritys kiinnitykset

928 868,11

0,00

Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset

0,00

35 647,24

Lainat julkisyhteisöiltä

42 759 131,79

45 860 068,49

Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin

42 759 131,79

129 217 728,64

Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä

124 540 336,87

164 222 560,82

14. VAKUUDET	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet	27 877 128,28	41 761 182,47
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	4 000 000,00	4 000 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	0,00	0,00
Vakuudet yhteensä	31 877 128,28	45 761 182,47
15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	7 957 847,49	4 882 222,84
Myöhemmin maksettavat	125 575 742,10	56 171 834,51
Yhteensä	133 533 589,60	61 054 057,35
16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 220 304,76	2 959 896,87
Myöhemmin maksettavat	3 875 137,61	4 877 367,67
Yhteensä	7 095 442,37	7 837 264,54
17. VASTUUSITOUMUKSET	2024	2023
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	39 154 296,46	38 704 296,46
Jäljellä oleva pääoma	33 676 869,99	32 715 932,44
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	595 953 373,00	564 016 840,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	639 516,00	448 971,00

18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT	2024	2023	
Vuokravakuudet	0,00	0,00	
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti	0,00	1 000 000,00	
Sopimuksiin sisältyvät lunastusveloitteet	90 437,65	90 437,65	
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	3 237 707,00	3 987 707,00	
Rantamylly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	0,00	0,00	
Arvonlisäveron palautusvastuu	3 757 707,44	3 277 431,35	
Muut vastuut	8 731 647,90	8 126 097,90	
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	5 522 818,90	5 522 818,90	
Sopimusvastuut yhteensä	15 817 499,99	16 481 673,90	
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	225 000 000,00	195 000 000,00	
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	31 805 971,00	24 702 500,00	
Johdannaissopimukset Pikipruukki	2 048 000,00	2 304 000,00	
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	1 134 375,00	1 175 625,00	
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	210 205,00	240 240,00	
Johdannaissopimukset SÖFUK	518 101,50	658 076,12	
Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	6 250 000,00	6 944 444,00	
Johdannaissopimukset VSHP	0,00	0,00	
Hyödykejohdannaiset			
Sähköjohdannaiset			
Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohdannaisilla hyväksytyn riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.			
Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.			
Forwardit GWh	168,5	219,20	
Futuurit GWh	1 414,3	3 025,10	
Forwardit, käypä arvo €	-2 383 000	617 000,00	
Futuurit, käypä arvo €	1 464 000	17 951 000,00	* Korjattu vertailutiedon arvo
Käypä arvo, netto €	-919 000	18 568 000,00	* Korjattu vertailutiedon arvo

19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2024	2023
Peruspääoma 1.1	156 859 418,87	156 859 418,87
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	156 859 418,87	156 859 418,87
Hyvointialueelle siirtyneiden omaisuus- ja velkaerien vaik. alkusaldoon	0,00	-35 050 646,95
Arvonkorotusrahasto 1.1	173 829 833,71	174 442 547,65
Vähennykset tilikaudella	-1 221 683,54	-612 713,94
Lisäykset tilikaudella	587 779,56	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	173 195 929,73	173 829 833,71
Muut omat rahastot		
Vararahasto	0,00	722 601,77
Rahaston pääoma 31.12	0,00	722 601,77
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimenrahasto	1 597 391,11	1 628 614,30
Siirrot rahastosta	110 000,00	31 223,19
Rahaston pääoma 31.12	1 487 391,11	1 597 391,11
Muut omat rahastot	12 970 124,54	-12 060 371,27
Siirrot rahastoon	0,00	25 030 495,81 *
Siirrot rahastosta	-2 764 451,33	0,00
Rahaston pääoma 31.12	10 205 673,21	12 970 124,54
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	18 618 644,37	21 493 095,70
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	257 177 635,86	235 628 155,52
Edellisten tilikausien oikaisut	-708 198,16	-5 980 379,96
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	256 469 437,70	229 647 775,56
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	33 282 222,13	27 529 860,30
Oma pääoma yhteensä 31.12	638 425 652,80	609 359 984,14

*Vertailuarvoon lisätty vuodelta 2023 puuttuneet tiedot

4.7. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 21 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 10 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

5. Liikelaitosten tilinpäätökset

5.1. Liikelaitosten vaikutus tulokseen

Liikelaitosten vaikutus tulokseen

1.000 €

	Tuloslaskelmat			Eliminointi ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut tuloslaskelmat		Kaupungin tuloslask. tilinpäätöksessä
	Kaupunki	Liikelaitokset	Eliminoimaton yht.	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	
Toimintatuotot								
Myyntituotot	19 413	18 528	37 941 1)	-1 175	-885	18 238	17 644	35 882
Maksutuotot	7 550	1	7 550 1)	-9	0	7 541	1	7 542
Tuet ja avustukset	8 900	0	8 900 1)	0	0	8 900	0	8 900
Vuokratuotot	16 577	48 573	65 150 1)	-743	-38 722	15 834	9 851	25 685
Muut toimintatuotot	2 478	116	2 594 1)	-7	-77	2 470	39	2 510
Valmistus omaan käyttöön	948	778	1 726 1)	0	0	948	778	1 726
Toimintakulut								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-113 864	-3 586	-117 450	0	0	-113 864	-3 586	-117 450
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-22 924	-712	-23 636	0	0	-22 924	-712	-23 636
Muut henkilösivukulut	-2 836	-91	-2 928	0	0	-2 836	-91	-2 928
Palvelujen ostot	-71 646	-11 962	-83 607 1)	265	1 508	-71 381	-10 454	-81 835
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-8 639	-9 510	-18 149 1)	69	252	-8 570	-9 258	-17 828
Avustukset	-12 228	0	-12 228 1)	0	0	-12 228	0	-12 228
Vuokrat	-43 773	-4 780	-48 553 1)	38 777	743	-4 996	-4 037	-9 033
Muut toimintakulut	-1 149	-183	-1 332 1)	4	0	-1 145	-183	-1 329
Toimintakate	-221 194	37 173	-184 022	37 181	-37 181	-184 013	-8	-184 022
Verotulot	178 507	0	178 507	0	0	178 507	0	178 507
Valtionosuudet	42 481	0	42 481	0	0	42 481	0	42 481
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	1 131	0	1 131	0	0	1 131	0	1 131
Muut rahoitustuotot	34 427	25	34 453 2)	-17 810	0	16 617	25	16 643
Korkokulut	-7 309	-56	-7 364	0	0	-7 309	-56	-7 364
Muut rahoituskulut	-36	-17 810	-17 846 2)	0	17 810	-36	0	-36
Vuosikate	28 008	19 332	47 340	19 371	-19 371	47 378	-39	47 340
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 486	-13 910	-31 396	0	0	-17 486	-13 910	-31 396
Arvonalentumiset	0	-7 462	-7 462	0	0	0	-7 462	-7 462
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	10 522	-2 039	8 482	19 371	-19 371	29 892	-21 410	8 482
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	526	0	526	0	0	526	0	526
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-6 000	0	-6 000	0	0	-6 000	0	-6 000
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden yli- / alijäämä	5 048	-2 039	3 008	19 371	-19 371	24 418	-21 410	3 008
1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi	0							
2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi	0							

5.2. Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

1.000 €

				Eliminointi- ja oikaisukirjaukset		Eliminoidut rahoituslaskelmat		
	Kaupunki rahoituslaskelma	Liikelaitokset yhteensä	Eliminoimaton rahoituslaskelma	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	28 008	19 332	47 340 1)	19 360	-19 360	47 367	-27	47 340
Satunnaiset erät	0	0	0			0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-1 179	0	-1 179			-1 179	0	-1 179
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	0	0	0			0	0	0
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-246	0	-246			-246	0	-246
Muut tulorahoituksen korjauserät	-110	0	-110			-110	0	-110
Toiminnan rahavirta yhteensä	26 472	19 332	45 804			45 832	-28	45 804
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-32 810	-20 500	-53 310 3)	2 900		-29 910	-20 500	-50 410
Rahoitusosuudet investointimenoihin	663	160	823			663	160	823
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	2 971	48	3 019 3)	0	0	2 971	48	3 019
Investointien rahavirta yhteensä	-29 176	-20 291	-49 467			-26 276	-20 291	-46 567
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-2 703	-959	-3 663			19 556	-20 319	-763
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäys	-1 062	-188	-1 250			-1 062	-188	-1 250
Antolainasaamisten vähennys	287	16	303			287	16	303
Antolainauksen muutokset yhteensä	-775	-171	-946			-775	-171	-946
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	50 000	0	50 000			50 000	0	50 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 000	-16	-40 016			-40 000	-16	-40 016
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 997	0	-14 997 2)			-14 997	0	-14 997
Lainakannan muutokset yhteensä	-4 997	-16	-5 013			-4 997	-16	-5 013
Oman pääoman muutokset	-127	2 925	2 798 3)		-2 900	-127	25	-102
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	609	0	609			609	0	609
Vaihto-omaisuuden muutos	-275	26	-250			-275	26	-250
Saamisten muutos	5 643	-1 916	3 727 2)	-60	273	5 583	-1 643	3 940
Korottomien velkojen muutos	-1 021	111	-909 2)	-1 953	1 740	-2 974	1 851	-1 122
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	4 956	-1 779	3 177			2 943	234	3 177
Rahoituksen rahavirta	-943	959	16			-2 956	72	-2 884
Rahavarojen muutos	-3 646	0	-3 646			16 600	-20 247	-3 646
Rahavarojen muutos								
Rahavarat 31.12	12 475	0	12 475			12 475	0	12 475
Rahavarat 1.1	16 122	0	16 122			16 122	0	16 122
Muutos	-3 646	0	-3 646			-3 646	0	-3 646

- 1) Sisäisten ostojen ja rahoitusserien eliminointi
2) Yhdystilin eliminointi
3) Peruspääoman lisäyksen ja sis. investointien eliminointi

5.3. Liikelaistosten vaikutus taseeseen

Liikelaistosten vaikutus taseeseen

1.000 €

1.000 €				Eliminointi- ja oikaisukirjaukset	Eliminoidut taseet			
				Kaupunki	Liikelaistokset	Kaupunki	Liikelaistokset	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
VASTAAVAA								
A	PYSYVÄT VASTAAVAT							
I	Aineettomat hyödykkeet							
	Aineettomat oikeudet	999	36	1 036		999	36	1 036
	Muut pitkävaikutteiset menot	23 098	1 359	24 456		23 098	1 359	24 456
	Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	-3	67	64		-3	67	64
		24 094	1 462	25 557		24 094	1 462	25 557
II	Aineelliset hyödykkeet							
	Maa- ja vesialueet	64 140	130	64 271		64 140	130	64 271
	Maa- ja vesialueiden arvonnkorotukset	167 185	0	167 185		167 185	0	167 185
	Rakennukset	15 102	171 056	186 158		15 102	171 056	186 158
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	102 632	35 375	138 007		102 632	35 375	138 007
	Koneet ja kalusto	9 259	443	9 702		9 259	443	9 702
	Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0		0	0	0
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	15 304	29 317	44 621		15 304	29 317	44 621
		373 622	236 321	609 943		373 622	236 321	609 943
III	Sijoitukset							
	Osakkeet ja osuudet	291 543	966	292 509 1)	-201 672	89 871	966	90 837
	Osakkeiden ja osuuksien arvonnkorotukset	0	0	0		0	0	0
	Muut lainasaamiset	21 008	0	21 008		21 008	0	21 008
	Muut saamiset	405	2 162	2 567 3)		405	2 162	2 567
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0	0		0	0	0
		312 956	3 128	316 084		111 283	3 128	114 411
B	TOIMEKSIANTOJEN VARAT							
	Valtion toimeksiannot	0	0	0		0	0	0
	Lahjoitusrahastojen varat	29 299	0	29 299		29 299	0	29 299
	Muut toimeksiantojen varat	52	0	52		52	0	52
		29 351	0	29 351		29 351	0	29 351
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT							
I	Vaihto-omaisuus							
	Aineet ja tarvikkeet	0	264	264		0	264	264
	Keskeneräiset tuotteet	841	0	841		841	0	841
	Valmiit tuotteet	0	0	0		0	0	0
	Muu vaihto-omaisuus	13	0	13		13	0	13
	Ennakkomaksut	185	0	185		185	0	185
		1 039	264	1 303		1 039	264	1 303
II	Saamiset							
	Pitkäaikaiset saamiset							
	Myyntisaamiset	0	0	0		0	0	0
	Lainasaamiset	8 190	0	8 190		8 190	0	8 190
	Muut saamiset	73	0	73		73	0	73
	Siirtosaamiset	510	0	510		510	0	510
	Lyhytaikaiset saamiset							
	Myyntisaamiset	4 584	5 695	10 279 2)		4 584	5 695	10 279
	Lainasaamiset	15 719	1 953	17 672 2)	-15 719	0	0	0
	Muut saamiset	6 565	414	6 979 2)	0	6 565	414	6 979
	Siirtosaamiset	3 771	397	4 167 2)		3 771	397	4 167
		39 412	8 459	47 871		23 693	6 506	30 199
III	Rahoi tusarvopaperit							
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0	0		0	0	0
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0		0	0	0
		0	0	0		0	0	0
IV	Rahat ja pankkisaamiset							
		12 475	0	12 475		12 475	0	12 475
VASTAAVAA YHTEENSÄ		792 950	249 634	1 042 584		575 558	247 681	823 240

VASTATTAVAA

A	OMA PÄÄOMA							
I	Peruspääoma	156 859	201 672	358 532 1)	-201 672	156 859	0	156 859
III	Arvonkorotusrahoasto	170 719	0	170 719		170 719	0	170 719
IV	Muut omat rahastot	8 413	0	8 413		8 413	0	8 413
V	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-1 603	24 120	22 518		-1 603	24 120	22 518
VI	Tilikauden yli- / alijäämä	5 048	-2 039	3 008		5 048	-2 039	3 008
		339 436	223 753	563 189		339 436	22 081	361 517
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET							
	VARAUKSET							
	Poistoero	6 747	0	6 747		6 747	0	6 747
	Vapaaehtoiset varaukset	22 100	0	22 100		22 100	0	22 100
		28 847	0	28 847		28 847	0	28 847
C	PAKOLLISET VARAUKSET							
	Eläkevaraukset	8	0	8		8	0	8
	Muut pakolliset varaukset	2 524	0	2 524		2 524	0	2 524
		2 532	0	2 532		2 532	0	2 532
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT							
	Valtion toimeksiaannot	0	0	0		0	0	0
	Lahjoitusrahastojen pääomat	30 291	0	30 291		30 291	0	30 291
	Muut toimeksiantojen pääomat	93	0	93		93	0	93
		30 384	0	30 384		30 384	0	30 384
E	VIERAS PÄÄOMA							
I	Pitkäaikainen							
	Joukkovelkakirjalainat	0	0	0		0	0	0
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	322 500	1 415	323 915		322 500	1 415	323 915
	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0 2)	0	0	0	0
	Lainat muilta luotonantajilta	0	0	0		0	0	0
	Saadut ennakot	3 817	0	3 817		3 817	0	3 817
	Liittymismaksut ja muut velat	1 313	2 784	4 097 3)	0	1 313	2 784	4 097
		327 631	4 198	331 829		327 631	4 198	331 829
II	Lyhytaikainen							
	Joukkovelkakirjalainat	0	0	0		0	0	0
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 000	16	21 016		21 000	16	21 016
	Lainat julkisyhteisöiltä	1 953	15 719	17 672 2)	-1 953	0	0	0
	Lainat muilta luotonantajilta	2 499	0	2 499		2 499	0	2 499
	Saadut ennakot	6 333	0	6 333		6 333	0	6 333
	Ostovelat	10 606	4 452	15 059		10 606	4 452	15 059
	Liittymismaksut ja muut velat	3 783	596	4 379 3)	0	3 783	596	4 379
	Siirtovelat	17 947	900	18 847		17 947	900	18 847
		64 121	21 683	85 804		62 168	5 964	68 132
	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	792 950	249 634	1 042 584		790 997	32 243	823 240
1)	Peruspääomasijoituksen eliminointi	0						
2)	Yhdystilin eliminointi	0						
3)	Liittymismaksujen eliminointi	0						

5.4. Pohjanmaan pelastuslaitos

Tilinpäätös 2024

Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitos

Pohjanmaan pelastuslaitoksen toiminta siirrettiin Pohjanmaan hyvinvointialueelle 1.1.2023 eikä liikelaitoksella tämän vuoksi ole ollut varsinaista toimintaa. Sopimukseen sisältyvät kunnat ovat sopineet lopputilityksen siirtämisestä myöhempään ajankohtaan, koska odotetaan Pohjanmaan käräjäoikeuden päätöstä haasteeseen, joka liittyy työaikaan. Koska käräjäoikeuden päätöstä ei ole vielä tullut, kaupunginvaltuusto on 9.12.2024 § 78 tehnyt päätöksen, että Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitos lakkautetaan 1.1.2025. Mahdolliset tapahtumat tämän jälkeen on kuitenkin erotettava kaupungin muusta kirjanpidosta. Lopputilitys ja yhteistyösopimuksen lakkauttaminen tehdään myöhemmin, jotta kaikki liiketoiminnan taloudelliset tapahtumat, jotka liittyvät aikaväliin ajalta ennen 1.1.2023, voidaan ottaa huomioon lopputilityksessä.

Tuloslaskelmassa on vähäisiä tapahtumia, lähinnä vakuutuskorvauksia ja perinnästä kirjattuja suorituksia, jotka johtivat noin 3 800 euron ylijäämään. Toiminnalle ei osoitettu määrärahaa vuodelle 2024.

Edellisten tilikausien lisäys/vähennys -tilille on kirjattu 64 000 €:n saatu avustus vuonna 2022 hankittuun sammutusautoon Pännäisille. Lisäksi on kirjattu n. 10 000 € suorituksia vanhoihin saataviin.

Toiminnan siirtymisen vuoksi Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen johtokunta ei ole kokoontunut tilinpäätöksen 2022 käsittelyn jälkeen. Johtokunnan sijaan vuoden 2024 tilinpäätöksen hyväksyy kaupunginhallitus.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Pohjanmaan käräjäoikeudessa on 25.5.2022 nostettu kanne palkkasaatavia koskevassa asiassa, jossa vastaajana on Vaasan kaupunki/Pohjanmaan pelastuslaitos (L 764/2022/716). Asiassa odotettiin käräjäoikeuden järjestävän valmisteluistunnon vuoden 2023 aikana. Tilanne 2/25: Asiassa on määrätty valmisteluistunto 11.3.2025 ja pääkäsittely 1.4.2025.

Taloudelliset vaikutukset: palkkasaatavia yhteensä 300.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen kullekin kuukausittaiselle maksamattomalle erälle kuukauden viimeisestä päivästä lukien.

Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos 3 801,16 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

Tilinpäätöslaskelmat

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023
Liikevaihto	675,47	3 778,15
Liiketoiminnan muut tuotot	16 662,30	49 942,93
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-1 670,45
Palvelujen ostot	-4 071,36	42 305,01
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 287,13	4 607,05
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-898,28	-344,20
Muut henkilösivukulut	-134,82	9 513,60
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-7 866,47
Vuokratulot	0,00	-809,81
Liiketoiminnan muut kulut	-3 145,02	-18 564,58
Liikelyijäämä (-alijäämä)	3 801,16	80 891,23
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00	0,00
Muille maksetut korkokulut	0,00	0,00
Muut rahoituskulut	0,00	-766,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 801,16	80 124,40

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	3 801,16	80 891,23
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	7 866,47
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	-766,83
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	3 801,16	87 990,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 801,16	87 990,87
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-272 893,85	-560 528,47
Saamisten muutos muilta	195 008,60	2 275 119,69
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	-2 338 443,62
Rahoituksen rahavirta	-77 885,25	-623 852,40
Oman pääoman muutokset	74 084,09	535 861,53
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	1 953 075,00	1 680 181,15
Saldo 1.1	1 680 181,15	1 119 652,68

Pohjanmaan Pelastuslaitos Tase

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

VASTAAVAA		2024	2023
A	PYSYVÄT VASTAAVAT		
II	Aineellinen		
	Rakennukset	0,00	0,00
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	0,00
	Koneet ja kuljetusvälineet	0,00	0,00
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	0,00	195 990,56
	Saamiset kaupungilta, lyhytaikaiset	1 953 075,00	1 680 181,15
	Muut saamiset	981,96	0,00
	Siirtosaamiset	0,00	0,00
		<u>1 954 056,96</u>	<u>1 876 171,71</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>1 954 056,96</u>	<u>1 876 171,71</u>
VASTATTAVAA		2024	2023
A	OMA PÄÄOMA		
I	Peruspääoma	0,00	0,00
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	1 950 255,80	1 796 047,31
V	Tilikauden yli- / alijäämä	3 801,16	80 124,40
		<u>1 954 056,96</u>	<u>1 876 171,71</u>
D	VIERAS PÄÄOMA		
II	Lyhytaikainen		
	Saadut ennakot	0,00	0,00
	Ostovelat	0,00	0,00
	Muut velat	0,00	0,00
	Siirtovelat	0,00	0,00
		<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>1 954 056,96</u>	<u>1 876 171,71</u>

Liitetiedot

Pohjanmaan pelastuslaitoksen nettovarot 31.12.2024

1 954 056,96

Alustava jako tilinpäätöksen 2022 kustannusjaon mukaan

		Osuus			Arvioidut		
Kunta	Asukasluku	%:ssa	Osuus €/asukas		palkka- saatavat	Netto	€/asukas
Kaskinen	1 278	0,9 %	17 246,44	13,49	2 647,79	14 598,65	11,42
Mustasaari	19 453	13,4 %	262 515,68	13,49	40 303,18	222 212,50	11,42
Korsnäs	2 068	1,4 %	27 907,39	13,49	4 284,53	23 622,86	11,42
Kristiinankaupun	6 404	4,4 %	86 421,14	13,49	13 267,96	73 153,18	11,42
Laihia	7 996	5,5 %	107 904,97	13,49	16 566,30	91 338,67	11,42
Maalahti	5 451	3,8 %	73 560,53	13,49	11 293,51	62 267,02	11,42
Uusikaarlepyy	7 479	5,2 %	100 928,12	13,49	15 495,17	85 432,96	11,42
Närpiö	9 558	6,6 %	128 983,95	13,49	19 802,49	109 181,47	11,42
Pedersöre	11 174	7,7 %	150 791,66	13,49	23 150,55	127 641,11	11,42
Vaasa	67 551	46,7 %	911 591,86	13,49	139 953,73	771 638,13	11,42
Vöyri	6 388	4,4 %	86 205,22	13,49	13 234,81	72 970,41	11,42
Yhteensä	144 800	100,0 %	1 954 056,96	13,49	300 000,00	1 654 056,96	11,42

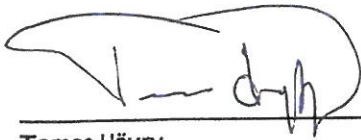
OMA PÄÄOMA

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	0,00	220 000,00
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	-220 000,00
Peruspääoma 31.12.	0,00	0,00
 Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 796 047,31	6 035 231,24
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	154 208,49	-4 239 183,93
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 950 255,80	1 796 047,31
 Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	80 124,40	17 038,51
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-80 124,40	-17 038,51
Tilikauden yli-/alijäämä	3 801,16	80 124,40
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	3 801,16	80 124,40
 Oma pääoma yhteensä	1 954 056,96	1 876 171,71

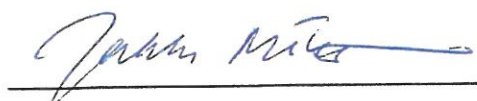
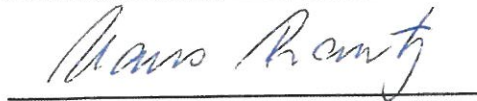
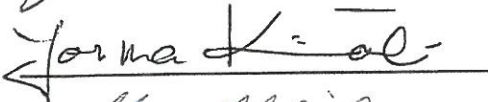
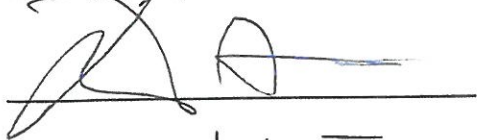
Edellisten tilikausien lisäys/vähennys -tilille on kirjattu 64 000 €:n saatu avustus vuonna 2022 hankittuun sammutusautoon Pännäisille. Lisäksi on kirjattu n. 10 000 € suorituksia vanhoihin saataviin.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 31.3.2025

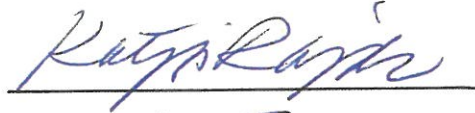

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja

Frans Virmä

Marietta Nilsson-Väre

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen.

Vaasassa 27 / 5 2025

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT HT

Tilinpäätös 2024

Vaasan Talotoimi -liikelaitos

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus

- 1 Toimitilajohtajan katsaus
- 2 Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto
 - 2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus
 - 2.2 Organisaatio
 - 2.3 Henkilöstö
- 3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa
 - 3.1 Liikelaitoksen rahoituksellinen asema
 - 3.2 Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat
- 4 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä
- 5 Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta
- 6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut
- 7 Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut
- 8 Tase ja tunnusluvut
- 9 Tilikauden tuloksen käsittely

Talousarvion toteutuminen

- 10 Talousarvion toteutuminen
 - 10.1 Tavoitteiden toteutuminen
 - 10.2 Käyttötalouden toteutuminen
 - 10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen
 - 10.4 Rahoitusosan toteutuminen
 - 10.5 Investointien toteutuminen

Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma
Rahoituslaskelma
Tase

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
Tasetta koskevat liitetiedot
Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot
Henkilöstöä koskevat liitetiedot
Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista

1. Toimitilajohtajan katsaus

Talouden tasapainottamistoimenpiteillä haettiin säästöjä palvelujen ostoihin ja henkilöstökuluihin. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet saavutettiin kaikilta osin. Tuloutus kaupungille toteutui talousarvion mukaisena ja investointien toteuma alitti talousarvion n. 7,6 milj. eurolla, joka kylläkin toteutuu investointiosassa tulevina vuosina. Käyttötalouden tavoite likeylijäämä ilman poistoja toteutui 1,6 milj. euroa talousarviota parempana. Tähän vaikutti tulojen pieni talousarvion ylitys 0,2 milj. euroa. Valmistus omaan käyttöön eli projekteille aktivoidut työtunnit eivät olleet budjetissa kirjausteknisten syiden takia, ja näin ollen ne parantavat toteumaa budjettiin nähden n. 0,5 milj. eurolla. Toimintakulujen toteumassa saavutettiin 0,9 milj. euron säästöt tasapainottamistoimenpiteillä korjattuun talousarvioon nähden. Henkilöstökuluissa säästettiin 0,3 milj. euroa. Urakoitsijapalvelujen ja muiden palvelujen toteuma alitti talousarvion 1,0 milj. eurolla ja sähkökustannukset ylittivät sen 0,2 milj. eurolla. Vuokratulot ja muut kulut ylittivät talousarvion kumpikin 0,1 milj. eurolla. Kokonaistulos vuonna 2024 oli kuitenkin alijäämäinen isojen alaskirjausten vuoksi. Poistojen ryhmässä on kirjattu arvonalentumisia mm. tulevista purkukohteista yhteensä n. 7,5 milj. eurolla, ja kokonaispoistot olivat 16,8 milj. euroa. Rahoituskulut toteutuivat 16,5 milj. euron suuruusina. Tilikauden tulos oli -4 572 428,89 euroa.

Talonrakennushankkeiden vuoden 2024 määräraha oli 17,6 milj. euroa, josta 7,5 milj. euroa oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjausohjelmaan. Kuluneen vuoden aikana ei valmistunut erillismäärärahan hankkeita. Leasing-rahoituksella toteutettu Teeriniemen päiväkotit otettiin käyttöön alkuvuodesta. Käyttösuunnitelman mukainen investointirahoitus alitettiin n. 7,6 milj. eurolla. Suurimmat erot talousarvion ja toteuman välille muodostuivat kahden päiväkotihankkeen viivästymisistä. Molemmissa hankkeissa jouduttiin urakkatarjouksien hankintamenettely keskeyttämään ja käynnistämään uudelleen. Määrärahan alitus oli yhteensä 5,8 milj. euroa. Peruskorjausohjelma alitti talousarvion 0,8 milj. eurolla.

Vuoden aikana rekrytoitiin yksi henkilö irtisanoutuneen tilalle. Henkilöstösuunnitelmassa olevat rekrytoinnit jätettiin toteuttamatta osana talouden tasapainottamistoimenpiteitä. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 19,6 (2023: 20,0; 2022: 19,6; 2021: 18,3).

Kuluneena vuonna otettiin uusi vuokramallilla toteutettu kohde käyttöön. Uudessa Teeriniemen päiväkodissa on paikka 150 lapselle. Tulevaisuudessa Keskustan yhtenäiskoulun lisäksi erilaisia rahoituksen ja omistamisen malleja suunnitellaan museon kokoelmakeskuksen toteuttamiseksi sekä kolmeen päiväkotiin. Keskustan yhtenäiskoulun hankkeeseen liittyen KHO hylkäsi 12.8. valituslupahakemukset, ja KV hyväksyi kokouksessaan 9.12.2024 § 80 päivitetyn hankesuunnitelman. Hallinto-oikeuteen jätettiin kuitenkin kaksi uutta valitusta tammikuussa 2025, joten hanke ei etene tällä hetkellä suunnitelmien mukaan. Talotoimen vuoden 2024 talousarviossa tavoitteiden painopisteet oli johdettu kaupungin strategisesta tavoitteesta järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta. Korjausvelka kasvoi edellisvuodesta ja oli tilinpäätöshetkellä 75,2 milj. euroa. Korjausvelkaa pyritään hallitsemaan kohdistamalla peruskorjaustoimenpiteet oikeisiin kohteisiin niin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta kuin rakennuksen kunto huomioiden. Myös kiinteistökehitysryhmän työ palvelutuotannon käytöstä poistuneiden rakennusten jatkotoimenpiteiden suhteen on tärkeässä roolissa.

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

2. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto

2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus

Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi –liikelaitoksilla on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Valtuustokausi alkoi 1.8.2021.

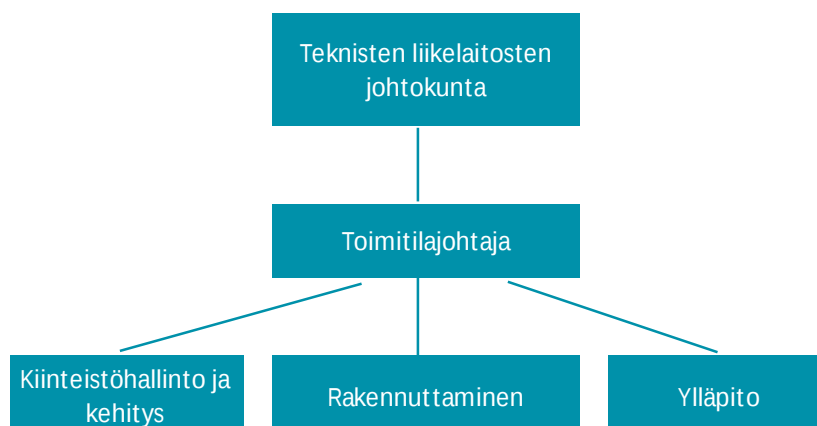
Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Jorma Rantala	SDP
Peter Remahl, vpj.	KOK	Ari Rintamäki	KOK
Johanna Ahopelto	KOK	Eija Muttonen-Mattila	KOK
Jan Bonn	RKP	Kim Åkerman	RKP
Jorma Katajamäki	Vas	May-Gret Axell	KD
Gunlög Ingves	RKP	Sandra Högström	RKP
Pasi Keskinen	Kesk.	Pentti Huovari	Kesk.
Marjatta Kiviranta	SDP	Tanja Ruutiainen	SDP
Niina Mäkinen	PS	Juhani Järvinen	PS

Teknisten liikelaitosten johtokunta on kokoontunut vuoden aikana 11 kertaa ja käsitellyt yhteensä 73 pykälää. Kaupunginhallituksen edustajana Teknisten liikelaitosten johtokunnassa on toiminut Mauri Ollila (PS). Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Markku Järvelä, kaupunkiympäristön lakimies Sebastian Rönnlund ja kaupunkiympäristön controller Marjo Kahlos ovat osallistuneet kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Esittelijänä on toiminut toimitilajohtaja (Vaasan Vedeltä johtaja) ja pöytäkirjanpitäjänä Taina Tyni.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksessa tilivelvollisia ovat johtokunnan jäsenet sekä toimitilajohtaja.

2.2.Organisaatio

Kuluneen vuoden aikana organisaatiorakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia.

2.3. Henkilöstö

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2024 yhteensä 19,6 (vuonna 2023: 20,0). Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2024 oli 1,3 milj. euroa (vuonna 2023: 1,3 milj. euroa). Vuoden aikana rekrytoitiin yksi henkilö irtisanoutuneen tilalle. Poissaoloja (sairaus- sekä työ- ja vapaa-ajan tapaturmat) oli keskimäärin 4,8 päivää/htv (vuonna 2023: 4,3 päivää/htv). Poissaoloja työtapaturmien vuoksi ei ollut lainkaan (vuonna 2023: 0 päivää/htv). Henkilökunnan jakaantuminen toiminnoittain on esitetty liitetiedoissa.

Henkilöstö 2024 / htv	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	18,7		18,7
Määräaikaiset	0,7	0,1	0,8

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Liikelaitoksen rahoituksellinen asema

Vaasan Talotoimen rahoituksellinen asema parani vuoden 2023 tasoon nähden. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 2,4 milj. euroa ylijäämäinen. Toiminnan rahavirta oli 12,3 milj. euroa ja investointien rahavirta -9,9 milj. €. Rahoituksen rahavirrassa merkittävin muutos oli oman pääoman muutos +2,9 milj. euroa sekä korottoman velan muutos kaupungille, joka pieneni n. 4,5 milj. euroa. Yhdystilin saldo oli 31.12.2024 -3,2 milj. euroa (31.12.2023: -7,7 milj. euroa). Peruspääomaan tehtiin 2,9 milj. euron sijoitus Sundomin koulun laajennukseen perustuen. Talotoimi maksoi kaupungille peruspääoman sijoituksesta korvausta talousarviossa määritellyn mukaisesti 16,4 milj. euroa. Tuottovaatimus pieneni edellisestä vuodesta n. 1,5 milj. eurolla.

3.2. Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat

Vaasan Talotoimella oli vuoden 2024 lopussa hallinnassaan toimitiloja yhteensä 351 260 h^m² (2023: 351 769 h^m²). Omien tilojen määrää vähensivät Hietanummentie 1-3 myynti sekä Sampo-kampuksen A-siiven ja Teeriniemen vanhan koulun purkamiset. Ulkoa vuokratuissa tiloissa näkyy lisäyksenä Teeriniemen uuden päiväkodin vuokraus. Vähennyksenä näkyvät päättyneet sopimukset Yrittäjänkatu 15, Gerbyntie 18-20 ja Sarjakatu 2 sekä Strömsön saunarakennuksen tulipalo. Muissa tiloissa muutoksia aiheuttavat osuudet yhteistiloista, pyörityserot sekä ulkoisissa sopimuksissa olevat eri pinta-ala määreet (h^m²).

Kaupungin hallinnassa olevista tiloista kaupungin oman palvelutuotannon käytössä oli noin 75,8 %, ulosvuokrattuja tiloja noin 14,4 % ja noin 9,8 % muita tiloja. Muut tilat sisältävät vapaat vuokrattavissa olevat tilat, ei vuokrattavissa olevat tilat sekä peruskorjauksessa olevat tilat.

	TP2023 (hum ²)	TP2024 (hum ²)	Muutos
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	335 667	333 364	-2 303
Ulkoa vuokratut tilat	16 102	17 896	+1 794
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	351 769	351 260	-509
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	268 934	266 323	-2 611
Ulosvuokratut tilat	51 155	50 574	-581
Muut tilat	31 680	34 363	2 683
Tilat yhteensä	351 769	351 260	-509

4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talotoimen perustehtävänä ja jatkuvana strategisena tavoitteena on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan hallinta ja laadukas kiinteistönpito. Kiinteistönpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä erillisinvestointien rakennuttaminen. Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat tuotetaan omasta tilakannasta tai ulkoa vuokratuista tiloista.

Huolimatta hyvästä taloudellisesta vuodesta 2024, joudutaan tulevana vuosina kaikessa toiminnassa kiinnittämään erityistä huomioita taloudellisiin vaikutuksiin. Viime vuonna laaditut talouden tasapainottamistoimenpiteet huomioitiin talousarvion laadinnan yhteydessä ja toimintakatteet on asetettu siten, että menoja on karsittu ja/tai tuloja lisätty verrattuna edellisen vuoden talousarvioon. Talotoimessa tulee näkymään muiden tulosalueiden tasapainottamistoimenpiteet tilojen vuokrasopimusten irtisanomisten myötä. Käyttäjät ovat tehostaneet toimintaansa kriittisellä tarkastelulla tilojen käytön näkökulmasta.

Haastavina aikoina henkilöstön työhyvinvointi korostuu entisestään. Fyysisen puolen lisäksi henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi ovat tärkeitä osatekijöitä henkilöstön motivaatiossa ja työssä jaksamisessa. Kaupungilla toteutetaan työhyvinvointikyselyä ja psykososiaalisen kuormituksen kartoitusta. Yhdessä työterveyden kanssa käydään läpi työpaikkaselvitys, jonka mukaan toteutetaan mahdolliset jatkotoimenpiteet. Lisäksi yhteisillä työ- ja virkistyspäivillä vahvistetaan yhteishenkeä ja työpaikan ilmapiiriä. Asiantuntijuuden vahvistaminen erityisesti projektinhallinnassa, rakennusten energiatehokkuuden hallinnassa sekä valmistautumisessa EU- ja kansallisiin lakimuutoksiin on määritelty yhdeksi teemaksi osaamisen kehittämiseen.

Kiinteistönhallinnassa aloitettiin vuoden 2024 loppupuolella sote-kiinteistöjen yhtiöittämisprosessi. Yhtiöittämisvelvoite perustuu kuntalain 126 §:ään, jonka siirtymäaika loppuu vuoden 2025 lopussa. Yhtiöittäminen käsittää ne kiinteistöt, joissa Pohjanmaan hyvinvointialue jatkaa toimintaansa 2026 eteenpäin. Sote-kiinteistöjen omistamiseen liittyen on haettu ratkaisua jo vuodesta 2022 lähtien, ja nyt nykyisten vuokrasopimusten päättyessä vuoden 2025 lopussa, on yhtiöittäminen edessä. Prosessissa tarvitaan rakentavaa yhteistyötä Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa, jotta voidaan kartoittaa yhtiöön siirrettävät kiinteistöt ja työ saadaan etenemään.

Ylläpidossa vuoden 2025 alusta astui voimaan uudet kilpailutetut sähkösopimukset. Hinnoittelumalli poikkeaa aikaisemmasta, ja vaikutukset sähkökustannuksiin voidaan todeta vertailulla edelliseen vuoteen kulutuksen mahdollinen muutos huomioiden. Energiategokkuuteen panostetaan peruskorjausohjelmassa ja

ohjelmassa on tällä hetkellä n. 30 erilaista hanketta eri kohteisiin, joilla tavoitellaan energiatehokkuuden parantamista.

Talonrakennusinvestoinneissa ajankohtaisina asioina ovat Haga skolan peruskorjauksen jatkuminen ja Palosaaren sekä Kasarmialueen päiväkotien rakennusurakoiden aloitus. Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt hanke sekä Variskan yhtenäiskoulun vanhan osan peruskorjaus hanke ovat hankesuunnitteluvaiheessa. Isolahden koulun laajennuksen hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.10.2024 § 61 ja rakentaminen aloitetaan vuonna 2025. Keskustan yhtenäiskoulun päivitetty hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2024. Hankesuunnitelman hyväksymisestä on jätetty valitus hallinto-oikeuteen. Vuoden 2025 aikana erillisinvestoinneista valmistuu Haga skolan peruskorjaus. Vuoden 2025 alusta voimaan tullutta uutta rakentamislakia sovelletaan jatkossa kaikissa hankkeissa. Perinteisten rakennuttamistehtävien lisäksi Talotoimen asiantuntijat osallistuvat erilaisiin työryhmiin asiantuntijarooleissa.

5. Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen toiminnan painopisteitä ja strategisia tavoitteita. Talotoimen riskienhallinnan prosessi pohjautuu Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikkaan. Riskienarviointi on osa organisaation sisäistä valvontaa. Riskeihin vastataan tapauskohtaisesti joko välttämällä, pienentämällä, jakamalla tai kantamalla. Olennaista on riskien tunnistaminen ja että niiden hallinta on osa Talotoimen jokapäiväistä toimintaa.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen asianmukaisuudesta ja riittävyydestä vastaa Vaasan kaupungissa kaupunginhallitus. Tämän lisäksi Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen johtokunnalla on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vaasan Talotoimessa toimitilajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koko organisaation osalta. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan se on Talotoimessa yhdistetty osaksi normaalia jokapäiväistä toimintaa ja se vaikuttaa organisaation jokaisella tasolla.

Riskien arvioinnissa tärkeää on tunnistaa erilaiset riskit, analysoida niitä sekä arvioida niiden merkitystä. Lisäksi mietitään toimenpiteet ja keinot niiden hallintaan tai niihin varautumiseen. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen riskien arvioinnissa ja riskienhallintasuunnitelmassa 2024 tiivistettiin olennaisimmat riskit ja toimenpiteet niiden hallintaan. Raportissa on myös arvioitu riskien suuruus eli niiden todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella. Vuoden 2024 arvioinnissa riskit säilyivät pitkälti edellisen vuoden kaltaisina. Huomattavimmiksi ja olennaisimmiksi riskeiksi määriteltiin energiakustannusten merkittävä kohoaminen, kustannusten hallinta, kaupunkikonsernin toimitilahallinta, sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan sekä peruskorjauksen määrärahojen riittävyys ja oikea kohdistaminen.

Riskien arvioinnin ja riskienhallinnan suunnitelman pohjalta vuodelle 2024 määritettiin kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa valvontakohteiksi valikoitui kaksi kohtaa: energiakustannusten merkittävä kohoaminen ja kustannusten hallinta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteumat 2024 raportoidaan erikseen tilinpäätöksen liitetietona.

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Talotoimen tuotot olivat yhteensä 49,1 milj. €, josta liikevaihdon osuus oli 48,7 milj. €. Liikevaihdosta n. 79,8 % muodostui sisäisistä vuokratuotoista. Talotoimen omien yksiköiden sisäiset vuokrat (92 772 €) sisältyvät tässä vuokratuloihin ja –menoihin. Sisäisten vuokrien taso on vuoden 2014 tasolla, korotuksia ei ole tehty.

1 000 €	2024	2023	Muutos €	Muutos -%
Toimintatuotot	49 139	48 226	913	1,89 %
Valmistus omaan käyttöön	456	266	190	71,26 %
Materiaalit ja palvelut	14 799	16 572	-1 773	-10,7 %
Henkilöstökulut	1 298	1 300	-2	-0,15 %
Poistot ja arvonalentumiset	16 834	10 736	6 098	56,79 %
Vuokrakulut	4 639	3 767	872	23,14 %
Liiketoiminnan muut kulut	132	137	5	-3,39 %
Rahoitustuotot ja -kulut	16 466	17 942	-1 476	-8,23 %

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

VAASAN TALOTOIMI

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	48 569	48 061
Valmistus omaan käyttöön	456	266
Liiketoiminnan muut tuotot	448	16
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 461	-6 713
Palvelujen ostot	-8 338	-9 859
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 065	-1 057
Eläkekulut	-207	-204
Muut henkilösivukulut	-27	-39
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 372	-9 409
Arvonalentumiset	-7 462	-1 327
Vuokrat	-4 546	-3 676
Liiketoiminnan muut kulut	-103	-79
Liikelylijäämä (-alijäämä)	11 893	15 980
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0	0
Muille maksetut korkokulut	-56	-52
Korvaus peruspääomasta	-16 410	-17 890
Muut rahoituskulut	0	-1
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-4 572	-1 962
 TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,88	9,05
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,91	9,10
Voitto, %	-9,41	-4,08

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

7. Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan rahavirta vuonna 2024 oli n. 12,3 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin Vaasan Talotoimi pystyy tilikauden aikana toimintansa kautta tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, peruspääoman korvauksen maksamiseen, peruskorjausinvestointien toteuttamiseen ja mahdollisiin ulkopuolisten lainojen takaisinmaksuun.

Investointimenot olivat 9,95 milj. euroa, joita pienensi luovutustulot 0,05 milj. euroa. Kokonaisuudessaan investointien rahavirta oli 9,9 milj. euroa alijäämäinen. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka Vaasan Talotoimi käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 2,4 milj. euroa ylijäämäinen. Ylijäämä osoittaa, että investointimenot kokonaisuudessaan alittivat toiminnan positiivisen rahavirran vuonna 2024.

Rahoituksen rahavirta oli -2,4 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, lainojen ja velkojen sekä oman pääoman muutokset tilikauden aikana. Lainamäärä Vaasan kaupungilta eli yhdystilin saldo pieneni 4,5 milj. eurolla, joka pienensi rahoituksen rahavirtaa. Oman pääoman muutokset kasvattivat rahavirtaa 2,9 milj. euroa. Muiden saamisten ja velkojen nettomuutos pienensi rahavirtaa 0,8 milj. eurolla.

TOIMINNAN RAHOITUS

VAASAN TALOTOIMI

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	11 893	15 980
Poistot ja arvonalentumiset	16 834	10 736
Korvaus peruspääomasta	-16 410	-17 890
Rahoitustuotot ja -kulut	-56	-52
Muut tulo- ja menoerät	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 954	-10 920
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	188
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48	1 048
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 355	-910
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-188	-96
Antolainasaamisten vähennys	16	1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16	-16
Oman pääoman muutokset	2 900	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-1 336	-14
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 488	1 270
Korottomien velkojen muutos muilta	756	-236
Rahoituksen rahavirta	-2 355	910
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-3 233	-7 721
Saldo 1.1	-7 721	-6 450

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-7 952 851	-11 212 025
Investointien tulo- ja meno, %	123,18	80,35
Lainanhoitokate	171,28	130,18

Investointien tulo- ja meno, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) /
Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) /
(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

8. Tase ja tunnusluvut

Rakennusten tasearvon nettomuutos aktivointien, poistojen ja alaskirjausten jälkeen oli n. -10 milj. euroa. Vuonna 2024 erillismäärärahan hankkeita ei valmistunut. Muut pitkävaikutteiset menot kasvoivat n. 0,7 milj. eurolla mm. investoinneilla rahastojen kohteisiin, Kasarmialueen kaukolämpöverkostoon, kulunvalvontajärjestelmiin sekä sähköautojen latauspisteisiin. Poistojen jälkeen nettomuutos oli n. 0,6 milj. euroa. Keskeneräisten hankkeiden arvo kasvoi edellisestä tilinpäätöksestä n. 3,1 milj. eurolla.

Talotoimen oman pääoman muutos oli yhteensä -1,7 milj. euroa. Omaa pääomaa pienensi tilikauden alijäämä n. 4,6 milj. eurolla. Omaa pääomaa puolestaan kasvatti Sundomin koulun laajennus -hankkeen peruspääoman sijoitus 2,9 milj. euroa. Vieras pääoma pieneni yhteensä 3,7 milj. eurolla, johon vaikutti yhdystilivelan pieneneminen 4,5 milj. eurolla sekä muiden erien nettomuutos -0,7 milj. euroa.

TASE TARKASTELU VAASAN TALOTOIMI Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €	VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	175 724	172 824
Aineettomat oikeudet	51	49	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	243	2 205
Muut pitkävaikuttiset menot	1 344	732	Tilikauden yli- / alijäämä	-4 572	-1 962
	1 395	781		171 394	173 066
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Maa- ja vesialueet	130	130	Pitkäaikainen		
Rakennukset	167 977	177 795	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 415	1 431
Koneet ja kalusto	0	0		1 415	1 431
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 785	2 666	Lyhytaikainen		
	173 892	180 591	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16	16
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	0
Osakkeet ja osuudet	966	1 809	Ostovelat	3 356	2 612
Muut saamiset	1 959	1 788	Korottomat velat kunnalta	3 233	7 721
	2 925	3 597	Muut velat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Siirtovelat	417	403
Saamiset				7 021	10 753
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	179 830	185 250
Myyntisaamiset	807	94			
Siirtosaamiset	413	0			
Muut saamiset	397	188			
	1 617	281			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	179 830	185 250			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %	95,31	93,42
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,21	25,34
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	-4 330	243
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 431	1 447

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12.
= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta esittää, että tilikauden tulos -4 572 428,89 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

10. Talousarvion toteutuminen

Vaasan Talotoimen johtokunta on 12.12.2023 vahvistanut vuoden 2024 talousarvion, joka on kaupunginvaltuuston 13.11.2023 hyväksymän talousarvion mukainen.

10.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 2024	Alkuperäinen TA 2024	TA-muutokset 2024	Muutettu TA 2024	Tilinpäätös 2024	Ero
Korvaus peruspääomasta €	16 410 000	-	16 410 000	16 410 000	0
Liikelyläämä ilman poistoja €	26 586 400	562 000	27 148 400	28 727 203	1 578 803
Investoinnit, netto €	17 565 000	0	17 565 000	9 954 205	-7 610 795

Päätökset talousarviomuutoksista vuoden 2024 aikana

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden (KV 11.11.2024 § 69) vaikutus käyttötalouden talousarvioon oli yhteensä 562 000 € menoja pienentävä.

Toiminnalliset tavoitteet

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain ja ne johdetaan kaupungin strategisista tavoitteista. Vuoden 2024 painopistealueet olivat:

Strateginen teema	Tavoitteet vuodelle 2024	Toimenpiteet	Tavoitteen toteuma
Hiilineutraali Vaasa 202X	Energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen	Pilottiprojektin toteutus	Ohjelmistorobotiikan pilotointi ei tuottanut asetettuja tavoitteita
Vahva Talous	Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Pohjanmaan hyvinvointialueen käytössä olevien tilojen yhtiöittäminen. Asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa.	Yhtiöittämisen valmistelu on käynnissä, odotetaan hyvinvointialueen tarkennusta koskien palveluiden toimitilatavoitteita.
Vahva talous	Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta	Korjausvelan määrä 2024: 75,2 M€ (2023: 66,7 M€) Tilakannan nettomuutos: -509 hum ²

Talotoimessa vuoden 2024 talousarviossa tavoitteena oli järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta, ja siinä toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareina käytetään tilamäärän muutosta sekä korjausvelan määrää. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen mahdollisuuksia. Lisäksi tavoitteena oli energiakäytön optimointiprojektin toteuttaminen, mutta ohjelmistorobotiikan pilotointi ei tuottanut asetettuja tavoitteita.

10.2 Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät Talotoimen sisäiset tulot ja menot talousarvion ja toteuman vertailtavuuden varmistamiseksi.

	Tilinpäätös 2023 1000 €	Alkuperäinen talousarvio 2024 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2024 1000 €	Tilinpäätös 2024 1000 €	Poikkeama (vrt. muutettu talousarvio) 1000 €
Toimintatuotot	48 226	48 925	-	48 925	49 139	214
Valmistus omaan käyttöön	266				456	456
Toimintakulut	-21 776	-22 339	+562	-21 777	-20 868	909
Toimintakate	26 716	26 586	+562	27 148	28 727	1 579

10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama -%
Liikevaihto	48 472 800,00	0,00	48 472 800,00	48 662 124,96	189 324,96	0,4 %
Liiketoiminnan muut tuotot	452 500,00	0,00	452 500,00	477 091,32	24 591,32	5,4 %
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	455 722,02	455 722,02	
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 280 800,00	0,00	-6 280 800,00	-6 461 139,86	-180 339,86	2,9 %
Palvelujen ostot	-9 746 600,00	372 000,00	-9 374 600,00	-8 337 925,42	1 036 674,58	-11,1 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 236 800,00	108 000,00	-1 128 800,00	-1 064 524,05	64 275,95	-5,7 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-405 100,00	17 800,00	-387 300,00	-206 618,38	180 681,62	-46,7 %
Muut henkilösivukulut	-47 700,00	4 200,00	-43 500,00	-26 792,73	16 707,27	-38,4 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 055 000,00	0,00	-10 055 000,00	-9 372 287,02	682 712,98	-6,8 %
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	-7 461 507,81	-7 461 507,81	
Vuokratulot	-4 607 900,00	60 000,00	-4 547 900,00	-4 638 689,81	-90 789,81	2,0 %
Liiketoiminnan muut kulut	-14 000,00	0,00	-14 000,00	-132 044,57	-118 044,57	843,2 %
Liikelyläämä	16 531 400,00	562 000,00	17 093 400,00	11 893 408,65	-5 199 991,35	7,45
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				0,00	0,00	
Muille maksetut korkokulut	-15 000,00	0,00	-15 000,00	-55 663,43	-40 663,43	271,1 %
Korvaus peruspääomasta	-16 410 000,00	0,00	-16 410 000,00	-16 410 000,00	0,00	0,0 %
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-174,11	-174,11	
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	106 400,00	562 000,00	668 400,00	-4 572 428,89	-5 240 828,89	-784,1 %

Liikevaihdon toteuma ylitti talousarvion 189 000 eurolla, joka koostuu ulkoisista vuokratuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina. Valmistus omaan käyttöön eli investointihankkeille kirjattavat omat työt eivät olleet talousarviossa mukana, joten ne ylittivät sen n. 0,5 milj. eurolla.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion yhteensä n. 0,9 milj. eurolla. Materiaalien ja palveluiden toteuma oli yhteensä 14,3 milj. euroa eli 0,9 milj. euroa vähemmän kuin talousarvio. Rakennusten ja alueiden urakoitsijapalvelut alittivat talousarvion yhteensä n. 1,0 milj. eurolla. Sähkökulut ylittivät talousarvion n. 0,16 milj. eurolla. Lisäksi muista pienemmistä eristä kertyi muutoksia talousarvioon nähden. Henkilöstökuluissa talousarvio alittui n. 260 000 eurolla. Vuokratulot ylittivät n. 91 000 eurolla johtuen vuokrankorotuksista. Muut toimintakulut ylittyivät n. 89 000 eurolla.

Arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot ylittivät talousarvion 6,8 milj. eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot alittivat talousarvion n. 0,7 milj. eurolla. Arvonalentumiset olivat yhteensä n. 7,5 milj. euroa. Kirjaukset koostuvat vanhoista toteutumattomista projekteista, purettavista rakennuksista sekä tasearvojen tarkastuksista luovutuksiin nähden.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	16 531 400	562 000	17 093 400	11 893 409	5 199 991
Poistot ja arvonalentumiset	10 055 000	0	10 055 000	16 833 795	-6 778 795
Korvaus peruspääomasta	-16 410 000	0	-16 410 000	-16 410 000	0
Rahoitustuotot ja -kulut	-15 000	0	-15 000	-55 838	40 838
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0	0	-196	196
Rahoitusjäämä	10 161 400	562 000	10 723 400	12 261 170	-1 537 770
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-17 565 000	0	-17 565 000	-9 954 205	-7 610 795
Rahoitusosuudet investointeihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0	48 180	-48 180
Kaupungin rahoitettavat (netto)	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 403 600	562 000	-6 841 600	2 355 145	6 121 205
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0	0	0	-187 600	187 600
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	16 432	-16 432
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0	0	0	-16 249	16 249
Oman pääoman muutokset	0	0	0	2 900 000	-2 900 000
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	-1 335 936	1 335 936
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0	0	0	-4 488 165	4 488 165
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	756 374	-756 374
Rahoituksen rahavirta	0	0	0	-2 355 145	2 355 145
Rahavarojen muutos	-7 403 600	562 000	-6 841 600	0	8 476 349
Yhdystilin saldo					
Saldo 31.12.	-3 232 691				
Saldo 1.1.	-7 720 856				
	4 488 165,03				

Toiminnan rahavirta vuonna 2024 oli 1,5 milj. euroa talousarviota suurempi. Poikkeamaan vaikuttaa budjetoitua parempi toimintakate, mikä oli seurausta talousarviota suuremmista tuotoista sekä pienemmistä kuluista.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 6,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Investointimenot alittivat budjetoidun määrän 7,6 milj. eurolla. Investointien rahavirtojen poikkeamat suhteessa budjetoituun on selvitetty kappaleessa 10.5. Investointien toteutuminen.

Rahoituksen rahavirrassa oman pääoman muutoksessa on peruspääoman lisäys Sundomin koulun laajennus-hankkeesta.

10.5 Investointien toteutuminen

Vaasan kaupungissa liikelaitoksilla sitovana investointimäärärahana on valtuuston myöntämä vuotuinen kokonaismääräraha; kuitenkin niin, että talonrakennusinvestoinneissa rahoituksen sitovuus on hanketasolla.

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Tulot					
Rahoitusosuudet ja valtionavustukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rakennusten myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tulot yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Menot					
Sundomin koulun laajennus + lämm.järj.muutos	0,00	-40 000,00	-40 000,00	-34 304,21	5 695,79
Palosaaren päiväkot	-3 000 000,00	0,00	-3 000 000,00	-47 826,54	2 952 173,46
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt	-200 000,00	0,00	-200 000,00	-76 339,10	123 660,90
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	-3 100 000,00	0,00	-3 100 000,00	-230 672,62	2 869 327,38
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-103 150,78	46 849,22
Haga skola, peruskorjaus	-3 500 000,00	0,00	-3 500 000,00	-2 768 677,35	731 322,65
Isolahden koulu	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-75 044,70	24 955,30
Rakennusten peruskorjaus	-7 500 000,00	60 000,00	-7 440 000,00	-6 603 046,05	836 953,95
Talonrakennusinvestointimenot yhteensä	-17 550 000,00	20 000,00	-17 530 000,00	-9 939 061,35	7 590 938,65
Koneet ja laitteet	-15 000,00	0,00	-15 000,00	0,00	15 000,00
It-ohjelmat	0,00	-20 000,00	-20 000,00	-15 144,00	4 856,00
Investointimenot yhteensä	-17 565 000,00	0,00	-17 565 000,00	-9 954 205,35	7 610 794,65

Investointimenot

Talotoimen talonrakennushankkeisiin oli vuonna 2024 varattu rahoitusta yhteensä 17,6 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden hankintaan oli varattu 15 000 euroa. Teknisten liikelaitosten johtokunta hyväksyi kokouksessaan 26.11.2024 investointimäärärahan käyttötarkoituksen muutoksen, jossa rakennusten peruskorjaus määrärahasta siirrettiin 20 000 euroa tietokoneohjelmistoihin ja 40 000 euroa Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos -hankkeelle. Kokonaismääräraha säilyi siis ennallaan. Talonrakennusinvestointimenojen nettototeuma oli yhteensä 9,95 milj. euroa. Alla eriteltynä yli 5 milj. euron hankkeet.

Yli 5 milj. € investointihankkeet	Hankkeen arvioitu kokonaiskustannus	Ed. vuosien toteuma	Muutettu talousarvio	Tilinpäätös 2024	Poikkeama + alle arvion	Hankkeen toteutunut kokonaiskustannus
Variskan yhtenäiskoulu, peruskorjaus	-16 200 000	0	-150 000	-103 151	46 849	-103 151
Palosaaren päiväkot (koulu päiväkodiksi)	-8 894 000	-464 219	-3 000 000	-47 827	2 952 173	-512 045
Onkilahden yhtenäiskoulun V-kiinteistöt						
Isolahden koulun laajennus	-7 600 000	0	-100 000	-75 045	24 955	-75 045
Kasarmialueen päiväkotirakennukset nro 13 ja 14	-8 051 000	-261 081	-3 100 000	-230 673	2 869 327	-491 754

Poikkeamat vuositason talousarvioon

Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän muutos -hanke valmistui 2023, mutta pieniä töitä hankkeeseen liittyen tehtiin vielä vuonna 2024, mm. koripallokentän ennallistaminen sekä turva-aita koulun kentän ja läheisen tien väliin. Vuonna 2023 aloitetut tietokoneohjelmistojen hankinnat suoritettiin loppuun vuonna 2024. Näihin hankkeisiin siirretyistä määrärahoista jäi käyttämättä yhteensä n. 11 000 euroa. Palosaaren päiväkodin rakentamiseen varatuista määrärahoista jäi käyttämättä 2,95 M€ hankkeen viivästymisen vuoksi. Myös Kasarmialueen päiväkotirakennusten rakentamisen aloitus viivästyi, ja määrärahaa jäi käyttämättä 2,87 M€. Haga skolan peruskorjaus ajoittuu vuosille 2024-2025, ja vuodelta 2024 käyttämättä jäänyt määräraha 0,7 M€ käytetään vuonna 2025. Onkilahden koulun V-kiinteistöjen suunnittelurahasta jäi käyttämättä n. 124 000 €, ja suunnittelu jatkuu vuoden 2025 puolella. Isolahden koulun suunnittelurahasta puolestaan jäi käyttämättä n. 25 000 € ja Variskan vanhan osan peruskorjauksen suunnittelurahasta jäi n. 47 000 €, molemmat hankkeet jatkuvat edelleen. Poiston alaista irtainta omaisuutta ei hankittu vuonna 2024. Peruskorjausohjelman toteuma oli n. 6,6 M€, ja alitti budjetin 0,9 M€:lla

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Vaasan Talotoimi tuloslaskelma

	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Liikevaihto		48 569 352,04		48 061 184,54
Valmistus omaan käyttöön		455 722,02		266 100,29
Liiketoiminnan muut tuotot		447 722,85		16 081,18
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 461 139,86		-6 713 407,12	
Palvelujen ostot	-8 337 925,42	-14 799 065,28	-9 858 940,28	-16 572 347,40
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 064 524,05		-1 056 577,12	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-206 618,38		-204 397,09	
Muut henkilösivukulut	-26 792,73	-1 297 935,16	-38 756,43	-1 299 730,64
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 372 287,02		-9 408 947,37	
Arvonalentumiset	-7 461 507,81	-16 833 794,83	-1 327 489,49	-10 736 436,86
Vuokrakulut		-4 545 916,89		-3 676 269,41
Liiketoiminnan muut kulut		-102 676,10		-78 836,48
Liikelylijäämä (-alijäämä)		11 893 408,65		15 979 745,22
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Muille maksetut korkokulut	-55 663,43		-51 544,71	
Korvaus peruspääomasta	-16 410 000,00		-17 890 000,00	
Muut rahoituskulut	-174,11	-16 465 837,54	-608,61	-17 942 153,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-4 572 428,89		-1 962 408,10

Vaasan Talotoimi rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2024		01.01.-31.12.2023	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyijäämä (-alijäämä)	11 893 408,65		15 979 745,22	
Poistot ja arvonalentumiset	16 833 794,83		10 736 436,86	
Korvaus peruspääomasta	-16 410 000,00		-17 890 000,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	-55 837,54		-52 153,32	
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00		0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-195,96	12 261 169,98	0,00	8 774 028,76
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-9 954 205,35		-10 919 649,60	
Rahoitusosuudet investointimenoihin			187 573,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48 179,97	-9 906 025,38	1 048 173,27	-9 683 903,33
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 355 144,60		-909 874,57
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-187 600,00		-95 863,67	
Antolainasaamisten vähennys muilta	16 431,97	-171 168,03	655,93	-95 207,74
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-16 249,04	-16 249,04	-16 249,04	-16 249,04
Oman pääoman muutokset		2 900 000,00		
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-1 335 936,09		-13 536,23	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-4 488 165,03		1 270 491,76	
Korottomien velkojen muutos muilta	756 373,59	-5 067 727,53	-235 624,18	1 021 331,35
Rahoituksen rahavirta		-2 355 144,60		909 874,57
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-3 232 690,95		-7 720 855,98	
Saldo 1.1	-7 720 855,98	4 488 165,03	-6 450 364,22	-1 270 491,76

Vaasan Talotoimi tase

VASTAAVAA	2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	50 955,40	48 936,80
Muut pitkävaikutteiset menot	1 344 267,57	731 609,17
	1 395 222,97	780 545,97
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	130 274,00	130 274,00
Rakennukset	167 977 399,66	177 795 006,03
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 784 722,64	2 666 132,79
	173 892 396,30	180 591 412,82
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	966 037,56	1 809 271,53
Muut saamiset	1 959 123,45	1 787 955,42
	2 925 161,01	3 597 226,95
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
II Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	807 148,90	93 545,60
Muut saamiset	413 404,88	0,00
Siirtosaamiset	396 500,91	187 573,00
	1 617 054,69	281 118,60
VASTAAVAA YHTEENSÄ	179 829 834,97	185 250 304,34

VASTATTAVAA	2024	2023
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	175 723 614,51	172 823 614,51
II Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	242 863,80	2 205 271,90
IV Tilikauden yli- / alijäämä	-4 572 428,89	-1 962 408,10
	171 394 049,42	173 066 478,31
D VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 414 605,44	1 430 854,48
	1 414 605,44	1 430 854,48
II Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 249,04	16 249,04
Saadut ennakot	0,00	476,84
Ostovelat	3 355 589,61	2 612 150,82
Korottomat velat kunnalta	3 232 690,95	7 720 855,98
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	416 650,51	403 238,87
	7 021 180,11	10 752 971,55
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	179 829 834,97	185 250 304,34

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 17.3.2014 § 31 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Saamisten arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden laskelmat on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden ryhmittelyä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot	2024	2023
Vuokratuotot, kaupungin yksiköt	38 722 231,20	37 442 686,39
Vuokratuotot, ulkoiset asiakkaat	9 847 170,84	10 041 550,37
Tilaustyöt	393 425,78	527 131,40
Muut tuotot	54 297,07	65 897,56
Yhteensä	49 017 124,89	48 077 265,72
Valmistus omaan käyttöön	455 722,02	266 100,29

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	tasapoisto	
Liikearvo	2-5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	20-50 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	5-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	10-25%
Poistonalainen irtain omaisuus	5-20 vuotta	tasapoisto	

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNTA	2024	2023
*Tiedot vuosilta 2023-2024 puuttuvat		
SDP Vaasan kunnallisjärjestö		
Svenska Folkpartiet		
Kokoomus Vaasa		
Vaasan Perussuomalaiset		
Vaasan seudun vihreät		
Vasemmistoliitto		
Yhteensä	0,00	0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	780 545,97	0,00	780 545,97	130 274,00	177 795 006,03	0,00	2 666 132,79	180 591 412,82
Lisäykset tilikauden aikana	732 391,97	0,00	732 391,97	0,00	6 046 466,72	0,00	4 718 503,35	10 764 970,07
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-47 984,01	0,00	0,00	-47 984,01
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 599 913,50	-1 599 913,50
Tilikauden poisto	-117 714,97	0,00	-117 714,97	0,00	-9 254 572,05	0,00	0,00	-9 254 572,05
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-6 561 517,03	0,00	0,00	-6 561 517,03
Poistamaton hankintameno 31.12.	1 395 222,97	0,00	1 395 222,97	130 274,00	167 977 399,66	0,00	5 784 722,64	173 892 396,30
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 395 222,97	0,00	1 395 222,97	130 274,00	167 977 399,66	0,00	5 784 722,64	173 892 396,30

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 500 545,10	58 559,67	250 166,76	1 809 271,53	1 671 073,20	116 882,22	1 787 955,42
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	187 600,00	0,00	187 600,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	-16 431,97	0,00	-16 431,97
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	-843 233,97	0,00	0,00	-843 233,97	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	657 311,13	58 559,67	250 166,76	966 037,56	1 842 241,23	116 882,22	1 959 123,45
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	657 311,13	58 559,67	250 166,76	966 037,56	1 842 241,23	116 882,22	1 959 123,45

6. VAIHTUVAT VASTAAVAT

	2024	2023
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä, myyntisaamiset	597,26	13 404,99
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä, myyntisaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuusyhteisöiltä, myyntisaamiset	3 767,51	183,61

7. OMA PÄÄOMA

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	172 823 614,51	172 823 614,51
Lisäykset	2 900 000,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	175 723 614,51	172 823 614,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	2 205 271,90	2 581 953,71
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-1 962 408,10	-376 681,81
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	242 863,80	2 205 271,90
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	-1 962 408,10	-376 681,81
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	1 962 408,10	376 681,81
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 572 428,89	-1 962 408,10
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-4 572 428,89	-1 962 408,10
Oma pääoma yhteensä	171 394 049,42	173 066 478,31

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2024	2023
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	2 032 638,02	1 835 244,31
Siirtovelat	32 385,00	170 069,37

9. PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY

MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 339 054,66	1 362 048,58

10. SIIRTOVELAT

	2024	2023
Siirtyvät korot	9 679,40	10 327,32
Lomapalkkajaksotukset	215 184,75	222 103,02
Henkilösivukulut	0,00	0,00
Siirtovelat/ostolaskut	191 786,36	120 744,15
Muut siirtovelat	0,00	50 064,38
Yhteensä	416 650,51	403 238,87

VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. VUOKRAVASTUUT

	2024	2023
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, voimassa 31.10.2053 asti	34 360 205,08	43 519 502,26
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 730 162,09	2 727 364,73

12. ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	35 729,42	15 587,35

13. PERUSTAMISHANKKEIDEN VALTIONOSUUDEN PALAUTUSVASTUU

	2024	2023
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 237 707,00	3 237 707,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ PALVELUALUEITTAIN

Henkilöstön määrä 31.12.2024	Vakinaiset, kokoaikaiset		Osa-aikaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Kiinteistöhallinto	3	3				1			3	4
Rakennuttaminen	7	7							7	7
Ylläpito	9	9							9	9
Yhteensä	19	19				1			19	20

15. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut	2024	2023
Palkat ja palkkiot	1 064 524,05	1 056 577,12
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	206 618,38	204 397,09
Muut henkilösivukulut	26 792,73	38 756,43
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 297 935,16	1 299 730,64

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

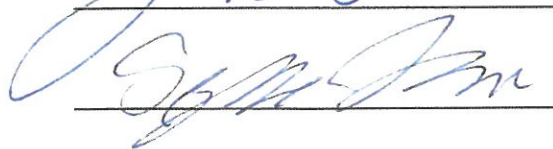
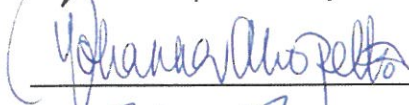
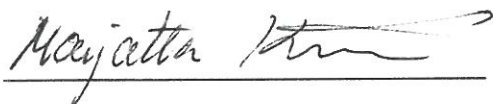
Tilinpäätös:	sidottu	Myynti- ja ostoreskontra:	sähköinen arkistointi
Päiväkirja:	sähköinen arkistointi	Pysyvät vastaavat:	atk-tuloste
Pääkirja:	mikrokortit	Palkkakirjanpito:	sähköinen arkistointi

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN TALOTOIMEN TOIMITILAJOHTAJAN
ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 18/3 2025

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

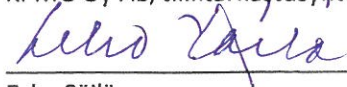

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 27/5 2025

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT-, HT-tilintarkastaja

V A A S A .
VAASAN VESI

Toimintakertomus

2024

Sisällys

Johtajan katsaus

Hallinto ja tilivelvollisuus

Toiminnan ja talouden kehitys

Toiminta-ajatus

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Talouden toteutuminen

Tukkupalveluiden osto ja myynti

Henkilöstön tunnusluvut

Vesihuollon tunnusluvut

Vesihuollon valtakunnalliset tunnusluvut

Ympäristövaikutusten tunnusluvut 2024

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2025 - 2030

Liitteet:

Liite 1. Vaasan Veden Organisaatio

Liite 2. Avainluvut 2024

Liite 3. Tilinpäätös 2024

JOHTAJAN KATSAUS 2024

Taantuman vuosi 2024

Vuonna 2024 Suomi ajautui taantumaan inflaation ja korkojen nousun myötä. Asuntorakentaminen pysähtyi melkein kokonaan, mikä on näkynyt uusien vesi- ja viemäri liittymien määrän rajuna laskuna. Vuonna 2023 Vaasassa luovutettiin vain kahdeksan uutta asuntotonttia ja vuonna 2024 tontinluovutuksia oli yksitoista.

Ukrainan sota jatkui, samoin kuin Lähi-idän konflikti. Varautumiseen ja valmiuteen panostettiin yhä enemmän. Vaasan Vedeltä osallistuttiin vuoden aikana useisiin harjoituksiin, seminaareihin ja koulutustilaisuuksiin. Myös omaa valmiustasoa kasvatettiin.

Yhdessä Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa toteutettava syväpohjavesitutkimushanke on tärkeä osa Vaasan Veden strategista varautumista. Tavoitteena on saada kaksi toisistaan riippumatonta raakavesilähdettä ja näin turvata vaasalaisten veden saanti mahdollisissa häiriötilanteissa.

Investointimenot vuonna 2024 olivat 10,4 M€. Suurimpana Pilvilammen otsonointi- ja aktiivihiili-suodatuslaitoksen rakentaminen, joka otetaan käyttöön vuonna 2025. Investointi turvaa Pilvilammen laitoksen toimintavarmuuden vuosiksi eteenpäin. Lisäksi vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin panostettiin merkittävästi.

Vaasan Veden liikevaihto vuonna 2024 oli 17,9 M€, kasvua vuoteen 2023 oli 0,8 M€ (n. 5 %). Toimintamenoissa ei ollut enää edellisten vuosien tapaan kasvua. Uusien vesi- ja viemäri liittymien määrässä on tapahtunut raju käänne laskuun, joka jatkui vielä vuoden 2024 aikana.

Laskutettu vesimäärä kasvoi edellisvuoteen nähden n. 3 % (vuonna 2023 laskua oli n. 2 %). Laskuttamattoman talousveden määrä oli 11 %, ja asetettu tavoitetaso (20 %) saavutettiin hyvin.

Vuotojen paikannuksiin ja korjauksiin sekä verkoston saneerauksiin on panostettu tehokkaasti. Laskuttamattoman jäteveden määrässä (30 %) saavutettiin tavoitetaso (30 %). Sade- ja vuotovesien pääsyn estämisellä ja sekaviemäroinnin poistamisella on merkittävä vaikutus jätevedenpuhdistamolle kertyvien hulevesien määrän alentamisessa.

Vaasan Vesi osallistui vuonna 2023–2024 toteutettuun VEMA-projektiin (Verkostomallit apuvälineenä Vaasan kaupunkivesien hallinnassa) sekä vuosina 2024–2025 KUHA-hankkeeseen (Kuormitus haltuun – Vaasan keskusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunnitelma).

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista. Vaasan Veden 11 777 liittymäasiakkaasta jo 7 338:lle on asennettu etäluettava IoT-vesimittari. Uudistettu Vesitili-asiointipalvelu otettiin käyttöön. Siinä asiakas voi ilmoittaa vesimittarin lukeman, selailla kulutustietoja ja laskuja sekä lähettää palautetta. Sen kautta myös lähetetään informaatiota liittymäasiakkaille.

Vaasan Sähkö otti käyttöönsä lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon perustuvan lämpövoimalan loppuvuodesta 2023. Lämpövoimalan hyötysuhde on osoittautunut erinomaiseksi ja edistää omalta osaltaan Vaasan kaupungin tavoitetta kohti hiili-neutraalisuutta sekä alueen energiaomavaraisuutta.

Saavutetut tulokset ovat henkilöstömme korkean työmotivaation ja ammattitaidon ansiota. Kiitokset onnistuneesta vuodesta kuuluvat lisäksi liikelaitoksen johtokunnalle, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

Pekka Rouhiainen, johtaja

HALLINTO JA TILIVELVOLLISUUS 2024

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2021–2025

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Korpi Seppo, pj.	SDP	Rantala Jorma	SDP
Remahl Peter, vpj.	Kok.	Rintamäki Ari	Kok.
Ahopelto Johanna	Kok.	Muttonen-Mattila Eija	Kok.
Jungerstam Dick	RKP	Bonn Jan	RKP
Kauppinen Johanna	RKP	Ingves Gunlög	RKP
Kiviranta Marjatta	SDP	Ruutiainen Tanja	SDP
Keskinen Pasi	Kesk.	Huovari Pentti	Kesk.
Mäkinen Niina	PS	Järvinen Juhani	PS
Katajamäki Jorma	Vas.	Axell May-Gret	KD

Vaasan kaupunginvaltuuston kokouksessa 2.9.2024 Dick Jungerstamin tilalle varsinaiseksi jäseneksi valittiin Jan Bonn (varajäseneksi Kim Åkerman). Kaupunginvaltuuston kokouksessa 9.12.2024 Johanna Kauppisen tilalle valittiin varsinaiseksi jäseneksi Gunlög Ingves (varajäseneksi Sandra Högström).

Vaasan Veden johtoryhmä

Vaasan Veden johtoryhmään kuuluvat johtajan ja hänen sijaisensa lisäksi palvelualueiden päälliköt. Johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Palavereissa pääpaino on palvelualueiden ajankohtaiskatsauksilla sekä henkilöstö- ja talousasioilla. Johtoryhmän tehtävät on kirjattu teknisten liikelaitosten toimintasääntöön.

Johtaja		
Pekka Rouhiainen		
Käyttöpäällikkö	Verkostopäällikkö	Käyttöpäällikkö
Vedentuotanto	Tekniset palvelut Johtajan sijainen	Jätevedenpuhdistus
Markus Aspholm	Jari Jantunen	Milla Vesala / Maria Koivisto
Asiakaspalveluvastaava Palveluesimies	Suunnitteluinsinööri	Taloussuunnittelija
Sihteeripalvelut		Talous ja strategia
Tarja Teppo	-	Taina Piironen

Liite 1. Vaasan Veden Organisaatio

TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS 2024

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärlaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on

- 1) toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- 2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- 3) tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- 4) toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- 5) varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimiva teknisten liikelaitosten johtokunta kokoontui 11 kertaa. Johtokunta kävi tutustumassa Pilvilammen H-rakennuksen työmaahan. Tärkeä osa kokouksia ovat olleet tulosaluejohtajien ajankohtaiskatsaukset.

Ajankohtaiskatsauksissa esiteltiin mm. GigaVaasa-, Kurikan syväpohjavesi- ja Pilvilammen vesilaitoksen hankkeita sekä korona- ja huumejäämien seurantaa jätevedestä.

Osana Vaasan kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa johtokunta päätti 18.6.2024 kokouksessaan, että talousveden ja jäteveden käyttömaksuja korotetaan 5 % 1.10.2024 alkaen.

Vaasan Vesi jatkoi etäluettavien mittareiden asentamista ja otti loppuvuodesta käyttöön uudistetun Vesitili-asiointipalvelun.

Vuotta 2024 leimasi vahvasti varautumiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvät harjoitukset, joihin Vaasan Veden henkilökunta osallistui aktiivisesti.

Yleisen taloudellisen tilanteen myötä uudiskohteiden rakentaminen hiipui jyrkästi.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGIN STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JOHDETTU TOIMINNAN TAVOITE / PERIAATE

1. Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää	
TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2024	Verkon ja laitosten saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi
TAVOITTEEN TOTEUMA	Vesitieto-tietojärjestelmän ja etäluettavien IoT-mittareiden käyttöönotot ovat mahdollistaneet vedenkulutuksen reaaliaikaisen kulutusseurannan ja laskutuksen. Ajantasainen tunnuslukujen ja raporttien laatiminen on helpottunut. Trimblen "Utility to go" -sovelluksen käyttöönotto on mahdollistanut reaaliaikaisten verkotietojen käyttöä toimiston ja maastossa toimivan kenttähenkilökunnan välillä. Saneerauskohteista saadaan tietoa verkkotietojärjestelmään kirjattujen havaintojen pohjalta investointiohjelman laadinnan ja päätöksenteon tueksi. Sovellus auttaa myös häiriötilanteiden päätöksenteossa. Pilvilammen vesilaitoksen ja Pättin jätevedenpuhdistamon uusinvestoinneilla parannetaan merkittävästi laitoksien energiatehokkuutta. Jätevesipumppaamoiden saneeraukseen ja jätevesikaivojen saneeraukseen ja uusimiseen on panostettu. "Verkostomallit apuvälineenä Vaasan kaupunkivesien hallinnassa (VEMA)" -projekti sekä "Kuormitus haltuun, Vaasan keskusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunnitelma (KUHA)", Vaasan kaupungin kuntatekniikka, kaavoitus ja Vaasan Vesi kehittivät yhteistyö- ja toimintatapoja verkostomallien hyödyntämiseen suunnittelun apuvälineenä ja päätöksenteon tueksi. Vesijohtoverkoston aluemitäusjärjestelmän käyttöönoton myötä vuotovesien hallintaa pystytään tehostamaan.
2. Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa	
TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2024	Hinnastovertailut
TAVOITTEEN TOTEUMA	Osana Vaasan kaupungin talouden tasapainottamisohjelmaa, johtokunta päätti 18.6.2024 kokouksessaan, että talousveden ja jäteveden käyttömaksuja korotetaan 5 %, 1.10.2024 alkaen. Juomaveden osalta maksu (sis. ALV 25 %) oli alle maan keskitason 0,09 €/m³, (Vaasan Vesi 1,95 €/m³, keskiarvo 2,04 €/m³) ja jäteveden osalta 0,14 €/m³ alle maan keskitason (Vaasan Vesi 2,97 €/m³, keskiarvo 3,11 €/m³). Koko maan hinnat ovat 30.6.2024 tilanteen mukaan (alv. 24 %)

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 13.11.2023 hyväksymät sitovat tavoitteet Vaasan Vesi -liikelaitoksen osalta:

Tuloutustavoite 1 400 000 €

Sijoitetun pääoman tuloutustavoite eli perittävä korvaus peruspääomasta maksettiin kuukausittain tasaerinä omistajalle eli Vaasan kaupungille. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto oli:

2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
6,25 %	4,16 %	7,87 %	8,19 %	8,22 %	8,03 %	5,91 %	8,23 %	9,51 %

Liikelylijäämä ilman poistoja 6 915 500 €

Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite toiminnallisena ylijäämätavoitteena toteutui.

Liikelylijäämä ilman poistoja oli 8 441 569 M€ (v. 2023 7,22 M€).

Investointikehys vuodelle 2024 oli 10,68 M€

Investointien toteuma oli 10,39 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 0,44 M€ sekä GigaVaasa-hanke 0,22 M€. Loput GigaVaasa-hankkeelle talousarviossa 2024 varatuista määrärahoista 0,24 M€ siirrettiin vuodelle 2025.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Laskutettu vesimäärä 1 000 m ³	3900	3800	3900	3940
Laskutettu jätevesimäärä 1 000 m ³	4600	4580	4600	4820
Vesijohtoverkoston pituus km	1016	1023	1020	1025
Viemäriverkoston pituus km	564	574	571	576
Vesimaksutaksa (alv 0 %) €/m ³	1,41	1,48	1,48	1,55
Jätevesimaksutaksa (alv 0 %) €/m ³	2,16	2,26	2,26	2,37

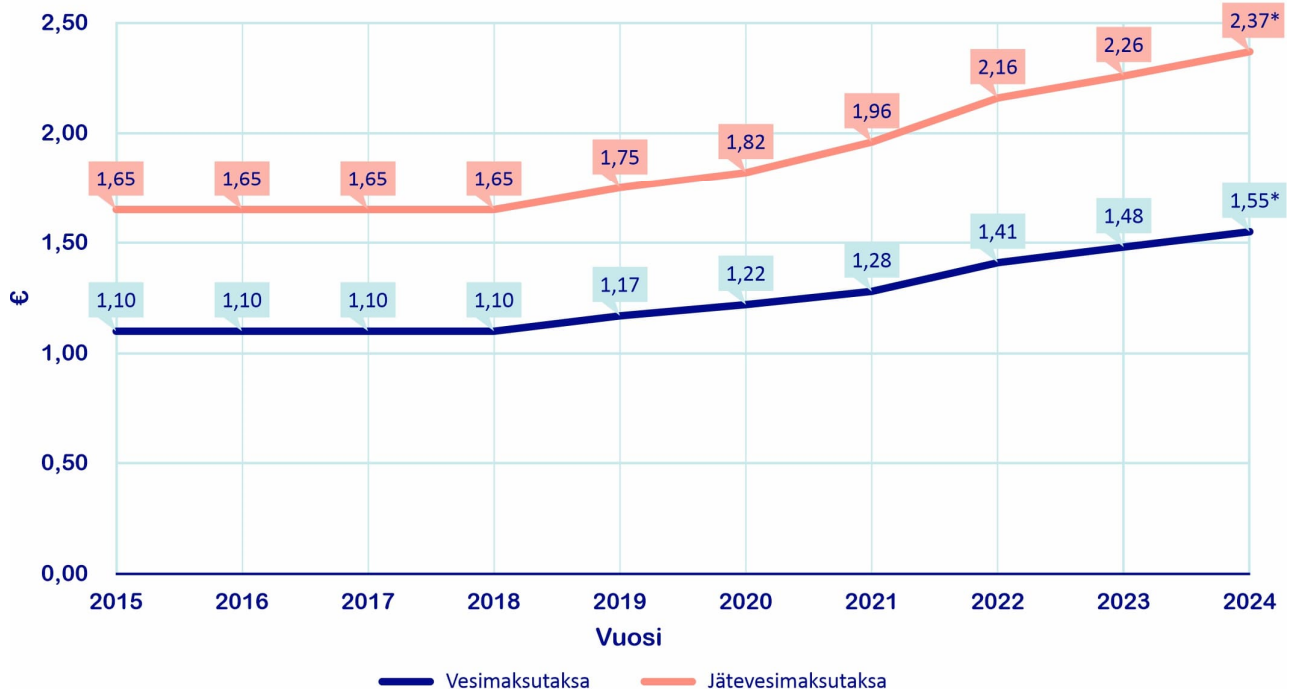
Laskutettu vesimäärä kasvoi edellisvuoteen nähden n. 3 % (edellisvuotena 2023 laskua n. 2 %). Asuinkiinteistöjen laskettu vedenkulutus per henkilö kasvoi 115 litrasta 118 litraan. Laskuttamattoman talousveden määrä oli 11 %, asetettu tavoitetaso 20 %. Laskuttamaton jäteveden määrä oli 30 %, asetettu tavoitetaso 30 %.

Vaasan Veden jakama talousvesi täytti edellisten vuosien tapaan talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Jätevedenpuhdistamolla ympäristölupa-ehdojen mukaisiin puhdistustehoihin ja -tasoihin päästiin kaikkien parametrien osalta. Pättin jäte-

vedenpuhdistamo toimittaa valvontaviranomaisille erillisen vuosikertomuksen.

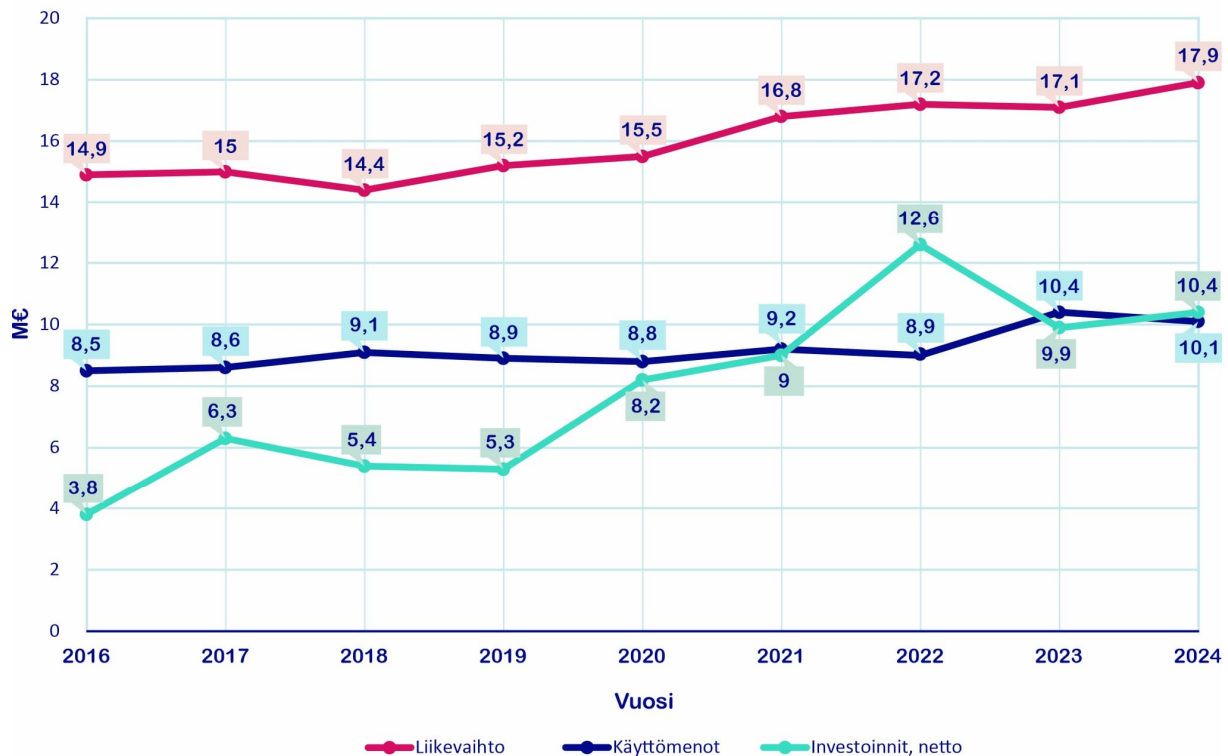
Koosteet Pilvilammen ja Pättin toiminnasta löytyvät netistä, osoitteesta: <https://www.vaasan-vesi.fi/vuosikertomukset>. Siihen on koottu myös teknisten palveluiden sekä konsernin lähitukipalveluiden (hallinto ja asiakaspalvelu) toimintakertomukset.

Tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat (ks. taulukko Tavoitteiden toteutuminen -osiossa.)

Vesitaksat 2015–2024 (veroton, €/m³)

* Vuoden 2024 aikana oli kolme eri taksaa voimassa. Yleinen arvonlisäverokanta nousi 25,5 prosenttiin 1.9.2024 ja vesitaksia nostettiin 1.10.2024.

Talouden kehitys vuosina 2016–2024 (M€)

Talouden toteutuminen

Vuosi	Liikevaihto M€	Ylijäämä M€
2024	17,90	2,53
2023	17,06	1,00
2022	17,08	2,66
2021	16,75	2,10
2020	15,51	1,90
2019	15,23	1,55
2018	14,40	0,75
2017	14,83	1,50
2016	14,95	1,79

Vaasan Veden liikevaihto vuonna 2024 oli 17,9 M€, kasvua vuoteen 2023 oli 0,8 M€ (n. 5 %). Toimintamenoissa ei ollut enää edellisten vuosien tapaan kasvua. Uusien vesi- ja viemäri liittymien määrässä on tapahtunut raju käänne laskuun, joka jatkui vielä vuoden 2024 aikana.

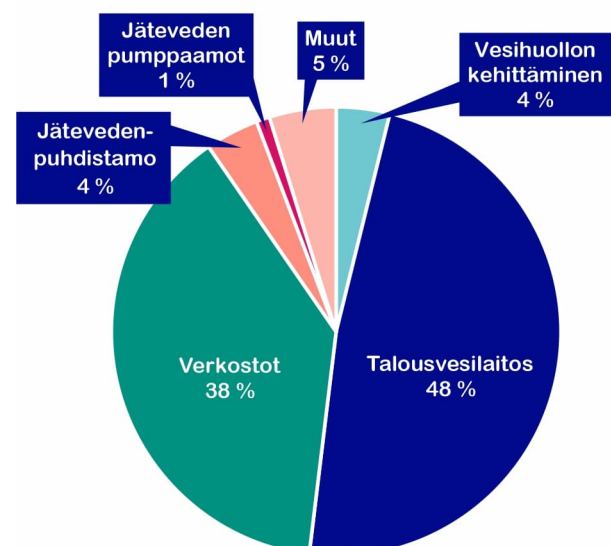
Investointien toteuma oli 10,4 M€, josta Kurikan syväpohjavesihanke 0,4 M€ sekä GigaVaasa-hanke 0,2 M€, investointikehyksen ollessa 10,7 M€. Loppuosa GigaVaasa-hankkeelle talousarviossa 2024 varatuista määrärahoista 0,3 M€ siirrettiin vuodelle 2025.

Vaasan Vesi -liikelaitos maksoi kaupungille 1,4 M€ tuottovaatimuksen, joka oli sama kuin vuosina 2016–2023.

Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet (3) saavutettiin muilta osin, mutta ns. GigaVaasan alueen investoinnit eivät toteutuneet suunnitellusti, koska alueelle ei kohdistunut hankkeita.

Investoinnit (netto)	2024	Yksikkö
Vesihuollon kehittäminen (Kurikan syväpohjavesihanke)	0,4	milj. €
Talousvesilaitos	5,0	milj. €
Verkostot	4,0	milj. €
Jätevedenpuhdistamo	0,4	milj. €
Jäteveden pumppaamot	0,1	milj. €
Muut	0,5	milj. €
Investoinnit yhteensä	10,4	milj. €

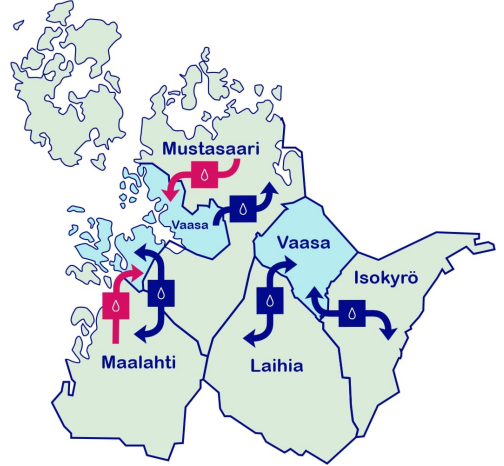
Investointien jakautuminen 2024

Tukkipalveluiden osto ja myynti

Naapurikunnilta vastaanotetut ja niille myydyt vedet vuonna 2024

	m ³	osuus kaikista
Pätin jätevedenpuhdistamolle vastaanotetut jätevedet		
Mustasaaren kunnasta	846 685	12,2 %
josta Sepänkylän keskustasta	663 993	9,6 %
Maalahden kunnasta	146 408	2,1 %
Pilvilammen vesilaitokselta pumpatut vedet		
Mustasaaren kuntaan	35 981	0,8 %
Laihian kuntaan	1 231	0,03 %

Vähänkyrön alueen jätevedet (n. 100 000 m³) johdetaan puhdistettavaksi Kyrönmaan Jätevesi Oy:n Hyyriän jätevedenpuhdistamolle.

Vaasan Vedellä on yhteistyösopimus Maalahden kunnan, Isonkyrön kunnan ja Laihian Poronkankaan Vesi Oy:n kanssa veden toimittamisesta erityistilanteissa.

Henkilöstön tunnusluvut

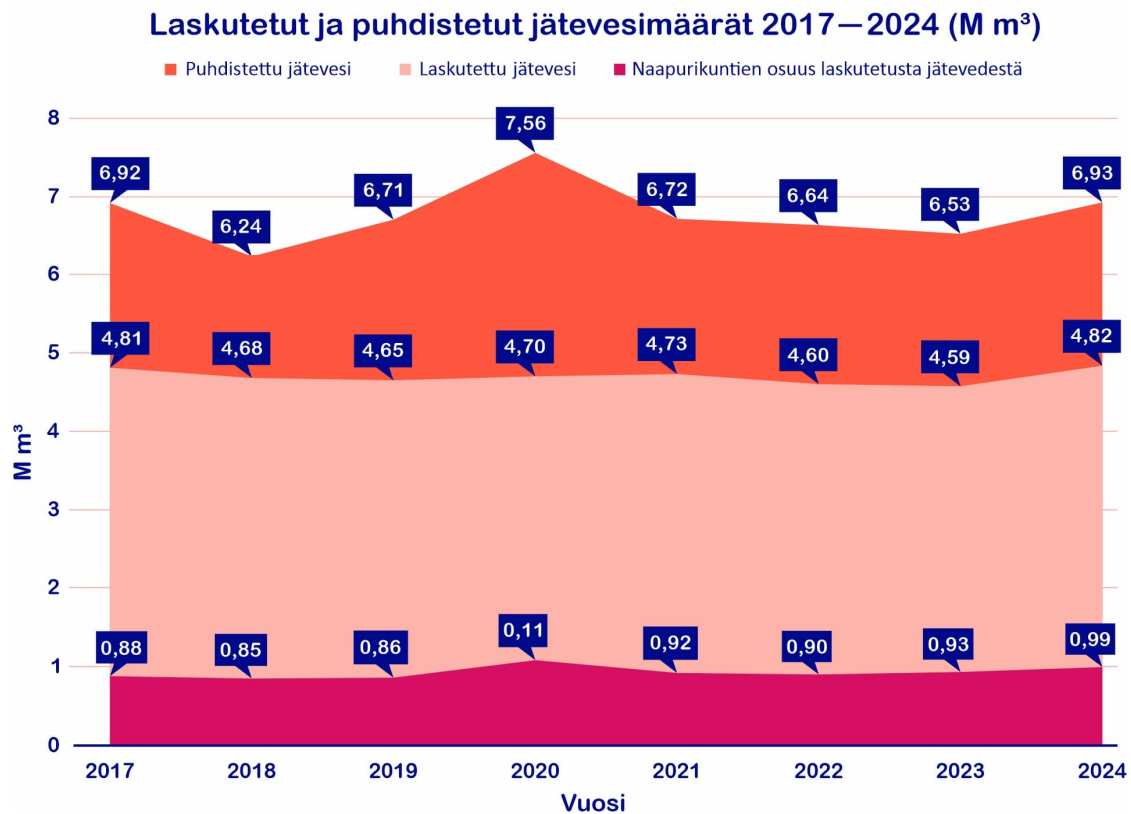
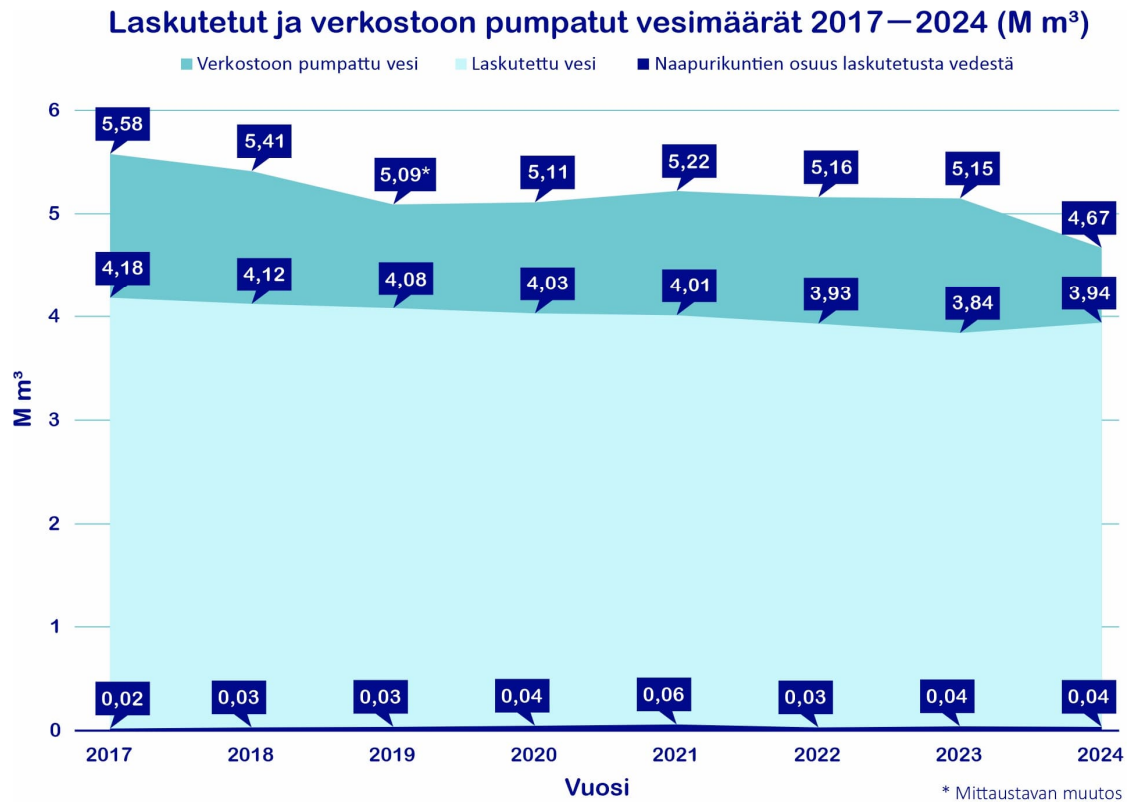
	2022	2023	2024	
Henkilökunnan määrä 31.12.	56	56	51	hlö
Vakinaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	53	52	50	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	0	0	0	hlö
Määräaikaiset				
<i>Kokoaikaiset</i>	3	2	0	hlö
<i>Osa-aikaiset</i>	0	2	1	hlö
Henkilötyövuodet	56,1	56,6	54,2	htv
Henkilökunnan keski-ikä 31.12.	45,8	45,1	45,9	v
Sairauslomia	8,3	9,9	10,0	pv/htv
Tapaturmia	2	1	0	kpl
Koulutus	3,04	3,4	3,3	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	43 275	17 548	42 782	€

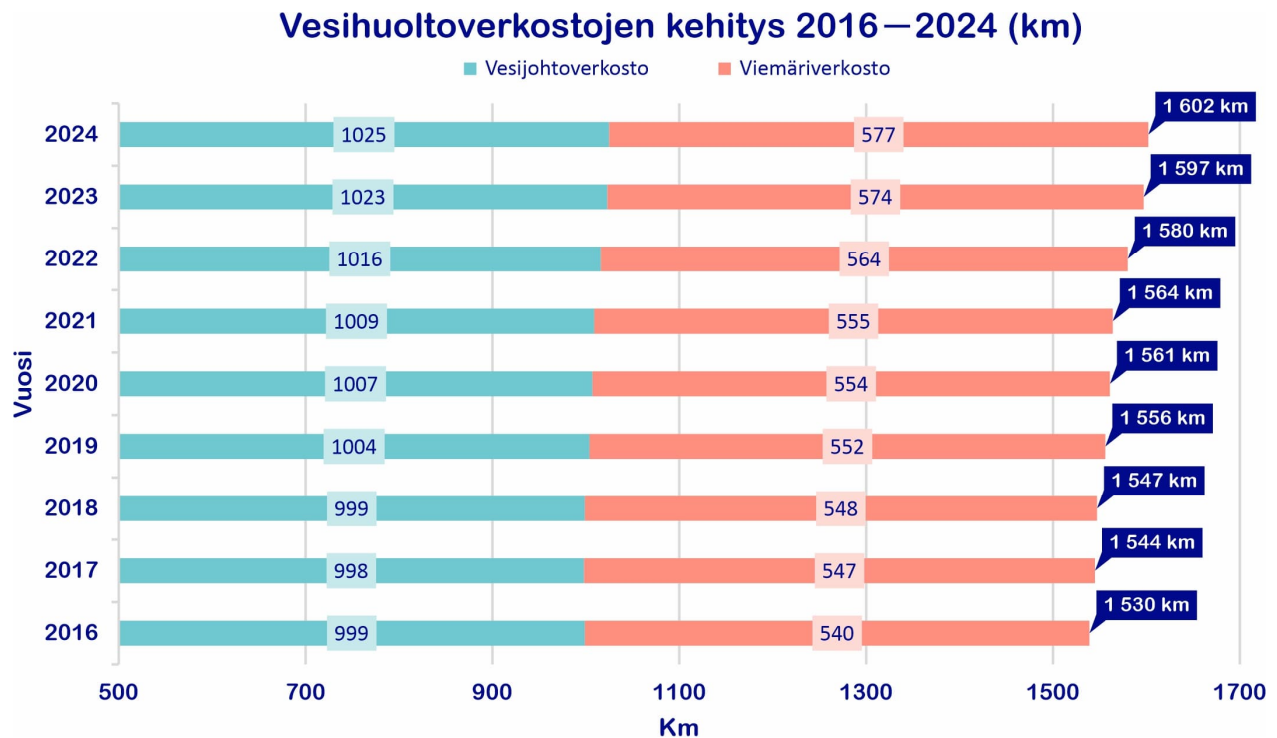
Palkat ja palkkiot -kokonaissumma vuonna 2024: 2 516 424,47 €

Hallinto- ja asiakaspalveluhenkilöstö muuttui ostopalveluksi Vaasan kaupungin tukipalveluorganisaation uudistuksessa kesällä 2015.

Vesihuollon tunnusluvut

Liite 2. Avainluvut 2024

Vesihuollon valtakunnalliset tunnusluvut

VEETI-tietojärjestelmä on vesihuoltolakiin perustuva vesihuollon tietojärjestelmä, jolla kerätään tietoa mm. verkostoon liittyneiden ja liittymättömien asukkaiden määristä, taloudellisista tunnusluvuista, vedenhankintaan otetuista ja toimitetuista vesimääristä, toimintamuodoista sekä vesi- ja viemäriverkostojen materiaaleista ja määristä.

VEETI otettiin käyttöön vuonna 2016 ja sitä käyttävät kaikki vesihuoltolaitokset, joilla on kunnan vahvistama toiminta-alue, myös vesihuollon tukkulaitokset ja jätevedenkäsittelylaitokset. Vuoden 2024 tiedot raportoidaan 30.4.2025 mennessä.

Edellisen vuoden vertailu on nähtävissä: <https://www.vaasanvesi.fi/vuosikertomukset>

Ympäristövaikutusten tunnusluvut 2024

TUOTOKSET

Käsitellyt määrät

Pumpattu verkostoon	4,68	milj. m ³
Laskutettu vesi ¹⁾	3,94	milj. m ³
Puhdistettu jätevesi	6,93	milj. m ³
Laskutettu jätevesi ²⁾	4,82	milj. m ³
Kuivattu liete	0	tn

Päästöt

Päätilta merialueelle:

BOD ₇	28	tn
Fosfori	1,36	tn
Typpi	183	tn

Jätteet

Puhdistamoliete:

ASJ Stormossenille	11 126	tn
Ongelmajäte ³⁾	vähäinen	
Muu jäte ³⁾	vähäinen	

- ¹⁾ Sisältää myös Mustasaareen myydyn veden.
²⁾ Sisältää myös Mustasaaresta ja Maalahdesta vastaanotetun jäteveden.
³⁾ Vaasan Veden jätemäärät käsitellään pääasiassa kaupungin keskitettyjen keräyspisteiden kautta.
⁴⁾ Päättin puhdistamon ja pumpaamoiden yhteenlaskettu kulutus.

PANOKSET

Ostetut kemikaalit

Veden puhdistus		
Sammutettu kalkki	417	tn
Ferrisulfaatti	852	tn
Hiilidioksidi	0130	tn
Natriumhypokloriitti	33	tn

Jätevedenpuhdistus

Ferrisulfaatti	155	tn
Polyalumiinikloridi	360	tn
Metanoli	179	tn
Kalkki	713	tn
Polymeeri	13	tn

Ostettu energia

Sähkö		
Veden puhdistus	3,21	GWh
Jäteveden puhdistus ⁴⁾	4,57	GWh
Toimisto	vähäinen	
Verkostot	vähäinen	
Lämpö		
Veden puhdistus	1,44	GWh
Jäteveden puhdistus	1,56	GWh
Polttoaineet		
Diesel	40 393	l
Bensiini	3 853	l
Polttoöljy	11 133	l

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi toteutetaan mm. kyselyllä tilivelvollisille (vastaukset liitteessä). Kokonaisarvio tulosalueen sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä on erittäin hyvä.

Sisäisen valvonnan kohteena suurimmista riskeistä oli

- 1) operatiivinen riski ”Hulevesien pääsy jätevesiverkostoon”.

Muiksi yhtä suuriksi riskeiksi arvioitiin

- 2) onnettomuudet ja vahingot: ”Vara-raakavesilähteen puuttuminen” sekä
- 3) taloudelliset riskit: ”Kyrönmaan Jätevesi Oy:n omistajaohjaus haasteellista” ja ”Sopimusten hallinta”.

Riskimatriisiarviossa mikään Vaasan Veden riskeistä ei noussut merkittäväksi, saati sietämättömäksi. Vaikutuksiltaan erittäin vakavat riskit ovat toistaiseksi epätodennäköisiä.

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Vaasan Vesi on aktiivisesti mukana vesihuollon kehittämisen muissa vesilaitosten ja eri sidosryhmien kanssa.

Tämän hetken tärkein kehittämishanke on syväpohjavesihanke, jossa selvitetään pohjaveden käyttöönottoa sekä Vaasan että Kurikan kaupunkien tarpeisiin. Hankkeen vaikutusalueella Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueilla on 150 000 asukasta sekä huomattavia vedenkäyttäjiä, kuten elintarviketuotantoa. Vaasan talousveden varmistamiseksi tavoitteena on saada käyttöön kaksi toisistaan riippumatonta vesilähdettä. Tutkimushankkeessa ovat olleet mukana Geologian tutkimuskeskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Kurikan Vesihuolto Oy ja Vaasan Vesi -liikelaitos. <https://www.vaasanvesi.fi/kurikasta-pohjavetta-vaasaan>.

Vaasan Vesi on saanut Huoltovarmuuskeskuksen ALUE 2030 -ohjelmasta rahoitusta ”vettä merivedestä” -hankkeeseen. Hankkeessa selvitetään huoltovarmuutta turvaavan, siirrettävän merivesikontin pilotointia ja käyttöönottoa varaveden tuotantoon. Hankkeessa on mukana myös Pietarsaaren Vesi ja Oulun Vesi. Hankkeen aikataulu on 2023–2025.

Vaasan Vesi osallistui vuonna 2023–2024 toteutettuun VEMA-projektiin (Verkostomallit apuvälineenä Vaasan kaupunkivesien hallinnassa). VEMA-hankkeen tavoitteena oli mahdollistaa Vaasan kaupunkivesien kokonaisvaltainen hallinta ja pilotoita, miten verkostomalleja voidaan hyödyntää yhteistyössä kaupungin eri tulosalueiden välillä.

Vaasan Vesi osallistuu vuosina 2024–2025 KUHA-hankkeeseen (Kuormitus haltuun – Vaasan keskusta-alueen kaupunkivesien hallintasuunnitelma). KUHA-hanke puolestaan keskittyy haitallisten kaupunkivesien hallinnan, kuormituksen ja yhteyksien selvittämiseen sekä niiden poissulkemiseen mahdollisuuksien mukaan.

Uudistettu Vesitili-asiantuntijapalvelu otettiin käyttöön vuoden 2024 lopussa. Siinä asiakas voi ilmoittaa vesimittarin lukeman, selailla kulutustietoja ja laskuja sekä lähettää palautetta. Sen kautta myös lähetetään informaatiota liittymäasiakkaille.

Vaasan Veden varautumistiimi on aktiivisesti mukana sekä suunnittelemassa ja kehittämässä omia häiriötilanneharjoituksia että osallistumassa muiden esim. ELY:n järjestämiin harjoituksiin. Vaasan Vesi on mukana myös läntisen Suomen ELVAR-toimikunnan työryhmässä sekä VVY:n vesihuoltopölyssä.

Vaasan Vesi on mukana rahoittamassa Aalto-yliopiston jätevesienpuhdistuksen työelämäprofessorin vuosina 2018–2028 yhteensä 10 000 €:lla. Keskeisiä tutkimuskohteita ovat ravinteiden talteenotto, haitta-aineiden poisto sekä energian ja hiilijalanjäljen optimointi. Tämä toteutetaan jätevedenkäsittelyssä keskittyen kylmien lämpötilojen olosuhteisiin. Lisätietoja:

<https://www.aalto.fi/fi/rakennetun-ympariston-laitos/jateveden-kasittelyteknologiat>.

Vaasan Vesi osallistuu lääkeaineiden seurantaan, riskinhallintaan ja kuormituksen vähentämiseen raakavedessä keskittyvään "APRIORA"-hankkeeseen.

Arvio tulevasta kehityksestä vuosina 2025–2030

Epävakaa geopolitiittinen tilanne leimaa tulevaa jaksoa. Ukrainan sodan myötä tulleet varautumiseen ja valmiuteen keskittyvät toimenpiteet ovat vesihuollon osalta prioriteettilistan kärjessä.

Kurikan syväpohjavesihankkeen seuraavassa vaiheessa haetaan tutkimuslupaa pitkäkestoiselle koepumppaukselle (vuosi). Tällä hetkellä on meillä YVA-selvitys. Näiden pohjalta päästään tekemään tarkempia suunnitelmia ja käynnistämään itse talousveden hankintalupaprosessi. Itse tuotannon aloituksen aikataulua määrittelee vahvasti selvityksiin ja luvittamiseen kuluva aika. Vaikka Kurikasta saataisiin jo 2030-luvulla Vaasan seudulle talousvettä, nykyinen Kyrönjoen veteen perustuva talousvedentuotannon varmistaminen on tarpeen.

Vedenkulutuksen oletetaan nousevan Vaasan väestömäärän positiivisen kehityksen myötä. Myös uusien asuntojen rakentamisen oletetaan piristävän. GigaVaasan kehittymisen myötä oletuksena on, että isojen teollisuuslaitosten tulo alueelle lisää myös osaltaan liittymien määrää sekä kasvattaa vedenkulutusta.

Toimintakulujen ennustettavuuteen tulee edelleen vaikuttamaan globaali epävarmuus taloustilanteesta ja saatavuudesta.

Uusi juomavesidirektiivi tuli voimaan tammikuussa 2021 ja sen myötä vesihuoltolaitoksille on tullut velvoite julkaista ajantasaiset talousveden laadun seurantatulokset ja laitoksen tehokkuutta kuvaavia tunnuslukuja verkossa. Lisäksi laitoksen

on tiedotettava asiakkailleen oma-aloitteisesti talousveden laadusta, hinnasta ja kulutuksesta.

Euroopan unioni on päivittämässä yhdyskuntajätevesien käsittelyä säätelevää direktiiviä. Se tulisi tehostamaan vaatimuksia jätevedenpuhdistamolle vuoden 2030 loppuun mennessä. Direktiivin myötä tulisi merkittäviä tiukennuksia typenpoistovaatimuksiin. Kokonaan uutena asiana direktiiviin olisi tulossa haitallisten aineiden tai mikroepäpuhdistauksien poistovelvoite. Lisäksi suurten puhdistamoiden osalta komission alkuperäisessä esityksessä on vaadittu jokaisen vuorokauden seuranta-näytteiden analysointia. Myös mahdolliset energiatehokkuustoimenpiteet tuovat mukanaan investointikuluja.

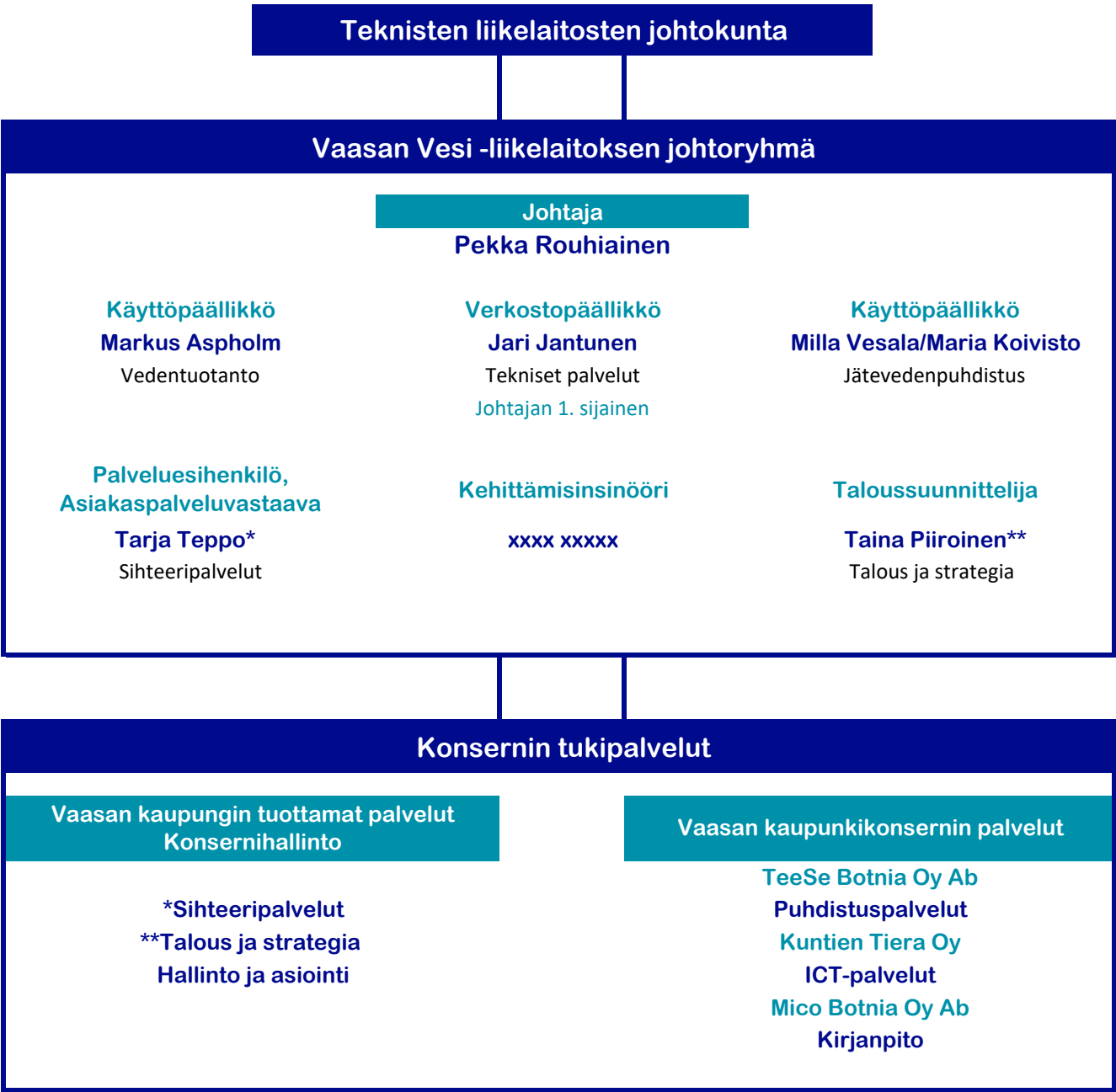
AVI:n hyväksymä Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristöluvan mukainen selvitys ja suunnitelma hajuhaittojen vähentämiseksi sekä siihen liittyvät toimenpiteet toteutetaan vuosina 2025–2027.

Euroopan komission ehdotusluonnoksessa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdyskuntajätevesien käsittelystä esitetään, että kokonaisvaltaisen kaupunkivesien hallintasuunnitelman laatiminen tulisi velvoitteeksi.

V A A S A .
VAASAN VESI

ORGANISAATIO 2024

Liite 2.

Avainluvut	2024	Yksikkö
Talous (tilinpäätös)		
Liikevaihto	17,9	milj. €
Käyttömenot	10,1	milj. €
Tuottovaatimus	1,4	milj. €
Investoinnit, netto	10,4	milj. €
Käyttömaksut (verollinen)		
Vesimaksu	1,84 / 1,86 / 1,95*	€/m ³
Jätevesimaksu	2,80 / 2,84 / 2,97*	€/m ³
Laskutus		
Laskutettu vesimäärä (Vaasa)	3,91	milj. m ³
Mustasaareen myyty vesi	0,04	milj. m ³
Laskutettu kokonaisvesimäärä	3,94	milj. m ³
Vedenkulutuksen muutos edellisvuoteen	2,68	%
Laskutettu jätevesimäärä (Vaasa)	3,82	milj. m ³
Mustasaaresta otettiin vastaan jätevettä	0,85	milj. m ³
Maalahdesta otettiin vastaan jätevettä	0,15	milj. m ³
Laskutettu kokonaisjätevesimäärä	4,82	milj. m ³
Verkostot		
Vesijohtoverkoston pituus	1025	km
Viemäriverkoston pituus	576	km
Liittymisprosentti vesijohtoverkoston (Vaasa)	99,5	%
Liittymisprosentti viemäriverkoston (Vaasa)	93,3	%
Liittymisprosentti viemäriverkoston (kanta-Vaasa)	97,4	%
Laskuttamaton vesi (sis. mm. sammutus-, vuoto-, kunnossapito- & huuhteluvedet)	10,62	%
Laskuttamaton jätevesi (sis. mm. sade- & sulamisvedet)	30,47	%
Palvelukatkotuntien määrä/asukas/vuosi	6,63	min
Vesivuotojen kokonaismäärä	39	kpl
Asuinkiinteistöjen laskettu vedenkulutus (Vaasa)	118	l/hlö/vrk
Puhdasvesi		
Kyrönjoesta pumpattu raakavesi	4,31	milj. m ³
Pilvilammesta otettu raakavesi	5,33	milj. m ³
Verkostoon pumpattu puhdasvesi	4,67	milj. m ³
Verkostoon pumpattu puhdasvesi vuorokaudessa	12 786	m ³ /vrk
Jäteveden puhdistus		
Puhdistettu jätevesimäärä	6,93	milj. m ³
Ohijuoksutuksia	0	kpl
Henkilöstö		
Henkilökunnan määrä 31.12.	51	hlö
Henkilökunnan keski-ikä 31.12.	45,9	v
Sairauspoissaolopäivät/htv	10,00	pv/htv
Poissaolopäivät/htv	64,2	pv/htv
Työtapaturmia	0	kpl
Poissaolopäivät työtapaturmat	0	pv
Koulutus	3,3	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset	42 782,03	€
Koulutus	169	pv

* Vuoden 2024 aikana oli kolme eri taksaa voimassa. Yleinen arvonlisäverokanta nousi 25,5 prosenttiin 1.9.2024 ja vesitaksia nostettiin 1.10.2024.

V A A S A .
VAASAN VESI

Tilinpäätös

2024

Sisällys

Tilikauden tuloksen muodostuminen

 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Toiminnan rahoitus

 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Tase tarkastelu

 Tase ja sen tunnusluvut

Esitys tuloksen käsittelystä

Talousarvion toteutuminen

Meno- ja tuloarvioiden toteutuminen

 Tuloslaskelma

 Rahoituslaskelma

 Tase

Liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman liitetiedot

Taseen liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	17 898	17 057
Liiketoiminnan muut tuotot	285	314
Valmistus omaan käyttöön	322	278
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 048	-3 127
Palvelujen ostot	-3 620	-3 637
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 516	-2 755
Eläkekulut	-504	-554
Muut henkilösivukulut	-64	-102
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 538	-4 850
Arvonalentumiset	0	0
Vuokrat	-234	-196
Liiketoiminnan muut kulut	-78	-63
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 904	2 366
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	25	32
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 529	998

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,80	5,00
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,25	4,16
Voitto, %	14,13	5,85

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, % = 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Vaasan Veden tuottojen kokonaismäärä oli 18,5 milj. euroa. Tuottojen määrä nousi 0,9 milj. euroa vuodesta 2023. Tilikauden kulujen kokonaismäärä oli 15,4 milj. euroa, jossa laskua ed. vuodesta 0,6 milj. euroa. Vaasan Veden tilikauden tulos oli 2,529 milj. euroa ylijäämäinen (+ 0,998 milj. euroa vuonna 2023).

TOIMINNAN RAHOITUS

VAASAN VESI

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	3 904	2 366
Poistot ja arvonalentumiset	4 538	4 850
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Rahoitustuotot ja -kulut	25	32
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 385	-9 907
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 318	-4 059
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Oman pääoman muutokset	-49	1 766
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	26	378
Saamisten muutos kunnalta	0	0
Saamisten muutos muilta	-502	-285
Korottomien velkojen muutos kunnalta	2 748	3 299
Korottomien velkojen muutos muilta	1 095	-1 098
Rahoituksen rahavirta	3 318	4 059
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-12 486	-9 738
Saldo 1.1	-9 738	-6 439
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-17 691 624	-14 155 539
Investointien tulorahoitus, %	68,05	59,02
Quick ratio	0,3	0,4
Current ratio	0,4	0,4

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * (\text{Ylijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Quick ratio

= $(\text{Yhdystilin saldo 31.12} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Lyhytaikaiset saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Current ratio

= $(\text{Vaihto-omaisuus} + \text{Lyhytaikaiset saamiset} + \text{Rahoitusarvopaperit} + \text{Yhdystilin saldo 31.12}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaan tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin vuonna 2024 oli –3,3 milj. euroa. Tilikauden aikana liikelaitoksen yhdystilillä seurattava saatava/velka nousi 2,7 milj. € eli liikelaitos on velkaa kaupungille 12,5 milj. euroa.

TASE TARKASTELU
VAASAN VESI
Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2024 1000 €	2023 1000 €	VASTATTAVAA	2024 1 000 €	2023 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	25 949	25 949
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinr	67	9	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	21 927	20 978
	67	9	Tilikauden yli- / alijäämä	2 529	998
				50 405	47 925
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Rakennukset	3 078	3 317	Pitkäaikainen		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 375	34 769	Liittymismaksut kunnalta	38	38
Koneet ja kalusto	443	476	Liittymismaksut ja muut velat	2 745	2 745
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinr	23 532	18 071		2 784	2 784
	62 428	56 633	Lyhytaikainen		
Sijoitukset			Korottomat velat kunnalta	12 486	9 738
Muut saamiset	203	203	Ostovelat	1 097	535
	203	203	Muut velat	596	34
			Siirtovelat	483	505
VAIHTUVAT VASTAAVAT				14 662	10 813
Vaihto-omaisuus			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	67 850	61 521
Aineet ja tarvikkeet	264	290			
	264	290			
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	4 888	4 386			
Saamiset kunnalta	0	0			
Muut saamiset	0	0			
	4 888	4 386			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	67 850	61 521			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	74,29	77,90			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	95,94	78,27			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	24 456	21 976			

Omavaraisuusaste, %
= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %
= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä
= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Taseen sisältö
Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus ja pääomaerät tilikauden lopussa.

ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että valtuusto siirtää tilikauden tuloksen 2 529 170,36 euroa tilikauden ylijäämä –tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTUUSTON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

	Tavoitteet vuodelle 2024	Toteutuma 31.12.2024
Talous tasapainossa	Toiminta omarahoitteista	Toiminta omarahoitteista
Korvaus peruspääomasta	1 400 000 €	1 400 000 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	6 915 500 €	8 441 569 €
Investoinnit, netto	10 676 000 €	10 385 053 €

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vesi- ja jätevesimaksut eivät poikkea ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasosta: Vesi- ja jätevesimaksut ovat alle maan keskitason.

JOHTOKUNNAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitovuuksia niihin ole määritelty.

MENO- JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnallisen liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2023	Alkuperäinen talousarvio 2024	Talousarvio-muutokset 2024	Muutettu talousarvio 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama 2024
Käyttötalous						
Toimintatulot	17 610 351	17 672 400	0	17 672 400	18 396 978	724 578
Valmistus omaan käyttöön	278 081				322 143	322 143
Toimintamenot	10 672 874	10 756 900	0	10 756 900	10 277 552	-479 348
Toimintakate	7 215 557	6 915 500	0	6 915 500	8 441 569	1 526 069
Rahoitus						
Rahoitusmenot yhteensä	1 400 359	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Peruspääoman vähennys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähenny	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	359	0	0	0	0	0
Rahoitustulot yhteensä	32 181	9 000	0	9 000	25 384	16 384
Peruspääoman lisäys	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	32 181	9 000	0	9 000	25 384	16 384
Rahoitus netto	-1 368 178	-1 391 000	0	-1 391 000	-1 374 616	16 384
Investoinnit						
Vesijohdot ja viemärit	3 906 874	3 900 000		3 900 000	4 014 172	114 172
Veden puhdistus	4 554 951	4 880 000		4 880 000	5 039 812	159 812
Jäteveden puhdistus	484 357	396 000		396 000	438 049	42 049
Pumppaamot	98 928	90 000		90 000	111 755	21 755
Vesilaitoksen kehittäminen	0			0	0	0
Ohjelmat, Vaasan Vesi	8 636			0	58 303	58 303
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	13 643			0	0	0
Koneet ja kalusto	59 949	50 000		50 000	56 545	6 545
Giga Vaasa	39 090		460 000	460 000	223 302	-236 698
Syväpohjavesihanke	740 207	900 000		900 000	443 115	-456 885
Rahoitusosuudet ja myynnit		0	0	0	0	0
Investoinnit yhteensä	9 906 635	10 216 000	460 000	10 676 000	10 385 053	-290 947

Käyttötalous toteutui alle talousarvion, toimintamenot alittivat talousarvion n. 479 000 eurolla ja tulot ylittivät talousarvion n. 725 000 eurolla. Valmistus omaan käyttöön oli n. 322 000 euroa. Toimintakate toteutui n. 1 526 000 euroa arvioitua suurempana.

Investoinnit olivat n. 10,4 milj. euroa, joka alitti budjetin n.0,3 milj. eurolla.

Yli 5 M€ investointihankkeen raportointi:

Investointiprojekti	Hankkeen arvio 2024	1-12/2023	1-12/2024	Tot %
Otsonointi- ja aktiivihiililaitos	-3 874 000	-2 981 157	-4 135 998	106,8 %

Rakennushanke on edennyt aikataulun mukaisesti. Rakennustekniset työt on saatu päätökseen ja meneillään on laite- ja tekniikka-asennukset. Laitoksen testaus alkaa keväällä 2025 ja vedentuotanto alkaa vuoden 2025 loppuun mennessä.

VAASAN VESI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023
Liikevaihto	17 898 438,05	17 056 513,93
Valmistus omaan käyttöön	322 143,46	278 080,59
Liiketoiminnan muut tuotot	285 477,47	313 538,66
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 048 421,97	-3 126 729,49
Palvelujen ostot	-3 619 631,88	-3 636 708,91
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 516 424,47	-2 755 081,71
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-503 986,19	-553 517,71
Muut henkilösivukulut	-64 355,17	-101 623,15
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 537 782,88	-4 849 738,25
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Vuokrat	-234 159,14	-195 723,24
Liiketoiminnan muut kulut	-77 511,32	-63 192,04
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 903 785,96	2 365 818,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	25 384,40	32 180,67
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Muut rahoituskulut	-1 374 615,60	-358,90
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 529 170,36	997 640,45

Vaasan Vesi rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	3 903 785,96	2 365 818,60
Poistot ja arvonalentumiset	4 537 782,88	4 849 738,25
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	25 384,40	31 821,77
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-10 385 052,98	-9 906 635,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 318 099,74	-4 059 256,67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-48 774,37	1 766 245,11
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	25 628,22	378 255,72
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	-501 690,70	-285 482,39
Korottomien velkojen muutos kunnalta	2 748 115,60	3 298 695,42
Korottomien velkojen muutos muilta	1 094 820,99	-1 098 457,19
Rahoituksen rahavirta	3 318 099,74	4 059 256,67
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-12 486 217,54	-9 738 101,94
Saldo 1.1	-9 738 101,94	-6 439 406,52

Vaasan Vesi tase

VASTAAVAA		2024	2023
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
I	Aineettomat hyödykkeet		
	Muut pitkävaikutteiset menot	66 938,51	8 636,00
		<u>66 938,51</u>	<u>8 636,00</u>
II	Aineelliset hyödykkeet		
	Rakennukset	3 078 474,92	3 316 982,31
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	35 374 701,65	34 769 047,79
	Koneet ja kalusto	442 884,10	475 999,57
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	23 532 202,33	18 071 150,08
		<u>62 428 263,00</u>	<u>56 633 179,75</u>
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	202 896,61	202 896,61
		<u>202 896,61</u>	<u>202 896,61</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
I	Vaihto-omaisuus		
	Aineet ja tarvikkeet	264 428,88	290 057,10
		<u>264 428,88</u>	<u>290 057,10</u>
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	4 887 890,06	4 386 199,36
	Saamiset kunnalta	0,00	0,00
	Muut saamiset	0,00	0,00
		<u>4 887 890,06</u>	<u>4 386 199,36</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>67 850 417,06</u>	<u>61 520 968,82</u>
VASTATTAVAA		2024	2023
A OMA PÄÄOMA			
I	Peruspääoma	25 948 876,88	25 948 876,88
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	21 927 111,60	20 978 245,52
V	Tilikauden yli- / alijäämä	2 529 170,36	997 640,45
		<u>50 405 158,84</u>	<u>47 924 762,85</u>
D VIERAS PÄÄOMA			
I	Pitkäaikainen		
	Liittymismaksut kunnalta	38 214,88	38 214,88
	Liittymismaksut ja muut velat	2 745 290,61	2 745 290,61
		<u>2 783 505,49</u>	<u>2 783 505,49</u>
II	Lyhytaikainen		
	Korottomat velat kunnalta	12 486 217,54	9 738 101,94
	Ostovelat	1 096 900,84	535 181,44
	Muut velat	595 766,88	34 220,72
	Siirtovelat	482 867,47	505 196,38
		<u>14 661 752,73</u>	<u>10 812 700,48</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>67 850 417,06</u>	<u>61 520 968,82</u>

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Sähkö- ja kaukolämpöliittymät sisältyvät pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

	2024	2023
LIKEVAIHTO		
Vesimaksut	5 857 245,54	5 642 690,08
Jätevesimaksut	9 094 728,16	8 449 756,91
Vesihuollon perusmaksut	2 617 064,34	2 621 168,16
Tulot laskutustöistä	132 730,42	123 336,90
Liittymismaksut (siirtokelpoiset)	192 715,50	213 562,25
Vuokratuotot	3 954,09	5 999,63
YHTEENSÄ	17 898 438,05	17 056 513,93
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	285 477,47	313 538,66
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	322 143,46	278 080,59
KAIKKI YHTEENSÄ	18 506 058,98	17 370 052,59

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 - 60 vuotta	menojäännöspoisto	4 - 20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 35 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushekilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut	2024	2023
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Svenska Folkpartiet	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	0,00	0,00
Vaasan seudun vihreät	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

Taseen liitetiedot

5. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2024	2023
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	622 357,36	986 632,56
Saamiset kuntayhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	29 029,50	96 847,94
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	27 219,15	49 942,26

6. PYSYVÄT VASTAAVAT

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä	Aineelliset hyödykkeet			Yhteensä
	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennako- maksut ja kesken- eräiset hankinnat		Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	8 636,00	3 316 982,31	34 769 047,79	475 999,57	18 071 150,08	56 633 179,75				
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	58 302,51	64 263,20	4 751 005,46	56 545,22	7 192 303,80	12 064 117,68				
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 731 251,55	-1 731 251,55				
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-302 770,59	-4 145 351,60	-89 660,69	0,00	-4 537 782,88				
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	66 938,51	3 078 474,92	35 374 701,65	442 884,10	23 532 202,33	62 428 263,00				
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	66 938,51	3 078 474,92	35 374 701,65	442 884,10	23 532 202,33	62 428 263,00				

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

	Saamiset tytär- yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	202 896,61	202 896,61
Lisäykset	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	202 896,61	202 896,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	202 896,61	202 896,61

7. OMA PÄÄOMA

	2024	2023
Peruspääoma 1.1	25 948 876,88	23 838 876,88
Peruspääoman muutos	0,00	2 110 000,00
Peruspääoma 31.12	25 948 876,88	25 948 876,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	20 978 245,52	18 657 997,50
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämä	997 640,45	2 664 002,91
Korjaus edellisten tilikausien tapahtumiin	-48 774,37	-343 754,89
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	21 927 111,60	20 978 245,52
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	997 640,45	2 664 002,91
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-997 640,45	-2 664 002,91
Tilikauden yli-/alijäämä	2 529 170,36	997 640,45
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	2 529 170,36	997 640,45
Oma pääoma yhteensä	50 405 158,84	47 924 762,85

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

	2024	2023
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	17 355,00	17 355,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	238 256,73	266 698,56
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	145 654,86

9. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

	2024	2023
Liittymismaksut, ulkoiset	2 745 290,61	2 745 290,61
Liittymismaksut, kaupunki	38 214,88	38 214,88
Yhteensä	2 783 505,49	2 783 505,49

10. SIIRTOVELAT

	2024	2023
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkajaksotukset	476 913,75	476 174,95
Henkilösivukulut	0,00	0,00
Muut siirtovelat	5 953,72	29 021,43
	482 867,47	505 196,38

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

11. HENKILÖSTÖKULUT

	2024	2023
Palkat ja palkkiot	2 516 424,47	2 755 081,71
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	503 986,19	553 517,71
Muut henkilösivukulut	64 355,17	101 623,15
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 084 765,83	3 410 222,57
 Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	 348 282,91	 195 901,61
 Yhteensä henkilöstökulut	 3 433 048,74	 3 606 124,18

12. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOSYKSIKÖITTÄIN

	2024	2023
Talous ja hallinto	1	3
Tekniset palvelut	22	23
Pilvilammen vesilaitos	17	17
Pättin puhdistamo	11	13
Yhteensä	51	56

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

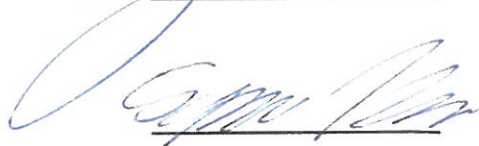
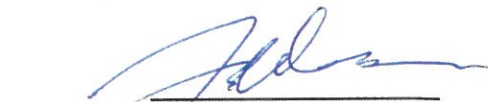
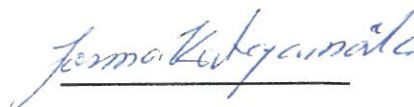
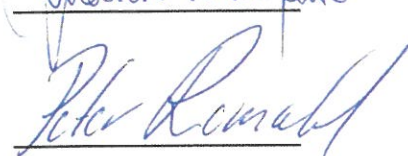
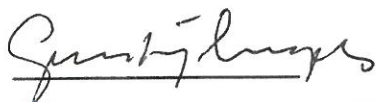
Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste

Teknisten liikelaitosten johtokunnan ja Vaasan Veden johtajan allekirjoitukset

Vaasassa 18.3.2025

Pekka Rouhiainen
Johtaja

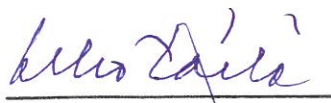

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 27/5 2025

KPMG Oy Ab

Esko Säilä

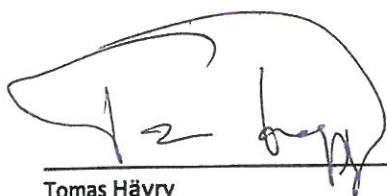
JHT, HT

V A A S A .

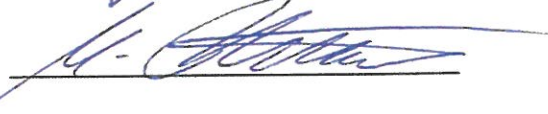
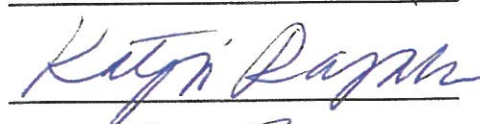
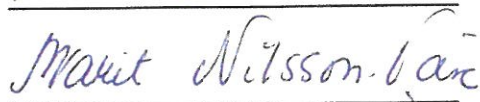
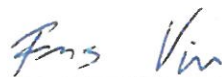
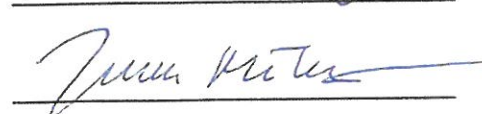
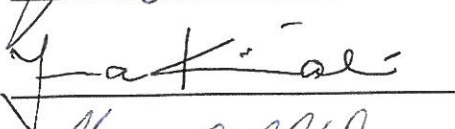
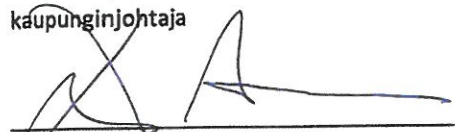
6. Allekirjoitukset ja merkinnät

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 31.3.2025

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja

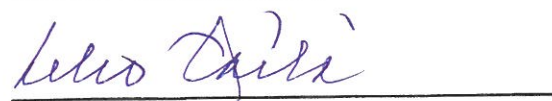

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vaasassa 27 / 5 2025

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT HT